

Repertorium konwentu bonifratrów w Cieszynie

Opracowanie
Maksymilian Kuśka, Józef Marecki

Tłumaczył
Przemysław Stanko

Cieszyn 2010

Repertorium konwentu bonifratrów w Cieszynie

Opracowanie
Maksymilian Kuśka, Józef Marecki

Tłumaczył
Przemysław Stanko

Cieszyn 2010

Historia bonifratrów w Cieszynie

Zakon Szpitalny Świętego Jana Bożego, zwany popularnie bonifratrami lub braćmi miłosiernymi, powstał w połowie XVI wieku z inicjatywy świętego Jana Bożego. Uwieńczeniem tego było nadanie Reguły św. Augustyna oraz potwierdzenie zakonu przez papieża Piusa V w roku 1572¹. Dało to podstawę prawną do niezwykle szybkiej ekspansji zakonu poza Hiszpanię. Działalność świętego Jana Bożego na półwyspie Iberyjskim w połowie XVI wieku, a więc w okresie rozwoju trendów związanych z reformacją na kontynencie europejskim, doskonale wpisala się w tendencje do zmian, jakie pod wpływem protestantyzmu, zaczęły zarówno oddolnie, jak i odgórnie zachodzić w kościele katolickim.

W roku 1605 książę Karol I Lichtenstein zwrócił się do generała zakonu Augustyna Kyrieleisona o przysłanie braci do miejscowości Valtic, zwanej również z niemiecka Feldsbergiem, na południowych Morawach, miasteczka leżącego w rozległym kluczu dóbr Lichtensteinów. Tam właśnie książę pragnął ufundować szpital i klasztor bonifratrom, by mogli służyć ubogim i chorym². Pierwsi bracia przybyli do Valtic 10 lutego 1605 roku obejmując działający w mieście szpital p.w. św. Barbary oraz dając tym samym początek bytności bonifratrów na ziemiach monarchii habsburskiej³.

Dalsza ekspansja zakonu na ziemiach monarchii austriackiej związana była z bratem Gabrielem hrabią Ferrary. On to wprowadził bonifratrów na ziemie polskie w roku 1609, a następnie był orędownikiem zakładania nowych placówek w Austrii, Czechach i na Morawach. W 1614 roku bonifratrzy osiedlili się w samym sercu dunajskiej monarchii w Wiedniu, w rok później w styryjskim Grazu a w 1620 roku w Pradze⁴.

W XVII wieku bracia miłosierni rozprzestrzeniaли się po terytorium Austrii, zyskując sławę dobrych lekarzy, pielęgniarzy, aptekarzy, opiekunów chorych i ubogich. Wszędzie gdzie się osiedlali bonifratrzy i zakładali swoje medyczne placówki spadała śmiertelność wśród lokalnego społeczeństwa. Podnosiła się także kultura medyczna na danym terytorium. Popularność bonifratrów sprawiła, że szybko przybywało nowych powołań. Braci pochodzących z Italii i Hiszpanów szybko zastąpili Niemcy, Czesi, Morawiacy oraz Węgrzy, dzięki czemu więzi klasztorów ze społecznością lokalną uległy jeszcze większemu zacieśnieniu⁵.

U schyłku XVII wieku na terenie Austrii zakon posiadał już kilkanaście placówek, stając się znanym i szanowanym. Wiele magnackich rodów zabiegało o zakładanie przez bonifratrów domów oraz szpitali w swoich dobrach. W takich

okolicznościach, w marcu 1694 roku, leżący na łożu śmierci marszałek Księstwa Cieszyńskiego Adam Borek postanowił zaprosić bonifratrów do swych dóbr w Wędryni. W dniu 22 marca 1694 roku przybył do tamże pierwszy bonifratr. Był nim ojciec Klemens Menzel. Przyjmuje się, że jego przybycie dało początek wspólnocie braci miłosiernych na Śląsku Cieszyńskim. W kilka dni później, 30 marca tego roku, zmarł Adam Borek, przekazując, na mocy testamentu, wsie Wędrynia i Grodziszczce jako uposażenie na założenie konwentu i szpitala bonifratrów w Cieszynie⁶.

Niestety, wspaniale zapowiadające się dzieło nie zostało o mało co zniweczone przez zarządzającego wówczas Komorą Cieszyńską⁷ Leopolda Szymońskiego. W roku 1695 wystosował protest do kancelarii cesarskiej we Wiedniu, starając się obalić testament Borka. Dobrodziejowi bonifratrów zarzucał, że testament został napisany jakoby pod presją Menzla. Szymoński zastosował bardzo szeroką argumentację przytaczając również odpisy podobnych spraw toczących się na terenie Królestwa Czeskiego w XVII wieku. Sprawa miała, naturalnie, charakter czysto ekonomiczny, gdyż Leopold Szymoński opłacany był częściowo procentem od przychodu z dóbr, którymi administrował, zaś powiększenie tychże w momencie bezpotomnej śmierci właściciela Wędryni i Grodziszczca automatycznie oznaczałoby także zwiększenie jego osobistych dochodów. Na szczęście cesarz odrzucił argumentację zarządzającego Komorą. Testament uprawomocnił się i dał bonifratrom wystarczające środki na budowę cieszyńskiego konwentu⁸.

Ostatnie lata XVII wieku znamionują intensywne prace przy wznoszeniu cieszyńskiego klasztoru bonifratrów. Pełniący rolę przełożonego ojciec Klemens Menzel skupował parcele i nadzorował prace przy budowie gmachów. Prawdopodobnie, od chwili przybycia pierwszych bonifratrów do Cieszyna działała apteka, cały zaś obiekt, a więc klasztor, „szpital na siedem łóżek” oraz kościół oddane zostały do użytku w 1700 roku. Pod koniec tego roku, 20 listopada, miała miejsce uroczystość konsekracji świątyni oraz przeniesienie do jej podziemi doczesnych szczątków fundatora i jego drugiej małżonki Julianny z Rottenbergów Borkowej⁹.

Od chwili konsekracji świątyni i przybycia do Cieszyna większej grupy zakonników konwent wkroczył w okres dynamicznego rozwoju. Obiekty, zwłaszcza przeznaczone do leczenia i pielęgnowania chorych, ulegały ciągłej rozbudowie. Już w 1717 roku szpital powiększono do 20 łóżek, później w ramach kolejnych zapisów darczyńców i fundacji przybyły kolejne. Mimo, iż nominalnie

ich liczba wynosiła 25, to – jak wynika z analizy księgi chorych – niejednokrotnie liczba osób równocześnie przebywających w placówce bonifraterskiej dochodziła do cyfry prawie dwukrotnie większej. Szczególnie działo się tak w obliczu wielkich klęsk żywiołowych, takich jak pożary miasta, okresy głodu czy też licznych wówczas epidemii¹⁰.

Szczęśliwie, mimo wydawania przez kancelarię cesarską dziesiątków aktów prawnych godzących w niezależność polityczną i ekonomiczną Kościoła katolickiego w Austrii, szczególnie za rządów cesarza Józefa II, bonifratrom udało się uniknąć nie tylko kasaty ale nawet większych represji. Zakon został uznany za szczególnie istotny i wręcz niezbędny dla sprawnego funkcjonowania państwa habsburskiego, mając tym samym prerogatywy do ciągłego rozwoju, rozbudowy własnych obiektów, powiększania terytorium i zakresu prowadzonej działalności. U schyłku XVIII wieku na terenie królestwa czeskiego funkcjonowało osiem konwentów braci miłosiernych. Przejściowo, wskutek zmian linii granicznych, do prowincji przynależały także klasztory położone w Prusach. Szpitale bonifraterskie należały do wzorcowych, świątynie posiadały bogaty wystrój, w klasztorach gromadzono – z donacji fundatorów – bogate wyposażenie, dzieła sztuki, szaty i naczynia liturgiczne. Jednym z bogatszych i cenionych ośrodków bonifraterskich był klasztor i szpital w Kuks (obecnie Czechy), które to obiekty w chwili obecnej uznawane są za jedne z ważniejszych dóbr kultury narodowej¹¹.

Jak wspomniano wyżej, cieszyński dom braci miłosiernych ulegał ciągłym rozbudowom i przeobrażeniom. Dbano nie tylko o powiększanie liczby łóżek i rozbudowę klasztoru. Bracia nieustannie doskonalili swoje umiejętności, kształcili się, zarówno w „sztuce cyrylickiej”, jak też farmaceutycznej, o czym świadczy zawartość ich cieszyńskiej biblioteki. Czas większych zmian nadszedł u schyłku XIX wieku. Dotychczasowy szpital nie odpowiadał już ówczesnym normom i standardom, dlatego podjęto decyzję o budowie nowego skrzydła szpitalnego. Prace ukończono w 1882 roku. W nowym obiekcie urządzono 5 sal z 36 łózkami. Tym samym liczba jednocześnie hospitalizowanych wzrosła do 60 osób¹².

Kolejną intensyfikację prac nad powiększaniem szpitala przyniosły lata I wojny światowej, kiedy to do bonifraterskiej placówki kierowano spore ilości rannych na froncie żołnierzy i rekonwalescentów. Szpital dysponował wówczas 98 łózkami, niemniej z wpisów do ksiąg chorych wnosić można, iż liczba hospitalizowanych jednocześnie osób była zazwyczaj przekraczana.

Rok 1918 przyniósł Europie zakończenie Wielkiej Wojny, Polsce zaś odrodzenie się po latach zaborów. Znaczna część Cieszyna znalazła się w granicach

Państwa Polskiego w roku 1920, kiedy to decyzją Rady Ambasadorów jego prawobrzeżna część przyznana została Rzeczypospolitej; lewobrzeżna część miasta została przydzielona Czechosłowacji. W niedługim czasie zmieniła się również podległość cieszyńskiego konwentu bonifratrów. W 1921 roku został tymczasowo włączony do prowincji prusko-śląskiej z siedzibą władz we Wrocławiu, zaś 3 kwietnia roku następnego wszedł w skład odrodzonej prowincji polskiej¹³. Część braci pochodzenia niemieckiego i czeskiego opuściła wówczas dom, a w ich miejsce przybyli Polacy. W 1922 roku przeorem cieszyńskiego konwentu wybrano brata Michała Buhla¹⁴.

Po zakończeniu I wojny światowej zastąpiły znaczne zmiany w cieszyńskim szpitalu bonifratrów. W związku ze sporymi zmianami organizacyjnymi placówek medycznych w Cieszynie szpital bonifratrów, w coraz większym stopniu, stawał się instytucją społeczną, pomocową i opiekuńczą, a jego funkcje szpitalne zostały zepchnięte na margines działalności. Było to przede wszystkim efektem coraz szerszej działalności ufundowanego przez hrabinę Gabrielę von Thun und Hohenstein szpitala miejskiego. W okresie międzywojennym szpital bonifratrów został przekształcony w placówkę opiekuńczą, zaś szpital prowadzony przez siostry św. Elżbiety wyspecjalizował się w leczeniu chorób płucnych¹⁵.

Lata II wojny światowej przyniosły *exodus* cieszyńskich braci miłośnych. Miasto Cieszyn zostało włączone do III Rzeszy. W trzecim miesiącu wojny, 19 listopada 1939 roku, bonifratrów wysiedlono z Cieszyna do Krakowa znajdującego się w granicach Generalnej Guberni. Obiekty bonifraterskie zajął najpierw ośrodek etapowy dla Niemców przesiedlanych z Besarabii do Rzeszy, następnie zaś służyły jako siedziba miejskiej komórki Hitlerjugend oraz ośrodek dla rekonwalescentów frontowych. Świątynia klasztorna została zamieniona na salę kinową¹⁶. Wspomnieć należy, iż część zasobu biblioteki i archiwum klasztornego wykupił z rąk żołnierzy niemieckich dyrektor muzeum cieszyńskiego Wiktor Karger, dzięki czemu udało się mu przetrwać, w niemal nienaruszonym stanie, zawieruchę wojenną¹⁷.

Niemcy wycofali się z Cieszyna dopiero w pierwszych dniach maja 1945 roku. Miasto było jedną z kilku miejscowości II Rzeczypospolitej najdłużej pozostającym pod okupacją hitlerowską. W niedługim czasie do miasta powrócili bonifratrzy. Zastali kompletnie zrujnowany klasztor, obiekty szpitalne i kościół. Niemniej, w szybkim tempie, dużym nakładem sił i środków, udało się przywrócić obiektom ich poprzednie funkcje¹⁸.

Niestety, w początkach lat pięćdziesiątych dzieła bonifratrów cieszyń-

skich podzieliły los innych placówek szpitalno-opiekuńczych znajdujących się w rękach Kościoła katolickiego na ziemiach polskich. Dokonano konfiskaty gospodarstwa rolnego, aptekę podporządkowano *Cefarmowi*, zaś szpital, przekształcony już wówczas w zakład dla nieuleczalnie chorych przekazano pod zarząd prorządowemu *Caritasowi*⁹. Na szczęście miejscowi bracia uzyskali pozwolenie na dalszą pracę w zakładzie, dzięki czemu zachowali minimum środków, pozwalających im na egzystencję.

Bonifratrzy cieszyńscy, pozbawieni większości dochodów, wegetowali przez cały okres Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, zdani na łaskę państwa oraz wiernych, pamiętających o ich wielkich zasługach dla lokalnej społeczności. Dopiero transformacja lat dziewięćdziesiątych XX stulecia wniosła nową jakość i tchnęła ducha w cieszyński klasztor. W roku 1990 odzyskano szpital, w chwili obecnej będący domem pomocy społecznej dla chorych psychicznie mężczyzn, zaś cztery lata później pod zarząd bonifratrów powróciła apteka. W 2007 roku powołano do życia *Archiwum i Bibliotekę OO. Bonifratrów w Cieszynie* – instytucję będącą kolejnym dziełem prowadzonym przez braci, dbających o sukcesywny i dynamiczny rozwój podległych sobie instytucji, tak by w jak największym stopniu wpisywały się w życie lokalnej społeczności oraz Kościoła katolickiego.

O projekcie

Projekt *Konserwacja, digitalizacja, mikrofilmowanie, kompleksowe opracowanie naukowe oraz wydanie w formie materiału źródłowego rękopisu opracowanego „Repertorium 1724”*, realizowany przez Konwent Zakonu Bonifratrów w Cieszynie, poprzez jego jednostkę wewnętrzną Archiwum i Bibliotekę OO. Bonifratrów w Cieszynie, jest przykładem nowatorskiego podejścia do kwestii konserwacji i udostępniania rękopiśmiennych materiałów źródłowych. Zakres prac prowadzonych nad rękopisem można określić jako kompleksowy i wyczerpujący. Tym samym projekt zgodny jest z wieloma punktami *Strategii rozwoju kultury w województwie śląskim na lata 2006–2020*, doskonale wpisuje się w intencje władz samorządowych dotyczących kierunku i jakości rozwoju nauki i kultury na terenie Województwa Śląskiego.

Podjęte działania polegały na konserwacji jednostki archiwalnej, digitalizacji, pełnym opracowaniu naukowym oraz udostępnieniu i popularyzacji zawartego w niej materiału źródłowego, który dotyczy szeroko pojętej i rozumianej historii Śląska.

Prace nad prezentowaną jednostką prowadzone były wielotorowo. Obiekt przekazany został do pracowni konserwatorskiej, gdzie ustalono metody i zakres prac, a następnie przystąpiono do działań szczegółowych. Poszczególne karty i składki, po uprzednim rozszyciu, poddane zostały wszystkim niezbędnym zabiegom konserwatorskim, po czym przed ponownym zszyciem woluminu całość została zdigitalizowana. Ten sposób wykonywania kopii cyfrowych, polegający na skanowaniu poszczególnych kart, nie zaś bloku całego woluminu, gwarantuje dużo większe bezpieczeństwo dla obiektu, uzyskuje się przy tym dużo lepszą jakość skanu, a więc substancji, która udostępniona zostanie, szerokiemu kręgowi odbiorców. Z kopii cyfrowej wykonany został mikrofilm, który przy odpowiednich warunkach przechowywania, gwarantuje trwałość rzędu kilkuset lat. Po zakończeniu procesu digitalizacji obiekt został ponownie zszyty i oprawiony przy wykorzystaniu zachowanych części pierwotnej oprawy.

Równoległe *Repertorium* poddano kompleksowym pracom w warsztacie neograficznym. Tekst został odczytany i przepisany w językach oryginalnych, a następnie przetłumaczony na język polski. Treść poddano opracowaniu krytycznemu zgodnie z ogólnymi założeniami przyjętymi przez metodologów nauk historycznych. Rzetelność użytego warsztatu historycznego, zweryfikowana została przez poddanie tekstu dwóm niezależnym od siebie recenzentom.

Taki zakres i kompleksowość prac skoncentrowana na jednym rękopisie archiwalnym, jest niewątpliwym *novum* w skali naszego kraju. Jednostka poddana została konserwacji, gwarantuje zachowanie substancji historycznej na wiele dziesiątek lat bez konieczności powtórnych ingerencji konserwatora. Proces digitalizacji i mikrofilmowania, z jednej strony dywersyfikuje możliwości korzystania z rękopisu, z drugiej zaś strony pozwala zachować oryginał w dobrym stanie, bez konieczności jego udostępniania czytelnikom. Digitalizacja pozwoli udostępnić treść rękopisu na stronach biblioteki cyfrowej, poszerzając tym samym w ogromnym stopniu możliwości prowadzenia prac badawczych. Wydanie źródła wraz z aparatem naukowym jest kolejnym przyczynkiem wspomagającym badania nad historią oraz dziejami wspólnot zakonnych na Śląsku.

Od redakcji

Publikowany rękopis *Repertorium 1724* znajduje się w Archiwum i Bibliotece OO. Bonifratrów w Cieszynie i oznaczony jest sygnaturą 9. Instytucja ta, jako jednostka wewnętrzna Konwentu Zakonu Bonifratrów w Cieszynie, zajmuje się gromadzeniem, zachowywaniem i utrzymywaniem jego dziedzictwa piśmienniczego.

Rękopis posiada wymiary 30,1 x 19,3 cm, liczy 263 karty dość grubego papieru czerpanego, w tym 41 czystych. Posiada oprawę tekturową, półskórkową, wykonaną z białej, ślepo tłoczonyj skóry. Obłożenie oprawy wykonano z papieru marmurkowego, na pierwszej stronie okładki znajduje się duża winieta tytułowa bez adnotacji, z fragmentami pieczęci lakowej. Poniżej widnieje druga pieczęć lakowa ze śladem po sznurku. Na grzbiecie zachowały się dwie papierowe winiety: górna z adnotacją rękopiśmienną „Repertorium / 1724 / Kat. 9” i dolna z numerem 221. Oprawa zabezpieczona jest wiązaniem na dwa paski z białej skóry.

Kopiarz został zapisany przez nieznaną z imienia i nazwiska osobę, prawdopodobnie był to bonifratr. Został sporządzony jednym charakterem pisma, nie licząc kilku dopisków, z zachowaniem marginesu umieszczonego naprzemienne od strony grzbietu i od strony zewnętrznej. Do sporządzenia zapisów użyto atramentu brązowo-czarnego i brązowego. Krawędzie bloku zostały zabarwione na czerwono. Przed konserwacją blok rękopisu był niepełny; w części końcowej brakowało około 30 procent jego objętości. Prawdopodobnie karty zostały wycięte i przeznaczone na inne cele. Na stronie 105 znajduje się pieczęć owalna opłatkowa o wymiarach 4 cm x 3,5 cm z częściowo nieczytelnym zapisem w otoku: HENR. FERD. FHVEV [?]. RIMDIT. Współczesna numeracja stron została sporządzona ołówkiem na stronach zapisanych.

Przed konserwacją obiekt charakteryzował się dużym stopniem uszkodzenia. Blok w grzbiecie był odkształcony i częściowo oderwany od oprawy, grzbiety kart były częściowo odsłonięte. Skóra na grzbiecie i narożnikach była uszkodzona, widoczne były ukośne przecięcia w miejscu zwięzów i poprzecierana. Papier marmurkowy był mocno zabrudzony i miejscowo uszkodzony, zwłaszcza na krawędziach. Całość była dość mocno zabrudzona.

Przy publikacji tekstu rękopisu zasadniczo nie ingerowano w jego treść. Zachowano oryginalną pisownię wyrazów niemieckich i łacińskich. Ujednolicono pisownię cyfr i dat, i tak np. cyfry: 1°, 4°, 8vo, 1°, 2do, 3^{tio} zastąpiono: 1, 4, 8, 1,

2, 3. Ponadto usunięto kropki, które w rękopisie występują zawsze po cyfrach. Ujednolicono pisownię wyrazu *anno*, który występuje ze znakiem skrótu jako *ao*, *Ao* oraz *Anno* i *anno*. Użyte przez kopistę skróty rozwiązano za pomocą nawiasów kwadratowych, m. in.: P. – P[ater], pr. – pr[eusischer], Lit. – Lit[tera]. Inne kwestie wyjaśniono w przypisach tekstowych. Dopełnieniem prac redakcyjnych było sporządzenie przypisów rzeczowych. Zamieszczono w nich biogramy oraz wyjaśnienia dotyczące niektórych terminów i wartości ówczasnie stosowanych środków płatniczych.

Zwieńczeniem prac było tłumaczenie całości rękopisu na język polski. Dla ułatwienia korzystania z publikacji przyszłym czytelnikom, sporządzono indeksy osobowy i nazw geograficznych.

Tekst źródłowy

[s. 3]

Reverendus Pater Frater Clemens Mentzel²⁰ Silesius Nissensis Sacerdos Fratrum Misericordiae welcher den 22 Martÿ 1694 von Feldtsberg aus von damahligen Commissario Generali Sacerd[otis] P[at]re F[rat]ro priore Constantino Scholtz²¹ auch Priester S[ancti] Joannis DEI nach Wendrin jm Fürstenthumb Teschen zu deme damahls in Zügen liegenden Herrn See[ligen] Fundatore Adam Borecks²² Freyherrn von Rostropitz undt Tworckau Landes-Marchallen des Fürstenthumbs Teschen Erbherrn der Gütter Wendrin undt Grodischtz per Pohtam geschicket worden auch gedachten See[ligen] Herrn Fundatorem an noch vor seinem Todt Fürst Tage beÿ guthem Vorstande angetroffen solchem beständig Vorgebettet undt bies zu dem Tode geist[liche] disponiret welcher auch also den 30^a Martÿ 1694 fruhe gegen 9 Uhr nach aller geschehenen guthen Disposition gantz gegenwärtig seine See[ligen] in die Hände des Heylandts auffgegeben undt alß solcher pro interim in der Kirchen zu Wendrin begraben worden hat gedachter Pater Krafft eines Kay[serliche] Rescripts uti via custodiae nebst einem Herrn Sequestore so wohl die Würtschafft alß auch großen Haupt-Process zwischen dem See[ligen] Fisco über 4 Jahr läng nächesang^b tractiret nach deßen erhaltener Possession undt wie den nebenst

[s. 4]

außgemachten Ansprüchen der Plätze, Garthen, Vorwerckhe zu dem Closter erkauffet das Closter undt Hospital von Grundt außerbauet undt mit allen zugehörigen Mobilien eingerichtet undt in solches 1700 am Fest S[anct] Andrae mit etlichen fratribus den See[ligen] Herrn Fundatorem auch deßen anderte Frau Gemahlin von Wendrin in die Kruftten des neuen Closters zu Teschen mit solennen Gest[liche] Ceremonien transferiret undt zu gleich gedachtes Closter anfangen zu bewohnen.

Frater Modestus Geiger²³ Unßers Heÿligen Ordens Professus nun mehri See[ligen] Gedächtnüs dieser hat den Stocks worauf die Fratres wohnen beÿ der Apotheckhen wo mann der mahlen zur Pforthten hineingehet concipirt undt mit eÿgenen Händen selbst aufführen helffen war von seiner Profession in Saeculo

a *W rękopisie: 30^m.*

b *Wyraz nadpisany.*

[s. 3]

Czcigodny ojciec brat Klemens Mentzel Ślązak z Nysy, kapłan Braci Miłosierdzia [Bożego], który 22 marca 1694 roku w Valticach z ówczesnym komisarzem generalnym ojcem bratem przeorem Konstantynem Scholtzem, także kapłanem św. Jana Bożego z Wędryni w Księstwie Cieszyńskim, wówczas na łożu śmierci znajdujący się ś.p. pan fundator Adam Borek, wolny pan na Rostropicach i Tworkowie, marszałek ziemski Księstwa Cieszyńskiego, pan dziedziczny dóbr Wędrynia i Grodziszcze, wysłał pocztą [wiadomość], iż wspomniany śp. pan fundator jeszcze przed swoją śmiercią zostawał przy dobrym umyśle, które trwale utrzymywał aż do utraty świadomości^a, która nastąpiła 30 marca 1694 roku, dysponował. Rano, około godziny 9.00, po uczynieniu dobrej dyspozycji, w obecności wielu, złożył na ręce Zbawiciela swoją duszę i potem tymczasowo został pogrzebany w kościele w Wędryni. Wspomniany ojciec [Klemens Mentzel], mocą cesarskiego reskryptu, jak i rzetelną troską, obok pana sekwestratora, nie tylko gospodarstwo, lecz także wielki główny proces między wymienionym Urzędem Podatkowym zatrzyma posesje na 4 lata i również dodatkowe

[s. 4]

pewne pretensje dotyczące placów, ogrodów, folwarków, które zakupił Zakon i na ich gruncie zbudował i urządził klasztor i szpital z wszystkimi przynależącymi dobrami ruchomymi i w tymże 1700 roku w dzień św. Andrzeja zamieszkało w nim kilku braci. Doczesne szczątki pana fundatora i jego drugiej żony, także za zgodą nowego klasztoru w Cieszynie, przeniesiono z Wędryni z uroczystą duchową ceremonią i wtedy także wspomniana wspólnota zakonna rozpoczęła zamieszkiwanie.

Brat Modest Geiger, profes naszego świętego Zakonu, odtąd świętej pamięci, ten ma celę przy aptece, nad którą mieszkają bracia, którą należało pomalować, i obmyślił, że do furty [mur] własnymi rękami sam poprowadzi. Murarz w swojej profesji [został] na wieki, znany w naszym klasztorze z wielkiej pilności, pod każdym względem żarliwy i stały, co udowodnił nam, także człowiek o wielkiej pobożności, zmarł w Panu 20 czerwca 1712 roku.

a *Dosłownie: swojej śmierci duchowej.*

ein Maurer sehr fleißig undt seinen fleiß allenthalben in unßern Clöstern wie bekant eÿfrig undt beständig erwiesen undt ins Wercks gesetzt auch ein Mann von größter Frombkeit ist sielig in dem Herrn verschieden den 20 Junÿ 1712.

Requiescat in Sancta pace.

[s. 7]

N[ota] B[ene].^a Bey Aufführung des Kirchen Gewölbs ist in der Eckhe rechter Handt wann mann auf das Kirchen Gewölb hineingehet in der Haupt Mauer gegen den Freüdthoft ein Loch gelaßen worden durch welches mann einen kleinen Jung hinab laßen kann auf einem Stricks das Loch in der Haupt-Maurer ist mann hoch undt zweÿ ellen breith der mahlen ist solches Loch oben auf mit einem Brett bedeckhet in einer Feüer oder Feündt Gefahr kann von Silber Geldt oder Schrifftten etwas hinab geworsten werden welches mit allein truckhen vom Feüer gantz sicher sondern auch so leicht mit gefunden werden wirdt können es ist nit Ziegel außgepflastert es kann wohl auch ein mann hinab gelaßen werden welcher nit sonderdriks ist.

N[ota] B[ene].^b Alß mann anno 1723 im Monath Junio mit Rath undt guth heißen des Mauer Meisters den mittlern vor dem Kuchel Feuster drunten im Hoff stehenden Pfeiler seiner dem Gebäu causirenden unzierde wegen hauptsächlich aber die weillen derselbe wie zu ersehen gerad hinauf ist geführt worden mithin wenig oder gar nichts zum gebau behülfflich von seiner Stelle zu

[s. 8]

cassiren gesonnen war undt würck [lich] hat abtragen wollen hat mann oben in der höhe in demselbigen einen eÿ sernen Amkher der da durch das Refectori Gewölb gezogen worden gefunden dahere pro notitia solcher keines weegs hinführe zu cassiren vor Rath samb befunden.

[s. 9]

Den 7 Augusti 1714^c Jahrs ist durch Ihr Hochwürden den Hochwurd Wohlgelährten Herrn Joannem Gallum Twaruschka²⁴ artium liberalium^d et philosophiae magis[ter] s[ancti]s[imae] theologiae baccalaureum formatum undt licentia[tus] Bischöf[fliche] Commissarium in dem Fürstenthumb Teschen undt der Stadt Teschen Dechant undt Ertzpriester unßer neu erbaute Kirchen sub

a *Zwrot umieszczony na lewym marginesie.*

b *Zwrot umieszczony na lewym marginesie.*

c *W rękopisie: 7ten Augusti 1714ten.*

d *W rękopisie: A.A. L.L.*

Niech odpoczywa w świętym pokoju.

[s. 7]

Nota bene. Przy prowadzeniu kościelnego sklepienia główny murarz wchodził do wnętrza w kącie po prawej ręce i na sklepieniu koło miejsca zwanego Freüdthoft^a, pozostawił otwór, przez który mały chłopiec mógłby się spuścić w dół na powrozie i ten główny mur, który jest pomalowany, jest wysoki i szeroki na dwa łokcie. Otwór ten u góry przykryty jest deską, [którą] niebezpieczeństwo ognia lub pożaru można unicestwić samym jednym ogniem [co] całkiem pewne, i w dół wpadną srebra, pieniądze i dokumenty, lecz także tak samo łatwo mogłyby się znaleźć w dole poukładane cegły.

Nota bene. Tak więc należało w miesiącu czerwcu 1723 roku, za radą i dobrym nakazem mistrza budowlanego, usunąć pośrednio kuchnię, okna na dole na dwór stojące; nakazaliśmy podpory budynku usunąć, [gdyż] były brzydką ozdobą; z powodu [takiego] szczególnie, iż ten sam [mur], jak do patrzenia prosto w górę właśnie prowadził, a więc niewiele lub całkiem nic pomocnego dla budowy, [zaś] jego usunięcie przestrzeni

[s. 8]

nie powiększyło. Rzeczywiście chciał wznieść w górze sklepienie w tym samym miejscu, które tam przez refektarz znalazł, i wykonał, i uznał wraz z radą, że żadnego sposobu do usunięcia nie znajduje.

[s. 9]

Dnia 7 sierpnia 1714 roku przez Jego Przewielebność wysoce i dobrze uczonego pana Jana Galla Twaruszkę, magistrą sztuk wyzwolonych i filozofii, bakałarza formata świętej teologii i licencjata, komisarza biskupiego w Księstwie Cieszyńskim, i dziekana miasta Cieszyna, i archiprezbitera naszego, nowo zbudowany kościół pod wezwaniem Wniebowzięcia NMP, rano o godzinie 10.00 został poświęcony. Następnie wspomniany pan dziekan odprawił Mszę świętą, a potem pan wikariusz i nasz zakonny kapłan jak też czcigodny ojciec Atanazy

a *Prawdopodobnie oratorium.*

Titulo MARIAE Himmelfarth in der fruhe umb 10 Uhr geweyhet worden. Darauf gedachter Herr Dechant die Heyl[ige] Meeß [sic!] gehalten dann sein Herr Vicarius undt unßer Ordens-Priester alß R[everen]dus P[ater] Athanasius Gelder Secret[arius] undt P[ater] Agapitus Wolter²⁵ ebenmäßig Ihr Heyl[ige] Meeßen vorreihet haben undt dieses in bey sein damahlig gehaltener Visitation des Teschnische Convents Adm[odum] R[everen]di P[atris] Hieronymi Heinn Provincialis undt Vorgesetzten Prioris P[atris] Norberti Woliger²⁶ sambt anderen f[rat]ribus undt so wohl Wolt[uhrtige] Mannß alß auch Frauen Perßohnen.

[s. 11]

Repertorium und Specification

Aller zu dem neü erbauten Closter Fratrum Misericordiae bey der König[liche] Stadt Teschen in Ober Schlesien gelegen befindlichen Haupt Documenten Acten und allerley schriftlichen Uhrkundnützen.

Lit[tera] A

Haupt Original Fundamenta auf die Possession der neuen Foundation Fratrum Misericordiae bey Teschen.

- N° 1. Das Testament weyl[and] Herrn Baron Casper Boreks²⁷ lauth welchen das Gutt Grödischtz dem Seel[igen] Herrn Adam Borecks unßerm Fundatori vermachtet worden anno 1667.
- N° 2. Der Letzter will Herrn Johann Borecks²⁸ Herrn Vatters unßers Seel[igen] Herrn Testatoris 1653.
- N° 3. Kupeck oder in casum mortis Erbschaftts Vergleich zwischen dem Seeligen Herrn Fundatorem undt seiner anderten Frauen Gemahlin Julianna von Rottenbergin²⁹ anno 1675.

[s. 12]

- N° 4. Unßers See[ligen] Herrn Fundatoris Testaments zwey vidimus anno 1694.
- N° 5. Unßers See[ligen] Herrn Fundatoris Testaments in deütschen Idiomate vidimus oder Transumpt.
- N° 6. Kayser[liche] Confirmation undt Definitiva über des Adam Boreckische Testament lauth welcher wier pro haeredibus universaliter declariret

Gelder, sekretarz i ojciec Agapitus Wolter równocześnie jego [podczas] Mszy świętej przedstawił i to samo [uczynił] w trakcie ówczesnej wizytacji cieszyńskiego konwentu, w obecności czcigodnego ojca Hieronima Heinna prowincjała i przełożonego przeora ojca Norberta Woligera oraz innych braci i tak bardzo dobroczynnych ludzi, jak też kobiet i innych osób.

[s. 11]

Wykaz i wyszczególnienie.

Wszelkie dokumenty i akta odnoszące się do zbudowania klasztoru Braci Miłosiernych przy królewskim mieście Cieszynie, położonym na Górnym Śląsku, i znajdujące się inne rozmaitości i pisane świadectwa.

Litera A

Główne oryginalne dokumenty na posiadanie nowej fundacji Braci Miłosierdzia przy Cieszynie.

- Nr 1. Testament ś.p. pana barona Kaspra Borka, w którym zapisał dobra Grodziszcze ś.p. panu Adamowi Borkowi naszemu fundatorowi w 1667 roku.
- Nr 2. Ostatnia wola pana Jana Borka ojca ś.p. naszego pana testatora 1653 roku.
- Nr 3. Umowa lub ugoda w przypadku śmierci między ś.p. panem fundatorem i jego drugą żoną Julianną von Rottenbergin z 1675 roku.

[s. 12]

- Nr 4. Dwa widymaty testamentu ś.p. naszego pana fundatora z 1694 roku.
- Nr 5. Widymat albo transumpt testamentu w języku niemieckim ś.p. naszego pana fundatora.
- Nr 6. Cesarskie i ostateczne zatwierdzenie testamentu Adama Borka, które brzmi: my dla dziedziców powszechnie, i zostało zdeklarowane w 1697 roku.

- worden anno 1697.
- N° 7. Kayser[liche] Rescript an des Teschnische König[liche] Landes Ambt nach welchen Unß die Haeredität extradiret worden anno 1697.
- N° 8. Die Citation des Teschnischen König[liche] Landes Ambt zur Publicirung des Kayser[liche] Rescript Herrn Fundatoris anno 1697.
- N° 9. Recognition von ermeldten König[liche] Ambt der unß würcklich extradirten Erbschafft anno 1697.
- N° 10. Vom Kayser Leopoldo^{3o} ein Pfendt Brieff über welchen unßer See[ligen] Herrn Fundator 100 fl[or]en³³¹ Rein[ischen] Vorgslehnet de anno 1689.
- N° 11. Ein authentischer sub dato 18 Julÿ 1705 vidimus auf Pargament das kaj[serliche] definitio undt Confirmation sub N° 6 über unßers See[ligen] Herrn Fundatoris Testament.
- N° 12. Original Quittung de dato Troppau 21^b Junÿ 1697 des Geist[liche] Herrn Vatters deren in Troppau ad s[anctam] Barbaram Baarfüser Franciscaner über des empfangene legatum per funftzig

[s. 13]

- Ducaten in specie undt zehen harten Reichs Thaler zu einem Cimborio welches unßer Seel[igen] Herr Fundator in seinem Testament Lit[tera] A N° 4 undt N° 5 legiret.
- N° 13. Die Original Quittung deren H[errn] Commissarien de dato 19 May 1699 in puncto amotarum rerum über die zuerkante Lieffer Gelder pr[eusischer]^c 532 fr. 48 kr.^d warumben die Acta Lit[tera] Ll³² N° 1 mit dem Kay[s]erliche Rescript undt das Administration Buch sub dato 19 May 1699 ein mehrers informiret.
- N° 14. Das erste eÿgener Handt unßers Seel[igen] Herrn Fundatoris Schreiben in welchem Selber einen unßers Ordens Fratrem sub poena maledictionis aeternae begehret nach welchem auch Pater Constantinus Scholtz alß Commissarius Generalis sich nacher Wendrin begeben.
- N° 15. Des Seel[igen] Herrn Fundatoris eÿgener Handt Original Schreiben in welchem Selber dem A[dmodo] R[everendo] P[at]re Constantino Scholtz seinen letzten willen eröffnet mit der Copialischen P[at]ris Constantini ertheilten Antworth.

a *Tu i dalej w rękopisii: fr.*

b *W rękopisii: 21^m.*

c *Tu i dalej w rękopisii: pr.*

d *W rękopisii: xr [kreuzern] lub kr.; dalej: kr.*

- Nr 7. Cesarski reskrypt do Królewskiego Urzędu Ziemskiego w Cieszynie, według którego nasza własność została wydana w 1697 roku.
- Nr 8. Przytoczenie [pisma] Królewskiego Urzędu Ziemskiego w Cieszynie do publikacji cesarskiego reskryptu pana fundatora z 1697 roku.
- Nr 9. Rozpoznanie sprawy rozstrzyganej przez Królewski Urząd o naszym rzeczywistym zdeklarowanym spadku z roku 1697.
- Nr 10. List zastawny wydany przez cesarza Leopolda, w którym nasz ś.p. pan fundator zapisuje 100 florenów reńskich [na rzecz klasztoru bonifratrów] w 1689 roku.
- Nr 11. Autentyczny widymat na pergaminie z datą 18 lipca 1705 roku, w którym jest zatwierdzenie testamentu Nr 6 ś.p. naszego pana fundatora.
- Nr 12. Oryginalne pokwitowanie dla pana ojca [fundatora] z datą: Opawa 21 czerwca 1697 roku, w którym tenże w Opawie [w kościele] św. Barbary OO. Franciszkanów Bosych [?] odebrał legat 50

[s. 13]

dukatów pozornie i 10 twardych talarów reńskich na cyborium, które nasz ś.p. pan fundator w swoim testamencie [pod] Lit. A Nr 4 i Nr 5 leguje.

- Nr 13. Oryginalne pokwitowanie panom komisarzom z datą 19 maja 1699 roku, w punkcie spisanych rzeczy [potwierdzające], iż zeznał, że dostarczono pieniądze [w wysokości] 532 florenów i 48 krajcarów, o czym pośrednio informuje, zobacz akta [pod] Lit. LL Nr 1 z cesarskim reskryptem i księgą administracyjną pod datą 19 maja 1699 roku.
- Nr 14. Pierwsze pismo ręką własną naszego ś. p. pana fundatora, w którym on sam jednego naszego brata pod karą wiecznego pohańbienia pragnął [ostrzec], po którym także ojciec Konstanty Scholz jako komisarz generalny sprzedał wieś Wędrynię.
- Nr 15. Oryginalne pismo ś. p. pana fundatora, w którym on sam ogłosił swoją ostatnią wolę czcigodnemu ojcu Konstantemu Scholzowi i udzielił tenże ojciec Konstanty odpowiedzi [zachowanej] w kopii.
- Nr 16. Memoriał ś. p. pana fundatora, spisany ręką własną, [skierowany] do Jego Cesarskiego Majestatu, w którym pragnął dobra Wędrynia i Grodziszczce, nam przedtem zatwierdzone, uzyskać na to pozwolenie, ale zmarł^a, i

a *Dosłownie:* przeprowadził się na drugą stronę.

N° 16. Des Seel[igen] Herrn Fundatoris eÿgener Handt Memorial an Ihro Kayser[liche] May[estat] in welchem die Gütter Wendrin undt Grodischtz unß zuvor testiren erlaubnus begehren wollen weillen aber mit dem Todt übereilet solches in seinem Testament ut N° 4 sub conditione salviret undt Ihro Kayser[liche] Mayestat überlaßen dieses Instrumenti Authentischer vidimus ist in unßer Duplica processus sub Allegatis sub Lit[tera] V N° 5 sub N° 28 allegiret undt beÿ denen originalius Lit[tera] V N° 20 also gefunden.

[s. 15]

Lit[tera] B

Wegen des Verkaufen Gutt Wendrin das Kauff Instrumentum und darüber geführte Acta et notata pro memoria aufzuhöben.

- N° 1. Ein vidimus deren beÿ dem Gutt Wendrin befindtlichen Privilegien.
- N° 2. Ein vidimus des Privilegÿ wegen des Berg Großen Korzienitz.
- N° 3. Die Original Quittung nach welcher (titul) Herrn Borecks unßers Testatoris Herrn Vatter das Gutt Wendrin pr[ae]ussischer 22700 thalaren^a Schlesisch[en] erkauffet undt bezahlet de dato 1652.
- N° 4. Ein Instrumentum eines Wendriner Unterthaubunrechts geforderter Schuldts betreff[en].
- N° 5. Reversales über die zur Wendrin Vorseßenheiten der Wüstungen gezahlte contributiones.
- N° 6. Anschlag deren Intraden nach welchen das Gutt Wendrin verkauft worden.
- N° 7. Patents vidimus nach welchen das Gutt Wendrin auf Ihro Kay[serliche] Mayestat befehl feÿl gebothen worden.
- N° 8. Ein Ambts Rescript mit der Kay[serliche] Beÿlag nach welcher der Verkauf des Gutt Wendrin prorogiret worden.

[s. 16]

- N° 9. Ein Kay[serliche] Rescript mit dem beÿ gehenckten Memorial deren allhiesigen Hoch[wolgebohren] Landt Ständen in welchem, gesucht worden damit das Gutt Wendrin nicht von der Schlesischen Cammer erkauffet solte werden.

a *Tu i dalej w rękopisic: Th.*

[zgodnie] ze swoim testamentem jak [patrz] Nr 4 podczas nadania był zdrowym, i Jego Cesarski Majestat pozostawił [nam] widymat tego autentycznego instrumentu, [który] jest w duplikacie dowodem w procesie pod Lit. V Nr 5 i pod Nr 28 przytacza i przy tym oryginalnym [pod] Lit. V Nr 20 się więc znajduje.

[s. 15]

Litera B

Z powodu sprzedaży dóbr Wędrynia instrument kupna i ponadto prowadzone akta i notaty dla pamięci należy przechowywać.

- Nr 1. Widymat, w którym znajdują się przywileje wsi Wędrynia.
- Nr 2. Widymat przywilejów dla góry Wielki Korzeniec.
- Nr 3. Oryginalne pokwitowanie według którego pan Borek nasz testator od ojca nabył wieś Wędrynię za 22700 pruskich talarów śląskich i zapłacił w 1652 roku.
- Nr 4. Instrument odnoszący się do poddanych z Wędryni żądających długu.
- Nr 5. Pokwitowanie zapłaconych kontrybucji ze wsi Wędrynia, wspominające o opuszczonych domostwach.
- Nr 6. Obwieszczenie podania, według którego sprzedał wieś Wędrynię.
- Nr 7. Widymat patentu, według którego, na rozkaz Jego Cesarskiego Majestatu, podano informacje o sprzedaży wsi Wędrynia.
- Nr 8. Reskrypt urzędu z cesarskim załącznikiem, według którego sprzedaż wsi Wędrynia została odroczone.

[s. 16]

- Nr 9. Reskrypt cesarski z dołączonym memoriałem, w którym wszystkie wysoko urodzone stany ziemskie szukały odpowiedzi czy Kamera Śląska powinna była kupić wieś Wędrynię.
- Nr 10. Widymat reskryptu Kamery Cesarsko-Dworskiej, w którym Kamera Śląska rekomendowała do sprzedaży wieś Wędrynię także w obliczu tego,

- N° 10. Ein vidimus des Kay[serliche] Hoff Cammer Rescript in welchen an die Schlesische Cammer commandiret wirdt das Gutt Wendrin zuverkauffen zugleich auch bey füget daß sie Kay[serliche] Hoff Cammer gehörigschen repraesentiret daß die allhiesige Herrn LandStände das Gutt Wendrin nicht kauffen können.
- N° 11. Connotation welcher gestalten (titul) Herr Baron Carl von Sobecks³³ das Gutt Wendrin kauffen wollen.
- N° 12. Ein Schreiben gedachten H[err] Baron Sobek worinnen er sich declariret vor das Gutt Wendrin 30000 fr. undt wann solches die Hochlöb[liche] Cammer nicht verhindern möchte annoch darüber dem Closter einen Zusatz thuen wolte.
- N° 13. Ein glaub[lich] Instrumentum der Schatzung zu Wendrin.
- N° 14. Eine Authentische Information waß vorhin die Wendriner Unterthanan ehe sie der Herrschafft Schatzung übertragen geschrt getreÿdt gegeben haben.

[s. 17]

- N° 15. Ersteres Project nach welchen das Gutt Wendrin nach gehendts von der Schlesischen Cammer erkauffet worden.
- N° 16. Der Schlesischen Cammer Rescript Copialis 1702 worinnen begshret wirdt daß R[everen]dus P[ater] Clemens denen allhiesigen Schloß Officianten umb das Gutt Wendrin zuverkauffen sich nach Breßlau erhöhen.
- N° 17. Auf der Schlesischen Cammer befehl die Anschastung des Regenten Ambt damit dem P[ater] Clemens wegen der gethanen Reÿse nacher Breslau die Unkosten refundiret werden.
- N° 18. Das Original Kauff Instrumentum zwischen der Schlesischen Cammer undt Mandatario nomine R[everen]di P[atris] Clementis über das Gutt Wendrin sambt der Kay[serliche] Hoff-Cammer Confirmation de anno 1702.
- N° 19. Ein vidimus des N° 18 gedachten Kauff Instruments.
- N° 20. Des Regenten Ambts Rescript mit der Schlesischen Cammer Beÿlaage worinnen die Tradition des Gutts Wendrin in termino s[ancti] Michaelis begehret wirdt.
- N° 21. Ein schreiben des H[errn] Vice Praesidenten in der Schlesischen Cammer allhiesigen Herrn Regentens anzeilige Anmaßung betref[en].

iż należnie ją reprezentuje Kamera Cesarsko-Dworska oraz że wszystkie stany ziemskie nie mogłyby kupić wsi Wędrynia.

- Nr 11. Konotacja, w której podano, że pan baron Karol Sobek chciał kupić wieś Wędrynię.
- Nr 12. Pismo wspomnianego pana barona Sobka, w którym deklarował kupno wsi Wędrynia za 30 tysięcy florenów i kiedy do tego nie chciała dopuścić Wysoko-Prześwietna Kamera, a ponadto na dodatek klasztor nie chciał tego uczynić [sprzedać].
- Nr 13. Wiarygodny instrument oszacowania Wędryni.
- Nr 14. Autentyczna informacja, iż niedawno poddani wędryńscy przekazali zboże, zanim władza [podjęła się] oszacowania.

[s. 17]

- Nr 15. Pierwszy projekt dotyczący postępowania w [sprawie] sprzedaży wsi Wędrynia przez Kamerę Śląską.
- Nr 16. Reskrypt Kamery Śląskiej w kopii z 1702 roku, w którym czcigodny ojciec Klemens żądał prawa wniesienia we Wrocławiu pierwokupu wsi Wędrynia od wszystkich oficjalistów zamku.
- Nr 17. Na rozkaz Kamery Śląskiej, Urząd Regencyjny informuje, iż ojciec Klemens, udający się w podróż do Wrocławia ma uzyskać zwrot wydatków.
- Nr 18. Oryginalny instrument kupna wsi Wędrynia [zawarty] między Kamerą Śląską i mandatariuszem [działającym] w imieniu czcigodnego ojca Klemensa wraz z zatwierdzeniem Kamery Cesarsko-Dworskiej z 1702 roku.
- Nr 19. Widymat wspomnianego instrumentu kupna Nr 18.
- Nr 20. Reskrypt Urzędu Regencyjnego z załącznikiem Kamery Śląskiej z żądaniem [opłat] ze wsi Wędrynia w terminie [na dzień] św. Michała.
- Nr 21. Pismo pana wiceprezydenta Kamery Śląskiej skierowane do wszystkich panów regentów dotyczące różnych roszczeń.

[s. 18]

- N° 22. Blaubwürdige Copiales der Schlesischen Cammer Rescript Krafft welchen wegen des Gutts Wendrin die Gelder des ruckständigen Kauffschillings undt Interessen wie auch des reservirte Holtz ohne fer-nerer Anschaffung abgestattet werden.
- N° 23. Ein vidimus der Schlesischen Cammer Rescript lauth welchen das Kauff Instrumentum des Gutts Wendrin von der Kay[serliche] Hoff Cammer würck[lich] confirmirter gleich deme vorhandenen in unßeren Closter zu Breßlau vorwahrt wirdt.
- N° 24. Authentische Copiales eines Cammer Rescript lauth welchen das Kauff Instrumentum des Gutt Wendrin in forma probante allhiesigem Schloß Regenten Ambt zugeschicket worden.
- N° 25. Nachdeme die Hochlöb[liche] Kay[serliche] Hoff Cammer beÿ der Böheimb[liche] Hoff Cantzelleÿ durch das Teschnische König[liche] Ambt die Tradition des erkaufften Gutt Wendrin zuverfügen angehalten ist solches anbringen gedachter Hoff Cammer mit deme darüber ergan-genen Kayser[liche] Rescript mittels der Böhm[liche] Hoff Cantzelleÿ durch das Teschnische Königliche Ambt umb den Traditions Tag des gedachten Gutts Wendrin zu terminiren sub praesentato 11 Octobris^a 1702 intimiret worden.

[s. 19]

- N° 26. Authentische Copiales des König[liche] Ambts Intimation an Herrn Schloß Regenten zur Tradition des Gutts Wendrin.
- N° 27. Allhiesigen Herrn Landes Hauptmann zu schreiben wegen begehrtter Lieffer Gelder von der Tradition des Gutts Wendrin.
- N° 28. Authentische Ambts Recognition welcher gestalten die ertheilte Quittung über den empfangenen Kauff-Schilling des Gutttes Wendrin officiose vorgemerckhet worden.
- N° 29. Ambts Attestation wie die tradition des Gutts Wendrin vorgenommen undt vollbracht worden.
- N° 30. Copiales der Anschaffung von hiesigen Schloß Regenten Ambt den Abgang des halben Kauff Schilling aus dem Schloß Renth Ambt zu er-höben.
- N° 31. Copiales das Regenten Ambts Anschaffung die abgehandelte Schlüssel

a *Wřkopisie: 11ma 8^{bris}.*

[s. 18]

- Nr 22. Nieuwierzytelniiona kopia reskryptu Kamery Śląskiej, mocą którego dla wsi Wędrynia przekazała ona [Kamera] zaległe pieniądze z kupna w szelągach i interesów, jak również z zarezerwowanego drewna bez dalszego nabycia.
- Nr 23. Widymat reskryptu Kamery Śląskiej, który mówi o dokumencie kupna wsi Wędrynia zatwierdzonym przez Kamerę Cesarsko-Dworską i jednocześnie jest on przechowywany w naszym klasztorze we Wrocławiu.
- Nr 24. Autentyczna kopia reskryptu Kamery mówiąca o instrumencie kupna wsi Wędrynia, który w formie dowodu wysłano tutejszemu Urzędowi Regencyjnemu na zamku.
- Nr 25. Później, Prześwietna Kamera Cesarsko-Dworska przy Czeskiej Kancelarii Dworskiej postanawia wstrzymać reskrypt cesarski w sprawie wspomnianej wsi Wędrynia, [przesłany] za pośrednictwem Urzędu Królewskiego w Cieszynie do rozporządzenia, i poleca wspomniana Kamera Dworska, aby [reskrypt], który był na to wydany z Czeskiej Kancelarii Dworskiej poprzez Urząd Królewski w Cieszynie został przedstawiony 11 października 1702 roku i był zaakceptowany.

[s. 19]

- Nr 26. Autentyczna kopia polecenia urzędowego [wydanego] przez Urząd Królewski do panów regentów na zamku w sprawie wsi Wędrynia.
- Nr 27. Wielmożnego [?] pana marszałka ziemskiego należy powiadomić pisemnie z powodu tradycyjnej opłaty podatkowej od wsi Wędrynia.
- Nr 28. Autentyczna rekognicja urzędu, w której udzielił pokwitowania otrzymanej sumy szelągów z kupna wsi Wędrynia i oficjalnie zapisał.
- Nr 29. Poświadczenie urzędu, że zgodnie z tradycją przedsięwziął i wykonał [polecenia] dla wsi Wędrynia.
- Nr 30. Kopia kupna [wydana] przez tutejszy Urząd Regencyjny na zamku zaległej połowy szelągów z Urzędu Rentowego na zamku, która jest aktualna do ściągnięcia.
- Nr 31. Kopia kupna [wydana przez] Urząd Regencyjny, która omawia sposób rozwiązania umowy pierwokupu wsi Wędrynia z Urzędem Rentowym na zamku.

Gelder bey den vorkauften Gutte Wendrin aus dem Schloß Renth Ambt zu empfangen.

[s. 20]

- N° 32. Ein vidimus der Anschaffung an das hiesige Schloß Burggraffen Ambt waß maßen unß ohne fernere Anschaffung die beyñ vorkauften Gutte Wendrin abgehandelte retenta undt reservata jedesmahl zu contentiren.
- N° 33. Ein vidimus der Anschaffung an hiesiges Schloß Renth Ambt Krafft welcher jedes mahl so wohl das halbe zurucks gebliebene Kauff-Pretium nach undt nach alß die pro rata kommende Interessen gegen Quittung sollen bezahlet werden.
- N° 34. Vidimus der Anschaffung an das hiesige Schloß Waldt Ambt wormit das reservirte Holtz richtig geliefert werden solle.
- N° 35. Original Recognition über die zu dem Gutt Wendrin gehörig abgegebene Privilegia Uhrkunden sambt allen andern Steuer Accis undt decimarum actis undt Quittungen.
- N° 36. Formular der Quittung dem allhiesigen Burggraffen Ambt über das empfangene Buchen Holtz ertheilet.

[s. 21]

- N° 37. Original Quittung der jenigen 360 fr. welche von unßerm Seel[igen] Herrn Fundatore vortestiret worden der Wendriner Kirchen.
- N° 38. Bewechselte Acta zwischen der Wendriner Kirchen undt unß wegen jetzt N° 37 gedachten Legaten.
- N° 39. Ein vidimus des haubt Privilegÿ über das Gutt Wendrin alß solches durch die Teschnische Fürstin anno 1440 vorkaufft worden.
- N° 40. Formular der Quittung undt wie viell unß von dem Burggraffen Ambt auf die 600 Claftter Ziegel Holtz lauth Kauff Contract abgegeben worden.
- N° 41. Formular wie die Quittung ins Kay[serliche] Renth-Ambt über die in Termin s[ancti] Michael[is] bies zu Auszahlung des völligen Capitals jähr[ige] fallende tausendt Gulden Rein[ischen].
- N° 42. Formular wie die Quittung über die halb jährige Interessen bies völliger Außzahlung des Capitals ins Schloß Renth Ambt einzurichten ist.
- N° 43. Copiales wie die Quittung dem Herrn Burggraffen über die jähr[ige] zu empfangen habende

[s. 20]

- Nr 32. Widymat kupna [skierowany] do tutejszego zamku, burgrabiów i urzędów, ponieważ przy pierwokupie wsi Wędrynia było umówione, pilnowane i zarezerwowane, i za każdym razem zapewniano nas [iż otrzymamy wieś] bez dalszego wykupu.
- Nr 33. Widymat kupna [skierowany] do tutejszego Urzędu Rentowego na zamku, którego mocą za każdym razem pozostała połowa ceny kupna i [Urząd] powinien zapłacić ją w ratach za pokwitowaniem.
- Nr 34. Widymat kupna do tutejszego Urzędu Leśnego na zamku, na podstawie którego powinien dostarczyć zarezerwowane drewno.
- Nr 35. Oryginalne rozpoznanie w sprawie wsi Wędrynia, stwierdzające, iż oddał należne przywileje i dokumenty razem z wszystkimi podatkami i aktywnościami oraz dziesięcinami i pokwitowaniami.
- Nr 36. Formularz pokwitowania, jakie wydał tutejszy Urząd [Leśny] i burgrabiowie za otrzymane drewno.

[s. 21]

- Nr 37. Oryginalne pokwitowanie za owe 360 florenów, które zostały zapisane przez naszego ś.p. pana fundatora kościołowi w Wędryni.
- Nr 38. Bieżące akta między kościołem wędryńskim a nami z powodu wspomnianego legatu pod Nr 37.
- Nr 39. Widymat głównego przywileju na wieś Wędrynia, która została sprzedana przez książąt cieszyńskich w roku 1440.
- Nr 40. Formularz pokwitowania, jak dużo oddał nam Urząd Burgrabiowski: 600 sążni drzewa i cegieł, o czym mówi kontrakt kupna.
- Nr 41. Formularz pokwitowania Cesarskiego Urzędu Rentowego na [dzień] św. Michała aż do całkowitego wyliczenia zmniejszającego się kapitału rocznego w wysokości 1000 guldenów reńskich.
- Nr 42. Formularz z pokwitowania za okres połowy roku aż do całkowitego wyliczenia kapitału, przygotowany w Urzędzie Rentowym na zamku.
- Nr 43. Kopia pokwitowania z panem burgrabią, za okres roku, udzielonych

[s. 22]

30 Claffter Holtz zu ertheilen ist.

N° 44. Weillen abermahlen die Wendriner Unterthaner gleichsamb sie das N° 37 gemeldte Legatum von der Wendriner Kirchen (mit welcher wiew Vorhere die Acta N° 38 gewechßelt undt in Richtigkeit gebracht) nicht empfangen hätten vorbringen wollen undt darumben wiew alß haeredes indirecte vom allhiesigen Herrn Decano angegangen worden. Alß ist darüber beÿ einer Diaet auf dem Schloß wie die Authentischen vidimus in deutsch alß Böhmischer Sprach zeügen sub dato 10 Septembr[is] anno 1706 gesprochen worden.

N° 45. Copiales alß auch Authentischer vidimus über den aus der Landes Steuer Cassa des Fürstenthumb Teschen gegebenen Original Extract welcher erweist wohin die disputirte Gelder von denen Wendriner Unterthanern angewendet worden.

N° 46. Copiales der Hochlöb[liche] Schleßische Cammer Rescript de dato Breßlau 31 Januaris^a 1707 lauth welchen unß auf ein Jahr auf allhiesigen Schloß das Bier gegen Zuschrott erlaubet worden.

N° 47. Die Original Quittung des Herrn Cohn- Schreibers

[s. 23]

bers der Teschnischen Cammer Gütter über den abgegebenen Beÿlaß lauth Kauff-Contract N° 18 Lit[tera] B. Was das Gutt Wendrin.

N° 48^b. Einen Copial-Schreiben an Herrn Cammer Praesidenten nach Breßlau alß einmahl der Teschnische Herr Ober Regent die jährlich kommende 1000 fr. an Capital hintertrieben worden mit der darauf erfolgten Original-Antworth gedachten Herrn Cammer Praesidenten.

N° 49. Weillen in unßer Apothecen dann undt wann einiger Brandtwein verkauftet und deßentwogen sowohl der Herr Buchhalter alß Herr Arrendator wie auch nachgehendts die Juden Klagbahr einkommen daher dieses Memorial pro Memoria auffgehöbet wirdt.

a *W rękopisie*: 31tm Januar.

b *W rękopisie błędnie wpisano dwukrotnie*: N° 48.

[s. 22]

30 sążni drewna, jakie przysługiwały [klasztorowi].

- Nr 44. Ponieważ poddani wędryńscy chcieli przedłożyć sprawę niejako o legacie spod Nr 37 dla kościoła wędryńskiego (o którym my przedtem przytoczyliśmy z dokładnością akt Nr 38) nie otrzymaliby i dlatego my, jak też dziedzice, przedłożyliśmy nie bezpośrednio z tutejszym panem dziekanem. Jak też na to, co się powiedziało, [spisany został] w języku niemieckim, jak też w czeskim, autentyczny widymat poświadczający to; przy tym uposażenie zostało złożone na zamek z datą 10 września 1706 roku.
- Nr 45. Kopia, jak też autentyczny widymat oryginalnego ekstraktu dany z Kasy Ziemskiej Podatkowej Księstwa Cieszyńskiego, który udowadnia gdzie dyskutowane pieniądze poddanych wędryńskich zostały skierowane.
- Nr 46. Kopia reskryptu Prześwietnej Kamery Śląskiej z datą: Wrocław 31 stycznia 1707 roku, która mówi, że pozwolono nam w tutejszym zamku piwo na rok wtoczyć w beczki.
- Nr 47. Oryginał pokwitowania dla pana Cohrna pisma

[s. 23]

w sprawie dóbr Kamery Cieszyńskiej z załącznikiem, który mówi o kontrakcie kupna dóbr Wędrynia pod Nr 18 Lit. B.

- Nr 48. Kopia pisma do pana prezydenta Kamery [Śląskiej] we Wrocławiu, jak też raz do pana wyższego regenta [Kamery] Cieszyńskiej w sprawie rocznego kapitału 1000 florenów, na który nie zgodził się i z tego powodu wyniknęła oryginalna odpowiedź wspomnianego pana prezydenta Kamery.
- Nr 49. Ponieważ w naszej aptece pan księgowy jak również pan arendarz sprzedawał kilka wódek, i dalej tak postępował, [sprawę] zaskarżyli Żydzi i z tej przyczyny powstał memoriał dla pamięci, który winno się przechowywać.

[s. 29]

Lit[tera] C

Alte unter der Baron Borecker Freundschaft befindliche Quittungen welche auf zu fallende Ansprüche wohl aufzuheben seyn.

- N° 1. Eine Quittung von der Frauen Malzanin gebornen Boreckin über das letzte Quantum Ihrer Anforderung anno 1662 nebst andern darzu gehörigen Documenten.
- N° 2. Ein Fasciculus unterschiedener Theilungs undt Vergleichs Quittungen unter der Boreckischer Freundschaft.
- N° 3. Terminatur oder Specification derer schon mehren Theils bezahlten Praetensionen der bey Herrn Johann Borecks betreffend.
- N° 4. Die Donation denen zweyten Clöstern zu Troppau von der Freyle von dem Rottenberg der anderten Frauen Gemahlin unßers Fundatoris.
- N° 5. Eine Recognition lauth welcher Herr Caspar Borecks 234 Rheinische Thalar aufs Teschnische Rathauß vor eine Bürgschaft erleget.

[s. 31]

Lit[tera] D

Wegen des Freyen Haußes in der Stadt Teschen.

- N° 1. Ein Rescript von der Teschnischen Fürstin Elisabetha Lucretia³⁴ an den Herrn Johann Borecks anno 1648 lauth welchen die Fürstin vor die Gemeinde der Stadt Teschen intercediret daß er auch wegen des Freyen Haußes in der neuen Stadt (doch ohne alle Praejudiz) zu der Freündt[schaft] abgeforderten Brandt-Schatzung concurriren möchte.
- N° 2. Ein ander wärthiger Rescript von gedachter Fürstin de anno 1651 an Herrn Johann Borecks lauth welchen erkant wirdt daß auch die freyen Haußer gleich wir das seine in der neu Stadt zu der Feündt[schaft] Brandschatzung (doch ohne alle Praejudiz undt der Freyheit unbeschadet) zu concurriren billich ist.
- N° 3. Recognition von der König[liche] Stadt Teschen über erlegte Brandt-Schatzung pr[eusischer] 22 R[heinischen] Th[alaren]^a mit dieser

a *Tu i dalej w rękopisic: Rth lub Rht.*

[s. 29]

Litera C

Stare pokwitowania pana barona Borka, które z powodu upadających roszczeń należy przechowywać.

- Nr 1. Pokwitowanie pani Malzanin z domu Borek w sprawie ostatniej sumy jej żądania z roku 1662 razem z innymi przynależnymi mu dokumentami.
- Nr 2. Facykuł różnych podziałów i umów pokwitowań Fundacji Boreckiej.
- Nr 3. Ograniczenia i wyszczególnienie odnoszące się do pana Jana Borka, który już po większej części zapłacił pretensje.
- Nr 4. Donacja dla dwóch klasztorów w Opawie od pani von Rottenberg, drugiej żony naszego fundatora.
- Nr 5. Rozpoznanie rzeczy, które brzmi, iż pan Kacper Borek w cieszyńskim ratuszu złożył porękę na kwotę 234 talarów reńskich.

[s. 31]

Litera D

Ze względu na wolne domy w mieście Cieszynie.

- Nr 1. Reskrypt Elżbiety Lukrecji, księżnej cieszyńskiej, skierowany do pana Jana Borka z roku 1648, mocą którego księżna pośredniczy przed gminą miasta Cieszyna, że dla wolnych domów w nowym mieście (jeszcze bez swobód) zażądała przez fundację, aby [czynsze] chciałyby przeznaczyć na kontrybucję wojenną.
- Nr 2. Inny ważny reskrypt wspomnianej księżnej z 1651 roku, skierowany do pana Jana Borka, który brzmi, iż na wolne domy w nowym mieście nałożona kontrybucja wojenna (jeszcze bez szkód i swobód i uszczerbku dla) do konkurowania jest tania.
- Nr 3. Rekognicja królewskiego miasta Cieszyna, iż zapłaciło nałożoną kontrybucję wojenną w wysokości 22 talarów reńskich z asekuracją, co wydarzyło się w 1652 roku oraz, że wolne domy są bez szkód.

Assecuracion daß zu keinem Praejudiz des freÿen Haußes geschehen ist de anno 1652.

[s. 32]

- N° 4. Eine Beschuldigung von gedachter Stadt Teschen den Herrn Johann George Sobecks³⁵ in welcher bekennet wirdt daß dieser Brandt-Schatzung aus Gutten willen gegeben worden ist anno 1652.
- N° 5. Ein Schreiben von dem Teschnischen Magistrat an Seel[igen] Herrn Adam Borecks de anno 1667 in puncto Anlegung der Grundt Mauer des freÿen Haußes.
- N° 6. Eine Protestation von Seel[igen] Herrn Fundatore wieder die Stadt Teschen alß ein gewießer Oberster Kuftstein seine Pferde in das freÿe Hauß eininstalliren laßen anno 1682.
- N° 7 et 8. Zweÿ Ambt befehlich an gemeldten Magistrat umb jhrige Relation warumben gedachter Soldaten Pferde in das freÿe Hauß eingestellt worden anno 1682 et 1683.
- N° 9. König[liche] Ambts Communication der Relation des Teschnischen Magistrats lauth welcher sich entschuldiget daß die Einstellung der Soldaten Pferde in das freÿe Hauß ohne wiesen undt Pahlet geschehen.

[s. 33]

Dann Boreckische Vormundes Sachen den Herrn Tluckh alß deßen Frau Schwester Sohn betreffendt wie folget.

- N° 10. Vorsicherung von der Juditha³⁶ alß freÿle Schwester unßers Fundatoris in puncto Bewilligung der Heÿrath mit dem Herrn Friedrich³⁷ Tlucks de anno 1673.
- N° 11. Eine Quittung über 100 Rht. Hochzeith Geldt.
- N° 12. Eine Quittung des H[errn] Max Tluckhs anstatt des H[errn] Friedrichs Tlucks über die von dem Herrn Fundatore empfangene Interessen.
- N° 13. Die General Quittung Herrn Johann Gottlieb Tlucks³⁸ über die von unßerm Herrn Fundatore gehabte Vormundtschaft anno 1693.
N[ota] B[ene]. Sub Lit[tera] Yy³⁹ seyndt übrige Tluckische Sachen so wohl wegen der Vormundtschaft alß auch die übrige Freündtschaft betreffende auf gehoben. Anna ferners Johann Gottlieb Tluckische Sachen nach unßern See[ligen] Herrn Fundatore die Erbschaftt betreffende.
- N° 14. Die Quittung Herrn Johann Gottlieb Tlucks über die empfangene 1000 Rth. welche Ihme unßer Herr Fundator in seinem Testament alß seiner

[s. 32]

- Nr 4. Oszczyrstwa wspomnianego miasta Cieszyna na pana Jana Jerzego Sobka, w których potwierdza się, że nałożenie kontrybucji z dobrą wolą nastąpiło w 1652 roku.
- Nr 5. Pisma magistratu cieszyńskiego do ś.p. pana Adama Borka z 1667 roku w sprawie ulokowania wolnego domu [w obrębie] gruntu muru [miejskiego].
- Nr 6. Protestacja ś.p. pana fundatora, [którego] znowu miasto Cieszyn jako pewnego wyższego rangą z jego koniem nakazało w wolnym domu umieścić w stajni w 1682 roku.
- Nr 7 i 8. Dwa polecenia urzędu do magistratu zawiadamiającego o relacji dla-czego wspomniani żołnierze umieścili konie w wolnym domu w latach 1682 i 1683.
- Nr 9. Komunikat Królewskiego Urzędu w sprawie relacji magistratu cieszyńskiego, który brzmi, iż przeprasza, że zdarzyło się umieszczenie przez żołnierzy konia w wolnym domu bez wiedzy i rozkazu.

[s. 33]

[Akta] dotyczące pana Tłuka, jak też jego żony, siostry i syna, będących pod opieką [Adama] Borka i ich rzeczy, jak następuje.

- Nr 10. Zapewnienie Judyty, jako panny siostry naszego fundatora, w punkcie zezwolenia na małżeństwo z panem Fryderykiem Tłukiem z 1673 roku.
- Nr 11. Pokwitowanie pieniędzy na 100 reńskich talarów [przeznaczonych] na wesele.
- Nr 12. Pokwitowanie dla pana Maksymiliana Tłuka zamiast pana Fryderyka Tłuka za interesy prowadzone z panem fundatorem.
- Nr 13. Generalne pokwitowanie dla pana Jana Bogumiła Tłuka za opiekę, jaką miał nad nim nasz pan fundator w 1693 roku.
Nota bene. Pod Lit[erą] Yy pozostała reszta rzeczy z Tłukami dotycząca opieki, jak również po unieważnionej przyjaźni. Dalej rzeczy Jana Bogumiła Tłuka dotyczące spadku po naszym ś.p. fundatorze.
- Nr 14. Pokwitowanie pana Jana Bogumiła Tłuka na podjęte 1000 reńskich talarów, które jemu, jak też pannie siostrze i synowi, nasz pan fundator w swoim testamencie [zawarł i które] przekazano w 1697 roku.

Freyle Schwester Sohne vormachet anno 1697.

[s. 34]

- N° 15. Weilen besagter Herr Gottlieb Tlucks etliche Erbschaftts Effecten nach See[ligen] Testatore amoviret undt deß wegen tempore litis ad instantiam des Teschnischen Fiscals nacher Breßlau in Arrest geführet ist solches unß alß declarirten Erben zu unßerer Erklärung intimiret worden.
- N° 16. Nachdeme gemeldter H[err] Gottlieb Tlucks wegen der tempore Processus über seinem Legato der 1000 Rth. durch Beystandt eines König[liche] Ober Ambts kommanden Interessen ein Nachdruckhs Anforderung gethan hingegen wier auch alß Erben wegen einer unlangbahren amovirten Mobilien zufordern gehabt darumber auch pro et contra weithlaufttge Acta wie Lit[tera] Zz^{4o} zufinden gewechßlet alß ist endt[lich] durch Mediation etc. Vornehmen Herrn die Sache gegen Einander compensiret undt auff gehoben worden.
- N° 17. Die Recognition des Bevollmächtigten des obgemeldten Vergleichs Herrn Johann Gottlieb Tlucks.
- N° 18. Nachdeme im Hertzogthumb Ober-undt Nieder Schlesien nach Allergnädigst kay[serliche] Vorordnung eine Exemptions Revision respectu indictionis deren befreüten Häußern

[s. 35]

- undt Gründen Vorgangen undt bemeldte H[errn] Commissarij in diesem Erbfürstenthumb Teschen unter anderen auch wegen unßers bieshere gewesten freyen Haußes in Teschen unter suchet undt gründtlich relationiret nach welcher von Ihre Kayser[liche] Mayestat daß künftg von besagtem unßeren frey Hauße von 10 Th[alaren] Sch[lesischen]^a Indiction nebst einer Rauchfang Steuer in 4^b Classe pr[eusisscher] 20 kr.
- N° 19. Allhiesigen König[liche] Landes Ambts Rescript nach welchem lauth Beylaage wie gleich N° 18 gemeldet worden künftg von unßerm freyen Hauß in der Stadt Teschen nach geschehener Revision von 10 ThSch. Indiction die Steuer nebst einem Termin Rauchfang Steuer in 4^c Classe pr[eusisscher] 20 kr. in des Erbfürstenthumb Teschen Landes-Cassa zu

a *Tu i dalej w rękopisii: Th.Sch. lub ThSch.*

b *W rękopisii: 4na.*

c *W rękopisii: 4na.*

[s. 34]

- Nr 15. Ponieważ wspomniany pan Bogumił Tłuk zabrał kilka spadków po ś.p. testatorze i z tego powodu prowadził w tym czasie spór z instancją Cieszyńskiego Urzędu Podatkowego, a potem we Wrocławiu miał areszt, taki się nam jako zdeklarowany dziedzic, do naszego objaśnienia, przekazał.
- Nr 16. Następnie wspomniany Bogumił Tłuk z powodu procesu o jego legat w wysokości 1000 reńskich talarów przez pomoc Królewskiego Wyższego Urzędu uczynił przedruk żądania przysłych interesów, natomiast my także jako dziedzice dla nie dających się zarządzać rzeczy ruchomych, które [tenże] miał, także za i przeciw szczegółowo wymienionych w dokumentach pod Lit[erą] Zz znajdujących się, jako jest stwierdzone, wreszcie przez mediację itd. zamiar pana, rzecz wobec wzajemnie zre-kompensuje się, unieważniono.
- Nr 17. Rozpoznanie rzeczy przez pełnomocników ugody wyżej wymienionego pana Jana Bogumiła Tłuka.
- Nr 18. Następnie w Księstwie Górniego i Dolnego Śląska po zarządzeniu Najmiłościwszego przysła egzemplja rewizji ze względu na ogłoszenie oswobodzenia domów

[s. 35]

- i gruntów i wspomniany pan komisarz w tym dziedzicznym Księstwie Cieszyńskim i w innych także, dla zbadania dotychczasowych wolnych domów w Cieszynie skrupulatnie relacjonował, po którym jego Cesarski Majestat wydał obwieszczenie, że w przyszłości wspomniane nasze wolne domy mają płacić podatek 10 talarów śląskich obok podymnego 4 klasy w wysokości 20 krajcarów.
- Nr 19. W tym wszystkim reskrypt Królewskiego Urzędu Ziemskiego z załącznikiem, który brzmi jak Nr 18 oznajmił, że w przyszłości z naszego wolnego domu w mieście Cieszynie po dokonanej rewizji, opłatę 10 talarów śląskich wraz z terminem opłaty podymnego 4 klasy w wysokości 20 krajcarów winno się płacić w dziedzicznym Księstwie Cieszyńskim w Kasie Ziemskiej, oraz oznajmił nam królewskie zarządzenie.
- Nr 20. Księga podatkowa, w której powinno się w przyszłości stale z powodu naszego wolnego domu w Cieszynie, po dokonanej rewizji 10 talarów

- entrichten seyndt unß die König[liche] Vorordnung intimiret worden.
- N° 20. Das Steuer Büchel in welches künftig hin beständig wegen unßers freyen Haußes in Teschen nach geschehener Revision von 10 ThSch. Indiction undt einen kommenden Termin Rauchfang Steuer in 4^a Classe pr[eusischer] 20 kr. nach Entrichtung deren die Quittungen darüber aus allhiesiger Landes Cassa hier einzutragen seyndt.
- N° 21. Ein Original Contract Vormög welcher das Adam Boreckische freye Hauß in der Stadt

[s. 36]

allhier mit Guth heißen Adm[odum] R[everen]di P[atris] Provincialis auch wiesen des Convents Ihre Gnaden dem Herrn Herrn Baron Rudolph Freyher von Sobecks⁴¹ Herrn zu Riegersdorf undt Landes Cantzellern in Fürstenthumb Teschen gegen Erlegung 480 fr. Paaren Geldts undt ein Ducaten Leinkauff Verkauft ist worden doch hat Ihme das Convent vorbehalten daß wann solches frey Hauß außer der Familie wiederumben Verkauftt worden solte daß dem Convent das innstehendt Recht undt sich deßen bedienen solte können.

N[ota] B[ene]. Das Geldt hier vor ist zum Kirchen Bau applicirt worden.

[s. 37]

Lit[tera] E

Documenta und Fundamenta wegen des von unß verkaufften Gutts Grodischts im Fürstenthumb Teschen bey Tierlitzko gelegen welche pro Memoria zu aller Vorsorge von unß alß Erben wohl zu conserviren.

- N° 1. Ein vidimus der befindlichen Privilegien auf das Gutt Grodischtz.
- N° 2. Vidimus des Haupt-Brieffes auf Grodischtz anno 1450.
- N° 3. Die letzte Berechnung lauth welcher der H[err] Casper Borecks das Gutt Grodischtz bezahlet hatte anno 1657.
- N° 4 et 5, 6, 7, 8, 9, 10 et 11. Quittungen über die legirte Gelder lauth oben in Lit[tera] A. N° 1 befindlichen Caspar Boreckischen Testaments welche unßer Fundator denen instituirten Haußern von dem Gutt Grodischtz abgestattet.

a *Wřekopisje*: 4^a.

śląskich, według obwieszczenia, zapisywać nadchodzący termin zapłaty podymnego 4 klasy w wysokości 20 krajcarów.

Nr 21. Oryginalny kontrakt, na mocy którego Adam Borek przekazał wolny dom w mieście

[s. 36]

z tutejszymi z dobrami Czcigodnemu Ojcu Prowincjałowi, [a ten dom] sprzedał także za wiedzą konwentu i z łaski jego, panu baronowi Rudolfowi wolnemu panu Sobkowi, panu na Riegersdorf i Kancelarii Ziemskiej w Księstwie Cieszyńskim kosztem zapłacenia 480 florenów łącznie pieniędzy i dukatów na zakup lnu. Klasztor ponadto zastrzegł kiedy ten wolny dom poza rodzinę [pójdzie], z drugiej strony kiedy powinien sprzedać konwentowi znajdującemu się pod prawem i posługujący się [tym domem].

Nota bene. Pieniądze tutaj zostały dołączone do budowy kościoła.

[s. 37]

Litera E

Dokumenty i podstawy z powodu sprzedanych nam dóbr Grodziszcze w Księstwie Cieszyńskim koło Cierlicka położonych, które dla pamięci przecho- wywać się winno ze ogromnym staraniem naszym jako dziedziców.

Nr 1. Widymat znajdujących się przywilejów na dobra Godziszcze.

Nr 2. Widymat głównego dokumentu na Grodziszcze z roku 1450.

Nr 3. Ostatnie obliczenie, które brzmi, iż pan Kacper Borek zapłacił za dobra Grodziszcze w roku 1657.

Nr 4 i 5, 6, 7, 8, 9, 10 i 11. Pokwitowania na legowane pieniądze, o których mowa wyżej pod Lit[erą] A Nr 1, [w tam przytoczonym] testamencie Kacpra Borka, i które to pieniądze nasz fundator ofiarował [klasztorowi] na domy we wsi Grodziszcze.

- N° 12. Der Anschlag lauth welchen das Gutt Grodischtz pr[eusisscher] Pausch verkauftet worden.
- N° 13. Das Original Kauff Instrumentum des Gutt Grodischtz anno 1701.
- N° 14. Deütscher Transumpt obgedachten Kauff Instruments.

[s. 38]

- N° 15 et 16. Das Original sambt dem vidimo nach welchen unß die Zahlung gedachten Gutts Grodischtz mit Obligationen nemb[lich] mit 14 N[ume]ris angewiesen worden.
- N° 17. Recognition über die in vim solutionis des Gutt Grodischtz unß extradirte Obligationes.
- N° 18. Specification von N° 1 bies N° 24 deren Privilegien Documenten undt zugehörigen Acten des Gutts Grodischtz welche von unß dem Herrn Nicklas von Guretzkÿ alß Kauffern de anno 1701 extradiret worden.
- N° 19. Nachdeme weylandt Herr Caspar Boreks in seinem ut N° 1 Lit[tera] A befindtlichen Testament unßerm Herrn Fundatori das Gutt Grodischtz dergestalten vermachtet daß wann er ohne Leibes Erben dies zeith[liche] seegen solte alß dann von gedachten Gutt Grodischtz denen Häußlern alß des abgelebten testatoris respective Frauen Schwester wie auch Bruder undt Schwester Kindern undt dehre Descendenten 3250 ThSch. unß gezahlet werden sollen dahero auch solches Quantum lauth dies N° 19 von unß alß declarirten Erben Krafft des Fundatoris Testaments mit dem tempore processus

[s. 39]

- auffgeschwollenen Interesse außgezahlet worden.
- N° 20. Die Vollmacht dem Herrn Baron Maximilian Bernhardt von Skrbensky⁴³ alß einem Membro von obgedachten Häußern von dem gantzen Maltzanischen Hauße daß er anstalt Ihrer die General Quittung über obgedachte Quantum der 3250 Th.Sch. unterschreiben undt besiegeln solle.
- N° 21. Ein vidimirte general Quittung über den empfangenen Kauff Schilling des Gutts Grodischtz.
- N° 22. Erbliche Cession welche allhiesigen Herr Primator Hauß Georg Heÿmann mit seinen Erben über den Garthen so rechter Handt unter dem Dominicaner Garthen undt Stucks Wiesen welches anno 1698 zu

- Nr 12. Obwieszczenie, które brzmi, iż na wsi Grodziszcze został sprzedany ryczałt.
- Nr 13. Oryginalny instrument kupna wsi Grodziszcze z roku 1701.
- Nr 14. Niemiecki transumpt wyżej wspomnianego instrumentu kupna.

[s. 38]

- Nr 15 i 16. Oryginał wraz z widymatem, według którego przekazywał nam dobra Grodziszcze z obligacjami z Nr 14.
- Nr 17. Rozpoznanie rzeczy w sprawie zapłaty z dóbr Grodziszcze, z których nam przekazywano obligacje.
- Nr 18. Wyszczególnienie od Nr 1 do Nr 24, których przywileje, dokumenty i należące do nich akta dóbr Grodziszcze, przekazał nam pan Mikołaj Gurecki jako kupno z 1701 roku.
- Nr 19. Następnie ś.p. pan Kacper Borek w swoim testamencie znajdującym się pod Nr 10 Lit[ery] A, zapisał w spadku naszemu panu fundatorowi dobra Grodziszcze w ten sposób, że kiedy [Kacper] bez dziedziców pozostał, dobra Grodziszcze z domami powinny przejść [na fundatora], a jeśliby przeżył, względnie pani siostra, jak również brat i dzieci siostry i inni descendenci, powinny zapłacić 3250 talarów śląskich nam, dlatego także taka ilość jak brzmi Nr 19, nam, jako zadeklarowanym dziedzicom w czasie procesu, o czym mówi testament fundatora

[s. 39]

- powinni wypłacić zaległe interesy.
- Nr 20. Pełnomocnictwo dla pana barona Maksymiliana Bernharda Skrbeńskiego, jak też dokument na wspomniane budynki z całym domem maltańskim [mówiące], że on powinien podpisać i opieczetować generalne pokwitowanie wspomnianej ilości 3250 talarów śląskich.
- Nr 21. Widymat generalnego pokwitowania kupna w szelągach otrzymanych dóbr Grodziszcze.
- Nr 22. Dziedziczna cesja, z tym wszystkim co pan zarządca domu Georg Hejmann ze swoimi dziedzicami kupił, tj. ogród po prawej ręce poniżej ogrodu dominikańskiego i kawałek łąki, które w roku 1698 do naszego konwentu Braci Miłosierdzia zakupił.

unßeren Convent Fratrum^a Misericordiae erkauffet ^bdießer Num[ero]
22 ist per errorem eingetrag worden^b.

[s. 41]

Lit[tera] F

Original und Kauff Brieffe über die Gärthe bey dem Closter Fratrum Misericordiae zu Teschen sambt der Information deren dieß fahls jährlichen Zünßen und wie die Gräntzen derer Garthen alß auch des Gaßels bey dem Closter zu beobachten.

- N° 1. Der Kauff Contract zwischen dem Paul Ziarskÿ undt unß über den gantz freÿen Garthen bies zu dem Brunen Liburna gegen dem Bach Bobrecks worauf unßer Closter gebauet worden de anno 1697.
- N° 2. Die Quittung des Paul Ziarskÿ wegen des von diesem Garthen N° 1 empfangenen Kauff-Schillings anno 1697.
- N° 3. Von der Teschnischen Hertzogin Sydonia Catharina⁴⁴ das erstere Privilegium über den sub N° 1 gantz freÿ erkaufften Garthen de anno 1583.
- N° 4. Ebenfalls über gemeldten Garthen N° 1 von Hertzog Wentzel Adam⁴⁵ ander wärthige Confirmations-Privilegium de anno 1600.
- N° 5. Kauff-Contract zwischen H[errn] Gottfried Freÿ undt unß über das gantz freÿe Stucks Garthen unterhalb des Closters von dem

[s. 42]

Brunnen Liburna bies in dem Bach Bobrecks mit der Stadt Magistrats Confirmation de anno 1698.

- N° 6. Die Quittung Herrn Gottfried Freÿ über das empfangene Geldt des N° 5 erkaufften Garthens de anno 1698.
- N° 7. Kauff Contract zwischen Andreas Francks mit unß über den Garthen worauf das Gesindl Hauß jetze stehet bies in den Bach Bobrecks de anno 1698 wo von jähr[liches] 6 Gr[oschen]^c Sch[lesischen] pro termino S[ancti] Michaël[is] in die Stadt-Cassa zu entrichten undt die

a *Tu i dalej w rękopisii: FF^{num}.*

b *Fraza dopisana inną ręką.*

c *Tu i dalej w rękopisii: Gr.*

Ten Nr 22 został wpisany przez błąd.

[s. 41]

Litera F

Oryginał i listy kupna ogrodu przy klasztorze Braci Miłosierdzia w Cieszynie wraz z informacją, które w tym wypadku z rocznymi czynszami i jak granice tych ogrodów jak też zaułków przy klasztorze do obserwowania [podano].

- Nr 1. Kontrakt kupna między Pawłem Ziarskim i nami o cały wolny ogród aż do źródła Liburni koło potoku Bobrek, na którym nasz klasztor został zbudowany w roku 1697.
- Nr 2. Pokwitowanie dla Pawła Ziarskiego z tym otrzymanym ogrodem spod Nr 1 z roku 1697.
- Nr 3. Pierwszy przywilej Sydonii Katarzyny księżnej cieszyńskiej potwierdzający całkowicie zakupiony wolny ogród pod Nr 1 w roku 1583.
- Nr 4. Również inny ważny przywilej Adama Waclawa księcia cieszyńskiego potwierdzenia o wymienionym ogródzie [pod] Nr 1 z roku 1600.
- Nr 5. Kontrakt kupna między panem Gottfriedem Frejsem i nami o wolny kawałek ogrodu poniżej klasztoru

[s. 42]

od źródła Liburna aż do potoku Bobrek, confirmacja z magistratem miasta z 1698 roku.

- Nr 6. Pokwitowanie dla pana Gottfrieda Freja za otrzymane pieniądze Nr 5 za zakupiony ogród w 1698 roku.
- Nr 7. Kontrakt kupna między Andrzejem Frankiem i nami o ogród, na którym stoi teraz dom Gesindla aż do potoku Bobrek z 1698 roku, z zapłaconego czynszu rocznego w wysokości 6 groszy śląskich na [dzień] św. Michała do miejskiej kasy i wspomniane pokwitowania przy tym instrumencie Nr 7.
- Nr 8. Pokwitowanie dla Andrzeja Franka za kupiony ogród na podstawie kupna [wymienionego] pod Nr 7 w 1698 roku.

- Quittungen darüber beÿ diesem Instrumento N° 7 auffzuhöben kommet.
- N° 8. Die Quittung Andreas Francks über den Kauff-Schilling des N° 7 erkaufften Garthens de anno 1698.
- N° 9. Das Privilegium von dem Teschnischen Hertzogen Wentzel über N° 7 erkaufften Garthen de anno 1548.
- N° 10. Kauff Contract zwischen Johann Kaluß, Eva Kalußin undt unß auf den Garthen über den Bach Bobrecks gelegen wo von jährlich 8 Gr. in das Hospital

[s. 43]

- zu entrichten kommet undt die darüber Quittungen beÿ diesem Instrument N° 10 auffzuhöben seÿndt darbey ist auch die Confirmation der König[lichen] Stadt Teschen de anno 1699.
- N° 11. Die Quittung des Johann Kaluß über das empfangene Kauff-Geldt des N° 10 besagten Garthens de anno 1699.
- N° 12. Eben auf ob N° 10 bemeldten Garthen ein alter Kauff-Contract zwischen Johann Leÿda undt Johann Kaluß mit der Stadt Confirmationde anno 1672.
- N° 13. Das Privilegium vom Teschnischen Hertzog Wentzel⁴⁶ de anno 1548 über den N° 10 von Johann Kaluß erkaufften Garthen.
- N° 14. Weillen vorhin der FuesSteig zwischen unserm Closter oder Paul Ziarskischen Herrn Gottfriedt Freÿes undt ander Seiths neben Andreas Franckischen Garthen gangen ist solcher Fuessteig durch Mediation des Löbl[liches] Magistrats der Stadt Teschen neben dem Andreas Franckischen Garthen rechter Handt in abwerths wie gegen wärthiges Instrumentum zeüget transferiret worden de anno 1702.
- N° 15. Kauff Contract zwischen allhiesigen Patrum^a Dominicanern undt unß über die gantz freÿe Garthen undt Wiesen Stucks nebst der neüer Begräbnus der Allerheÿligsten

[s. 44]

Dreyfältigkeit hinabwerths bies in undt umb den Bach Bobrecks de anno 1698. Weillen in dem von Patrum Dominicanis erkaufften Garthen das Waßer mit Überschwemmung jährlich großen Schaden gethan allß ist mitten durch diesen Garthen der Bach geführet worden umb dem

a *Tu i dalej w rękopisic: P.P.*

- Nr 9. Przywilej Wacława [III Adama], księcia cieszyńskiego na ogród kupiony pod Nr 7 z 1548 roku.
- Nr 10. Kontrakt kupna między Janem Kalusem, Ewą Kaluś i nami na ogród położony przy potoku Bobrek i [pokwitowanie]

[s. 43]

- zapłaty 8 groszy [czynszu] rocznego, a ponadto pokwitowania przy tym instrumencie zniósł, przy tym także konfirmację królewskiego miasta Cieszyna z 1699 roku.
- Nr 11. Pokwitowanie dla Jana Kalussa za otrzymane pieniądze z umowy kupna ogrodu pod Nr 10 z 1699 roku.
- Nr 12. Dopiero co wyżej [wspomniany] pod Nr 10 ogród, [na który] stary kontrakt kupna między Janem Lejđą a Janem Kalusem zatwierdzony przez miasto w 1672 roku.
- Nr 13. Przywilej Wacława [III Adama], księcia cieszyńskiego z 1548 roku, [w sprawie] sprzedaży ogrodu pod Nr 10 przez Jana Kalussa.
- Nr 14. Ponieważ niedawno ścieżka położona między naszym klasztorem albo Pawłem Ziarskim, panem Gottfriedem Freyem i z drugiej strony obok ogrodu Andrzeja Franka, jest też ścieżka przez mediacje prześwieczonego magistratu miasta Cieszyna [wytyczona] obok ogrodu Andrzeja Franka po prawej ręce, w obniżeniu, jak świadczy o tym ważny instrument, który został transumowany w 1702 roku.
- Nr 15. Kontrakt kupna między Wielebnymi OO. Dominikanami i nami o cały wolny ogród i kawałek łąki obok nowego cmentarza Wszystkich Świętych

[s. 44]

aż do [kościoła p.w.] Świętej Trójcy i potoku Bobrek z 1698 roku. Ponieważ kupiony ogród OO. Dominikanów corocznie nawiedzała powódź, która czyniła wielkie szkody, dlatego że pośrodku tego ogrodu przepływał potok, [powódź] zdarzyła się w 1708 roku, czym obecnie połowa ogrodu z powodu leżącej ciągle dawnej wody spowodowała, że

Waßer seinen geraden lauff zugeben so geschehen anno 1708 womit an jetzte der halbe Garthen über dem Waßer lieget der zuvor ein continuum war undt gemüßet eben die Freyheit des Privilegÿ wie das andere Stucks dieses pro memoria wann etwann ein Stucks davon möchte eins mahls alieniret werden.

- N° 16. Die Quittung Patrum Dominicanern über die empfangene gelder des N° 15 erkaufften Garthens de anno 1698.
- N° 17. Das Confirmations-Privilegium 1599 über den N° 15 gantz freyen erkaufften Garthen.
- N° 18. Die Quittung Patrum Dominicanorum der geschehenen unkosten beÿ N° 15 erkaufften Garthen de anno 1698.
- N° 19. Die Licenz P[atris] Provincialis Patrum Dominicanorum nach welcher die N° 15 gemeldte Garthen undt Wiesen-Stücks cediret worden de anno 1698.

[s. 45]

- N° 20. Kauff Contract zwischen Herrn Gottfried Freÿ undt unß über das Stucks Garthen über den Fluß Bobrecks neben dem Hauß Kalußen Garthen gleich fahls zum Closter zugehörig bies in den Gaßen Liburna gelegen mit einem jähr[lich] Zinß sub termino S[ancti] Michaëlis pr[eusischer] 16 Groschen Sch[lesischen] in allhiesiges Stadt^a Hospital zu entrichten de dato 13^b Martÿ 1706.
- N° 21. Die Quittung Herrn Gottfried Freÿ über die empfangene Gelder 260 fr. vor das N° 20 erkauffte Stucks Garthen sub eodem dato 13 Martÿ 1706.
- N° 22. Erbliche Cession welche allhiesiger Herr Primator Hanß Georg Heÿmann mit seinen Erben über den Garthen so rechter Handt unter dem Dominicaner Garthen undt Stucks Wiesen welches anno 1698 zu unßerem Convent Fratrum Misericordiae erkauffet worden limkher Handt aber unter dem Herrn Paul Kolhaßischen Garthen lieget unßerm Convent darumben ertheilet daß wier seinem in die Melancholi gerathenen H[err] Schwieger Sohn Christophorum Slawikowskÿ ad dies vitae in allem zu vorsehen angenommen de dato Teschen den 8^c Februar 1706.
- N° 23. Daß weillen Adm[odum] R[everendi] P[atris] Provincialis Petrus

a *Wyraz nadpisany.*

b *W rękopisie: 13^m.*

c *W rękopisie: 8^m.*

została wyłączona [z użytku] część z tego [ogrodu] i musiała dopiero co [uzyskane] wolności przywileju mniej więcej z tego kawałka wyłączyć.

- Nr 16. Pokwitowanie dla OO. Dominikanów za otrzymane pieniądze [z umowy] Nr 15 za kupiony ogród w 1698 roku.
- Nr 17. Przywilej potwierdzenia zakupionego w całości wolnego ogrodu [z umowy] Nr 15 z 1599 roku.
- Nr 18. Pokwitowanie dla OO. Dominikanów za poniesione wydatki przy zakupionym ogrodzie Nr 15 z 1698 roku.
- Nr 19. Licencja ojca prowincjała OO. Dominikanów, według której wspomniany ogród i kawałek łąki Nr 15 został przekazany w 1698 roku.

[s. 45]

- Nr 20. Kontrakt kupna między panem Gottfriedem Frejsem i nami o kawałek ogrodu nad rzeką Bobrek obok domu Kalussa, również należącego do klasztoru, położonego aż do uliczki Liburna, z rocznym czynszem na [dzień] św. Michała 16 groszy śląskich w tutejszym (mieście) szpitalu do zapłacenia z datą 13 marca 1706 roku.
- Nr 21. Pokwitowanie dla pana Gottfrieda Freya z otrzymanych pieniędzy 260 florenów za sprzedany kawałek ogrodu pod Nr 20 z datą 13 marca 1706 roku.
- Nr 22. Dziedziczna cesja, którą tutejszy pan zarządca Hans Georg Heymann ze swoimi dziedzicami zawarł o ogród, tak po prawej ręce poniżej ogrodu dominikańskiego i kawałek łąki, które w 1698 roku do naszego konwentu Braci Miłosiernych zostały zakupione, a po lewej ręce poniżej ogrodu Pawła Kolhassa położony, naszemu konwentowi nadaje, ponieważ będącego w melancholii szwagra syna Krzysztofa Sławikowskiego do końca życia pielęgnowano, z datą: Cieszyn 8 lutego 1706 roku.
- Nr 23. Ze ponieważ Czciogodnego Ojca Prowincjała Piotra Nechra [dokument] z datą 29 marca 1705 roku, który brzmi

Nechr⁴⁷ de dato 29 Martÿ 1705 lauth welcher

[s. 46]

- er sambt seinem gantzen Definitorio in die N° 22 angenommene ad dies vitae Sustentation verwilliget welches gleich alß das hiesige gantze Convent lauth Capitel Buch sub dato 6 Februarÿ 1706 confirmiret.
- N° 24. Zweÿ Authentische Instrumenta lauth welchen auf dem Stuckhe Garthen de dato 13 Martÿ 1706 vom Herrn Gottfriedt Freÿ an unß erkauffet alle an dem Kuchamkischen Garthen stehende weiben unß zugehören.
- N° 25. Kauff-Contract zwischen Herrn Johann Geörge Clemens undt unß-rigen Closter Fratrum Misericordiae zu Teschen über ein Baadt undt Wasch-Hauß über dem Mühl graben unter der Stadt Jurisdiction dahero jäh[rlich] auf das Rathauß in termino S[ancti] Michaëlis 7 kr. zünßet erkauffet worden per 54 fr. de dato 9^a Julÿ 1707 die beÿgefügte Stadt-Confirmation aber lauthet de dato 22 Augusti^b 1707.
- N° 26. Ein alter confirmirter Kauff über besagtes Hauß lauth welchen es 1655 den 20 Septembris^c mit dem anliegenden und einmahl darzu gehörigen Garthen pr[eu]ssischer] 300 fr. erkauffet hat.

[s. 47]

- N° 27. Confirmirter Kauff Contract lauth welchen dieses Wasch-Hauß 1687 den 16 Maÿ unßeriges Herrn Verkaufters Herr Vatter Johann Chrizostom Clemens erkauffet hat.
- N° 28. Ein Contract de dato 30 Martÿ 1688 lauth welchen besagter Herr Chrisostom die anliegenden Garthen beÿ dem Wasch-Hauße im Bestandt gehalten.
- N° 29. Den 18^d Maÿ 1715 gegen 2 Uhr Nachmittag ist der H[err] Christoph Slawikowskÿ an der Lungen sucht mit Todt abgangen welcher auch den 19 Maÿ Nachmittag umb 5 Uhr in beÿ seÿn der Betreündten undt Vatter auch anderen Perßohnen in der Kirchen begneben worden gemeldten Todten haben die Fratres bies in die Kauftt getragen den nachgehendts die Todten Gräber hinabgenohmen undt an seine gebührende Stelle in der Kauftt gesetzt haben der Ordens Priester P[ater] Morian hat selben eingeseegnet der Herr Dechant ist zwar unbegehrt mit seinen 2 H[errn]

a *W rękopisje*: 9na.

b *W rękopisje*: 22ta Aug.

c *W rękopisje*: 20ta Septemb.

d *W rękopisje*: 18ta.

[s. 46]

iż on sam ze swoim całym definitorium przyjął w Nr 22 dożywotnio i zatwierdza ten sam wraz z całym tutejszym konwentem, jak brzmi księga kapitałów pod datą 6 lutego 1706 roku.

Nr 24. Dwa autentyczne instrumenty, które brzmią, iż pan Godfried Frey kupił na nas kawałek [ziemi] dnia 13 marca 1706 roku i wszystko przylegające do ogrodu Kuchamkisch.

Nr 25. Kontrakt kupna między panem Janem Jerzym Klemensem i naszym klasztorem Braci Miłosiernych w Cieszynie w sprawie łaźni i pralni postawionych koło młyna pod miejską jurysdykcją, z których corocznie do ratusza ma być płacony czynsz na [dzień] św. Michała w wysokości 7 krajcarów od 54 florenów, [zgodnie z dokumentem] z 9 lipca 1707 roku, który zatwierdziło miasto dnia 22 sierpnia 1707 roku.

Nr 26. Inne kupno zatwierdzone, w myśl którego wspomniany dom, który kupił dnia 20 września 1655 roku wraz z przyległościami i należącym ogrodem za 300 florenów pruskich.

[s. 47]

Nr 27. Zatwierdzony kontrakt kupna, dotyczący tej pralni, który brzmi, iż dnia 16 maja 1687 roku kupił od naszego sprzedawcy ojciec Jan Chryzostom Klemens.

Nr 28. Kontrakt z daty 30 marca 1688 roku, który mówi, że wymieniony pan Chryzostom trzymał w ciągłości pralnię wraz z przyległym do niej ogrodem.

Nr 29. Dnia 18 maja 1715 [roku], około godziny 2 po południu, odszedł pan Krzysztof Sławikowski z przyczyny suchoty płuc, również 19 maja o godzinie 5 po południu odbył się pogrzeb; pielęgniarz i ojciec, a także inne osoby w kościele umieścili ciało w grobie, który poświęcił ojciec Morian, zakonnik. Wprawdzie dziekan nie pragnął pochówku z dwoma wikariuszami i aby wychodzili muzykanci, ale pragnął ażeby z tą śmiercią przeznaczyć krzyż oraz posiadane srebra dla swoich ludzi.

Vicarien seinen Creütz undt denen Musicanten heraußkommen undt hat selben begraben wollen welchen ich aber nit [sic!] begehrt habe umb daß er aber gesehen daß der Todte schon in die Krufften gesetzt undt zugedeckt auch die Kretzen außgelöscht undt das Volcks hinweeg gangen alß hat Selber mit seinen beÿ sich gehabtten Leüthen vor den

[s. 48]

verstorbenen über eine halbe Stundt in der Kirchen gebetten nachdem aber mit seinem Creütz in dem Pluvial oder Vesper-Mantel wiederumben nacher Hauß gangen mithin verbleibt der Vermög Contract N° 22 cedirte Garthen von dem Herrn Primator wegen des nun mehrer verstorbenen Herrn Christophen Slavikowský so ad dies vitae angenommen worden dem Closter ohne weitherer Obligation.

N° 30. Kauff Contract zwischen der Frauen Anna Groschelowitzin Witlib undt unß über des Steinmetzen See[ligen] Garthen neben des Pinischen undt Johann Figna Schneiders situirten Garthen mit einem jähr[lich] Zinß auf das Schloß sub termino S[ancti] Michaëlis pr[eusisscher] 9 kr. de dato 13 Martÿ 1721.

N° 31. Die Quittung vor der Frauen Anna Groschelowitzin über die empfangene Gelder des erkaufften Steinmetzens Garthen N° 30 de anno 1721.

N° 32. Die Ratification von allhiesigem Rathhauß [sic!] über des Seeligen Steinmetzens Simon Groschelowitz seinen Garthen de dato 20 Apri[li]s 1691.

N° 33. Authentische vidimi deren Privilegien über des Steinmetzens Garthen de dato 1548 so beÿ der Teschen Cantzley vidimiret worden den 17 Apri[li]s 1711.

[s. 49]

N° 34. Authentische Privilegium von dem Løb[lich]en Magistrat allhier das Gaßel umb des Steinmetzens Garthen herumb zuführen so vorhin unter der Fratrum Zellen fenstern gegangen de dato 27 Martÿ 1721.

N° 35. Die Quittungen über des jähr[lich] abgeführten Zinß wegen des Steinmetzens Garthens.

N° 36. Kauff Contract zwischen unß undt Ihre Excell[enz] H[och] Landes Hauptmann allhier wegen Ihme verkaufften Wießl so zu dem gewestten Dominicaner Garthen gehörig war über dem Waßer Bobrecks de dato 5 Aprilis^a 1721.

a *Wřkopisie*: 5^m Apri.

[s. 48]

Pochowany w połowie kościoła. Potem z jego krzyżem i pluwiąłem odbyły się nieszpory, na mocy kontraktu Nr 22 pozostaje scedowany ogród u pana zarządcy, który [to ogród] klasztor przyjął od zmarłego pana Krzysztofa Sławikowskiego dożywotnio bez dalszych obligacji.

- Nr 30. Kontrakt kupna między panią Anną Groschelowitz wdową i nami o ogród ś.p. kamieniarza, leżący obok ogrodów Pinischa i Jana Figny, krawca z czynszem rocznym [płaconym] na zamek na [dzień] św. Michała w wysokości 9 krajcarów z dnia 13 marca 1721 roku.
- Nr 31. Pokwitowanie pani Anny Groschelowitz z przyjętych pieniędzy za kupiony ogród kamieniarza z Nr 30 z 1721 roku.
- Nr 32. Zatwierdzenie tych wszystkich [dokumentów] w ratuszu [cieszyńskim, odnoszących się] do ogrodu ś.p. kamieniarza Szymona Groschelowitza z datą 20 kwietnia 1691 roku.
- Nr 33. Autentyczny widymat przywilejów, dotyczących ogrodu kamieniarza z datą 1548 roku, który został widymowany w Kancelarii Cieszyńskiej dnia 17 kwietnia 1711 roku.

[s. 49]

- Nr 34. Autentyczny przywilej z dnia 27 marca 1721 roku prześwietnego magistratu, iż niedawno zaulek koło ogrodu kamieniarza naokoło okien cel zakonnych przeszedł [na klasztor].
- Nr 35. Pokwitowania ściągniętego rocznego czynszu z powodu ogrodu kamieniarza.
- Nr 36. Kontrakt kupna między nami a Jego Ekscelencją starostą ziemskim, [wystawiony] tutaj z powodu sprzedawanej łąki, bezpośrednio przylegającej do ogrodów dominikańskich, która rozciąga się do rzeki Bobrek, z datą 5 kwietnia 1721 roku.

- N° 37. Kauff-Contract zwischen unß undt Herrn Johann Geörg Folstein Burgern allhier wegen Ihme verkaufften Slawikowskischen Garthen vor eine Summa Geldt pr[eusischer] 360 fr. de dato 23^a Aprilis 1721.
- N° 38. Contract zwischen Herrn Johann Figna burgerlichen Schneidermeister undt unß in puncto eines von etc. Klafft lang undt breiter außer der Garthen-Mauer nechst bey der Ziegel Scheüer hinabwerths gegen den Steeg womann über den Bach Bobrecks gehet gelegenen Stückl Grundts so vormahls dem Closter gehörig bey Führung der Mauer aber als ein Winckhel außer der Mauer undt junerhalb unßerer damahligen Planckhen verblieben (welchen mann dem salben pro rata der perpetuir[te] schuldigen Reparation seiner Planckhen oder Garthen Zaunes wegen de anno 1702 sub P[at]re] Clemente Menzel

[s. 50]

ut N° 14 ein mehrers außweiset transferirten Fueßsteigs) treülich auf sein anhalten übergeben umb ins künfttlig von der bey onerosen Servitut ewig befreüet undt überhöben zu seyn ist also durch Abtretung ob bemeldten begehrten Stückhel-Grundes der Vergleich beschehen den 1^b Septembris 1723.

[s. 55]

Lit[tera] G

Unterschiedliche Contractus und Extraordinaria Acta majoris conditionis zu dem Convent unde Kranckhen-Ziemmer gehörig.

- N° 1. Die gewechßelte schreiben Herrn Johann Ludwig Weinmans Rathsbürgermeistern in Ollmütz Curatorio nomine was des in unßer Kranckhen Zimmer ad dies vitae aufgenommenen Blodtfünnigen Antonÿ Langer worüber im Capitel Buch sub dato 19. May 1709 beschloßen worden.
- N° 2. A[dm]odi] R[everendis] P[at]ris] Provincialis consens Schreiben daß oben gedachter Antonius Langer könne ad dies vitae certa conditione auffgenommen werden.
- N° 3. Original Contract de dato 19 May 1709 zwischen dem Convent undt

a *Wřkopisje*: 23^m.

b *Wřkopisje*: 1^{en}.

- Nr 37. Kontrakt kupna między nami i panem Janem Georgiem Fulsteinem, mieszczaninem [wydany] z powodu sprzedanego ogrodu Sławikowskiego za sumę 360 florenów, z datą 23 kwietnia 1721 roku.
- Nr 38. Kontrakt między panem Janem Figną, mieszczaninem, mistrzem krawieckim i nami w jednym punkcie itd., sążeń długi i szeroki poza mur ogrodu przy cegle i stodole na dół [gdzie] ścieżka koło potoku Bobrek idzie, położony jest kawałek ogrodu, który tak dawniej klasztor posiadał, przy poprowadzeniu muru był róg poza murem i w obrębie ówczesnego planiku pozostawał (którego wieczne raty dłużne reparacji lub płot ogrodu około roku 1702 za ojca Klemensa Menzela,

[s. 50]

jak Nr 14 w większości wykazywał chodnik) dokładnie ma przytrzymać i oddać w przyszłości, przy szkodach i serwitutach zwalnia wiecznie. I jest tak przez odstąpienie, ponieważ wspomniany pragnął kawałka gruntu na zasadzie umowy z dnia 1 września 1723 roku.

[s. 55]

Litera G

Różne kontrakty i akta wyjątkowe wyższego stanu, należące do klasztoru i szpitala.

- Nr 1. Wspomniane pismo pana Jana Ludwika Weinmanna, rajcy i burmistrza w Ołomuńcu, w imieniu opiekuna, co w naszym szpitalu dożywotnio utrzymywał Antoniego Langerę, o czym postanawia rozdział w księdze dochodów pod datą 19 maja 1709 roku.
- Nr 2. Pismo Czcigodnego Ojca Prowincjała, zgadzające się, aby wyżej wspomniany Antoni Langer mógł dożywotnio objąć [miejsce w szpitalu].
- Nr 3. Oryginalny kontrakt, z datą 19 maja 1709 roku, między konwentem i panem Janem Ludwikiem Weinmannem w sprawie utrzymania dożywotnio Antoniego Langerę.
- Nr 4. Kopia pokwitowania o uzyskanie 500 florenów, [tak] jak pierwszy termin w Nr 3 kontraktu [był] postanowiony.

Herrn Johann Ludwig Weinmann wegen des ad dies vitae auffgenommenen Blodfünnigen Antony Langer.

- N° 4. Die Copial Quittung über Erlangung deren 500 fr. alß ersten Termin in dem N° 3 auffgerichteten Contract.
Die anderen alß letzten Termin lauth N° 3 auffgerichteten Contract seýndt Krafft deren Administrations Bücher in termino S[ancti] Michaëlis richtig empfangen undt Krafft der Obligation Lit[tera] P N° 8 auf Interesse angeleget worden.

[s. 57]

Lit[tera] H

Acta wegen des consensus canonici zu Erbauung des neuen Closters Fratrum Misericordiae bey Teschen sambt andern Informationen von der Bischöft[liche] Breßlauer Instanz.

- N° 1. Nachdeme bey Begehrung des consensus canonici von dem Breßlauer Bischoff zugleich umb das Kirchel [sic!] S[ancti]s[simae] Trinitatis gleich neben unßrigen Closter Fratrum Misericordiae zu Teschen wie die Acta Lit[tera] Ss⁴⁸ mehrers zeügen angehalten auch solches wie der Authentische vidimus sub dato 8 Julý 1698 attestiret unter fünff Außbedüngungen sub dato Breßlau 31 Octobris 1697 völlig erlaubet worden weillen aber diese Conditionis nicht in allen angestanden ist wie.
- N° 2. Das Original Vicariatus Generalis Erinnerungs-Schreiben sub dato 27 Juný 1698 bezeüget zurucks geben worden worauff so dann.
- N° 3. Das rechte unß anstehende Original consensus canonici sub dato Breßlau 16^a

[s. 58]

Octobris 1698 von dem Bischoff ertheilet worden.

- N° 4. Das Bischöft[liche] Commissary Original Schreiben de dato 29 Octobris 1698 sambt der Beýlage des Breßlaurischen Vicary Generalis de dato 16 Octobris 1698 lauth welcher der Grundt Stein 1698 den 15 Novembris^b in Festo S[ancti] Leopoldi durch gedachten Commissarium

a *Wřkopisje*: 16^m.

b *Wřkopisje*: 15^m 9bris.

Inne, jak też ostatni termin omawia Nr 3 postanowionego kontraktu, jego mocą księga administracji [poświadcza, że] w dzień św. Michała otrzymała prawidłowo [pieniądze] i mocą obligacji [pod] Lit[erą] P Nr 8 ulokowała na interesy.

[s. 57]

Lit[erą] H

Akta dotyczące kanonicznej zgody na budowę nowego klasztoru Braci Miłosiernych koło Cieszyna wraz z innymi informacjami instancji biskupa wrocławskiego.

- Nr 1. Następnie przy wdrażaniu w życie zgody kanonicznej biskupa wrocławskiego, jednocześnie o kościele Najświętszej Trójcy, podobnie obok naszego klasztoru Braci Miłosiernych w Cieszynie, tak jak akta [pod] Lit[erą] Ss więcej świadczą, wstrzymał [realizację] autentycznego widymatu z 8 lipca 1698 roku i zupełnie pozwolił pod pięcioma warunkami z datą: Wrocław, 31 października 1697 roku, ale ten stan nie we wszystkim jest przyczyną długu.
- Nr 2. Oryginalne pismo przypominające wikariatowi generalnemu z datą 27 czerwca 1698 roku, które poświadcza z powrotem dane, na co tak dalej.
- Nr 3. Prawdziwy i otwarty oryginał zgody kanonicznej udzielonej biskupowi z datą: Wrocław, 16

[s. 58]

października 1698 roku.

- Nr 4. Oryginalne pismo komisarza biskupiego z datą 29 października 1698 roku wraz z załącznikiem wrocławskiego wikariusza generalnego z datą 16 października 1698 roku, które mówi, iż wspomniany komisarz poświęcił kamień węgielny 15 listopada 1698 roku w dzień św. Leopolda i w obecności pana starosty ziemskiego Księstwa Cieszyńskiego Rudolfa Sobka wmurowany zostanie po prawej ręce przy drzwiach prowadzących

benediciret undt durch Herrn Landes Hauptmann des Fürstenthumbs Teschen Rudolph Sobecks rechter Handt bey der Thier womann aus dem Kranckhen Zimmer in die Kirchen zum großen Altar gehet solennissime auf den Grundt unter die Haupt Mauer geleyet worden.

- N° 5. Die Original Licenz des Vicary Generalis de dato Breßlau 3^a Julij 1700^b in dem neuen Closter auf einem Portatili zu celebriren.
- N° 6. Die Original Licenz des Vicary Generalis de dato Breßlau 9^e Julij 1700. lauth welcher unser See[ligen] Herr Fundator Adam Borecks Freyherr von Rostropitz undt Tworckau sambt seiner See[ligen] Ehe-Gemahlin Julianna Boreckhin gebornen Rottenbergerin 1700 den 30 Novembris^d in festo S[ancti] Andreae zu Wendrin erhoben undt abendts solennissimo

[s. 59]

Conductu in unserige Kruftten Fratrum Misericordiae zu Teschen beygesetzt worden mit welchen zugleich R[everendus] P[ater] Vicarius Clemens Mentzel sambt seinen unterhabenden Religiosen das neue Closter bezogen undt erstemahl geschlaffen worauf fruhe morgens solenne Requiem undt Lob^e Ambt gehalten worden. Nach diesen von der Freundschaftt des See[ligen] Herrn alß anderen Vornehmen Gästen bies 40 Perschonen das erstemahl im neuen Refectorio gespeißet.

- N° 7. Acta undt Uhrkunden welcher Gestalt bey uns die erste deutsche Predig angefangen undt warumben solche nachgehendts interrumpiret undt wiederumb angefangen doch letztens durch die Patrum Societatis von selbstem auffgehöbet worden.
- N° 8. Copial Schreiben de dato 20 Septembris 1703 nach welchem dann R[everendus] P[ater] Klisch bey uns ad libitum jähr[lich] gegen 36 fr. welche aus der Pfarrethey Karwin zuerlegen kommen vorbleibet.
- N° 9. Carmina Cronographica wie sie auf Pargamen geschriebener undt in einer Bleihener Büchß in Wachß völlig eingemacht undt verwarther in den Grundtstein geleyet welcher wie N^o ^a4 den 15 Novembris^f 1698 eingemauert worden.

a *W rękopisze: 3^m.*

b *Data nadpisana na wcześniejszej: 1706.*

c *W rękopisze: 9^m.*

d *W rękopisze: 9bris.*

e *Prawdopodobnie: Löbliche.*

f *W rękopisze: 4° den 15^m 9bris.*

ze szpitala do kościoła, do głównego ołtarza, na gruncie pod głównym murem [klasztornym].

- Nr 5. Oryginalna licencja wikariusza generalnego z datą: Wrocław, 3 lipca 1700 roku do uroczystej celebry na portatylu w nowym klasztorze.
- Nr 6. Oryginalna licencja wikariusza generalnego z datą: Wrocław, 9 lipca 1700 roku, która podaje, iż ciało naszego ś.p. pana fundatora Adama Borka, wolnego pana na Rostropicach i Tworkowie, wraz z ciałem jego ś.p. żony Julianny Borek z domu Rottenberg dnia 30 listopada 1700 roku w dzień św. Andrzeja zostało przeniesione z Wędryni i wieczorem

[s. 59]

w uroczystym kondukcje w naszej krypcie [w klasztorze] Braci Miłosiernych w Cieszynie zostało pochowane, które jednocześnie czcigodny ojciec wikariusz Klemens Menzel wraz z przynależnymi braćmi wprowadził do nowego klasztoru i pierwszy raz [w tym miejscu] pogrzebał, po czym wczesnym rankiem odprawiono uroczyste *Requiem* i [Menzel] otrzymał urząd [przeora]. Po tym [wszystkim] krewnych ś.p. pana, jak też innych gości, których było do 40 osób, po raz pierwszy w nowym refektarzu ugościł.

- Nr 7. Akta i dokumenty odnoszące się do kaznodziejstwa przy nas; pierwszy rozpoczął niemiecki kaznodzieja i potem następowali za nim [inni], po czym przerwano [tą praktykę] i ostatnio rozpoczęto [ponownie], których jakość została podniesiona przez OO. Jezuitów.
- Nr 8. Kopia pisma z datą 20 września 1703 roku, według którego czcigodny ojciec Klischtz u nas, rocznie około 36 florenów, które z probostwa w Karwinie przychodziło, pozostawia według upodobania.
- Nr 9. Dziejopis wierszowany, spisany na pergaminie i w białej księdze zupełnie zabezpieczony i włożony w kamień węgielny, jak Nr 4 [o tym wspomina], został zamurowany dnia 15 listopada 1698 roku.

[s. 60]

- N° 10. Die Religions Puncta welche Kayser Josephus I^{a49} auf Außbittung des Königs in Schweden Caroli XII^{b50} den Lutheranern in Schlesien lauth beyliegenden undt Oberambt[en] Rescripten 1707 den 6 Septembris^c verwilliget.
- N° 11. Weillen der Herr Pfarrer zu Carvin sich bey dem Bischöff[liche] Ambte beschwehret daß seine Pfarretheÿ sehr ruiniret undt darumben auch wegen jetzt eingeführten Lutherischen Exercitio wie oben N° 8 vor den P[ater] Klisch die außgesetzte 36 fr. unmög[lich] geben könnte. Alß ist solches Quantum ut N° 11 auf 15 fr. Rein[ischen] jähr[lich] reduciret worden dach also weillen vorhin nur schlechtes Getreÿdt welches wier auch mit beschwehrde absollen müssen anstath baaren Gelde gegeben also künfttig die 15 fr. nicht anders alß baar erleget werden sollen.
- N° 12. Reversales nach welchen der bey unß Seelig verschiedene reverendus p[ater] Joannes Benedictus Klischtz gewester Pfarrer zu Karwin auf jnnständiges ersuchen (tit[ul]) allhiesigen H[err] Decani oben gemeldtes corpus mortuum von unß außgefolget undt in allhiesiger Pfarr-Kirchen begraben worden.

[s. 63]

Lit[tera] I

Unßers Seel[igen] Herrn Fundatoris Heüraths Acta undt Bedünghnußen welche von Unßalß declarirten Erbnehmen wegen etwann zukünfttigen ansprüchen beständig wohl zu conserviren.

- N° 1. Die Ehe-Berednus zwischen der ersteren Frauen Johanna Catharina Freÿle Skrbenskin⁵¹ undt unßern See[ligen] Herrn Fundatore.
- N° 2. Ehe-Berednus zwischen einer Freÿle Boreckin undt Herrn Wentzel von Guretzkj anno 1632.
- N° 3. Ehe-Berednus zwischen der Freÿle Anna Gottschalkowskin⁵² undt Herrn Johann Borecks alß Herrn Vatters unßers Herrn Fundatoris anno 1634.

a *W rękopisze: 1^{mus}.*

b *W rękopisze błędnie: 1^{mi}.*

c *W rękopisze: 7bris.*

[s. 60]

- Nr 10. Punkty religijne, które cesarz Józef I [nadał] na prośbę króla szwedzkiego Karola XII luteranom na Śląsku, i zezwała Urzędowi Zwierzchniemu, aby były złączone reskryptem z dnia 6 września 1707 roku.
- Nr 11. Ponieważ proboszcz w Karwinie żali się urzędowi biskupiemu, że jego staw plebański jest bardzo zrujnowany i ponadto także z powodu, iż obecnie wprowadził wolność luteranom, niemożliwym jest otrzymywać 36 florenów, jak wyżej Nr 8 [wspomina], i przeznaczyć je ojcu Klischtzowi. Jeśli wspomniana suma, jak Nr 11 na 15 florenów rocznie zostanie zredukowana, tak więc ponieważ niedawno [było] tylko złe zboże, które także uciążliwym jest zbierać, zamiast samych pieniędzy otrzymywać, w przyszłości te 15 florenów nie inaczej, jak zapłacić będzie w stanie.
- Nr 12. Rewersy, po których ten przy nas [mieszkający] czcigodny ojciec Jan Benedykt Klischtz, były proboszcz w Karwinie, duszę oddał, na usilne prośby pan dziekan, wyżej wymieniony, ciało zmarłego nam wydał i w tym kościele parafialnym zostało pochowane.

[s. 63]

Lit[era] I

Akta małżeńskie i własnościowe naszego ś.p. pana fundatora, które nam jako zdeklarowanym spadkobiercom dla przyszłych roszczeń stale chciał zabezpieczyć.

- Nr 1. Umowa małżeńska między pierwszą żoną Joanną Katarzyną panną Skrzeńską i naszym ś.p. panem fundatorem.
- Nr 2. Umowa małżeńska między panną Borek a panem Wacławem Gureckim z 1632 roku.
- Nr 3. Umowa małżeńska między panną Anną Goczałkowską i panem Janem Borkiem, ojcem naszego pana fundatora z 1634 roku.
- Nr 4. Rozpoznanie rzeczy, które w Nr 3 są wspomniane, umowa małżeńska na dobra Wędrynię poświadczona zabezpieczeniem w 1650 roku.
- Nr 5. Umowa małżeńska między panną Zuzanną Katarzyną Borek obok jej opiekunów i panem Kacprem Wilczkiem z 1655 roku.

- N° 4. Eine Recognition über die in N° 3 gemelte Ehe-Beredtnus auf das Gutt Wendrin beschehene Versicherung in anno 1650.
- N° 5. Ehe-Berednus zwischen der Freyle Susanna Catharina Boreckin⁵³ nebst Ihren vormündern undt Herrn Casper Baron von Welczecks⁵⁴ anno 1655.
- N° 6. Eine Versicherung der jetzt gedachten Freyle Boreckin über beschloßene Ehe-Packt anno 1655.

[s. 64]

- N° 7. Eine der Freyle Boreckhin gegebene Obligation 1655.
- N° 8. Ein vergleich zwischen unßern Herrn Fundatore undt Herrn Gebrüdern Skrbenskern nach der ersteren Frauen die Verlaßenschaftt ut N° 1 betreffende 1676.
^aN[ota] B[ene]. Sub Lit[tera] Pp⁵⁵ werden die Acta undt zeügen Rotuli wegen N° 8 getroffenen Vergleich befunden.^a
- N° 9. Eine Ehe-Berednus zwischen der Freyle Anna Ludomilla Boreckin⁵⁶ undt Herrn Wejghardt Skrbenský⁵⁷ anno 1657.
- N° 10. Die Ehe-Pacten anno 1665 zwischen Herrn Frantz Wirzik⁵⁸ undt Freyle Schwester unßers Herrn Testatoris Helenae Boreckin⁵⁹ zusambt beyliegender Versicherung undt Quittungen von gemelten Herrn Wirzicks.
- N° 11. Die cedirte undt geschenckte Schuldt dem Herrn Casper Borecks von der Freyle Schafft Haußin beÿ dem Kauft mit Kasper Czelo⁶⁰ auf das Gutt Wendrin übernommene.
- N° 12. Ehe-Pacten des Standts Herrn von Maltz hann zwischen Herrn Wilhelm Freyle Tochter.

[s. 67]

Lit[tera] K

Die Contracten und Obligationes auch ander darzu gehörige Schriefft Fundamenten des zu dem Closter fratrum Misericordiae gehörigen kleinen Vorwerg in Bobreckh gelegen sambt denen Loß-Brieffen deren unß unterthänig wordenen Perschonen alß auch die Zünß-Steuer-Würthschaftts-und Accisen Bücher.

a *Adnotacja na lewym marginesie.*

Nr 6. Zabezpieczenie, które teraz wspomniana panna Borek o zawarty układ małżeński z 1655 roku.

[s. 64]

Nr 7. Panna Borek dała obligację [w roku] 1655.

Nr 8. Umowa między naszym panem fundatorem i panami braćmi Skrbeńskimi co do spadku po pierwszej żonie, odnosząca się do Nr 1, [z roku] 1676. Nota bene. Pod Lit[erą] Pp zostały stwierdzone akta i świadectwa, które dla Nr 8 poczyniło się, umowę.

Nr 9. Umowa małżeńska między panną Anną Ludmiłą Borek i panem Weighardem Skrbeńskim z 1657 roku.

Nr 10. Umowa małżeńska z 1665 roku między panem Franciszkiem Wirzikiem i panną Heleną Borek, siostrą naszego pana spadkodawcy, razem z załączonym zapewnieniem i pokwitowaniami wspomnianego pana Wirzika.

Nr 11. Ta scedowała dom swój i podarowała dług panu Kacprowi Borkowi, który przy kupnie z Kacprem Czelo [zabezpieczyła] na przejętej wsi Wędryni.

Nr 12. Umowa małżeńska zawarta między panem von Maltz a panną córką pana Wilhelma.

[s. 67]

Lit[era] K

Kontrakty i obligacje, a także inne do nich należące pisma podstawowe klasztoru Braci Miłosiernych dotyczące małego folwarku położonego w Bobrku wraz z tymi dokumentami zrzeczenia się, które nam przekazały poddane osoby, jak też księgi czynszowe, podatkowe i gospodarcze.

- N° 1. Die Obligation (titul) Herrn Ferdinandt Wilhelm Tauber von Taubenfurts pr[eusisscher] 2000 fr. gegen welcher Summa unß sein Erb zugehöriges kleine Vorwerck sambt denen darzu erkaufften dreÿ Garthen in dem Dorffe Bobrecks unter die Landes-Jurisdiction anstatt deren zukommenden Interessen usu fructuarie würck[lich] eingeraümet undt übergeben anno 1702.
- N° 2 et 3. Zweÿ Schreiben von P[ater] Provincial mit dem Consens über obgedachtes kleine Vorwerck.
- N° 4. Das mit eÿgener Handt Herrn von Taubers geschriebene undt besiegelte Pfandts-Urbarium undt beÿlaß Zettel anno 1702.

[s. 68]

- N° 5. Eben von Herrn von Tauber mit eÿgener Handt geschriebene undt besiegelte Information wegen des Gesindels gedachten Vorwercks.
- N° 6. Eine Authentische Abschriftt Herrn von Taubers des Spann Zettels dem Schaafter zugehörig wo beyde jähr[lich] Kühe Vorrechnungen des Schaffers zu finden.
- N° 7. Ein Todten Schein Herrn Taubers wegen gezahlten 60 fr.
- N° 8. Das erstere Privilegium von der Teschnischen Hertzogin Sidonia Catharina über gedachtes Vorwercks de anno 1588.
- N° 9. Ein anderes Privilegium über gemeltes Vorwercks von Teschnischen Hertzogen Adam Wentzel de anno 1603 lauth welchen vor alles in die Teschnischen Cammer Renthen jähr[lich] pro Termino S[ancti] Michaëlis 2 ThSch. zuentrichten seÿn hingegen hat gedachtes Vorwerck auch jähr[lich] das Recht aus denen kay[serliche] Teschnischen Cammer Wäldern mittelst einer Anschaffung dreÿ Buchen zunehmen.
- N° 10. Fürst[liche] Teschnische von Hertzogin Elisabetha Lucretia de anno 1653 über die vorherige zweÿ Privilegien ertheilte Confirmation Krafft welchen die Schatzung

[s. 69]

unter die Landes Stände zuentrichten kombt.

- N° 11 et 12. Quittungen aus der Landt-Steuer Cassa von anno 1690 bies 1703 den 22 Januari^a wegen entrichteter Contribution der Schatzung 17 Th[alaren] 18 Gr. undt Extraordinary Anlaagen.

a *Wřkopisje*: 22^m Janua.

- Nr 1. Obligacja pana Ferdynanda Wilhelma Taubera von Tauben na kwotę 2000 florenów pruskich, z powodu której suma z jego dziedzictwa nam przynależy, [mianowicie] mały folwark wraz z zakupionymi do niego, według jurysdykcji ziemskiej, trzema ogrodami we wsi Bobrek, zamiast przysługujących interesów korzystnym zwyczajem rzeczywiście przyznał i przekazał w 1702 roku.
- Nr 2 i 3. Dwa pisma ojca prowincjała ze zgodą na wspomniany wyżej mały folwark.
- Nr 4. Urbarz spisany własnoręcznie przez pana von Tauben i opatrzony pieczęcią i załączoną kartką z 1702 roku.

[s. 68]

- Nr 5. Informacja dla czeladzi wymienionego folwarku dopiero co [wspomnianego] pana von Tauben spisana własnoręcznie i opieczętowana.
- Nr 6. Autentyczny odpis pana von Tauben, na kartkach, z wyliczeniem przynależących w ciągu dwóch lat krów i owiec.
- Nr 7. Świadectwo śmierci pana Tauben [otrzymane] z powodu zapłaconych 60 florenów.
- Nr 8. Pierwszy przywilej księżnej cieszyńskiej Sydonii Katarzyny na wspomniany folwark z 1588 roku.
- Nr 9. Drugi przywilej księcia cieszyńskiego Adama Waclawa na wspomniany folwark z roku 1603, który informuje przede wszystkim, iż należy zapłacić Cieszyńskiej Kameronie czynsz corocznie na [dzień] św. Michała w wysokości 2 talarów śląskich, natomiast wspomniany folwark, także corocznie, ma zwiększone prawo kupna trzech buków z cesarskich lasów Cieszyńskiej Kamery.
- Nr 10. Księżna cieszyńska Elżbieta Lukrecja w 1653 roku udzieliła zatwierdzenia na dawne dwa przywileje, które [dotyczą] kontrybucji,

[s. 69]

- jaką trzeba zapłacić Stanom Ziemskim.
- Nr 11 i 12. Pokwitowania z Kasy Ziemskiej Podatkowej, od 1690 roku aż do dnia 22 stycznia 1703 roku, z powodu zapłaconych kontrybucji w wysokości 17 talarów i 18 groszy i załączniki ekstraordynaryjne.
- Nota bene. Przy tym jest [konieczne] do zaznaczenia, że wszystkie po-

- N[ota] B[ene]. Hierbey ist zu merckhen daß führohin alle Quittungen deren in die Landes-Cassa bezahlten Contributionum et Extraordinariorum dieses Vorwercks bey Numeris 11 et 12 dies Lit[tera] O zu finden seyn.
- N° 13. Kauff-Contract mit der Confirmation der Stadt Teschen zwischen dem Lorentz Pollivio undt Herrn von Tauber über den so genannten Schmidischen Garthen de anno 1693 wo von jähr[lich] in die Teschnische Cassa 27. Kreützer Erb Zünß zuentrichten seyndt.
- N° 14. Die Quittung wegen der N° 13 bies a[nn]o 1703 exclusive entrichteter Grundt-Zinßen.
- N° 15 et 16. Weillen oben N° 13 Lit[tera] O erkauffte Garthen vorhin in zwey Stückhen bestanden. So seyndt auch denen damahligen Possessoribus zwey Privilegia de anno 1619 von der Teschnischen gantzen Gemeinde ertheilet worden.
- N° 17. Kauff Contract zwischen damahligen H[errn] P[at]re Superiore der Teschnischen Residenz Soc[ietatis] Jhesu^a undt Herrn von Tauber mit der Confirmation Herrn Schloß Ober Regentens über den Garthen im Bobrecks unterhalb Poltz[lich]^b Vorwerckhe gelegen de anno 1693 lauth welchen

[s. 70]

- jähr[lich] in die Teschnische Schloß Renthen 48 Kreützer Erbzinßen zuentrichten kombt.
- N° 18. Quittung von gemeldten p[at]re Superiore über empfangenes Geldt des N° 17 erkaufften Garthens.
- N° 19. Die Quittung aus dem Schloß Renth Ambt daß die oben N° 17 von erkaufften Garthen kommende Erb Zünßen wie auch die N° 9 von dem Tauber[liche] Vorwercks jähr[lich] 2 ThSch. bies anno 1703 entrichtet seyn.
- N° 20. Die Quittung aus der Stadt-Cassa lauth welcher H[err] Hauptmann Tauber die jähr[lich] Zinße von anno 1692 bies 1703 des jetzt genant Schmiedischen Garthen entrichtet.
- N° 21. Original-Confirmation über den Kauff des kleinen Vorwerckhs zwischen (tit[ul]) H[err] Hauptmann Tauber undt H[err] Wentzel Spirtz de anno

a *W rękopisie: Xsu.*

b *Prawdopodobnie pomyłka piszącego; powinno być: Plötzlich.*

kwitowania z zapłaconych w tej Kasie Ziemskiej kontrybucji ekstraordynaryjnych z tego folwarku są do odnalezienia przy numerach 11 i 12 Lit[ery] O.

- Nr 13. Kontrakt kupna z potwierdzeniem miasta Cieszyna, [zawarty] między Wawrzyńcem Pollivio i panem von Tauben o tzw. ogród Schmidischa z 1693 roku, z którego corocznie płacone jest do Kasy Cieszyńskiej 27 krajcarów czynszu dziedzicznego.
- Nr 14. Pokwitowanie z powodu Nr 13 wyjątkowo zapłaconego czynszu ziemnego aż do 1703 roku.
- Nr 15 i 16. Ponieważ wyżej [pod] Nr 13 Lit[ery] O kupił niedawno ogród złożony z dwóch kawałków tak więc będzie dawał [czynsz] z ówczesnymi właścicielami [na mocy] dwóch przywilejów z 1619 roku [wystawionych] przez [książąt] cieszyńskich całej gminie.
- Nr 17. Kontrakt kupna między ówczesnym panem ojcem superiorem cieszyńskiego domu Towarzystwa Jezusowego i panem von Tauben, z potwierdzeniem panów wyższych regentów zamku, o ogród w Bobrku, położony poniżej folwarku z 1693 roku, który wspomina,

[s. 70]

że corocznie na zamek cieszyński ma być płacony czynsz dziedziczny w wysokości 48 krajcarów.

- Nr 18. Pokwitowanie wspomnianego ojca superiora z otrzymanych pieniędzy za zakupiony ogród z Nr 17.
- Nr 19. Pokwitowanie z Urzędu Rentowego Zamkowego, iż wyżej zakupiony ogród spod Nr 17 przynosi czynsz dziedziczny, tak jak to [wspomina] Nr 9, od folwarku pana von Tauben corocznie w wysokości 2 talarów śląskich, [który] zapłacił aż do 1703 roku.
- Nr 20. Pokwitowanie z Kasy Miejskiej, które brzmi, iż pan starosta Tauber, corocznie czynsz od roku 1692 aż do 1703, z obecnie zwanego ogrodu Schmiedischa, zapłacił.
- Nr 21. Oryginalne potwierdzenie na kupno małego folwarku [zawarte] między panem starostą Tauberem i panem Wacławem Spirtzem z dnia 28 października 1690 roku.
- Nr 22. Pan starosta Tauber [wystawił] ostatnio uniwersalne pokwitowanie, które mówi, że on ze swoimi dziedzicami i spadkobiercami sprzedał nam i

1690 den 28 Octobris^a.

N° 22. (Tit[ul]) H[err] Hauptmann Tauber letzte Universal Quittung lauth welcher er sich mit seinen Erben undt Erbnehmen über die wegen seines unß cedirten Vorwerck letzt empfangene Gelder in perpetuum aller rechten begiebet.

N° 23. Formular wie die Kühe Steuer unßers kleinen Vorwerckhs einzurichten.

[s. 71]

N° 24. Die Original Quittung aus dem Schloß Renth Amt über unßer Vorwercks undt gehörig Garthen.

N° 25. Original Quittungen aus der Cassa der Stadt Teschen über die Garthen beÿ dem Closter alß auch Vorwercks.

N° 26. Weillen ober N° 1 (Tit[ul]) Herr Hauptmann Tauber lauth Obligation unß das kleine Vorwercks sambt zweÿen zugehörigen Garthen nur usufructuarie überlaßen inzwischen aber bedacht daß er das Capitel Recht bezahlen kann alß hat er lauth diesen Original solches Vorwercks mit zugehörigen Garthen gegen Cassirung der obengedachten Obligation vor sich seinen Erben Erbeÿgenthumb[lich] unwiederrufflich abgetreten undt cediret de dato 23^b May 1703.

N° 27. Das Original Instrumentum de anno 1695, 20 May über das von dem Hospital zu dem kleinen Vorwercks erkauffte Stucks Acker zwischen Herrn Hauptmann Tauber undt einem Löb[liche] Magistrat der Stadt Teschen.

N° 28. (Titul) Herr Hauptmann Tauber mit eÿgener Handt geschriebenes undt ertheiltes Original Urbarium das unß cedirten kleinen Vorwerckhs de dato 21 Decembris^c 1702.

N° 29. Herrn Hauptmann Taubers eine Quittung über 100 fr. welche zu der Universal Quittung N° 22 gehörig.

[s. 72]

N° 30. Die Original Quittung aus dem Schloß Rendt-Amt lauth welcher Herr Hauptmann Tauber alle über das kleine Vorwercks verfaßene Restantien bies anno 1702 entrichtet.

a *Wřkopisie*: 8bris.

b *Wřkopisie*: 23^m.

c *Wřkopisie*: 21^m Xbris.

scedował wieczyście z wszystkimi prawami folwark, i ostatnio otrzymał pieniądze.

Nr 23. Formularz, jak pobierać krowne⁹⁰ z naszego małego folwarku.

[s. 71]

Nr 24. Oryginalne pokwitowanie z Zamkowego Urzędu Rentowego dotyczące naszego folwarku i przynależnego ogrodu.

Nr 25. Oryginalne pokwitowania z Kasy Miasta Cieszyna dotyczące ogrodów przy klasztorze, jak również folwarku.

Nr 26. Ponieważ wyżej [pod] Nr 1 pan starosta Tauber w międzyczasie obdarzył nas, jak mówi obligacja, małym folwarkiem wraz z dwoma przynależącymi do niego ogrodami tylko na używanie, ^aże on zgodnie z prawem może zapłacić^a, jak też on mówi tym oryginałem, iż folwark z przynależnymi ogrodami wobec kasaty wyżej wspomnianej obligacji przez jego dziedziców odstąpił nieodwołalnie i scedował własność dziedziczną [klasztorowi] z datą 23 maja 1703 roku.

Nr 27. Oryginalny instrument z 20 maja 1695 roku, [informujący], iż kupił szpitalowi do małego folwarku kawałek pola, [położony] między panem starostą Tauberem i prześwietnym magistratem miasta Cieszyna.

Nr 28. Pan starosta Tauber spisał własnoręcznie i przekazał oryginalny urbarz, który nam scedował z małym folwarkiem z datą 21 grudnia 1702 roku.

Nr 29. Pokwitowanie pana starosty Taubera na 100 florenów, które przynależą do uniwersalnego pokwitowania [spod] Nr 22.

[s. 72]

Nr 30. Oryginalne pokwitowanie z Urzędu Rentowego na Zamku, które brzmi, że pan starosta Tauber zapłacił za zaległości z małego folwarku do 1702 roku.

Nr 31. Oryginalne pokwitowanie, mocą którego pan starosta Tauber zapłacił panu dziekanowi z folwarku należne dziesięciny do 1702 roku.

a *Zapis niejasny.*

- N° 31. Original Quittung Krafft welcher H[err] Hauptmann Tauber allhiesigen H[err] Decano die von dem Vorwercks kommende Decimas bies anno 1702 entrichtet.
- N° 32. Informations Buch was jähr[lich] unßer kleines Vorwercks nach abzug der Unkosten Nutzen gebracht.
- N° 33. Das Informations-Buch was jähr[lich] auf unßer kleine Vorwercks Winter undt Sommer außgesäet wirdt.
- N° 34. Formular wie monath[liche] die Accisen von dem Viech entrichtet werden.
- N° 35. Das Büchel der Quittungen über die Accisen.
N[ota] B[ne].^a Weillen bey dem Verkauft Wendrin undt Grodischtz wie Lit[tera] B N° 19 Lit[tera] E N° 13 undt N° 14 zu finden etwelche Perßohnen außgenohmen worden

[s. 73]

undt sich darvon inzwischen et welche verheyrathet alß werden solche allhier zur beßeren Nachricht Specificiret undt zwar.

- N° 36. Michaël Cymorecks ist bies dato auf bitten das Erbherrn zu Grodischtz wie N° 36 zeüget Schaffer zu Grodischtz sein Weib und heist Eva hat zwey Söhne der eine heist Matthaëus Cymorecks welcher die Gärtnerëy bey unß erlehret der jünger aber heist Geörge Cymorecks.
- N° 37. Undt nach Entlaßung einer Tochter ut N° 37 bleibet bey Ihme nach eine Tochter mit Nahmen Susanna Cymoreckhin.
Der Geörge Tintiala ist auf Bindt Weisen Schaffer zu Wendrin.
Item [sic!] Geörge Janissek wohnet jetzo in einem Häußel bey unßerigem Vorwercks sein Weib heist Maria welche ut
- N° 38.^b in unßrige Unterthänigkeit entlaßen worden. Hat eine Tochter mit Nahmen Anna.
Item [sic!] George Wierzocks ist bies dato bey unß Pferd-Knecht sein Weib mit Nahmen Anna ist durch die Heürath welche nirgends unterthänig jetzo unß unterthänig

[s. 74]

worden wohnen bies dato in einem Häußel bey dem Vorwercks.

a *Adnotacja na lewym marginesie.*

b *Numeracja występująca w tekście została powtórzona przez piszącego na lewym marginesie.*

- Nr 32. Księga informacyjna [podająca] co przynosił corocznie nasz mały folwark po ściągnięciu wydatków i korzyści.
- Nr 33. Księga informacyjna [podająca] co wysiewano corocznie na naszym folwarku na zimę i lato.
- Nr 34. Formularz, jak trzeba płacić miesięczne akczyzy z bydła.
- Nr 35. Księga pokwitowań i akczyzy.
Nota bene. Ponieważ przy sprzedaży Wędryni i Gordziszczu, jak [mówią o tym] Lit[era] B Nr 19, Lit[era] E Nr 13 i Nr 14 do odnalezienia, jakie osoby

[s. 73]

będą przyjęte i pobierze się przy tym tymczasem [opłatę], jak zostało to tutaj do najlepszej wiadomości wyliczone, scharakteryzowane i wprawdzie [podane].

- Nr 36. Michał Cymoreck, owczarz z Grodziszczu, świadczył w terminie, na prośbę pana dziedzicznego wsi Grodziszczu, jak [mówi o tym] Nr 36, że jego żona nazywa się Ewa i miał [z nią] dwóch synów, jednego o imieniu Mateusz Cymoreck, który przy nas wyuczył się na ogrodnika, i młodszego ale o imieniu Jerzyk Cymoreck.
- Nr 37. I po zwolnieniu [z poddaństwa] pozostaje przy nas córka, jak [o tym informuje] Nr 37, o imieniu Zuzanna Cymoreck.
Jerzy Tintiala jest owczarzem na [miejscu zwanym] Bindt Weisen w Wędryni.
Jerzy Janissek mieszka teraz, w domku przy naszym folwarku, ze swoją żoną o imieniu Maria, który [jak mówi o tym]
- Nr 38. został zwolniony z naszego poddaństwa. Ma córkę o imieniu Anna.
Jerzy Wierzock jest przy nas, w chwili obecnej, sługą do koni; jego żona o imieniu Anna, którą przez małżeństwo [pojął]; nigdzie nie był poddanym, teraz nam poddany, zamieszkał

[s. 74]

w domku przy folwarku.

Ittem [sic!] Hanß Mirzwa oder Wendrinský ist ein Soldat worden unter General Haßlingen Regiment.

- N° 39. Anres Kocheýda welcher aus der Stadt Jurisdiction mit seinem Weibe Eva undt zweÿ Töchtern mit Nahmen die älteste Eva undt die jüngste Maria undt einem Sohn mit Nahmen Andres Kucheyda ut N° 39 de dato 28 Aug[usti] anno 1707 in unßsers Closters Unterthänigkeit gelaßen worden wohnt in dem zu dem Closter ut Lit[tera] J N° 25 erkaufften Wasch-undt Baade Häusel.
- N° 40. Contract mit gedachten Andreas Kucheyda lauth welchen die gantze Closter-Wasche zu waschen undt flickhen schuldig undt waß er sonsten wegen dies Lit[tera] J N° 25 an unß erkaufften Wasch-Hauß schuldig zu zünßen undt alß ein Unterthann zu arbeithen verbunden.
- N° 41. Jähr[lich] Quittungen sub termino s[ancti] Michaëlis aus dem Hospital der König[liche] Stadt Teschen welche von zweÿ Garthen alß auch Chalupen undt Freÿinischen Garthen

[s. 75]

oder Wiesen Ackher zu dem Closter erkaufftet entrichtet worden.

- N° 42. Kay[serliche] Ambts Befehl auf Instanz des Pleßnischen Saltz-Ambtes wegen Reparatur eines wegese so von unßer Seithen an den Vorwercks Ackhern anlieget.
- N° 43. Zweÿ Original Schreiben Adm[odum] R[everen]di Patris Provincialis Godefridi Alts weillen beÿ etlichen unßeren Clöstern dieser Provinz ob-serviret worden daß die Feldt-oder Ackher Bau Würtschafft unß mehrers schuldig ^anach theilig^a alß fruchtsamb dahero auch aus noch viell anderen erhöb(liche) ursachen erlaubet worden daß unßerige nur in Pfandt gehaltenene so genandte Reÿßische klein Vorwerckhel im Bobrecks beÿ der Stadt Teschen gelegen zu verkauffen wie auch nach des gesambten Convents consens lauth Capitel-Buch de dato 29 Novembris^b anno 1710 lauth Administrations Büchern de dato 14 Octobris^c anno 1710 also werckstellig gemacht worden.
- N° 44. Copial Instrumentum lauth welchen das N° 43 gemeldte kleine Vorwercks (Tit[ul]) Herrn Geörge Ohm von Januschowský⁶¹ Erbherrn auf Nieder

a *Nadpisane pomiędzy liniami.*

b *Worygnale: 29^m 9bris.*

c *W rękopisie: 8bris.*

Hanß Mirzwa lub Wędryński został żołnierzem w regimencie generała Haßlinga.

- Nr 39. Andrzej Kochejda, który z miejskiej jurysdykcji ze swoją żoną Ewą i dwiema córkami, z których starsza o imieniu Ewa, a młodsza Maria i synem o imieniu Andres Kucheyda, zamieszkał w naszym klasztorze, [jak informuje o tym] Nr 39 z datą 28 sierpnia 1707 roku i wszedł w poddaństwo, kupił, jak [mówi] Lit[era] J Nr 25 domek z pralnią i łazienką.
- Nr 40. Kontrakt ze wspomnianym Andrzejem Kucheydą, który wspomina, że cała pralnia klasztorna jest zadłużona, i że on jeszcze z powodu Lit[ery] J Nr 25 kupił tą pralnię za czynszem oraz, że jest poddanym zobowiązanym do pracy.
- Nr 41. Coroczne pokwitowania płacone na [dzień] św. Michała ze szpitala królewskiego miasta Cieszyna, które z dwóch ogrodów, jak również chałup, a także chałup i wolnych ogrodów

[s. 75]

albo łąk i pól, które kupił klasztor.

- Nr 42. Nakaz cesarskiego urzędu wydany na instancję Pszczyńskiego Urzędu Solnego z powodu naprawy pól należących do naszego folwarku.
- Nr 43. Dwa oryginalne pisma Czcigodnego Ojca Prowincjała Godtfryda Altha wydane powodu, że przy kilku naszych klasztorach tej prowincji zostało zaobserwowane, iż pola, budowa i gospodarstwo nasze coraz więcej jest zadłużone (po części), że zezwolono także z jeszcze wielu innych przyczyn, iż tylko nasz tzw. Rejßische mały folwark w Bobrku koło miasta Cieszyna położony jest obciążony zastawem i nadaje się do sprzedania, jak również po całkowitej zgodzie konwentu, jak głosi księga kapituł pod datą 29 listopada 1710 roku, i mówi księga administracji pod datą 14 października 1710 roku, zatem tak zostało zrobione.
- Nr 44. Kopia instrumentu, o którym wspomina Nr 43, że wspomniany mały folwark przez nas, prawem naszym, sprzedał [klasztor] panu Jerzemu Ohmowi Januszowskiemu panu dziedzicznemu na Dolnej Suchej i posiadaczowi prawa ziemskiego Księstwa Cieszyńskiego

Sucha undt Landt Rechts Beysietzer des Erb Fürstenthumbs Teschen von unß iure nostro verkauft

[s. 76]

undt das Original ad confirmandum der allhiesigen Landes Hauptmannschafft überreicht worden.

- N° 45. Original Recognition (tit[ul]) Herrn von Januschowskÿ über die zu gedachten kleinen Vorwercks gehörig bey deßen verkauft von unß abgegebene originalia privilegia Kauffe alß auch alle andere hierzu gehörige Schriefft[en] Uhrkundtnüssen welchs recognition auch in duplo außgefertiget worden.
- N° 46. Original Punctuation nach welcher das Haupt Instrumentum N° 44 über das von unß Verkaufts gemeldte kleine Vorwercks auch eingerichtet worden.
- N° 47. Copiales der Haupt-oder General Quittung welche von dem Convent und Hospital sub dato 10 Octobris^a 1710 (tit[ul]) H[err] von Januschowskÿ alß Kaüffern unßers jungeliebten kleinen Vorwercks ertheilet worden.
- N° 48. Copiales Memorialis sambt der darüber ergangenen Resolution in puncto einer Praetension wegen des von (tit[ul]) H[err] Hauptmann Tauber vergebenen Ritter Sitz oder Rauchfang-Steuer über das jungeliebte kleine Vorwercks wodurch de praeterito wie in N° 44 in fine des Haupt-Instrumenti gemeldet wirdt die Richtigkeit gemacht worden.

[s. 77]

- N° 49. Weillen oben der in N° 36 Michael Cymorecks das Closter also rexiret daß er auch wieder das gethane Iuramentum seinen jüngeren Sohn nicht gestellet alß ist solcher sambt Weib undt Kinder (tit[ul]) Herrn Baron von Beeß patrono n[ost]ro entlassen worden.

^bN[ota B[ene]]. N° 36^b Weillen unßer gewester Garthner undt Leib eygner Unterthan Matthaues Cymorecks auf dreÿ Jahr umb die Entlassung seines diensts damit et in seiner Kunst etwas mehrers lehren möchte gebetten hat alß ist Ihme solches auch Verwilliget worden undt hat darumben wie die Abschriefft lauthet undt die jenigen unterschrieben seÿndt ein gleich lauthen de Attestation von dem Closter außgefertigter bekommen.

a *W rękopisze: 8bris.*

b *Adnotacja na lewym marginesie. Dopisek odnoszący się do N° 36.*

[s. 76]

i oryginał wręczył do zatwierdzenia tutejszemu starostwu ziemskiemu.

- Nr 45. Oryginał rozpoznania rzeczy, [który mówi] iż mały folwark przynależy do pana Januszowskiego, któremu przez nas był sprzedany i [któremu zostały] oddane oryginalne przywileje kupna, jak również inne pisma do tego należące, które wystawił podwójnie podczas rozpoznania rzeczy.
- Nr 46. Oryginalne wyszczególnienie, według którego główny instrument Nr 44 przez nas [wystawiony] potwierdza, iż zdarzyła się sprzedaż wspomnianego małego folwarku.
- Nr 47. Kopia głównego lub generalnego pokwitowania, którym konwent i szpital pod datą 10 października 1710 roku potwierdził, że pan Januszowski, jest jako nabywca naszego małego folwarku.
- Nr 48. Kopia memoriału wraz z ogłoszonym rozpoznaniem rzeczy, zawierającego w punktach pretensje z powodu pana starosty Taubera, który żądał w przeszłości pogłównego i podymnego z małego folwarku, przez co jak w Nr 44, w końcu instrument główny dokładnie opisał i wykonał.

[s. 77]

- Nr 49. Ponieważ wyżej [wspomniany] w Nr 36 Michał Cymoreck klasztor więć rexiret, on także uczynił ponownie przysięgę, [ale] nie przybył ze swoim młodszym synem, jego samego wraz z żoną i dzieckiem uwolnił patron nasz pan baron von Beihs.

Nota bene [do] Nr 36. Ponieważ nasz wspomniany ogród i własny poddany Mateusz Cymoreck na trzy lata o zwolnienie jego ze służby [prosił], ponieważ w swoim zawodzie chciałby się więcej uczyć, na co jemu zezwoliliśmy, jak odpis niniejszy brzmi i ów podpisał poświadczenie, które klasztorowi sporządził.

Nota bene. Dnia 7 marca 1712 roku na polu zamkowym utonął w stawie klasztornym, co powinno się stwierdzić, dalej z dowodem, że utonął ten wspomniany ogrodnik.

N[ota] B[ene]. Ist den 7 Martÿ anno 1712 zu Feldtspurg in dem Closter teichel ertrunckhen es solle sich nicht befunden haben aus weitter ein-gezogener Nachricht daß dieser obgemeldte Garthner ertrunckhen seÿe.

[s. 79]

Lit[tera] L

Haubt Obligationes undt Hyppothecen der Foundation Fratrum Misericordiae bey Teschen über das patrimonium pauperum aegrotorum samb allen zugehörigen Informationen.

N° 1. In signo Aa Herr Graff Praschma zu Erkauffung der Herrschaft Friedecks des Closters erst gegebene Cession über 16050 fr. worüber auch die Acceptation in originali Herrn Graffen von Praschma in signo Aa dann zur Beförderung dieses Kauffes mit Zusatz 6000 fr. die andere des Closters-Cession zusammen mit oberen über 22050 fr. sub signo B undt also dargegen die von einem König[liche] Ober Ambt confirmirte Haubt-Obligation Herrn Graffen von Praschma pr[eussischer] zweÿ undt zwnatzig Tausendt fünfftzig fr. sub signo C dann ferners weillen 2000 fr. mehrers über gedachte Obligation anticipiret worden. Alß ist in originali sub signo D die gegen Cession undt Bezahlung gedachter anticipirter 2000 fr.

[s. 80]

(Tit[ul]) Herrn Graffen von Praschma gestalten auf gedachte anticipirte 2000 fr. (Tit[ul]) Herrn Ertz-Priestern Herrn Johann Carl Mentzel zu Breßlau bey S[ancti] Nicolai undt Thum-Herrn zu Groß Glogau eine Obligation von unßerigen Closter in originali wie diese Copia[lischen] sub signo E lauthet ertheilet worden welches alles weithläüfftiger in Administrations Büchern in Empfang anno 1708 sub 3 Augusti zu finden undt wie die Sache der Haubt Obligation signo C in allen gantzlichen außgemachet. Original Quittung Herrn Graffen von Praschma signo F mehrers alle bedingnüßen bekräftiget.

N° 2. In signo A Original-Schreiben Herrn Ober Ampts Secretary von Mentzelsbeeg damit die Tradition der Herrschaft Friedecks weillen die oben N° 1 in signo C ertheilte Haubt-Obligation annoch alß confirmir-

[s. 79]

Lit[era] L

Główne obligacje i hipoteki fundacji Braci Miłosiernych przy Cieszynie, dotyczące majątków biednych [i] chorych wraz z wszystkimi przynależnymi informacjami.

Nr 1. Pod znakiem Aa pan hrabia Prażma dał najpierw z kupna państwa Frydek za kwotę 16050 florenów, z czego także zgoda w oryginale pana hrabiego Prażmy pod znakiem Aa tego kupna z dodatkiem do wysłania klasztorowi kwoty 6000 florenów, które z inną cesją dał klasztorowi razem z wyżej wymienionymi 22050 florenami pod znakiem B, i zatem zatwierdził Wyższy Urząd Królewski główną obligacją pana hrabiego w kwocie 22050 florenów pruskich pod znakiem C; wtedy [pan hrabia] przewidział dalszą obligację większą o [kwotę] 2000 florenów. Jak też jest w oryginale pod znakiem D względem cesji i zapłaty wspomnianych przewidzianych 2000 florenów

[s. 80]

[przez] pana hrabiego Prażmę na wspomniane przewidziane 2000 florenów [i] archiprezbitera pana Jana Karola Mentzla we Wrocławiu u św. Mikołaja i kanonika w Głogowie, obligacja naszego klasztoru w oryginale jak ta kopia pod znakiem E brzmi, została udzielona, która z wszystkim obszernie znajduje się w księgach administracji na odbiór pod [datą] 3 sierpnia 1708 roku i jak rzecz głównej obligacji pod znakiem C ułożył we wszystkim całkowicie. Oryginał pokwitowania potwierdza pan hrabia Prażma pod znakiem F więcej wszystkiego co umówiono.

Nr 2. Pod znakiem A oryginał pisma pana von Mentzelsberga sekretarza Wyższego Urzędu, iż udzielił wyżej pod znakiem C, zgodnie z tą tradycją Państwa Frydek, główną obligacją też jeszcze potwierdził, [lecz] nie była uwierzytelniona, jak potem z klasztoru została przeniesiona do zatwierdzenia wspomniana obligacja z kopii pod znakiem B, która mówi,

ter nicht eingeloffen war wie dann darumben zu Confirmierung gedachter Obligation wie die Copiales signo B lauthen von dem Closter extradiret worden undt weillen unßerige Obligation beÿ dem König[liche] Ober Ambt intabuliret deß wegen kein anderes debitum sine nostro consensu kann vorgezogen worden undt darumben Herr Graff Praschma

[s. 81]

unß wie signum C zeüget ersuchet weillen aber nachgehendts dieses signum C diesmahl nicht nöthig gehabt undt unß wiederumb restituiret so wurd es gleich wohlen pro memoria auffgehöbt. In gleichen weillen die Schlesische Cammer wegen der angewiesenen 10000 fr. so in der Obligation N° 1 signo C begrieffen beÿ dem Teschnischen Renth-Ambt bies dato nicht die Verordnung gethan undt darumben wier über die jähr[lich] fallende 1000 fr. alß kommenden Interessen quittiren müßen dahero wegen des genen^a Empfangs des Herrn Graff von Praschma Original Quittungen sub signo D et E beständig auffzuhalten seÿn. Nicht münder die Original Quittung der Frau Verkaufenerin welche deß wegen von unß diese Interessen sub signo F zu empfangen gehabt pro memoria zu conserviren ist.

[s. 82]

N° 3. Eine Haut Obligation von dem Wienerischen Stadt-Banco wegen darinnen a 6 pro Cento anliegendt-habenden 1000 fr. Capital de dato 23^b Julÿ anno 1717 welches Geldt einstens beÿ der gesambten Gemeinde der vormahls König[liche] Stadt Teschen dargeliehener maaßen auf Interesse gelegen gewesen.

[s. 83]

N° 4. Weillen auch anfänglich de forma iuris H[err] Docter Egrides welcher auch 5000 fr. auf die angewiesene 10000 fr. beÿ der Schlesischen Cammer vorgelehnet wie signo A eine Cession von dem Closter ertheilen müßen solche aber nicht acceptiren wollen weillen darinnen wegen deren anderen von Herrn Ertz-Priester anticipirten 2000 fr. wie N° 1 signo D et E lauthet prioritative excipiret war undt deßentwegen eine

a *Wyraz nadpisany pomiędzy wierszami.*

b *W rękopisie: 23^m.*

i naszą obligację intabuluje przy Królewskim Wyższym Urzędzie, której z powodu innego podatku bez naszej zgody [ustanowionego] nie mogą wyciągnąć i na to pan hrabia Prażma

[s. 81]

prosi dla nas, jak świadczy znak C, ale ponieważ nastąpił ten znak C tym razem niepotrzebnie i nam ponownie będzie zwrócona [ta obligacja]; to chcemy sporządzić całkowicie dla pamięci. W Komerze Śląskiej dla ustanowionych 10000 florenów tak w obligacji Nr 1 pod znakiem C znajdującej się przy Cieszyńskim Urzędzie Rentowym, aż do daty [niniejszej] uczyniła zarządzenie, iż musimy pokwitować corocznie przypadające 1000 florenów, jak też bieżące interesy, stamtąd dla przyjęcia pana hrabiego Prażmy oryginalne pokwitowania pod znakiem D i E stale trzymał. Nieukończony oryginalny pokwitowanie pani sprzedawczynie, która nam te interesy pod znakiem F przyjmowała dla pamięci do przechowywania.

[s. 82]

Nr 3. Główna obligacja Banku Wiedeńskiego, wynosząca 6 procent od mającej przypadać kwoty 1000 florenów kapitału z datą 23 lipca 1717 roku, które to pieniądze niegdyś cała gmina dawniej królewskiego miasta Cieszyna wcześniej pożyczła [i] na interesy położyła.

[s. 83]

Nr 4. Ponieważ także początkowo zgodnie z prawem pan Doktor Egrides, musiał udzielić klasztorowi [kwotę] 5000 florenów, na którą wyznaczył 10000 florenów, [które] legował przy Komerze Śląskiej, jak znak A cesję [poświadcza], ale nie chciał ofiarować, ponieważ dla innych powodów pan archiprezbiter przewidział 2000 florenów, jak Nr 1 pod znakiem D i E omawia, wyjątkowo wydobyl i inną cesję z opuszczeniem skreśloną klauzulą [jak] pod znakiem A głosi, kopią memoriału pod znakiem B udzielił także pan hrabia Prażma; w innym razie przewidział 2000 flo-

andere Cession mit Auflastung der außgestrichenen Clausul in signo A lauth Copialischen Memorial signo B ertheilet hat auch Herr Graff Praschma in casum wegen deren anderen anticipirten 2000 fr. von Herrn Johann Carl Mentzel unß eine andere Versicherung originaliter sub signo D außferthigen laßen.

[s. 84]

Nº 5. Eine Haupt-Obligation (Tit[ul]) Herr Geörge Ohm de Januschowskÿ Erbherrn auf Nieder Sucha im Fürstenthumb Teschen de dato 29 Septembris 1705 pr[eusisscher] 1000 fr. gegen 6 pro Cento sambt beÿliegenden dreÿen Documentis.

Weillen oben gemeldte Obligation pr[eusisscher] 1000 fr. sambt dreÿen Documentis mit Erlegung des Capitals außgelöset undt zu dem Kirchen Bau verwendet worden hingegen andere 1000 fr. an Capital von dem Kauff Schilling unßers gehabtten kleinen Vorwerckhs oben (Tit[ul]) Herrn George Ohm de Januschowskÿ gegen 6 pro Cento auf dreÿ Jahr lang mittels seiner Hyppothecarischen Obligation de dato Teschen den 10^a Octobris 1710 sub eodem Nº 5 in Archiv befindtlich vorgebracht worden.

[s. 85]

Nº 6. Eine Haupt Obligation Herrn Friedrich George Weltzecks Freÿherrn von Hultschin und Guttem Lande Erbherrn auf Groß Kuntschitz beÿ Freÿstadt de dato 29 Septembris 1709 pr[eusisscher] 500 fr. gegen 6 pro Cento.

[s. 86]

Nº 7. Haupt Obligation Herrn Johann Lammar wohl possessionirten Burgern in Friedecks de dato 17^b Decembris 1707 pr[eusisscher] 200 fr. gegen 6 pro Cento.

Diese 200 fr. seÿndt anno 1724 den 24 Februarÿ erhöht undt bezahlet wie auch die Obligation zurucks gegeben undt hingegen wie hier unten zu ersehen stehet wiederumb mit Hinzulegung 40 fr. auf Interesse angelegt worden.^c

a *W rękopisze: 10^m.*

b *W rękopisze: 17ma.*

c *Poniżej wstawiona pokrubiona odręczna kreska oddzielająca tekst.*

renów, [które] przez pana Jana Karola Mentzla nam inne zapewnienie pierwotnie pod znakiem D powinien sporządzić.

[s. 84]

N° 5. Główna obligacja, [gdzie] pan Jerzy Ohm Januszowski, pan dziedziczny na Dolnej Suchej w Księstwie Cieszyńskim, [dokumentem] z datą 29 września 1705 roku, [legował kwotę] 1000 florenów pruskich, od której 6 procent wraz z załączonymi trzema dokumentami.

Ponieważ wyżej wymienioną obligację 1000 florenów pruskich wraz z trzema dokumentami z zaplaceniem kapitału wykupił i została [ona] wydana na budowę kościoła, natomiast inne 1000 florenów miał na kapitał z kupnem naszego małego folwarku, wyżej [wspomniany] pan Jerzy Ohm Januszowski przedłożył około 6 procent na trzy lata za pomocą swojej obligacji hipotekowej z datą: Cieszyn, 10 października 1710 roku, pod tym Nr 5 znajdującej się w archiwum.

[s. 85]

Nr 6. Główna obligacja pana Fryderyka Jerzego Wilczka wolnego pana na Hulczynie i Dobrej Ziemicy, dziedzicznego pana na Wielkich Kończycach koło Karwiny, z datą 29 września 1709 roku na kwotę 500 florenów pruskich na około 6 procent.

[s. 86]

Nr 7. Główna obligacja pana Jana Lammara, prawdopodobnie posesjonata mieszczanina we Frydku, z datą 17 grudnia 1707 roku na kwotę 200 florenów pruskich na około 6 procent.

Te 200 florenów dnia 24 lutego 1724 roku pobrał i zapłacił, jak również obligację zwrócił, natomiast jak tutaj poniżej do wybrania stoi, ponownie z dołożeniem 40 florenów ulokował na interesy.

Główna obligacja pana Macieja Marxa, prawdopodobnie posesjonata mieszczanina i sukiennika we Frydku, z datą 24 lutego 1724 roku na kwotę 240 florenów pruskich, słownie dwieście czterdziestu guldenów reńskich, na około 6 procent.

Haupt Obligation Herrn Mathiae Marx wohl possessionirten Burgers undt Tuchmachers in Friedecks de dato 24ª February anno 1724 pr[eusisscher] 240 fr. sage zwey hundert undt viertzig Gulden rein[ischen] gegen 6 per [sic!] Centum.

[s. 87]

N° 8. Cartha bianca per 500 fr. Herrn Graffen Praschma gegen Special Hypothec des von der Stadt Friedecks erkaufften Güttel [sic!] Nadole sub termino s[ancti] Joannis Baptistae gegen 6 pro Cento weillen hierzu künfftig S[ancti] Michael[is] annoch 500 fr. kommen sollen soll alß dann die nechste Obligation eingerichtet werden weillen die gedachten anderten 500 fr. reinisch Herrn Graffen von Praschma erleget undt die cartha bianca zurucks gestellet worden. Alß bleibt die erdentliche Obligation sub termino S[ancti] Michaëlis mit halb jährigen ratis pr[eusisscher] 1000 fr. sub Lit[tera] P N° 8.

Diese Obligation pr[eusisscher] 1000 fr. ist den 3^b Martÿ 1721 zurucks gegeben undt darzu baaren Geldts 1000 fr. dem H[errn] Graffen von Praschma außgezahlet worden womit allhiesigem Convent die Herren Graffen Praschma auf der Teschnischen Cammer jnnstehende alß Wendrinische Kauffs Schillings gelder vorbleiben so unß jährlich an Interessen zweÿmahl alß zu Termin S[ancti] Michaëlis undt S[ancti] Georgÿ jeder Zeith 60 fr. abwerffen ist also H[err] Graff Praschma nun mehre wegen des Capitals der 22050 fr. völlig contentiret lauth Quittung undt Revers sub Lit[tera] P N° 30 Obstehende 2000 fr. welche die Hochlöb[liche] Kay[serliche] Hoff Cammer alß ruckständig verblieben Wendrinischen Kauff-Schillings Gelder dem Closser

[s. 88]

allhier annoch schuldig undt außständig verblieben ware wovon mann die Interessen sonsten Vorhin aus dem hiesigen Renth-Ambt incassiret sindt vor beschehener Tradition undt Alienation dieses Fürstenthumbs Teschen im Monats Junio anno 1722. Von dannen in Wienn erhöht undt anderstwo wiederumb auf Interesse angelegt worden.

a *Wřkopisje*: 24^m.

b *Wřkopisje*: 3^m.

[s. 87]

Nr 8. Biała karta⁹¹ na 500 florenów od pana hrabiego Prażmy około specjalnej hipoteki miasta Frydka, które kupiło dobra Nadole, z których płaci na [dzień] św. Jana Chrzciciela około 6 procent, ponadto na [dzień] św. Michała jeszcze 500 florenów powinno przychodzić, jak też potem następną obligację założył pan hrabia Prażma z innych 500 florenów reńskich płaci ta biała karta została zastawiona. Jak też wspomniana obligacja na [dzień] św. Michała z połową rocznej raty 1000 florenów pruskich pod Lit[erą] P Nr 8.

Ta obligacja 1000 florenów pruskich została zwrócona 3 marca i pieniądze 1000 florenów panu hrabiemu Prażmie zostały wypłacone z tym wszystkim, co konwent panu hrabiemu Prażmie na Kamerze Cieszyńskiej pozostawił z kupna Wędryni, tak nam rocznie w każdym czasie 60 florenów przynosi dochód podwójnie na termin św. Michała i św. Jerzego; jest więc pan hrabia Prażma teraz zupełnie więcej zadowolony z powodu kapitału 22050 florenów, jak brzmi pokwitowanie i rewers pod Lit[erą] P Nr 30, zawierający 2000 florenów, które Wysoka Przeświećta Cesarska Kamera Dworska, jako zaległe, pozostawiła klasztorowi z wędryńskiego kupna,

[s. 88]

tutaj jeszcze dłużny i zaległy pozostał w interesach. Niedawno z tu-tejszym urzędem rentowym ściągnął przed alienacją [?] tego Księstwa Cieszyńskiego w miesiącu czerwcu 1722 roku, [a następnie] wniósł [odwołanie] do Wiednia i gdzie indziej na interesy.

[s. 89]

N° 9. Eine Haupt Obligation Herrn Rudolph Sobeks von Kornitz Erbherrn auf Groß Riegersdorff im Fürstenthumb Teschen de dato 29 Septembris 1706 per 500 fr. gegen 6 pro Cento sambt bejliegendem Documento.

[s. 90]

N° 10. Eine Haupt Obligation (tit[ul]) Herrn Geörge Ohm de Januschowskÿ Erbherrn auf Nieder Sucha im Fürstenthumb Teschen de dato 29 Septembris 1707 per 950 fr. gegen 6 pro Cento.

[s. 91]

N° 11. Weillen Herr Baron Larisch auf Abschlag der Obligation N° 4 7000 fr. erleget alß seÿndt auf einer Haupt Obligation (Titul) Herrn Baron Carl Frantz Skrbenskÿ gegen Hypothec seines Erb-Guttes Schönhoff im Fürstenthumb Teschen de dato 22^a Octobris 1702 gegen 6 pro Cento vorgelehnet worden sambt bejliegendem Documentis oder zweÿ Ersuch Schreiben.

Weillen (pl[eno] tit[ulo]) Herr Baron Carl Frantz Skrbensky oben gemeldte Obligation mit Erlegung des Capitals pr[eusisscher] 2000 fr. Reinisch (Titul) Herr Johann Dietrich von Goczalkowskÿ⁶² sambt deßen Ehe-Gemahlin gegen Hypothec Ihres Erb-Eygenthümblichen Güttes Steünau im Fürstenthumb Teschen gelegen auf 6 pro Cento mittels Ihrer Obligation de dato Teschen 23 Apri[lis] 1711 sub eodem N° 11 in Archiv befindtlich vorgelehnet worden.

Weillen Herr Johann Dietrich von Gotschalkowskÿ sambt seiner Frauen Ehe-Consortin das Gutt Steinau im Fürstenthumb Teschen gelegen Ihrem Schwieger Sohn dem (Tit[ul]) Herrn Rudolph Baron von Skrbenskÿ⁶³ cum onere et commode

[s. 92]

abgetretten undt Erbeÿgenthümblich solcher übergeben auch solches gestalt übernommen worden. Alß hat gedachter Possessor (Titul) H[err] von Skrbenskÿ gedachtes Anlieg-habendes Capital deren 2000 fr. a 6 pro Cento Interesse auch angenommen undt darüber die Obligation d[e]

a *W rękopisze: 22^m.*

[s. 89]

Nr 9. Główna obligacja pana Rudolfa Sobka z Kornic pana dziedzicznego na Groß Riegersdorff w Księstwie Cieszyńskim, z datą 29 września 1706 roku, na kwotę 500 florenów z czynszem około 6 procent wraz z dołączonym dokumentem.

[s. 90]

Nr 10. Główna obligacja pana Jerzego Ohma Januszowskiego pana dziedzicznego na Dolnej Suchej w Księstwie Cieszyńskim z datą: Cieszyn, 29 września 1707 roku, na kwotę 950 florenów z czynszem około 6 procent.

[s. 91]

Nr 11. Ponieważ pan baron Larisch [za] odmowę obligacji Nr 4 zapłaci 7000 florenów, jak na głównej obligacji pana barona Karola Franciszka Skrbeńskiego około hipoteki jego dóbr rodowych Szonów w Księstwie Cieszyńskim z datą 22 października 1702 roku, około 6 procent przekazał wraz z załączonymi dokumentami, konkretnie dwoma pismami prośby.

Ponieważ pan baron Karol Franciszek Skrbeński, wyżej wymieniony, obligację z zapłatą kapitału 2000 florenów reńskich panu Janowi Dietrichowi Goczałkowskiemu wraz z żoną około hipoteki jej własnych dóbr rodowych Stonawa w Księstwie Cieszyńskim położonych, na 6 procent przy pomocy obligacji z datą: Cieszyn, 23 kwietnia 1711 roku najpierw dał, [która] pod tym Nr 11 znajduje się w archiwum.

Ponieważ pan Jan Dietrich Goczałkowski wraz ze swoją żoną, dobra Stonawa w Księstwie Cieszyńskim położone, swojemu szwagrowi panu Rudolfowi baronowi Skrbeńskiemu, z ciężarem i korzyścią

[s. 92]

przekazał i dziedziczną własność wręczył, także taką formę przyjął. Również wspomniany właściciel pan Skrbeński przyjął ze wspomnianego przychodzącego kapitału tych 2000 florenów na 6 procent, także udzielił ponadto tą obligację z datą 23 kwietnia 1721 roku, znajdującą się w archiwum pod Nr 11.

d[at]o 23 Apri[li]s anno 1721 ut in Archiv sub N° 11 befinde[li]ch von sich ertheilet.^a

Eine Haupt Obligation über vor ermeldte 2000 fr. Capital summa a 6 pro Cento gewöhn[li]ch Interesse von (Tit[ul]) Ihro Gnaden Herrn Rudolph von Skrbenský Freyherrn von Schönhoff undt Hrzsichtzie Erbherrn der Herrschafftten Bartelsdorff Radwanitz undt Steinau etc. de dato 23 Apri[li]s anno 1721 sub N° 11 in Archiv.

[s. 93]

N° 12. Eine Haupt-Obligation Herrn Baron Frantz Larisch Herrn Brudern hiesigen Herrn Landes Marchall gegen Hypothec seiner Herrschafft Kuÿa im Fürstenthumb Oppeln pro 5000 fr. de dato 11 Novembris^b 1707 sambt beÿliegenden Documentis.

^dN[ota] B[ene]^c. Wann einmahl vor Aufszahlung dieser Obligation (pl[eno] tit[ulo]) unßer Herr Schuldner in diesem Fürstenthumb Teschen nemb[li]ch seinen Herrn Bruder Herrn Heinrich Baron von Larisch Erben wirdt kann alß dann die Hypothec auf das Immobile im Teschnischen Fürstenthumb genomben werden.

[s. 94]

N° 13. Eine Hypothecarische Obligation (tit[ul]) H[err] Simon Michalský medicine doctoris undt Burgern zu Rattibor de dato 13 Novembris^d anno 1710 pr[eu]sisscher ein Hundert R. Th. dico 100 R. Th. jähr[li]ch 6 pro Cento gegen Hypothec seines zu Rattibor erblich erkaufften so genandten Apothecer-Garthen.

[s. 95]

N° 14. Weillen (Tit[ul]) Herr Johann Carl Mentzel zu Breßlau der Zeith beÿ s[ancti] Nicolai Ertz-Priester die jenigen zweÿ Tausendt fr. ut in Archiv Lit[tera] P N° 1 in signo E unter anderen auch zu einer ewigen Foundation unßrigen neuen Convent nach Breßlau ad S[ancti]s[simam] Trinitatem. Alß werden führohin a Termino S[ancti] Georgÿ 1712 die hier von auf dem Schloß halb jährig zu empfangen habende Interessen ge-

a *W rękopisie dopisane inną ręką, a następnie wymazane: clamut ut.*

b *W rękopisie: 11ta 9bris.*

c *Fraza powtórzona na lewym marginesie.*

d *W rękopisie: 9bris.*

Główna obligacja na podane 2000 florenów kapitału na 6 procent zwykłych interesów, jego łaski pana Rudolfa Skrbeńskiego, wolnego pana na Szonowie i Hřiště, pana dziedzicznego państwa Bartowice, Radwanice i Stonawa itd., z datą 23 kwietnia 1721 roku, [znajduje się] w archiwum pod Nr 11.

[s. 93]

Nr 12. Główna obligacja pana barona Franciszka Larischa, panów braci tegoż pana marszałka ziemskiego około hipoteki jego Państwa Kujawy w Księstwie Opolskim na kwotę 5000 florenów z datą 11 listopada 1707 roku wraz ze znajdującymi się dokumentami.

Nota bene. Kiedy raz wyliczenie tej obligacji naszego pana dłużnika w tym Księstwie Cieszyńskim, tego samego jego brata pana Henryka barona Larischa dziedziców będzie dokonana, wówczas została przeniesiona hipoteka na dobra nieruchomości w Księstwie Cieszyńskim.

[s. 94]

Nr 13. Obligacja hipoteczna pana Szymona Michalskiego doktora medycyny i mieszczanina raciborskiego z datą 13 listopada 1710 roku, na 100 talarów reńskich, słownie sto talarów reńskich, rocznego czynszu 6 procent około hipoteki jego w Raciborzu dziedzicznie zakupionej tzw. apteka-ogród.

[s. 95]

Nr 14. Ponieważ pan Jan Karol Menzel we Wrocławiu, w tym czasie archiprezbiter u św. Mikołaja, każde dwa tysiące florenów, jak w archiwum Lit[era] P Nr 1, w znaku E pod innymi także, do wiecznej fundacji naszego nowego konwentu z Wrocławia u św. Trójcy [doprowadził].

Gdy została przyjęta wcześniej, na [dzień] św. Jerzego 1712 roku, na zamku połowa rocznego [czynszu] w stosunku do pokwitowania wspomnianego naszego nowego konwentu we Wrocławiu, aż do wyliczenia kapitału tych 2000 florenów stale odprowadzał, dlatego ta autentyczna kopia cesji pod Nr 14 Lit[ery] P do akt została zdeponowana.

gen Quittung besagten unßrigen neuen Convent zu Breßlau bies zur Aufzählung des Capitals deren 2000 fr. beständig abgeföhret darumben auch diese Authentische Copiales Cessionis sub N° 14 Lit[tera] P ad acta reponiret worden.

[s. 96]

N° 15. Gründtliche Nachricht wie von denen vorgesetzten Hyppothecarischen Obligationen deren Capitalien zu dem Closter undt Hospital Fratrum Misericordiae zu Teschen gehörig unter halb-jährig Terminen zu gehörig alß sub Termino S[ancti] Georgy dann sub termino S[ancti] Michaëlis.

[s. 97]

N° 16. Eine Haupt Hyppothecarische Obligation von Ihre Gnaden (Titul) Herr Rudolph Baron Skrbenský de dato 10 Augusti^a anno 1722 über eine auf Hyppothec seines im Fürstenthumb Teschen gelegenen Erb-Gutts Barttelsdorff a 6 pro Cento gewöhnliches Interesse baar dargelehnte undt intabulirte Baarschaftt von 3500 fr. reinisch in Archiv sub N^o decimo sexto repositirt befindt[lich].

[s. 98]

N° 17. Eine Haupt Obligation de dato 30 Decembris^b A[nn]o 1722 von (Tit[ul]) Herr Johann Rudolph Czelesta von Csilestin⁶⁴ Erbherrn auf Ober- undt Nieder Golkowitz undt Kißelau etc. über eine auf Hyppothec seines in Loßlauischen gelegenen Erb-Gutts Ober- undt Nieder Golkowitz a 6 pro Cento anlieg-habende Capital Summa pr[eu]sisscher] 1500 fr. rein[ischen] So Ihro Excell[enz] (titul) Herr Landes Hauptmann allhier Herr Graf von Tenczin [Adam Wentzel]⁶⁵ etc. pro fundatione eines Betts im Kranckhen Zimmer lauth Instrumenti unßerem Closter allhier assigniret hat Krafft welcher unßer Closter verbunden ist lauth Contract gedacht Seiner Hochgräft[liche] Excellenz die etwan bedürfftig habende Medicamenta ohne entgelt oder Bezahlung ad dies vitae vor seine Perßohn aus der Apothecken auch Verabfolg zulaßen.

a *Wřekopisje*: 10^m. Aug.

b *Wřekopisje*: Xbris.

[s. 96]

Nr 15. Dokładna wiadomość jak z tych napisanych hipotecznych obligacji te kapitały do klasztoru i szpitala Braci Miłosiernych w Cieszynie przynależą, po połowie rocznego [czynszu] na dwa terminy rozdzielonego, na [dzień] św. Jerzego, potem w terminie [na dzień] św. Michała.

[s. 97]

Nr 16. Główna obligacja hipoteczna z jego łaski pana Rudolfa barona Skrbeńskiego z datą 10 sierpnia 1722 roku, iż na hipotece jego w Księstwie Cieszyńskim położonej, na dobrach dziedzicznych Bartowice zwyczajnego interesu pożyczył i intabulował gotówkę w wysokości 3500 florenów reńskich na 6 procent, znajdującą się w archiwum, złożona [jest] pod Nr 16.

[s. 98]

Nr 17. Główna obligacja z datą 30 grudnia 1722 roku, pana Jana Rudolfa Czelesty, pana dziedzicznego na Csilestinie, dziedzica na Górnych i Dolnych Gołkowicach i Kisielowie, itd., na jego hipotece dobrach dziedzicznych Górnych i Dolnych Gołkowicach w [ziemi] wodzisławskiej położonych, na 6 procent przychodzącego kapitału od kwoty 1500 florenów pruskich Jego Ekscelencja pan starosta ziemski tutaj pan hrabia von Tenczin, itd., przekazał na fundację łóżka w pokoju chorych, jak brzmi instrument naszego klasztoru tutaj z mocą obowiązującą, z którą nasz klasztor łączy się, jak czyni kontrakt Jego Wysoce hrabiowskiej Ekscelencji, który mniej więcej dopuszcza osoby biednych nie mających opłaty lub zapłaty za leki do czasu śmierci swojej na pobieranie ich z apteki.

[s. 99]

N° 18. Eine Obligation oder Recognition von unserm Breßlauerischen Convent über 400 fr. so Ihnen auf ein Jahr lang ohne Interesse zu Prosequirung des Kirchen Baues von diesem Closter auf Assignation A[dmodum] R[everendi] P[atris] Provincialis treulich dargelehnet worden de dato 19^a Juny 1723.

[s. 101]

Im Nahmen der Allerheyligsten Dreyeinigkeit. Amen.

Heünt unten gesetzten dato ist zwischen IHRO Excellenz dem Hoch- undt Wohlgebohrnen Herrn Herrn Adam Wentzel Graffen von Tenczin Erbherrn zu Roÿ Zamarsk Kouska Podleßÿ undt Kostkowitz der Röm[ische] Kay[serliche] undt König[liche] catho[liche] Mayestat würckh[lich] geheimben Rath Cammerer undt des Fürstenthumbs Teschen verordneten Landes Hauptmann an einem dann dem bey der nun mehro Fürstlichen Stadt Teschen gelegenen Löb[liche] Convent Fratrum Misericordiae sancti Joannis de DEO mit Vorwießen deßen wohlfrwürdigen Patris Provincialis der Zeith Matthaei Mayer am andern Theil folgender guthwilliger vollkommener undt unwieder- rüftlicher Contract undt Abrede getroffen undt abgehandelt worden.

Daß nemblich Hochgedachte IHRO Gräf[lich] Excellenz zur größeren Ehre Gottes undt Rettung des nechsten ein Tausendt fünffhundert Gulden reinisch jeden fr. zu 60 kr. den kr. aber zu 6 hl. gerechnet id est 1500 fr. baar zugezehlten.^b

[s. 102]

Geldes erwehnten Convent bey Teschen undt zwar zu händen des jetzigen patris prioris Melchioris Billitzoty⁶⁶ gegen gewöhnlicher Convents-Schein oder Quittung zu jmmer [sic!] wehrenden ewigen Stieftung oder Foundation eines Kranckhen Bettes treulich übergeben damit solche Capital-Summa auf einen sicheren Orts gegen gnung samber ambt[lich] Intabulation nach Beschaffenheit der Zeithen undt Hypothec unterm gewöhnlichen Interesse sex per centum angeleget undt von dem alle halbe Jahr erhöhenden Landes üblichen Interesse ein Kranckher nach deßelben Ordens Instituto entweder von Hochgedachter IHRO Excellenz Bedienten undt Unterthanen oder ein anderer so IHRO Excellenz recommendiren thätten darinnen gewarthet undt mit aller Nothwendigkeit

a *W rękopisze: 19^m.*

b *Poniżej dopisane inną ręką: Collatum.*

[s. 99]

Nr 18. Obligacja lub rozpoznanie rzeczy naszego konwentu wrocławskiego na kwotę 400 florenów, została pożyczona z datą 19 czerwca 1723 roku przez Czcigodnego Ojca Prowincjała na rok czasu bez dochodu, aż do uroczystego zakończenia budowy kościoła, przy tym klasztorze.

[s. 101]

W imię Wszystkich Świętych i Świętej Trójcy. Amen.

Dzisiaj pod wspomniana datą jest zawarty dobrowolny, kompletny i nieodwołalny kontrakt i umowa między Jego Ekscelencją wysoko urodzonym i dobrze urodzonym panem Adamem Waclawem hrabią Tenczyńskim, panem dziedzicznym na Roju, Zamarsku, Końskiej, Podlesiu i Kostkowicach, Rzymskiego, Cesarskiego i Królewskiego Katolickiego Majestatu rzeczywistym tajnym radcą, komorzym i starostą ziemskim Księstwa Cieszyńskiego, a prześwietnym konwentem Braci Miłosiernych św. Jana Bożego położonym przy książęcym mieście Cieszynie, za wiedzą Czcigodnego Ojca prowincjała tego czasu Mateusza Majera, w innej części wspomnianego.

Że ta sama wyżej wspomniana jego hrabiowska Ekscelencja, dla większej chwały Boga i ocalenia przyszłych pokoleń, zapłacił 1500 guldenów reńskich, każdy floren po 60 krajcarów, w każdym krajcarze po 6 halerzy licząc, tj. 1500 florenów

[s. 102]

w gotówce, przekazał wymienionemu konwentowi przy Cieszynie i wprawdzie pod zarządem obecnego ojca przeora Melchiora Pillitzottiego, około zwyczajnego świadectwa konwentu lub pokwitowania, trwające wieczyste założenie lub fundacja, dokładnie [na] łóżko chorych, z tym, że kapitał, sumę na pewnej miejscowości ulokował, wraz z urzędową intabulacją po pewnym czasie założył hipotekę na zwyczajny dochód 6 procent i co pół roku wypłacać [polecił] chorym według zwykłych ziemskich dochodów, przez zakonny instytut; wymieniona wyżej Jego Ekscelencja, służącym i poddanym albo innym wydawać poleciła; tam czekały [na nich] niezbędne medykamenty, napój i lekarz możliwie najlepszy, który chciałby służyć. To ofiarował się wspomniany konwent, więcej wspomniana Jego Ekscelencja tak długo, jak będzie żyła, każdemu, kto mniej więcej [będzie]

Medicin Speiß Trancks undt Feldtscher bestmöglichst versehen werden möchte. Über dieses anerbittet sich erwehnter Convent mehr gedachter Ihro Excellenz vor Dehro hohe Person so lang sie leben die etwa bedörfrende Medicin aus des Closters Apothec ohne entgeldt^a

[s. 103]

willigst zu geben wie dann auch derselbe Convent sothane hoch gräff[liche] Tenczinische Stieftung auf ewige Zeithen hiermit danckmüttig auff undt anniehmeth undt dieses alles treulich vollzuziehen auch solche von dem Patre Provinciali ratificiren undt unterschreiben zu laßen versichert undt sich verbündet alles treulich undt ohne Gefährde.

Weillen aber es die Billigkeit selbstn erfordert damit dergleichen ewig wehrende Stieftungen wohl versehen werden möchten. Alß seyndt zwey gleich lauthende Exemplaria derselben auf dem Pargament nemb[lich] vor jeden Theil eines mit eygenhändigen Unterschriftten undt Angebohrnen respective gräff[lichen] undt gewöhnlichen Provinz undt Convents angehengten Insiegel nebst Zuziehung derer hierzu erbetteten (Tit[ul]) Herren Zeügen jedoch Ihnen undt Ihren Erben ohne Schaden auffgerichtet auch in der Böhheimbischen Ambts Cantzelleÿ Prothocollum intabuliret

[s. 104]

worden. So geschehen in der Stadt Teschen den zehenden Tag Monaths Novembris anno 1722.

L[ocum] S[igilli] Adam Wentzel Graff Tenczin m[anu] p[ropria].

^aL[ocum] S[igilli] Fr[ater] Melchior Pillizotti [sic!] Sacr[ae] Ord[inis] sancti Joannis DEI conventus et hospitalis Fratrum Misericordiae p[ro] t[empore] prior[is].

L[ocum] S[igilli] Fr[ater] Matthaues Mayer⁶⁷ Ord[inis] Sancti Joannis DEI Provinciae Germaniae p[ro] t[empore] provincialis m[anu] p[ropria].

L[ocum] S[igilli] Johann Adam Pelka von Neüstadt⁶⁸ m[anu] p[ropria].

L[ocum] S[igilli] Anthon Freiherr von Bass⁶⁹ m[anu] p[ropria].

L[ocum] S[igilli] George Welczek⁷⁰ m[anu] p[ropria].

L[ocum] S[igilli] Carl Frantz Freyh[err] v[on] Skrbenský⁷¹ m[anu] p[ropria].

L[ocum] S[igilli] Heinrich Freiherr von Larisch⁷² m[anu] p[ropria].^b

a *Poniżej dopisane inną ręką: Collatum, przy czym część wyrazu (latum) przeniesione na s. 103.*

b *Zapis sporządzony w poprzek strony.*

potrzebował medykamenty z klasztornej apteki bez

[s. 103]

zapłaty; potem także ten sam konwent przyjął fundację wysoko urodzonego hrabiego Tenczyńskiego na wieczne czasy, z tym zastrzeżeniem, że wszystko dokładnie zostanie wykonane, a także przez ojca prowincjała zatwierdzone i podpisane powinno zostać; z pewnością połączy się wszystko dokładnie i bez niebezpieczeństwa.

Ponieważ powyższe sprawiedliwości potrzebuje dlatego, że tego rodzaju fundacja prawdopodobnie chciałaby trwać wiecznie. Też istnieją dwa jednakowo brzmiące egzemplarze tej samej [fundacji] na pergaminie, w każdej części z własnoręcznymi podpisami hrabiowskimi i krewnych; prowincja i konwent przywiesili pieczęcie obok wezwania, ponadto panowie świadkowie; by potomni bez szkód pozostali intabuluje się również protokół w Kancelarii Czeskiego Urzędu.

[s. 104]

To się działo w mieście Cieszynie dziesiątego dnia miesiąca listopada 1722 roku. L.S. Adam Wacław hrabia Tenczyński ręką własną.

L.S. Brat Melchior Pillizotti, Zakonu św. Jan Bożego, w tym czasie przeor konwentu i szpitala Braci Miłosiernych [w Cieszynie].

L.S. Brat Mateusz Mayer zakonu św. Jana Bożego, w tym czasie prowincjał prowincji niemieckiej ręką własną.

L.S. Jan Adam Pełka z Prudnika ręką własną.

L.S. Antoni wolny pan Bees ręką własną.

L.S. Jerzy Wilczek ręką własną.

L.S. Karol Franciszek wolny pan Skrbeński ręką własną.

L.S. Henryk wolny pan Larisch ręką własną.

Daliśmy te mające nastąpić obligacje Ich Ekszelencjom panom ziemianom [na] ziemi cieszyńskiej i im pokazaliśmy oryginały od słowa do słowa brzmiące w całości pod

Geben diese bevorstehende Obligation Ihro Excellenz des teschnischen Herrn Landes-Haubtmanns auß Ihrem wahren vorgezeigten Originali von Worth zu Worth gleich lauthende unter des verwaltenden

[s. 105]

Landes-Ambts des Fürstenthumbs Teshen Cantzellej-Insiegel. Actum et colatum in Regio-Ducali Cancellaria Germanica Teschinÿ die 25^a Aprilis anno 1724.^b

[s. 107]

Lit[tera] M

Rechnungen und zu gehörige Acta über das Gutt Wendrin und Grodischtz des (Tit[ul]) Herrn Bernhardt von Rosteck⁷³ alß Sequestoris wie auch des Herrn Gottfriedt Pusch nachgehendes alß Administratoris.

Weillen 1694 den 30 Martÿ nach dem Todt des See[ligen] Herrn Fundatoris wie schon öftters gedacht worden der allhiesige Herr Fiscal-umb die Verlaßenschaftt beÿ Ihro Kay[serliche] M[ajestät] einen Process angefangen. Alß ist auf Kay[serliche] Verordnung bies zu Außführung gedachten Processes über die Gütter Wendrin undt Grodischtz pro Sequestore (tit[ul]) Herr Wentzel Bernhardt von Rosteckh^c lauth:

- N° 1. Ertheilter Instruction von König[liche] Landes Amt eingesetzt worden.
- N° 2. Jetzt gemeldten Herrn Sequestoris über die Gütter Wendrin undt Grodischtz geführte Würthschaftts Rechnung sambt zugehörigen Quittungen von 1694 bies 1697 den 23^d Maÿ.
- N° 3. Ein Schreiben (Tit[ul]) Herrn Sequestoris an patrem provincialem Antonium überer umb Nachlaßung eines Restes seiner Rechnungen begehret.
- N° 4. Formular (Tit[ul]) Herrn Sequestori von P[at]re Clemente Menzel über die erlüutterte Rechnungen ertheilten Absolutory.

a *W rękopisie: 25ta.*

b *Poniżej pieczęć odcisnieta przez papier.*

c *Dopisane na lewym marginesie: N° 1°.*

d *W rękopisie: 23ta.*

[s. 105]

pieczęcią zarządzającej kancelarii Urzędu Ziemskiego Księstwa Cieszyńskiego. Uczyniono i nadano w Cieszynie w Królewsko-Książęcej Kancelarii Niemieckiej dnia 25 kwietnia 1724 roku.

[s. 107]

Lit[era] M

Rachunki i akta do nich przynależne dotyczące dóbr Wędrynia i Grodziszcze przynależne panu Bernhardowi Rostkowi jako sekwestatorowi, jak również panu Godfrydowi Puschowi jako administratorowi.

Ponieważ dnia 30 marca 1694 roku po śmierci ś.p. pana fundatora, jak już często zostało przedstawione wszystkim, iż rozpoczął się proces przy Jego Cesarskim Majestacie o spadek między Urzędem Podatkowym a panem. Jest także cesarskie rozporządzenie do wyprowadzenia przedstawionego procesu o dobra Wędrynia i Grodziszcze, iż wyznaczony został na sekwestatora pan Wacław Bernhard Rostek, o czym mówi:

- Nr 1. Udzielona instrukcja z Królewskiego Urzędu Ziemskiego.
- Nr 2. Teraz wspomniany pan sekwestator prowadził rachunki gospodarcze z dóbr Wędrynia i Grodziszcze wraz z przynależnymi pokwitowaniami za okres od 1694 roku do 23 maja 1697 roku.
- Nr 3. Pismo pana sekwestatora do ojca prowincjała Antoniego, informujące, iż zapragnął zwolnienia reszty jego rachunków.
- Nr 4. Formularz pana sekwestatora do ojca Klemensa Menzla dotyczący wymienionych rachunków, iż udzielił absolutorium.

[s. 108]

- N° 5. Weillen 1697 über den gehabten Process der Kay[serliche] Sentenz gefallen daß unß alß haeredibus die zwey Derffschafftten [sic!] Grodidischtz undt Wendrin sub Administratore worbey die Einkünfftten so zum Closter-Bau verwendet würden übergeben ist umb den Herrn Gottfriedt Pusch angehalten worden.
- N° 6. Herr Gottfriedt Pusch von 1692 über seine Würthschafftts Administration geführte Rechnungen sambt allen zugehörig Beylaagen undt Quittung.
- N° 7. Herrn Gottfriedt Pusch ertheilte Instruction undt Salarium.

[s. 109]

Lit[tera] N

Unßers Seel[igen] Herrn Fundatoris See[ligen] VorEltern freyherr[liche] Diplomata.

- N° 1. Unßers See[ligen] Herrn Fundatoris alß seine Vorfahrer von dem Ritterstandt in den Frey Reichs freyherr[liche] Standt gesetzt worden in Rotten sammet eingebund Ferdinandi III^{a74} Diploma.
- N° 2. Des jetzt gedachten Diplomatis Ferdinandi III^b aus der Reichs-Cantzellej ertheilte Original Confirmation de anno [1]640.

[s. 111]

Lit[tera] O

Die Original Quittungen über alle Rechnungen der Administrations-Bücher Fratrum Misericordiae zu Teschen wohin auch die künfftigen nach jedermahliger Visitation A[dmodum] R[everendi] P[atris] Provincialis einzubringen und auffzuhöben seyndt.

- N° 1. Zu denen Administrations Rechnungen die Jahres Quittungen nach geschener Visitation anno 1697 bies anno 1699 den 26 Aug[usti] inclusive.
- N° 2. Jahres Rechnungs Quittungen nach der anderten Visitation ab anno 1699 bies 1702 den 30^e Novembris inclusive.

a *W rękopisje*: 3.

b *W rękopisje*: 3^v.

c *W rękopisje*: 30^m.

[s. 108]

- Nr 5. Ponieważ w 1697 roku zapadł cesarski wyrok we wspomnianym procesie, że nam jako dziedzicom dwóch wsi Grodziszczce i Wędrynia pod administratorem, mimo dochodów użytych na budowę klasztoru, został wstrzymany przez pana Godfryda Puscha.
- Nr 6. Pan Godfryd Pusch od 1692 roku prowadził rachunki ze swojej administracji gospodarstwa, wraz z wszystkimi przynależnymi do nich załącznikami i pokwitowaniami.
- Nr 7. Instrukcja i płaca udzielona panu Godfrydowi Puschowi.

[s. 109]

Lit[era] N

Dyplomy baronowskie przodków naszego ś.p. pana fundatora.

- Nr 1. Dyplom Ferdynanda III dla ś.p. naszego pana fundatora, jak również jego przodków, iż należeli do stanu rycerskiego w Rzeszy i zostali podniesieni do stanu baronowskiego, oprawiony aksamitem, w rocie.
- Nr 2. Tego teraz wspomnianego dyplomu Ferdynanda III udzielona konfirmacja oryginału z Kancelarii Rzeszy z 1640 roku.

[s. 111]

Lit[era] O

Oryginalne pokwitowania i wszystkie rachunki z księgi administracyjnej Braci Miłosiernych w Cieszynie, do której także przyszłe każdorazowe wizytacje Czciwego Ojca Prowincjała należy wnosić i przechowywać.

- Nr 1. Z tej administracji rachunki roczne, pokwitowania, jakie nastąpiły po wizytacji w 1697 roku do 26 sierpnia 1699 roku włącznie.
- Nr 2. Roczne pokwitowania rachunków po innej wizytacji od 1699 roku do 30 listopada 1702 roku włącznie.
- Nr 3. Roczne pokwitowania rachunków po dokonanej trzeciej wizytacji od 1702 roku do ostatniego stycznia 1706 roku.
- Nr 4. Roczne pokwitowania rachunków po dokonanej czwartej wizytacji od 4

- N° 3. Jahres Rechnungs Quittungen nach geschehener dritten Visitation ab anno 1702 bies letzten Janua[rii] 1706.
- N° 4. Jahres Rayttungs [sic!] Quittungen nach geschehener 4^a Visitation ab anno 1706 von 4^b Februa[rii] bies 14^c Septembris 1709.
- N° 5. Jahres Reyttungen [sic!] undt Quittung von gehaltener Visitation von 25^d Septemb[ris] 1709 bies 16 Octobris^e 1711.
- N° 6. Approbirte Außzügl von Augusto anno 1714 bies 20 Septembris^f des 1718^g Jahres lauth Visitation.
- N° 7. Approbirte Außzügl von 20 Septembris^h anno 1718 bies 24ⁱ Septembris 1720 lauth Visitation.

[s. 112]

- N° 8. Revidirte undt approbirte Außzügl undt Quittung d[e] d[ato] 24^j Septembris anno 1720. bies 10^k Julij anno 1722.
- N° 9. Revidirte undt approbirte Außzügl von 10^l Julij anno 1722 bies 1^m Augusti anno 1723.

[s. 121]

Lit[tera] P

Inventaria des Closters und Hospitals Fratrum Misericor[diar] beÿ der König[liche] Stadt Teschen sub Tit[ulo] B[eatae] V[irginis] M[ariae] Assumptae so in definitorio provinciali revidiret worden.

- N° 1. Das gemachte undt Verfertiigts Inventarium welches ich Frater Norbertus Woleger alß Prior des hiesigen Hauß nach Abzug Adm[odum]

a *Wrekopisje*: 4^m.

b *Wrekopisje*: 4^m.

c *Wrekopisje*: 14^m.

d *Wrekopisje*: 25^m.

e *Wrekopisje*: 8bris.

f *Wrekopisje*: 7bris.

g *Wrekopisje*: 1718^m.

h *Wrekopisje*: 7bris.

i *Wrekopisje*: 24^m.

j *Wrekopisje*: 24^m.

k *Wrekopisje*: 10^m.

l *Wrekopisje*: 10^m.

m *Wrekopisje*: 1^m.

lutego 1706 roku do 14 września 1709 roku.

- Nr 5. Roczne pokwitowania rachunków po dokonanej odbytej wizytacji od 25 września 1709 roku do 16 października 1711 roku.
- Nr 6. Zatwierdzone wypisy roczne wizytacji od sierpnia 1714 roku do 20 września 1718 roku.
- Nr 7. Zatwierdzone wypisy roczne wizytacji od 20 września 1718 roku do 24 września 1720 roku.

[s. 112]

- Nr 8. Sprawdzone i zatwierdzone wyciągi i pokwitowania od 14 września 1720 roku do 10 lipca 1722 roku.
- Nr 9. Sprawdzone i zatwierdzone wyciągi od 10 lipca 1722 roku do 1 sierpnia 1723 roku .

[s. 121]

Lit[era] P

Inwentarze klasztoru i szpitala Braci Miłosiernych przy królewskim mieście Cieszynie pod wezwaniem Wniebowzięcia [NMP], które zostały sprawdzone na [posiedzeniu] definitorium prowincji.

- Nr 1. Wykonany i sporządzony inwentarz, w języku niemieckim i łacińskim, który ja brat Norbert Woliger jako przeor tego domu, po odejściu Czcigodnego Ojca Klemensa Menzla, jak też byłego ojca wikariusza, objąłem po dokonanej wizytacji przez Czcigodnego Prowincjała Godfryda Altha dnia 16 października 1711 roku i dnia 26 stycznia 1713 roku udałem się do Rzymu na kapitułę generalną.
- Nr 2. Inwentarz sporządzony od ostatniego lipca 1714 roku do mojego, [tj.] Norberta Woligera jako przeora odjazdu do Pragi na kapitułę, [czyli] 23 kwietnia 1716 roku.
- Nr 3. Inwentarz sporządzony od 23 kwietnia 1716 roku, do mojego odjazdu, 28 kwietnia 1719 roku do Pragi na kapitułę, wykonany i wzięty dla brata Godfryda Altha przeora [w Pradze].

R[everendi] P[atris] Clemenz Menzel alß gewesten P[atris] Vicarÿ allhiernach gehaltener Visitation A[dmodum] R[everendi] P[atris] Provincialis Godefridi Alth⁷⁵ übernahmen habe alß den 16 Octobris^a 1711 undt den 26^b Januar 1713 nacher Rom auf das General Capitel gegeben ist worden deütsch undt lateinisch.

- N° 2. Das verferthigte Inventarium von letzten Julÿ 1714 bies zu meinem Abgang Fr[atris] Norberti Woleger alß Prioris bies 23 Aprilis^c 1716 nacher Praag auf das Capitel genohmen ist worden.
- N° 3. Das verferthigte Inventarium von 23 Aprilis^d 1716 bies zu meinem Abgang Fr[atris] Godefridi Alth Prioris bies 28 Aprilis^e 1719 nacher Praag auf das Capitel genohmen ist worden.
- N° 4. Item [sic!] Daß außgefertigte Inventarium von 28 Aprilis^f anno 1719 bies zu meinem Abgang Fr[atris] Innocentÿ Bruckhmeÿer⁷⁶ Prioris nacher Preßburg den 20 Junÿ anno 1721 Welches Inventarium. N[ota] B[ene]. Vor meiner Abreise 6 Monath zuvor außgefertigter nacher Rom nemb[lich] 15 Ja[nuarii] abgeschickhet ist worden.

[s. 122]

- N° 5. Inventaria Admodum Reverendi Patris Pprioris F[rat]ris Melchioris Billizotti ab anno 1721 et die 20 Junÿ bies zu seinem Abzug von Teschen nacher Praag ad capitulum provinciale seu intermedium dictum den 30 Apri[lis] anno 1724. Wohin solche ad revidendum sindt mitgenohmen worden.

[s. 129]

Lit[tera] Q

Acta Satzschriefften Actitata Memorialien des Haupt-Processus welchen weÿland Herr Leopold Schimonský von Schimoni⁷⁷ Regÿ Fisci nomine beÿ Ihro-Käÿser[liche] Majest[ät] Leopoldo I^s nach See[ligen] Verscheidung unß-

a *Wřekopisie*: 16^{tn}. 8bris.

b *Wřekopisie*: 26^{tn}.

c *Wřekopisie*: 23^{tn}. Apri.

d *Wřekopisie*: 23^{tn}. Apri.

e *Wřekopisie*: 28^{tn}. Apri.

f *Wřekopisie*: 28^{tn}. Apri.

g *Wřekopisie*: 1mo.

Nr 4. Inwentarz sporządzony od 28 kwietnia 1719 roku do mojego odjazdu do Bratysławy, [tj.] do 20 czerwca 1721 roku dla brata Innocentego Bruckhmejera przeora [tamże]; który inwentarz, nota bene, sporządzony został sześć miesięcy wcześniej przed moim wyjazdem, i do Rzymu był wysłany 15 stycznia.

[s. 122]

Nr 5. Inwentarze Czcigodnego Ojca Przeora Brata Melchiora Pillizottiego od 20 czerwca 1721 roku do dnia 30 kwietnia 1724 roku, w terminie zwanym *intermedium*, do jego odejścia z Cieszyna do Pragi na kapitułę prowincjalną; skąd takie [inwentarze] do sprawdzenia wziął ze sobą.

[s. 129]

Lit[era] Q

Akta, pisma procesowe, memoriały głównego procesu, który rozpoczął niegdyś pan Leopold Szymoński w imieniu Urzędu Skarbowego [Podatkowego] przy Jego Cesarskim Majestacie Leopoldzie I, po zgonie śp. naszego pana fundatora tej fundacji, jaka nastąpiła za cesarskim zatwierdzeniem pod Lit[erą] A Nr 6 brzmi nie bezpodstawnie.

Nr 1. Pismo, wywód królewskiego [Urzędu] Podatkowego z załącznikami Nr 1 i 2.
Nr 2. Nasz zarzut formalny w procesie z załącznikami od Nr 1 do Nr 13 włącznie, dotyczący wspomnianego wywodu [Królewskiego Urzędu Podatkowego].

sers Herrn Fundatoris wieder diese Foundation wie nachgehends die Kayser[liche] Confirmation oder Definitiva sub Lit[tera] A N° 6 lauthet ohne Grundt angefangen.

- N° 1. Die Satz-Schrieftt der Deduction des König[liche] Fisci mit Beyläagen von N° 1 et 2.
- N° 2. Unßere gegen jetzt gedachte Deduction Exceptio mit Beyläagen von N° 1 bies N° 13 inclusive.
- N° 3. Die Replica des König[liche] Fisci wieder unßrige Exception sambt den Beyläagen a Lit[tera] A usque ad Lit[t]eram G inclusive.
- N° 4. Unßere Haupt-Duplica auf welche auch der Sentenz Lit[tera] A N° 6 ergangen.
- N° 5. Die Allegata unßerer Duplic von N° 14 bies N° 36.
- N° 6. Species facti des gantzen Process deren oben genandten 4 Satz-Schrieftten.
- N° 7. Das erste Kay[serliche] Rescript nach dem See[ligen] Todt Herrn Fundatoris nach welchen die Gütter einen Sequester unterm P[ater] Clemens Mentzel via custodia gesetzt.
- N° 8. Unßer Ihro Kay[serliche] May[es]t[ät]t eingegebenes Memorial worauf die Kay[serliche] Resolution N° 8 signo B ergangen.

[s. 130]

- N° 9. Des Herrn Baron Maximilian von Skrbenský unßers See[ligen] Herrn Fundatoris Frauen Schwester Sohn eingegebene Protestation wieder gedachten Herrn Fundatoris Testament.
- N° 10. Eingegebenes Memorial der gesambten H[ochlöblich]en Landt-Ständen des Erbfürstenthumbs Teschen womit wier die Gütter verkauffen möchten.
- N° 11. Kay[serliche] Rescript über unßriges alß deren H[ochlöbliche] Landt-Ständen eingegebenes Memorial nach welchen wier auch den obigen Haupt-Process außmachen laßen.
- N° 12. Ein Schreiben unßers Herrn causae advocati nach welchen er alles gratis propria causa thuen will.
- N° 13. Original Schreiben der Kay[serliche] Commission nach welchen unßer R[everendus] P[ater] Clemens Menzel zu der Inrotulation actorum citiret wirdt.

- Nr 3. Replika Królewskiego [Urzędu] Podatkowego wraz z załącznikami od Lit[ery] A do Lit[ery] G włącznie, [uczyniona] po raz kolejny do naszego zarzutu formalnego w procesie.
- Nr 4. Nasza główna odpowiedź na replikę powoda, na którą także był ogłoszony wyrok [pod] Lit[erą] A Nr 6.
- Nr 5. Załączniki do naszej odpowiedzi na replikę powoda od Nr 14 do Nr 36.
- Nr 6. Przedstawienie stanu rzeczy całego procesu na podstawie wyżej wymienionych czterech pism procesowych.
- Nr 7. Pierwszy cesarski reskrypt po śmierci śp. pana fundatora, według którego ogłoszono sekwestr dóbr, drogą zatrzymania, za ojca Klemensa Mentzla.
- Nr 8. Nasz memoriał wniesiony Jego Cesarskiemu Majestatowi, na co cesarz wydał rezolucję Nr 8 pod znakiem B.

[s. 130]

- Nr 9. Protestacja wniesiona na pana barona Maksymiliana Skrbeńskiego przez naszego śp. pana fundatora, żonę, siostrę i [jej] syna, z powodu testamentu pana fundatora.
- Nr 10. Memoriał wniesiony wymienionym prześwietnym stanom ziemskim dziedzicznego Księstwa Cieszyńskiego, jak chciałby sprzedać dobra.
- Nr 11. Reskrypt cesarski na wniesiony memoriał, [skierowany] do nas, jak i do prześwietnych stanów ziemskich, który [omawia], jak należy zakończyć wymieniony wyżej główny proces.
- Nr 12. Pismo naszego pana w sprawie wójta, według którego on ze wszystkimi chciał postępować bezpłatnie w swojej sprawie.
- Nr 13. Oryginał pisma cesarskiej komisji, według którego nasz Czcigodny Ojciec Klemens Menzel będzie pozwany do inrotulacji.
- Nr 14. Memoriał Czcigodnego Ojca Klemensa do cesarskiej komisji, według którego prosił on o zwolnienie go z wymienionej wyżej inrotulacji sprawy.

- N° 14. Ein Memorial R[everendi] P[atris] Clementis an die Kay[serliche] Commission nach welchen er die oben angesetzte Inrotulation actorum außgebetten.
- N° 15. R[everen]di P[at]ris Clementis Protestation an die Kay[serliche] Commission wieder den Regium Fiscum.
- N° 16. Zwey protestationes R[everen]di P[at]ris Clementis zu dem König[liche] Ambt nach welchen der König[liche] Fiscus unßere alda [sic!] eingegebene Exception Processus nicht annehmen wollen sondern zu Ihro Kay[serliche] May[es]t[ät]t verwiesen von wannen auch hernach dieser Haupt-Process zu der Kay[serliche] Inquisitions-Commission in Teschen remittiret worden.

[s. 131]

- N° 17. Zwey Memorialien der gantzen Gemeinde zu Wendrÿn eines an unß das andere an Ihro Kayser[liche] May[es]t[ät]t womit selbte unßers See[ligen] Herrn Testament allergnädigst confirmireten [sic!].
- N° 18. Zwey König[liche] Ambts beföhlich an den König[liche] Fiscum in welchen Ihme unßere Exception communiciret worden welche aber wie oben N° 16 nicht annehmen wollen.
- N° 19. Unterschiedliche Attestata wieder den Fiscum Regium nach welchen er verschiedene unläßliche Transactiones gemacht mit der Klage waß wehrenden Process die Kayser[liche] Unterthener in Wendrinern Wäldern Schaden gethan.
- N° 20. Original Beyläagen unßerer Exception undt Duplicae des Haupt-Processus welche bey Inrotulation actorum a N° 1 bies mit N° 36 produciret worden.
- N° 21. Unterschiedlich Concept deren Brieffen undt Memorialien auch Copialische Kayser[liche] Resolutiones sambt anderen Schriefften welche alle unter wehrenden Process zu Erhaltung dieser Foundation abgehandlet worden.
- N° 22. Original Attestata des See[ligen] Herrn Pfarrer zu Wendrin wegen des Herrn Doctor Neühauß des Herrn Baron Max Skrbensky.
- N° 23. Original Zeügnuß deren so das Testament unßers See[ligen] Herrn Fundatoris wie authentisch

- Nr 15. Protestacja Czcigodnego Ojca Klemensa [złożona] do komisji cesarskiej i ponownie do Urzędu Podatkowego.
- Nr 16. Dwie protestacje Czcigodnego Ojca Klemensa do Królewskiego Urzędu, według których podał, iż nasz zarzut formalny w procesie nie chciał zostać przyjęty, lecz odesłany do Jego Cesarskiego Majestatu, skąd także potem ten główny proces przekazano do Cesarskiej Komisji Inkwizycyjnej w Cieszynie.

[s. 131]

- Nr 17. Dwa memoriały całej gminy Wędrynia, jeden do nas, drugi do Jego Cesarskiego Majestatu, czym sam Najmiłościvszy zatwierdził testament naszego śp. pana [fundatora].
- Nr 18. Dwa nakazy Urzędu Królewskiego do Królewskiego [Urzędu] Podatkowego, w których nasz zarzut formalny w procesie został podany, ale który jak wyżej [podaje] Nr 16 nie chciał zostać przyjęty.
- Nr 19. Różne świadectwa z powrotem [przesłane] do Królewskiego [Urzędu] Podatkowego, według których on różne nierozzerwalne transakcje zrobił z zażaleniem, iż podczas procesu cesarscy poddani w lasach wędryńskich poczynili szkody.
- Nr 20. Oryginalne załączniki od Nr 10 do Nr 36 do naszego zarzutu formalnego w procesie i do odpowiedzi na replikę powoda, dotyczące głównego procesu, które przy inrotulacji sprawy zostały wytworzone.
- Nr 21. Różne koncepty listów i memoriałów, a także kopie cesarskich rezolucji wraz z innymi pismami, które wszystkie do trwającego procesu dla utrzymania tej fundacji zostały stworzone.
- Nr 22. Oryginał świadectwa śp. pana proboszcza w Wędryni dla pana doktora Neühaussa i pana barona Maksymiliana Skrbeńskiego.
- Nr 23. Oryginał zeznania, według którego tak testament naszego śp. pana fundatora jak i autentyczny [odpis]

[s. 132]

- Lit[tera] A N° 4 in hiesige Teschnische Ambts Cantzellej deponiret.
N° 24. Unßers See[ligen] Herrn Fundatoris manuscripta undt notata das Gutt Grodischtz betref[en].
N° 25. Nach unßers See[ligen] Herrn Fundatore über seine Gütter 2 alte Grundt Bücher welche pro memoria auffzuhöben.

[s. 133]

Lit[tera] R

Die Grundt Abrieße sambt denen darüber ergangenen Approbationen deren damahls Superiorum Majorum des neuen Closters Fratrum Misericordiae zu Teschen.

- N° 1. Des neuen Closters erstere Abrieß des unteren Gaden.
N° 2. Des ersteren Abrieß oberer Gaden.
N° 3. Die zwej nun mehro cassirte Contract des Mauer Meisters von der Neiß Herr Michaël Klein de dato 2^a Septembris 1697 undt darumben der neue Contract mit gedachten H[errn] Mauer-Meister im Capitel Buch de dato 1^b Martj 1706 klährer zu finden.
N° 4. Die Consens Schreiben A[dmodum] R[everendi] P[atris] Provincialis Antony Iberer alß auch Provincialis P[atris] Hieronymi Hein⁷⁸ womit nach oben bedeüdeten Abrieß das Closter zu bauen angefangen worden.
N° 5. Der Contract des Zimmer Meisters de dato 2 Septembris^c 1697^d H[err] Caspar Mohr zu dem oben Mauer-Abrieß weillen er gestorben undt der Bau wie nachfolget anders eingerichtet worden. Alß kann auch mit dem Meister Herr Georg Pohl welcher die Wittib geheyrathet undt 20 fr. empfangen weillen unter Ihme nichts außgezimmert noch abgebunden sondern nur das halbe Stucks bej der Apothec durch 14 Tage auffgesetzt worden künfftig bej deßen Bedürftung ein neuer Contract gemacht werden.

a *W rękopisze: 2^m.*

b *W rękopisze: 1^m.*

c *W rękopisze: 2^m. 7bris.*

d *Data roczna nadpisana pomiędzy wierszami.*

[s. 132]

[pod] Lit[erą] A Nr 4 przechowuje się w tutejszej Kancelarii Urzędu Cieszyńskiego.

Nr 24. Rękopisy i notatki naszego śp. pana fundatora dotyczące dóbr Grodziszcze.

Nr 25. Dwie stare księgi gruntowe naszego śp. pana fundatora jego dóbr, które dla pamięci przechowuje się.

[s. 133]

Lit[er]a R

Podstawowe plany wraz z wydanymi dla nich zatwierdzeniami ówczesnego przełożonego nowego klasztoru Braci Miłosiernych w Cieszynie.

Nr 1. Pierwszy plan niższego sklepu⁹² nowego klasztoru.

Nr 2. Pierwszy plan wyższego sklepu.

Nr 3. Dwa [pisma] później unieważnionego kontraktu mistrza murarskiego z Nysy pana Michała Kleina z datą 2 września 1697 roku i nowy kontrakt ze wspomnianym panem mistrzem murarskim, [które] widoczne są do odszukania w księdze kapituły z datą 1 marca 1706 roku.

Nr 4. Pismo, zgoda Czciwego Ojca Prowincjała Antoniego Iberera, jak również prowincjała Hieronima Heina, według których opisane wyżej plany budowy klasztoru były rozpoczęte do realizacji.

Nr 5. Kontrakt na pokój mistrza z datą 2 września 1697 roku, według którego pan Kacper Mohr wyżej wymieniony plan muru urządził, ale zmarł i budowa przebiegała inaczej. Wtedy także [zwarło kontrakt] z mistrzem panem Jerzym Pohlem, który ożenił się z wdową, i odebrał 20 florenów, niczego nie ociosał ani zmienił, lecz tylko połowę kawałka [muru] przy aptece przez 14 dni ułożył i na przyszłość zawarł nowy kontrakt z powodu niedostatku.

[s. 134]

- N° 6. Weillen wie das Capitel Buch de dato 1.^a Martÿ 1706. lauthet das Gebäude Theils zu weithlaufttig angefangen worden Theils wegen eines fellers des Poliers geändert hat müßen worden. Alß ist nach Verleÿthung A[dmodum] R[everendi] P[atris] Provincialis wie N° 8 die Schreiben zeügen ein neüer obständiger Abrieß de dato 1^b Martÿ 1706 durch Herrn Michaël Klein eingerichtet worden. Wie diese N° 6 des untern Gaden zeüget.
- N° 7. Zu des jetzt gedachten untern Gaden zugehöriger adjustirter ober Gaden.
- N° 8. Adm[odum] R[everen]di Patris Provincialis Petri Neehr vier Schreiben nach welchen der neüe Abrieß forthgeföhret worden.
- N° 9. Das von der Neyß Mauer Meisters H[err] Michaël Klein acht^c Schreiben nach welchen das Gebäude eingerichtet worden.
- N° 10. Ein neüer Abrieß wie das Gebeÿde [sic!] durch eine Loreth-Capellen compendioser könte eingerichtet worden undt wann mann auch beÿ der Kirchen wie ein Abrieß N° 8 bleiben wolte so möchte doch der Creütz gang beÿ der Pforthten mit der Haupt-Stiege wie N° 10 der Abrieß zeüget also einzurichten nicht unverachten seÿn.
- N° 11. Ein Abrieß jnnwendig zur Loreth Capellen.

[s. 135]

Lit[tera] S

Gründliche Information der neü eingeföhrtten General Accisen Ordnung und in welchen Sachen wier befreÿet und waß unß alß Mendicanten vor die armen Kranckhen wegen entrichten Acciss zurucks zugeben angeordnet worden.

- N° 1. Erstere geschriebens Patentes nach welchen in Ober Schlesien der Acciss 1705 von 1 Octobris^d angefangen.
- N° 2. Gedruckte Patentes nach welchen in gantz Lande Schlesien 1706 von 1 Januaris^e die Accisen eingerichtet worden.
- N° 3. Verbeßerte gedruckte Patentes über die Accisen.

a *W rękopisje*: 1^m.

b *W rękopisje*: 1^m.

c *W rękopisje*: 8.

d *W rękopisje*: 1^m, 8bris.

e *W rękopisje*: 1^m, Janua.

[s. 134]

- Nr 6. Ponieważ księga kapituł podaje, z datą 1 marca 1706 roku, że część budynku rozpoczęła dla dalszego prowadzenia rozpoczętej części z powodu błędu popełnionego przez pomocnika murarskiego musiała być zmieniona. Toteż po namowie Czcigodnego Ojca Prowincjała, jak pod Nr 8 pisma świadczą, nowy zmodyfikowany plan z datą 1 marca 1706 roku został sporządzony przez Michała Kleina. Jak to Nr 6 niższego sklepu świadczy.
- Nr 7. Do teraz urządził wspomniane pod i nad sklepem z przynależnościami.
- Nr 8. Cztery pisma Czcigodnego Ojca Prowincjała Piotra Nehra, według których kontynuowano wdrażanie nowego planu.
- Nr 9. Osiem pism mistrza murarskiego Michała Kleina z Nysy, według których urządził budynek.
- Nr 10. Nowy plan, jak budynek Kaplicy Loretańskiej zwiędle mógłby urządzić, i kiedy także chciał wznieść przy kościele, jak plan nr 8 [wskazuje], tak mógłby jeszcze krużganek przy furcie ze schodami głównymi, jak plan Nr 10 poświadcza; więc nie zlekceważył tego i tak urządził.
- Nr 11. Plan wewnętrzny Kaplicy Loretańskiej.

[s. 135]

Lit[era] S

Dokładne informacje nowo przedstawionego porządku generalnego akcyz, i w których rzeczy uporządkował, i jak je zwalnia; i co nam, z których lekarstw dla ubogich chorych z akcyzy nas zwalnia.

- Nr 1. Pierwszy napisany patent, według którego akcyzę na Górnym Śląsku wprowadzono od 1 października 1705 roku.
- Nr 2. Drukowany patent, według którego w całej ziemi śląskiej wprowadzono akcyzę od 1 stycznia 1706 roku.
- Nr 3. Poprawione drukowane patenty o akcyzach.
- Nr 4. Kopia memoriału z powodu zwolnienia z akcyz.
- Nr 5. Pismo, które mówi o wprowadzeniu akcyzy na wino, jak zostaliśmy zwolnieni i pozostałe akcyzy nakazali nam uiszczać z folwarku i klasztoru, o czym wspomina Lit[era] O Nr 34 i 35.

- N° 4. Copiales eines Memorials wegen Überhobung der Accisen
- N° 5. Ein Schreiben lauth welchen von dem Accis wegen Einführung des Weines wier befreÿet worden gestalten von unß die übrigen Accisen vor das Vorwercks undt Closter entrichtet sollen werden besage Lit[tera] O N° 34 undt 35.
- N° 6. Abermahlen verbeßerte gedruckte Patentes über die Accisen.
- N° 7. Copiales eines überschickten Memorials nacher Breßlau an die Ober Acciss Deputation-oegen Nachsehung des mahl Groschens von dem Maltz

[s. 136]

zum Bier. N[ota] B[ene]. Weillen das Original mit der darauf geschriebenen Resolution zurucks geschicket worden. Alß ist solches statt des Copials beÿgeleget.

- N° 8. Ein Memorial an die Ober Haupt-Deputation der Accisen zu Breßlau sambt der Resolution auf welcher unß wegen entrichteten Accisen vor das Closter undt Hospital pro subsidio charitativo 60 fr. reinisch angeschafft worden dahero führohin jähr[lich] der[en] zu sollicitiren.
- N° 9. Anno 1718. alß die von Breßlau anhere geschickte H[err] Accis-Commissary den Wein ohne Acciss einzuführen nicht erlauben wolten. Alß ist mann de novo in Breßlau memorialiter einkommen worauf auf unßer Memorial resolviret worden nemb[lich] weill es in prioribus resolutionibus gegründet ist. Alß will mann favore piae causae auf dreÿ Jahr es beÿ den Zehen Cÿmer ohne Acciss verbleiben laßen.

Conclusum Cancell[ariae] 23 Aug[usti] 1718.

HBC⁷⁹ v[on] Roßenott m[anu] p[ropria]

Das Original hat beÿ sich der neüe H[err] Revisor Anton von Geÿer die Abschrieftt ist hier im Closter.

- N° 10. Nachdeme die dreÿ freÿe Jahren verfloßen sindt alß ist mann de novo beÿ der Hochlöb[liche] Ober Acciss-Deputation supplicando de praes[ens] 19 Julÿ 1720

[s. 137]

ut N° 10 einkommen worauf nachfolgende Resolution wegen der freÿen Einfuhr des Zehen Cÿmmerigen Weins auf dreÿ jahr ist erhalten worden.

- Nr 6. Ponownie poprawione drukowany patenty o akcyzach.
Nr 7. Kopie przesłanego memoriału do Wrocławia do Wyższej Deputacji Akcyz w sprawie sprawdzenia wtedy opłaty groszy od słodu

[s. 136]

do piwa.

Nota bene. Oryginał z napisaną następnie rezolucją z powrotem przesłał. Też ten sam dołączył zamiast kopii.

- Nr 8. Memoriał do Wyższej Głównej Deputacji Akcyz we Wrocławiu wraz z rezolucją, w którym domagał się dla nas z zapłaconych akcyz z klasztoru i szpitala na dotację charytatywną 60 florenów reńskich rocznie, stąd wy-starał się [klasztorowi o zwolnienia].

- Nr 9. W 1718 roku pan komisarz akcyzy z Wrocławia nie chciał pozwolić na wwóz wina bez akcyzy do miasta. Z tego powodu wpłynął [do urzędu] nowo ułożony w pamięci [memoriał]. Że na nasz memoriał zdecydował się ten sam, ponieważ wcześniejszy unieważniono. Jak też chcę z pobożną łaską w tej sprawie, aby zostawił bez akcyzy [komisarz akcyzy] na okres trzech lat 10 kop.

Postanowione w kancelarii [dnia] 23 sierpnia 1718 roku.

H B C v[on] Roßenott ręką własną.

Oryginał ma przy sobie pan rewizor Antoni von Gejyer, nowy odpis jest tutaj w klasztorze.

- Nr 10. Następnie trzy wolne lata upłynęły zanim na nowo powinniśmy prosić u prześwietnej Wyższej Deputacji Akcyz; obecnie 19 lipca 1720 roku

[s. 137]

jak Nr 10 wpłynął, po czym następna w kolejności koncesja dla wolnego przywozu 10 kop wina na okres trzech lat jest ważna.

Es wirdt das vorige Indultum auf dreÿ neüe Jahre continuiert.

Conclusum per Cancellariam den 19 Julÿ 1720.

HAC⁸⁰ v[on] Roßenoth m[anu] p[ropria]

Nachdeme obige dreÿ freÿe Jahren ut N° 10 zeüget expiriret waren ist mann abermahlen auffs neüe memorialiter supplicando pro reiteratione wegen der freÿen Wein Acciss-Passirung de dato 9^a Januarÿ anno 1724 zu Breßlau einkommen undt auf unßer eingereichte Supplication von einem Hochlöb[liche] Ober Ambt nicht minder von der Ober Accisen Deputation wie auch von dem publico conventu daselbsten auf 2 neüe Jahren resolviret worden daß wier Fratres Misericordiae den Wein ohne Erlegung des gewöhn[lich] davon kommenden Acciss quanti freÿ jedoch nicht mehr alß 10 Cÿmmer des Jahrs einführen mögen die Nachricht ist destwegen dem H[och] Acciss-Einnehmer auff der Gränitz zu Friedecks wie auch dem hiesigen beÿ Einführung des Weins anmelden muß schon ertheilet worden

[s. 141]

Lit[tera] T

Successio Adm[odi] R[everen]dorum Patrum Priorum.

Weillen Adm[odus] Reverendus Pater Vicarius Clemens Mentzel zur Einrichtung des neüen Convents zu Breßlau abermahlen verordnet worden undt darumben den 16 Octobris^b anno 1711 allhier quittiret alß ist Ihme pro priore succediret.

Adm[odus] Reverendus Pater Norbertus Woleger dieser hat die Kirchen gebauet undt auffgeführt.

Anno 1716, 4^c Junÿ, ist nach gehaltenen intermedio capitulo zu Praag hieher alß Prior gekommen P[ater] F[rater] Godefridus Alth.

Anno 1717 ist das neüe Kranckhen Zimmer mobiliret undt eingerichtet worden damit auch 20 Kranckhe accommodiret werden können vorhero nur vor 7 sage Sieben Perßohn Platz gewesen.

Anno 1718 ist die neüe Cantzel oder Predig Stuhl geschaffet mehr der

a *Wřkopisie: 9^m.*

b *Wřkopisie: 8bris.*

c *Wřkopisie: 4^{en}.*

Poprzednie zwolnienie na trzy nowe lata jest prolongowane.

Postanowione przez kancelarię dnia 19 lipca 1720 roku.

H A C v[on] Roßenoth ręką własną.

Następnie powyższe trzy wolne lata, jak w Nr 10 są poświadczane, były wykorzystane i na nowo w pamięci prosiliśmy o ponowne przyjęcie zgody na wolny przejazd wina bez akcyzy, które to pismo wpłynęło do Wrocławia z datą 9 stycznia 1724 roku i nam przedstawił prośbę Prześwietnego Wyższego Urzędu, nie mniej od Wyższej Deputacji Akcyzy, jak również na publicznym konwencie to samo na dwa nowe lata zdecydował, że udzielił bonifratrom zwyczajowo, iż mogą korzystać z przywozu wina bez zapłacenia akcyzy, jednakże nie więcej jak 10 kop rocznie mogą wwieźć i z tego powodu informację tą panu poborcy akcyzy na granicy we Frydku, jak również tamże przy przywozie wina, musi zgłosić.

[s. 141]

Lit[era] T

Spadek po czcigodnych ojcach przeorach.

Ponieważ Czcigodny Ojciec wikariusz Klemens Mentzel został wyznaczony do przygotowania nowego konwentu we Wrocławiu i około 16 października 1711 roku zakończył tutaj sprawy, które objął za swego przeorstwa.

Czcigodny ojciec Norbert Woliger wznosił i zbudował ten kościół.

Dnia 4 czerwca 1716 roku po otrzymaniu na kapitule w Pradze, w czasie pomiędzy dwoma terminami [kapituł], przybył tutaj ojciec brat Godfryd Alth. W 1717 roku przygotował i uruchomił nowy pokój chorych, z tym także, iż został przystosowany na 20 chorych, przedtem tylko na 7, słownie siedem, osób było miejsce.

W 1718 roku wstawiono nowo kazalnicę albo stolicę⁹³ do kazań większą i wyższą niż ołtarz, która została postawiona przez naszego brata Marka Kulika i [ten] postawił także balaski dla odseparowania ołtarza w prezbiterium, wraz z innym przygotowaniem kościoła i zakrystii. Wtedy też rozpoczęta została budowa wieży, i wykonał budowę kościoła w górę.

hohe Altar gemahlet von unßern Ordens Fratre Marco Kulik⁸¹ undt die Tocken umb die Altär wegen Separation des Presbytery gesetzet worden nebst anderer Einrichtung der Kirchen undt Sacristey.

Deto der angefangene Thurm folgendts über die Kirchen hinauf außgeführt worden.

[s. 142]

Deto Ziegel-Scheüer transferiret undt halb si groß also die Vorige gemacht umb wenigstens annoch die dach Ziegel zumachen zu Bedeckung des völligen Closters undt zuerhalten wegen öffterer feyers Gefahr.

Anno 1716 in Novembri. Ist das Vesper Bildt von Wienn auf Teschen gebracht worden welches zu Wienn gemeine Leüts in Ihrem Zimmer gehabt zur Fest-Zeits Anno 1713 undt 1714 welche sich zu diesem Bildtverlobt undt versprochen solches mit einem ewigen Licht oder brennenden Lampen zu verehren womit sie auch alle im Hauß gesundt blieben undt welche krancks waren seyndt gesundt worden weillen sie aber nachmahls wegen Bedürfftigkeit die brennende Lampen vor diesem Bildt nicht allezeits unterhalten haben sie einen großen Tumult in selbigen Zimmer wo dieses Bildt ware empfunden so baldt aber die Lampen angezündet wurde der Tumult also gleich nachgelaßen derwegen die Jnnwohner selbigen Haußes vor Guts befunden solches Bildt in eine Kirchen zugeben wegen besserer Verehrung undt haben es in unßer Closter Fratrum Misericordiae zu Wienn gebracht weillen aber unßeren Kirchen zu Wienn in Überfluß mit schönen Bildern versehen alß habe ich solches Bildt (weill ich in Closters Geschäftten in Wienn war) mit mir auf Teschen vor hiesige Kirchen

[s. 143]

genommen sonderbahr weill mir von viellen gerühmet worden die großen Gnaden so durch Verehrung dieses Bildts erhalten worden derwegen solches mit einer Rahm geziehret undt auf das Seithen Altar pro veneratione gesetzet worden.

Anno 1717 mit Anfangs Juny ist der junge Graff Carl von Molard wegen seiner Blöd-Sünnigkeit zu unß in die Kost undt Verpflegung anhero geben worden seines Alters 20 Jahr. Deßen See[ligen] H[err] Vatter war Vice-Hoff-Cammer Praesident in Wienn undt Ihro Kay[serliche] May[es]t[ät]t Caroli VI⁸² Ober Kuchel-Meister.

Anno 1719 den 9^a Juny, ist nach gehaltenen Capitulo intermedio zu

a *Wřekopisic: 9^m.*

[s. 142]

Wówczas przenosi stodołę ceglana o połowę tak wielką, jak poprzednio zrobił, o przynajmniej jeszcze wykonane pokrycie z dachówki, którym przykrył całkowicie klasztor i dla utrzymania [klasztoru] części święto obchodzono.

W listopadzie 1716 roku nabożeństwo nieszpórów z Wiednia do Cieszyna przyniósł, które w Wiedniu wszyscy ludzie w jego konwencie obchodzili na czas święta w roku 1713 i 1714; ten sam obiecał w tym przyrzeczeniu wieczne światło lub palące się lampy do uwielbienia [Najświętszego Sakramentu], co wszyscy w domu pozostający zaakceptowali, ci którzy chorzy byli, zostali zdrowymi, ponieważ potem dla niedostatku przed obrazem nie zawsze utrzymywał palące lampy, oni modlili się w wielkim ścisku w tym samym pomieszczeniu, gdzie ten obraz był, więc wkrótce lampy zapaliły się i zbiegowisko oczywiste nastąpiło; mieszkaniec tego domu za dobro uznał ten obraz i podarował go kościołowi dla odbierania większej czci i sprowadził ten obraz do naszego klasztoru OO. Bonifratrów w Wiedniu, ale nasz kościół w Wiedniu mając nadmiar pięknych obrazów, jak też ja mam ten sam obraz (ponieważ w klasztorze w Wiedniu miałem interesy), ze sobą z tego kościoła do Cieszyna

[s. 143]

zabrałem, ponieważ mnie bardzo się podobał i wielkie łaski przez cześć tego obrazu otrzymałem, i z tego powodu tenże sam, ramą ozdobiony, ustawiłem na ołtarzu dla uwielbienia.

W 1717 roku, z początkiem czerwca, młody hrabia Karol von Molard z powodu swojej choroby psychicznej u nas na śmierć został zaopatrzony w wieku lat 20. Tegoż śp. pan ojciec był wiceprezydentem Kamery Dworskiej w Wiedniu i Jego Cesarskiego Majestatu Karola VI Oberkuchelmeisterem [?].

W 1719 roku, dnia 9 czerwca, po wspomnianej kapitule w Pradze, w czasie *intermedium*, przybył tutaj na przeora ojciec brat Innocenty Bruckhmayr. W tymże roku, dnia 17 lipca, furta, która była przedtem obok kościoła dla wielu

Praag hieher pro priore gekommen P[ater] F[rater] Innocentius Pruckhmayjer. Eodem Anno, den 17^a Julÿ, ist die Porthen welche vorhero neben der Kirchen gewesen wegen viellen erhöh[en] Ursachen neben der Apotheckhen transferiret worden. ^cN[ota] B[ene]. Die Transferirung der Porten loare im variothigt sach.^b

Anno 1719 die 29 mensis Julÿ, Reverendissimus ac Illustrissimus Dominus Dominus Elias Daniel de Sommerfeldt DEI et Apostolicae Sedis DEI Gratia Episcopus Leontopolitanus diaecesis Wratislaviensis suffraganeus, cathedralis ecclesiae ad S[anctum] Joannem praelatus, scholasticus et

[s. 144]

canonicus consecravit ecclesiam et altare superius in honorem Beatissimae semper Virginis MARIAE in Coelos Gloriose Assumptae, Sancti Caroli Borromaei et Sancti Joannis de DEO Fundatoris Nostri et reliquias Sanctarum Martyrum Bonifaciae reparatae et patientis in eo inclusit et omnibus, ac singulis Christi fidelibus hodie unum annum et in die anniversaria consecrationis hujusmodi (quae translata est in dominicam primam^c post festum B[eatae] V[irginis] MARIAE in Coelos Assumptae) quadraginta dies de vera indulgentia in forma ecclesiae consveta concessit.

Anno 1720 den 1 Octobris^d, ist die Garthen Mauer von dem Blumen Garthel anzubauen angefangen worden.

Anno 1721 den 3^e Martÿ, seyndt Ihro Hoch gräff[liche] Gnaden (pl[eno] tit[ulo]) dem Herrn Graffen von Praschma⁸³ die auf das Capital zu Friedecks von allhiesigem Convent annoch anständig gewesene 2000 fr. welche von der Schlesich[en] Cammer hätten sollen bezahlet aber niemahlen haben können erhoben werden durch zurucks Stellung einer Obligation pr[ae]sisscher 1000 fr. undt ander 1000 fr. in baaren Geldt abgestattet worden wordurch allhiesigen Convent nun mehro die auf der Kay[serliche] Cammer hafttende 2000 fr. verbleiben welche jähr[lich] 2 mahl alß term[ino] s[ancti] Michaëlis undt Termin S[ancti] Georgÿ an Interessen 60 fr. abwerffen.

Obbemeldte 2000 fr. sindt von der Kay[serliche]n Cammer unß anno 1722 im Monats Junio

a *W rękopisje: 17^m.*

b *Fragment dopisany inną ręką.*

c *W rękopisje: 1^{mam}.*

d *W rękopisje: 1^m 8bris.*

e *W rękopisje: 3^m.*

wspomnianych [wyżej] powodów została przeniesiona obok apteki. Nota bene. O przeniesienie furty mówi się w różnoraki sposób.

W 1719 roku, dnia 29 lipca, Najczcigodniejszy i Najsławniejszy pan Eliasz Daniel Sommerfeldt, z Bożej i Stolicy Apostolskiej łaski, biskup Leontopolitanus, sufragan wrocławskiej diecezji, prałat kościoła katedralnego p.w. św. Jana [we Wrocławiu], scholastyk i

[s. 144]

kanonik, poświęcił kościół i ołtarz główny na cześć Najświętszej Dziewicy Maryi do nieba chwalebnie wziętej, św. Karola Boromeusza i św. Jana Bożego, fundatora naszego, i relikwie świętych męczennic Bonifacji, odnowione pieczołowicie w nim złożył i nadał zwyczajnie wszystkim i każdemu z wiernych dzisiaj i w dzień wspomnienia konsekracji tegoż (która przeniesiona jest na pierwszą niedzielę po święcie Wniebowzięcia Najświętszej Dziewicy Maryi) 40 dni odpustu według zwyczaju Kościoła.

W 1720 roku dnia 1 października rozpoczęła się budowa muru ogrodowego od kwiatu Garthel.

W 1721 roku, dnia 3 marca, z łaski jego wysoce hrabiowskiej pana hrabiego Prażmy, który całemu konwentowi rzetelnie dał 2000 florenów na kapitale we Frydku, które [to pieniądze] do Kamery Śląskiej powinien zapłacić, ale nikogo nie moglibyśmy spłacić, klasztor przeznaczył na ustanowienie obligacji w wysokości 1000 florenów pruskich i innych 1000 florenów w oczywistej walucie, przez co tutejszy konwent teraz więcej 2000 florenów pozostawał obciążony na rzecz Śląskiej Kamery, które [to pieniądze] dwa razy do roku przynosiły zysk, mianowicie na [dzień] św. Michała i na [dzień] św. Jerzego po 60 florenów. Wyżej wymienione 2000 florenów Cesarskiej Kamerze przez nas w miesiącu czerwcu 1722 roku

[s. 145]

bezahlt worden undt solche nebst einer anderen Baarschaftt von 1500 fr. im Monats Augusto dem Herrn Baron Rudolph de Skrbensky auf Interesse a 6 per Centum wie Lit. P N° 16 zeügen angelegt.

Anno 1721 den 13^a Martÿ, ist des See[ligen] Steinmetzens Garthen gleich unter der Fratrum Cellen Fenstern pr[euisscher] 415 fr. erkauffet worden umb die Mauer umb selben herumb bauen zukönnen undt den Fueßsteig zu transferiren wormit die Garthen Clausur undt das Closter einmahl in völligen Standt wirdt gebracht werden.

Anno Domini 1721 nach gehaltenen General Capitel zu Rom undt Abzug des dazumahlen gewesenen p[atris] prioris Innocentÿ Brucksmajers von seinem 2 jährigen Priorat ist P[ater] F[rater] Melchior Pillizotti [sic!] Vermög von Reverendissimo P[atre] Generali von Rom ergangenen Patenten nach jnnhalt hierunten beÿgefügten Copia sub N° 2 alß canoniche elegirter Prior zum Vorsteher des Teschn[ische] Closters undt Hospitals sub Tit[ulo] Assumptionis B[eatae] V[irginis] MARIAE aufgestellt undt installiret worden in welchem officio des Priorats derselbige vom obbemeldten Jahr an bies anno 1724 den 14^b Mäÿ da das capitulum intermedium provinciale beÿ s[anctorum] Simon et Juda zu Praag celebrirt worden nemb[lich] durch dreÿ Jahr lang bemeldtem seinem anvertranten Convent durch die Gnade undt Beÿstandt des Allerhöchstens (alß welcher das Concept undt fürnehmen der Menschen unterweillen anders zu disponiren pfelegt gleich wie solches allhier geschehen undt zuersehen ist

[s. 146]

womit nicht alle mahl an dem willen des wollenden weeder^c des lauffenden wohl aber an dem willen undt wollen des erbarmenden Gottes gelegen) treulich vorgestanden ware der 4te prior der Succession nach des Vorgedachten Teschner[en] Closters post abitum R[everen]di P[atris] Clementis Mentzel nun mehro Seeligen welcher A[nn]o 1711 den 16 Octobris^d zu Teschen quittirt undt nach Breß[lau] zur Einrichtung des neuen Closters beordert worden allwo derselbe den 11 Decembris^e 1722 im Gott Seelig verschieden req[ui]escat^f in pace^f

a *W rękopisze: 13^m.*

b *W rękopisze: 14^m.*

c *Nadpisane pomiędzy wierszami: an.*

d *W rękopisze: 16^m 8bris.*

e *W rękopisze: 11^m. Xbris.*

f *Fraza nadpisana pomiędzy wierszami.*

[s. 145]

zostały zapłacone i tym samym obok innej gotówki w wysokości 1500 florenów, poświadczamy złożenie w miesiącu sierpniu panu baronowi Rudolfowi Skrzeńskiemu na interesy na 6 procent, jak [mówi o tym] Lit[era] P Nr 16.

W 1721 roku dnia 13 marca ogród śp. Steinmetza pod oknami cel braci kupił [klasztor] za 415 florenów pruskich i ten sam murarz mógł budować i ścieżkę przeprowadzić z ogrodu klauzurowego i klasztoru do miasta wiodącą.

W roku Pańskim 1721 po wspomnianej kapitule generalnej w Rzymie i odejściu wówczas byłego ojca przeora Innocentego Brucksmajera, po jego dwuletnim przeorstwie, ojciec brat Melchior Pillizotti z pomocą czcigodnego ojca generała z Rzymu, wydał patenty, których treść tu niżej załączamy w kopii pod Nr 2, jak kanonicznie wybrany przeor objął urząd przełożonego cieszyńskiego klasztoru i szpitala pod wezwaniem Wniebowzięcia Najświętszej Dziewicy Maryi i był instalowany, na którym to urzędzie przeoratu ten sam w wyżej wspomnianym roku aż do dnia 14 maja 1724 roku tam na kapitule prowincjalnej w okresie *intermedium*, około świętych Szymona i Judy do Pragi został oddelegowany; i przez trzy lata wspomniani jego krewni konwent z łaską i pomocą Najwyższego (jak który plan położył i dla ludzi zbierali datki, niekiedy inaczej do dysponowania, pielęgnyje równo, który tutaj stał się i jest do zauważenia

[s. 146]

z czym nie wszyscy się godzą, dla chcącego ponownie do upływającego prawdopodobnie ale ze względu i na wolę budzącego litość Boga) dokładnie zarządzał czwarty przeor [mający] następstwo po poprzednio wspomnianym dla klasztoru cieszyńskiego po ubieganiu się Czcigodnego Ojca Klemensa Mentzla obecnie śp., który dnia 16 października 1711 roku w Cieszynie zakończył [wszystko] i udał się do Wrocławia na przygotowanie nowego konwentu, co mu polecono; gdzie dnia 11 grudnia 1722 roku zmarł w Bogu. Niech odpoczywa w pokoju.

Brat Bernard Banphius, niegodny sługa, przeor generalny Zakonu św. Jana Bożego, który rządzi i zarządza, ogłasza Czcigodnemu Ojca Maurycemu Klabuznerowi, mającemu być przewidzianym na przeora konwentu i szpitala naszego Najświętszej [Dziewicy Maryi] Wniebowziętej w Cieszynie. Dlatego z tą Czcigodnym Ojcem Melchiorem Pillizotti, w którego roztropność i spr-

Frater Bernardus Banphius Min[oris] Ser[vi] Prior Generalis Religionis Sancti Joan[nis] DEI cum ob renunciationem R[everen]di P[atris] Maurity Klabuzner conventus et hospitale nostrum S[ancti]s[is]mae Assumptionis Teschinÿ de Priore providendum sit, qui illud regat ac gubernet. Propterea tibi R[everen]do P[atre] Melchiori Billizotti in cujus prudentia et rectitudine plurimum in D[omi]no confidimus cum voto et consensu nostri definitory generalis tenore praesentium mandamus ut administrationem et curam dicti conventus et hospitalis suscipias in officio prioris juxta formam nostrarum constitutionum et usque ad proximum capitulum povinciale seu intermedium dictum munus prioris exercere valeas. Tibique facultatem concedimus ut reditus census legata ac quaelibet alia ad praedictum hospitale pertinentia exigere valeas et facias etc.

In nomine Patris, et Filij, et Spiritus S[ancti]. Datum Romae die 12 Julij 1721.

Fr[ater] Bernardus Banphius
Prior G[e]ne[ra]lis
Fr[ater] Leopoldus Pius Portmanus
P[ater] Sec[reta]rius Gen[era]lis

[s. 147]

Unter obgedachtem p[atre] priore ist die neu herumb geführte Garthen-Mauer oder Closter Clausur welche sich in jhrem[sic!] circuitu oder Unckrÿß der Maaß nach auf 250. Kläftter extendiret gebauet worden undt hat computatis computandis expensis praeter pr[eusisscher] 1800 fr. gekostet an welcher ein nahmhasstes Quantum hätte können erspahret werden wann die selbe gleich anfangs auf eine Beständigkeit rechtschaften angelegt undt Vermög eines gutten andictirten Anfangs prosequiret worden wäre. Weillen dann die Ziegel in dem Grundt in kurtzer Zeits wie solches der klahre Augenschein dargethan zuzersallen angefangen wie auch die Mauer zu niedrig war also zwar daß mann gar lenht hin undt herüber springen kunte. Also ist in intuitu dieses undt anderen Motiven mehr mit guthduncken undt befehlich Adm[odum] R[everen]di P[atris] Provincialis Matthaei Majer nicht allein der allen zu Tieft gelaßene Steinerne Grundt weither undt höher aus der erden herauß geführt sondern fast noch einmahl höher dieselbe oben erhöht worden. Womit ist nun der alte fußsteig undt allgemeine weeg undt durchfarts dermahlen (Gott sey lob) also geschlossen undt mit zweÿ Thören gespert daß niemandt seinem gefallen nach wie vor diesem durch das Territorium des Closters mehr Pass-oder repassiren mag.

wiedliwość wierzymy wielce w Panu, z przyrzeczeniem i zgodą naszego definitywa generalnego, treścią obecnego pisma nakazujemy, abyś administrację i opiekę wspomnianego konwentu i szpitala wziął na siebie pełniąc urząd przeora, według zasad naszych konstytucji i aż do najbliższej kapituły prowincjalnej lub *intermedium* wspomniany obowiązek przeora zechciałbyś prowadzić. Dajemy tobie władzę, abyś dochód z czynszu, legatów i wszelkich innych na wspomniany szpital z przynależnościami chciał przeznaczać i czynić, itd. W imię Ojca i Syna i Ducha Świętego.

Dano w Rzymie dnia 12 lipca 1721 roku.

Brat Bernard Banphius
przeor generalny
Brat Leopold Pobożny Portmanus
sekretarz ojca generała

[s. 147]

Pod wyżej wspomnianym ojcem przeorem przeprowadzono dookoła mur ogrodowy lub klauzurowy klasztoru, który w sobie dookoła został zbudowany na miarę 250 sążni i poczyniwszy wydatki kosztował mniej więcej 1800 florenów, do którego niemałą ilość mógłby zaoszczędzić, kiedy na początku towarzyszyłby mu [murarzowi] przygotowania porządne i wytrwałość. Ponieważ cegła powstała w krótkim czasie, jak i sprawiała wrażenie solidnej, rozpoczął budowę muru, który [jednak] był za niski; wprawdzie gotów był oprzeć go tu i tam. Więc ze względu na inne motywy, więcej z uznaniem i za nakazem Czcigodnego Ojca Prowincjała Mateusza Majera, nie sam wszystko przeprowadził do głębi spokojnie, dając [mur] szerszy i wyższy i kamienie w fundament, [wypełnienie] z ziemi do środka, lecz prawie jeszcze raz podniósł wyżej tenże mur. Z czym teraz stara ścieżka i ogólna droga i przejazd obecnie (Bogu za to chwała) jest więc zamknięty i dwoma bramami zamknął teren klasztoru, tak że nikt niepowołany nie wejdzie.

Podczas tych trzech lat rządów została na nowo wybrukowana zakrystia sześciobocznymi

Wehrender deßen drej jährigen Regierung wurde die Sacristey mit sechseckhigen Pflaster

[s. 148]

Ziegeln neügeplastert die Bruckhen oben auf der Kirchen über die Thram in gleichen auch die Stiegen von dem unteren Boden bies auf den neügeführten Thurm zu denen Glockhen umb bequem undt ohne Gefahr hinauf undt herunter gehen zukönnen gelegt alle dach Ziegel auf der Kirchen mit Cassirung der zersprungenen undt Verfaulten durchgehendts überlegt undt gleich sahm de novo wiederumb gedecket sechß höchst nöttige Fenster deren gar keine an dem selbig vorhin gelaßen worden umb des Lichts undt Luftts halber darein gemacht.

Item [sic!] den dach Stuhl auf dem Closter-Boden ober dem Kranckhen Zimmer so mit der Mauer mehr dann eine Handt breits weither von seiner Stelle hinaußgerucket alle Nägel von denen Trahmen^a und großen Bundt-Wercks in gleichen auch die eyserne Anckher von denen eychenen Schlüssen durch den großen Gewalt abgesprenget mit starckhen eysernen klahmern befestigen undt von fernern undt weiteren Außschüben undt dadurch augenscheinlich entstehender Gefahr in Sicherheit so weits gesetzt bies einstens annoch einige höchst nöttige Anckher oder Schlüssen gezogen werden.

Ferner ist das Closter dach nach abgeschlagenen

[s. 149]

gefaulden Schindeln sambt Schindel lathen mit fünff und zwantzig Tausendt dach Ziegeln vollendts waß noch zu deckhen war gedeckhet worden.

Item [sic!] der Fisch-Teich mit abgraben der Stetten sauber in quadro mit steinernen blatten eingefast in welchem mann 30 undt mehr Schocks Fisch haben undt halten kann absonderlich die weillen in demselben eitel Frisches undt sehr Reines Brunnen Quell-Waßer durch die Röhren aus dem Bründel Liburna vor alters genandt hinein fließet forellen darinnen unter anderen gar wohl auffzubehalten sindt.

Mehr ist in dem Breü-Hauß die große Breü Boding neü gemacht in gleichen die Bruckhen über dem Bach Bobrecks unter andern nothwendigkeiten mehr die Röhren im Hoff vom Brunnen an bies ins Breü-Hauß unter die erden gelegt worden umb ins künfttig das Waßer durch das pompen leichter undt mit geringeren Unkosten einbringen zukönnen.

a *Pierwsza litera: T dopisana inną ręką do wyrazu: Rahmen.*

[s. 148]

cegłami i bruk wyżej na kościele oraz [wykonana] belka stropowa; i przerobił nierówne schody z podłogi do nowo zbudowanej wieży z dzwonami, o wygodnym kształcie, bez niebezpieczeństwa na górę i na dół położył i można [nimi] schodzić; cały dach dachówką na kościele przykrył, z usunięciem popękanych i zgnitych [gontów], i niejako na nowo ponownie wykonał sześć wysokich okien, które do niedawna żadnego światła czy powietrza nie dawały.

Więźbę dachową na klasztorze nad korytarzem klasztornym, wyżej [wspomniane] pokoje dla chorych, tak z murarzem szeroko i daleko z jego miejsca poprowadził; wszystkie gwoździe z belką stropową nierówne także, niemniej potężnym ciesielskim dziełem wykonane; i żelazną kotwicę z dębowym końcem, która z dużą siłą oderwała się, z silnymi żelaznymi kłamrami przymocował i dalej i szerzej wysunął, i przez to widoczne powstające niebezpieczeństwo usunął; z pewnością tak daleko jak niegdyś jeszcze kilka koniecznych kotwic lub końców wyciągnął.

Dalej jest obity dach klasztorny,

[s. 149]

który wymagał pokrycia, gdyż spadające gonty wraz z dziurawymi doszczętnie zniszczyły [dach]; został [on] pokryty 25 tysiącami dachówek.

Staw rybny wykopany w miejscu czystym na planie kwadratu, otoczony kamiennymi płytami, szczególnie, w którym mogło być trzymane 30 i więcej kop ryb, ponieważ w tymże znikome ilości ryb były, bardzo czysta studnia źródło wody z dawien dawna poprzez rury ze studni Liburna woda wpływała, [niosąc] wewnątrz pstrągi; był prawdopodobnie rurociąg nie remontowany.

Więcej na nowo zrobił w browarze, gdzie wielką podłogę nierównym brukiem wyłożył; z potoku Bobrek z innej konieczności więcej rur od folwarku ze źródła aż do browaru pod ziemią ułożył i na przyszłość woda pompami lekko i z niewielkimi kosztami dostarczona być mogła.

Następnie dnia 7 marca 1723 roku, w poniedziałek, w przeddzień św. Jana Bożego, nastąpił nie dający się ugasić żar ognia w mieście Frydku, położonym trzy mile od Cieszyna, przez co wiele domów, niestety, w popiół zostało obróconych.

Nachdeme Anno 1723 den 7 Monathstag Martÿ in vigilia S[ancti] Joannis de DEO nächst[en] Zeits eine unaußlöshliche Feüers-Brunst in der Stadt Friedecks dreÿ meillen von Teschen gelegen entstanden wordurch viell Häußer in Aschen leyder gelegt wurden ist

[s. 150]

unter anderen eine Bildtnus obbemeldten unßers heÿligen Vatters beÿ einem alldorthigen Burger undt Bildthauer Weißmann genandt in deßen Wohnungs Zimmer welche er nicht so wohl zur Zierde seines kleinen Altarls [sic!] alß Verehrungs undt Andacht halber darinnen gehabt nachdem Brandt wodoch alles zu Aschen worden dennoch mit großer Verwunderung vieler Menschen so das Spectaculum gesehen miraculoser Weiß unverletzt undt vom feüer unberührter gefunden worden. Dehroregen majoris venerationis causa obgedachter Herr Weißmann eine saubere Zier-Rahm mit eÿgenen händen darzu außgefertiget undt auf seine eÿgene Unkosten hat wollen vergolden laßen. Indeme aber Herr Kaymer hiesiger Teschnische Raths verwandter in einer wichtigen Commission daselbsten ex post facto sich befande undt von solcher zugetragenen Begebenheit Ihme erzehlt wurde hat derselbige alß auch verehrer dieses großen heÿligen sich außgebetten womit er die Gnade hätte diese Rahm mit seinen eÿgenen Unkosten vergolden zulaßen welches Ihme auf sein jnnständiges Anhalten endtlich placidiret worden dieselbe aus Andacht faßen undt

[s. 151]

mit guttem seinen Goldt vergolden laßen undt also zur Kirchen pro majori veneratione geschencket worzu einige nachfolgende Cronographica auf einer zu dem Ende beÿgefügten Taffel latheinisch deütsch undt böhmisch pro notitia et memoria futura componirt worden damit der Allerhöchste Gott so in allen seinen Werckhen heÿlig durch seine heÿligen gebenedeyet gelobt geprießen undt gehret werde.

Praesens effIgles sanCtI IoannIs DeI
FvnDatorIs nostrI fVIIt In Igne FrIDeCensI
DIe VII MartII In VIgILLa praefatI
sanCtI sIne LaesIone reperta.⁸⁴

[s. 150]

Wśród innych [spraw] wspomniany obraz naszego Świętego Ojca [pozostający] przy tamtejszym mieszczaninie i rzeźbiarzu zwanym Weißmann, w jego pokoju mieszkalnym, który on nie tak chyba dla ozdoby swego małego ołtarza, jak dla czci i modlitwy wewnątrz miał, potem pożar w popiół obrócił, jednakże z wielkim zdziwieniem wielu ludzi ten obraz cudownie nieuszkodzony i nietknięty przez ogień został znaleziony. Stąd też chcąc się odwdziżyć, wspomniany pan Weißmann, z wielką czcią sporządził czystą ramę ozdobioną własnymi rękami i na własny koszt. Podczas gdy pan Kajmer, tutejszy rajca cieszyński spokrewniony z nim, po fakcie komisję do tego zdarzenia zaprosił, poinformował o wydarzeniu i opowiedział on sam, jak także czciciel tej wielkiej świętości, wyjaśnił w czym on miał łaskę i tę ramę na swój własny koszt dla odwdziżenia się sporządził; której zatrzymanie zostało zaspokojone na jego usilne, doczesne i ujęte modlitwą [prośby],

[s. 151]

swoim dobrym złotem [na ramach] odwdziżył się i do kościoła, dla większej czci podarował, na co na końcu własnego opisu wydarzeń, który został stworzony dla wiedzy i pamięci przyszłej, dołącza tablice łacińskie, niemieckie i czeskie; z tym że Najwyższy Bóg, tak we wszystkich swoich dziełach świętych, przez jego świętych chwalony, błogosławiony, wielbiony i czczony.

Obecnie obraz św. Jana Bożego
naszego fundatora był w ogniu frydeckim
dnia 7 marca w przeddzień wspomnianego świętego
i bez szkody został znaleziony.

Großer heILlger Gottes Den Das
FrIDeCker feVVer VnVersehret geLaßen
VVeLkeho SVVateho obraz ohen frIDeC
kyI ne MoheL skazIt.⁸⁵

[s. 171]

Lit[tera] U

Außgemachter Process zwischen unßerm Closter Fratrum Misericordiae und der Wein Bruderschaftt der König[liche] Stadt Teschen.

Nº 1. Beygelegter Processus mit dem darüber ergangenen Kay[serliche] Rescript Krafft welchen unßerm Closter zu Teschen freysethet allerhandt frembde Weine einzuführen doch mit vorhergehender Anmeldung undt gewöhnlichen Reverssalien bey der Teschnischen Wein Bruderschaftff einzurichten wann der Wein eingeführet wirdt.

[s. 175]

Lit[tera] W

Unterschiedliche Acta wegen der überkommenen Haeredität auch bey gelegte Praetensiones von dem Gutt Wendrin und andere abgethane Anspruche betreffendt.

Nº 1. Copia Rescripti nach welchen unß die Haeredität übergeben worden wie auch conceptus deren Memorialien zu der ersten Friest prorogationis undt andere destwegen tradirte Acta.

Nº 2. Processus wegen unterschiedlich schon beygelegten Praetensionen sambt einem Diario See[ligen] Herrn Fundatoris pro futura memoria.

Nº 3. Beygelegter processus wegen des Wendriner Schmidts Caspar Kaschka.

Nº 4. Beygelegter processus der gantzen Gemeine des Dorffs Wendrin.

Nº 5. Pro memoria auffhaltende Acta welche bey Verkaufung des Gutts Wendrin undt Grodischtz abgehandelt worden wie destwegen in Lit[tera] B die Haupt-Instrumenten bezeüg.

Nº 6. Pro memoria auffhaltende Acta die Verlaßenschaftt in Troppau der Befreündten unßers See[ligen] Herrn Fundatoris anderte Ehe-Gemahlin betreffendt welche effectus die Patrum Franciscani undt Minoritten zu

Wielkiego Świętego Boga
nie uszkodził ogień frydecki
VVeLkeho SVVateho obraz ohen frIDeCkyI
ne MoheL skazIt.

[s. 171]

Lit[era] U

Pewien proces między naszym klasztorom bonifratrów i Bractwem Winiarzy królewskiego miasta Cieszyna.

Nr 1. Dołączony proces z ogłoszonym reskrytem cesarskim, mocą którego naszemu klasztorowi udzielono wolność na przywóz wina z zagranicy, z poprzedzającym zgłoszeniem i zwyczajnym rewersalem do przekazania Cieszyńskiemu Bractwu Winiarzy, kiedy będzie sprowadzane wino.

[s. 175]

Lit[era] W

Różne akta dla otrzymanych posiadłości, a także pretensje dotyczące dóbr Wędrynia i innych poczynionych roszczeń.

Nr 1. Kopia reskryptu, według którego nam przekazał posiadłość, jak również pomysł tego memoriału do pierwszego terminu odroczenia i inne, dlatego przekazał akta.

Nr 2. Proces z powodu różnych pretensji już był dołączony wraz z dziennikiem śp. pana fundatora dla przyszłej pamięci.

Nr 3. Dołączony proces z powodu wędryńskiego kowala Kacpra Kaschki.

Nr 4. Dołączony proces z całą gminą wsi Wędrynia.

Nr 5. Dla pamięci trzymane akta, które umówił przy sprzedaży dóbr Wędrynia i Grodziszcz, jak też dlatego w Lit[erze] B poświadcza instrument główny.

Nr 6. Dla pamięci trzymane akta dotyczące spadku w Opawie, który przyjaciele naszego śp. pana fundatora i drugiej żony przekazali OO. Franciszkanom Minorytom w Opawie.

Nr 7. Ponieważ cała gmina w Wędryni ponowiła proces w punkcie zapowiedzi,

Troppau überkommen.
N° 7. Weillen die Wendriner gantze Gemeinde abermahlen den Process in puncto indictionis welches schon in N° 4 Lit[tera] Kk⁸⁶ begrieffen undt nachgehendts beÿ der Kay[serliche] Commission nochmahlen an

[s. 176]

gebracht dargegen das Instrumentum in Lit[tera] B N° 14. fundamentali-ter wie solches die abgegebene Registra auf das Schloß in dem Repertorio Lit[tera] B N° 35 undt N° 40 confirmiren von unß produciret auch von gedachter Kay[serliche] Commission in Ihrer nacher Kay[serliche] Hoff gethanen Relation mit eingebracht undt also darüber implicite gesprochen worden wie dann die übrigen Acta in diesem N° 7 ein mehrers sambt dem hiebeygelegten von allhiesigem König[liche] Ambt authentischen Sentenz ein mehrers zeügen undt weillen beÿ dieser Action abermahlen das Punctum wegen des Wendrinischen Kirchen legati worüber die Quittung in Lit[tera] B N° 37 dann die deßwegen gewechßlete Acta Lit[tera] B N° 38 undt abermahlen auf dem Schloß beÿ einer Diaeta der diesfahls ergangene Sentenz in Lit[tera] B No 44 undt N° 45 zufinden temerarie angebracht. Alß seÿndt gedachte Wendriner Unterthanner in die Kay[serliche] Renthen mit 5 Marcks dann zu denen unß gemachten Unkosten mit 10 Marcks zuerlegen bestraffet worden welches alles der hiebeygelegte Sentenz außweiset.

[s. 177]

Lit[tera] X

Informationes wegen deren Herren Inquisitions-Commissarien Praetendirten Lieffer-Gelder dann wegen eines von unß ungültig begehrten Vermögen-Steüers und anderer beÿgelegten Passuum.

Weillen nach Absterben des See[ligen] Herrn Fundatoris unterschiedliche effectus amoviret worden daß destwegen auf Instanz des hiesigen Herrn Fiscalis ein Inquisitions Process angestrenget undt darumben auch (Tit[ul]) Herr Gottlieb Tlucks mit seiner Frauen nach Breßlau wie sub Lit[tera] D N° 16 zusehen geführt worden diesem nach die H[errn] Commissarÿ wegen gehabter Commission undt Mühewaltung anstatt Ihrer zuerkanter Lieffer Gelder 2520 fr. liquidiret undt darumben beÿ Ihro Kay[serliche]n May[es]t[ät] ein Process

który już w Nr 4 Lit[ery] Kk znajduje się i następujący powtórnie przy komisji cesarskiej

[s. 176]

przyniósł instrument w Lit[erze] B Nr 14 gruntownie, jak to registry [świadczą], oddał na zamek do Repertorium Lit[era] B Nr 35 i Nr 40, i potwierdził dla nas, że wytworzył a także powiedział i uczynił relację wspomnianej cesarskiej komisji w jego cesarskim dworze; i ponadto wciągnął z przyniesioną, jak wtedy i inne akta z tym Nr 7 więcej w załączeniu znajdujące się, do tego wszystkiego Urząd Królewski zaświadcza więcej o autentycznym wyroku; a ponieważ przy tej akcji ponowny punkt dla kościoła wędryńskiego legat o czym pokwitowanie w Lit[erze] B Nr 37 [mówi], dlatego omówione akta Lit[era] B Nr 38 i wspomniane na zamku przy zgromadzeniu w takim razie wydany wyrok pod Lit[erą] B Nr 44 i Nr 45 umieścił lekkomyślnie, [trudne] do odszukania. Jak już wspomniany poddany wędryński [pozostający] w rencie cesarskiej w wysokości 5 grzywien, wtedy nam za wspomniane wydatki został ukarany kwotą 10 grzywien do zapłaty, a którego [roszczenia] oddala załączony tutaj wyrok.

[s. 177]

Lit[era] X

Informacje dla panów komisarzy śledczych, w sprawie dostarczonych pieniędzy potem dla nas nieważnych, którzy pragnęli podatku majątkowego i innych załączonych win.

Ponieważ po śmierci śp. pana fundatora różne prawne następstwa zostały oddalone, dlatego na instancję tutejszego pana skarbnika wyłożono siły na proces badawczy, i dlatego także pan Bogumił Tłuk ze swoją żoną do Wrocławia, jak Lit[era] D Nr 16 do zobaczenia, przeprowadził po panach komisarzach, jak zachowywała się komisja i nakład pracy zamiast przyzwanego dostawcy pieniędzy 2520 florenów likwiduje i przy jego cesarskim majestacie proces między nami powstał. Jak też ówczesne jego pretensje na kwotę 532 florenów, jak rezolucja cesarska obok załączonych akt pod

zwischen unß entstanden. Alß ist endtlichen Ihre Praetension auf 532 fr. wie die Kay[serliche] Resolution nebst den beýliegenden

Actis sub N° 1^a undt die Original Quittung über die zuerkandte Commissions-Gelder sub Lit[tera] A N° 13 ein mehrers instruiren zuerkennet worden.
N° 2. Durch ein König[liche] Ober Amt zu Breßlau beýgelegter Processus wegen der von allhiesigen Herren Landt-Ständen anferderten Vormögen Steuer pr[eusischer] 445 fr. welche Abforderung

[s. 178]

aber in nichts zuerkennet worden.

N° 3. Processus mit dem Pfarrherrn zu Grodischtz wegen zu groß erforderten^b stolae Taxa sambt der gründtlichen Taxa Information pro futura memoria.

[s. 183]

Lit[tera] Y

Unterschiedliche Legata und extra ordinaria Acta et negotia minoris conditionis des Convents Fratrum Misericordiae zu Teschen.

- N° 1°. Das Original Testament eines Aggregirten Hauptmanns Donati Cronyn beý dem Löb[liche]n Haßlingerischen Regiment welcher beý unß Krancks gelegen undt nach Absterbung in unßrige Krafft den 12 Martý 1709 beýgesetzt worden.
- N° 2. Copial Memorial sambt Beýlagen an Herrn General Haslinger zu Exequirung besagten Testaments.
- N° 3. Original Antworst Schreiben besagten Herrn Generals sambt des Herrn sollicitatoris Schreiben undt Copial Quittung waß auf oben gemeldtes Testament N° 1 würkh[lich] empfangen worden.
- N° 4. Original Contract zu Troppau zweý Glockhen zugießen wozu dieses Legatum amploiret worden.
- N° 5. Extract über die Berechnung des See[ligen] Herrn Aggregirten Hauptmanns Cronyn welcher Rest annoch zufordern.

a *Powtórzone na lewym marginesie:* N° 1°.

b *Wyraz nadpisany na pierwotnym:* goforderten.

- Nr 1 i oryginalne pokwitowanie o przyznanych pieniądzach przez komisję pod Lit[erą] A Nr 13 tym bardziej został przyznany.
- Nr 2. Przez Wyższy Urząd Królewski we Wrocławiu załączony proces dla tu-tejszych panów stanów ziemskich, żądali podatku majątkowego w kwocie 445 florenów, na które to żądanie

[s. 178]

niczego nie przyznał.

- Nr 3. Proces z proboszczem w Grodziszczu z powodu dużego zajętego [*iura*] *stolae* wraz z gruntowną informacją o taksie tej dla przyszłej pamięci.

[s. 183]

Lit[era] Y

Różne akta dotyczące legatów i *extra ordinaria* i mniejszych danin dla konwentu Bonifratrów w Cieszynie.

- Nr 1. Oryginalny testament zobowiązany przez starostę Donata Cronina przy prześwietnym regimencie [generała] Haßlingera, który stacjonował przy nas z chorymi i po śmierci został dołączony w naszej mocy dnia 12 marca 1709 roku.
- Nr 2. Kopia memoriału wraz z załącznikiem dla pana generała Haßlingera do egzekucji wspomnianego testamentu.
- Nr 3. Oryginał odpowiedzi pisma wspomnianego pana generała wraz z pi-smem pana plenipotenty i kopia pokwitowania na wyżej wymieniony testament Nr 1, który rzeczywiście został przyjęty.
- Nr 4. Oryginalny kontrakt w Opawie na odlanie dwóch dzwonów, na co legat został przeznaczony.
- Nr 5. Odpis urzędowy obliczenia śp. pana starosty Cronina, który jeszcze żądał reszty.
- Nr 6. Ponieważ tą resztę z Nr 5 przez pana generała Haßlingera nam wskazał do Schwiebuß i tak brzmi Nr 6, tamtejszy pan archiprezbiter i burmistrz chciał nas zapłacić tygodniowo tylko 5 i 6 florenów

N° 6. Weillen dieser Rest N° 5 vom Herrn General Haßlinger unß zu Schwiebuß angewiesen undt solchen Lauts N° 6 dasigen Herrn Ertz-Priesters undt Burgermeisters unß wochentlich nur 5 a 6 fr. zahlen wollen

[s. 184]

dahero nicht acquiescirt. Alß ist^a

N° 7. Diese Praetension an Herrn Obrist Leütenant von Haßlinger vom Herrn Hauptmann Richter verwiesen worden welcher es auch ut N° 7 acceptirt undt zubezahlen versprochen.

N° 8. Etliche alte nun mehro in Zweiffel stehende Obligationes activae welche unß alß Erben zugefallen.

N° 9. Eine Anweisung mit zugehörigen Schreiben des Herrn fändrich Jacobi von Haßlingerischen Regiment welcher bey unß zwey mahl Krancks^b gelegen.

N[ota] B[ene]. Sothane Anweisung N° 9 ist bey Richtigkeit 1711 den 26 Augusti zurucks geben worden.

N° 10. Ein Rescript allhiesigen König[liche] Landes Ambts nach welchen mittels König[liche] Ober Ambts intimation Ihro Kay[serliche] undt König[liche] May[es]t[ät]t Allernädigst verboten keinen visitatorem religiosum externum in Ihro Erb Landern situirte Closter einzulaßen.

[s. 193]

Lit[tera] Z

Allerhandt gedruckte Ober Ambts Patentes wohin auch die künfttig vorkommende sambt anderen derley Landes Nachrichten einzulegen.

N° 1. Derer Herren Fürsten undt Ständen Infections Ordnung de anno 1656.

N° 2. Dehrer Herren Fürsten undt Ständen gewieße außgeschriebene Aufschläge de anno 1666.

N° 3. Vom Kayser Leopoldo außgeschriebene Universal Kopff Steuer de anno 1690.

N° 4. Gedruckte Patentes vom Kayser Leopoldo über die Ordnung des Appellations Processus de anno 1704.

a *Zdanie niedokończone.*

b *Wyraz nadpisany między wierszami.*

[s. 184]

stąd też nie zgodził się na to. Jak jest.

Nr 7. Te pretensje do pana podpułkownika [regimentu generała] Haßlingera zostały odesłane przez pana Richtera, które to także, jak Nr 7 akceptuje obiecał zapłacić.

Nr 8. Kilka starych, teraz więcej stojących wątpliwości, w sprawie czynnych obligacji, które nam jako dziedzicom dostały się w udziale.

Nr 9. Przekazanie chorych z przynależnymi pismami panu Jakubowi Fändrichowi z regimentu [generała] Haßlingera, który przy nas dwukrotnie stacjonował.

Nota bene. Tego rodzaju przekazanie Nr 9 uczyniono ponownie dnia 26 sierpnia 1711 roku.

Nr 10. Reskrypt tutejszego Królewskiego Urzędu Ziemskiego, według którego z pomocą Królewskiego Urzędu Wyższego, [wprowadzono] polecenie urzędowe Jego Cesarskiego i Królewskiego Majestatu Najmiłościwszego, które zakazało wpuszczania do klasztoru wizytatora zewnętrznego w jego dziedzicznych ziemiach.

[s. 193]

Lit[era] Z

Różnego rodzaju wydrukowane patenty Urzędu Zwierzchniego, skąd także w przyszłości zdarzające się wraz z innymi tego rodzaju informacjami ziemskimi należy włożyć.

Nr 1. Rozporządzenie epidemiologiczne panów książąt i stanów z 1656 roku.

Nr 2. Tych panów książąt i stanów pewne wypisane dodatki z 1666 roku.

Nr 3. Uniwersał pogłównego od cesarza Leopolda wypisany z 1690 roku.

Nr 4. Wydrukowane patenty cesarza Leopolda o porządku procesu apelacyjnego z 1704 roku.

Nr 5. Patenty o pewnych pieniądzach nieuczciwych.

Nr 6. Wydrukowane patenty o zakonach żebraczych na ziemi śląskiej.

- N° 5. Patent es über gewieße verruffte Gelder.
- N° 6. Gedruckte Ober Ampts Patent es über die Bettel Ordnung des Landes Schlesien.
- N° 7. Frischere Infections Ordnung wegen der in Pohlen Anno 1708 undt 1709 grassirenden Pest.
- N° 8. Des Kayßers Caroli VI Allernädigst für den Wohlstand Dehro Erb-Hertzogthumb Schlesien aus sonderbahrer Landes Vätterl[iche] Liebe undt heegender Sorgfalt gefaste Resolution undt hierinnen diesfahls im Drucks ergangene Ober Ampts Patent es ratione des neü erfundenen undt dictirten modi contribuendi de anno 1721 sub N° 1 zufinden.

[s. 194]

- N° 9. Ober Ampts im Drucks außgegangenene Patent es an die Hoch- undt Löb[liche] Herren Fürsten undt Stände wie auch dehrselben nachgesetzte Obrigkeiten undt Beambten Krafft deren dieselbete aus dem unterm 1^a Decembris abgeruckten Jahres in Sachen des vorseýenden Indictions- oder Steuer Rectifications Werckhs publicirter Maaßen vermög Ihr Kayser[liche] May[es]t[ät] darüber ergangenen Rescripti abermahl erinnert worden womit zur fernerweithigen Einrichtung undt ersprießlichen Beförderung dieses Rectifications negotý benöttige auß meßungen zu jedermanns genung samber Instruction undt Wießenschaftt gebracht undt khundt gemacht werden solle sub N° 2 zufinden.
- N° 10. Item [sic!] gedruckte Ober Ampts Patent es durch welche denen gesammbten H[err] Ständen dieses Landes kundt gethan worden welcher gestalten Allerhöchst gedachte Ihro Kay[serliche] undt König[liche] Catho[lische] May[es]t[ät] beý vorhabender besseren Einrichtung des Contributions Weesens in diesem Dehro Erbhertzogthumb Schlesien auch nothwendig zu seýn erachtet unter einem dahin zureflectiren womit hinführo beý denen statibus morosis nicht so viell Resten mehr anwachsen mögen in N° 3 zufinden.
- N° 11. Kayser[liche] durch Ober Ampts Patenten denen Herren Standen undt sonstn jedermännig[lich] dieses Landes Schlesien kundt gemachtes Rescriptum waß maaßen nemb[lich] Ihr May[es]t[ät] unter anderen in materia deren

a *W rękopisie*: 1^m.

- Nr 7. Rozporządzenie w sprawie nowej epidemii z powodu grasującej w Polsce w roku 1708 i 1709 zarazy.
- Nr 8. Rezolucja powzięta przez Najmiłościwszego cesarza Karola VI dla dobrobytu jego księstwa dziedzicznego Śląska, ze szczególną ojcowską miłością dla tej ziemi i ochraniającą troskliwością, i w tym wypadku wydane drukiem patenty Urzędu Zwierzchniego z obliczeniem nowo wymyślonych i ustanowionych kontrybucji z 1721 roku do odszukania pod Nr 1.

[s. 194]

- Nr 9. Urząd Zwierzchni w wydanych drukiem patentach skierowanych do wysoce i prześwietnych panów książąt i stanów, jak także ten sam [urząd] położył zwierzchność i moc tych urzędników, ta sama [władza] z dniem 1 grudnia tegoż roku przewidując w rzeczach obwieszczenie poprawionego dzieła do opublikowania miar, z pomocą Cesarskiego Majestatu nad tym ogłoszonym reskryptem; ponownie przypomniał w czym do dalszego ważnego przygotowania korzystne jest wysłanie tych rektyfikacji, potrzebnych w wymiarze do każdego dosyć zdrowych instrukcji i umiejętności, przyniósł i donosi, że powinien to zrobić, jak pod Nr 2, jest do odszukania.
- Nr 10. Wydrukowane patenty Urzędu Zwierzchniego, przez które zawiadamia całe stany tej ziemi, że uczynił je i uformował Najjaśniejszy wspomniany Jego Cesarski i Królewski Katolicki Majestat, planując lepsze przygotowanie istnienia kontrybucji w jego dziedzicznym księstwie Śląsku; także koniecznie uważa tam do starania się, czym wprowadza w tym trudnym stanie nie tak wiele reszty, więcej powiększać może, co jest do odszukania w Nr 3.
- Nr 11. Cesarskie patenty przez Urząd Zwierzchni zawiadamiają panów stany i każdegokolwiek tej ziemi śląskiej, że [cesarz] uczynił reskrypt, ponieważ wraz z jego majestatem pod innymi w materii

[s. 195]

Steuer Rectification beschehenen Außmessung auch vor billich zu seyn befunden daß die jm [sic!] hiesigen Lande wohnende unpossessionirte ohne rachtet sie keine Fundos besietzen dennoch von der Contribution nicht frey bleiben sondern wegen Ihrer Handthierung undt des genießen- den Landes fürst[liche] Schutzes zum allgemeinen mitleyden gezogen werden sollen undt welcher gestalt nach auffgehöbten Acciss-Collecten sothaner dictirte Beytrag zuleysten seye. In N° 4.

N° 12. Publicirtes Rescriptum von 30^a Marty 1722 welcher gestalt Ihr Kay[serliche] undt König[liche] catho[lische] May[es]t[at]t waß die für seyende Visitations unbetrieftt in causa des Steuer Rectifications Werckhs bey der Außmessung deren feldern so wohl eine leichtere als sichere Operation zuwegen bringen könne ferner in Gnaden resolviret undt anbefohlen haben daß weillen in denen durch den drucks publicirten Bekantnus Tabellen die all seithige der Versteuerung unterworffene Realitäten nur Summarii profitiret worden auch darein die nomina deren Particular-Possessorum respectu deren Städten undt Unterthanen ert- halten etc. In N° 5 zufinden.

N° 13. Copiales verschiedener zusammen colligirten in einem Fasciculo pro memoria auffgehöbten denckwürdigen Actorum undt Schrieftten. Alß Ihr Kayser-undt König[liche] catholische May[estät] Carolus VI dieses Nahmens sich entschloßen hatten mit Rats seiner Edlen Räthen nicht münder aber auch aus vollkommener König[liche] Böhmischen Macht undt Gewalt das Hertzog-undt Fürstenthumb Teschen allhie in Schlesien sambt allen

[s. 196]

deßen zu undt Angehörungen mit denen Obrigkeiten Hochheiten Regalien Jurisdictionen auch allen anderen Appertinentien Recht-und Gerechtigkeiten etc. also undt dergestalt wie Allerhöchst gedachte S[ein]e May[estät] undt Dehro Antecessores als Hertzogen in Schlesien zu Teschen solches jnnen gehabt possediret undt genoßen auch ande- re Fürsten allhier die zu Lehen jnnhabende Fürstenthumber besietzen undt genießen dem Durchlauchtigsten Fürsten Leopold Hertzogen von Lothringen etc. Dehroselben ehelichen Leibes Erben undt Nachkommen

a *W rękopisze: 30^m.*

[s. 195]

poprawiania podatków przez ustanawianie ich wielkości, a także był sprawiedliwy, iż mieszkający w tutejszej ziemi nieposesjonaci bez żadnych majątków posiadanych, przecież z kontrybucji nie pozostali zwolnieni, lecz dla ich rękodzielnictwa współcierpieli, i w której formie narzucił, nie przechowywał akcyzy kolekty ustanowionej składki do wykonania, jak w Nr 4.

Nr 12. Opublikowany reskrypt z dnia 30 marca 1722 roku, w którym Jego Cesarski i Królewski Katolicki Majestat postanowił, że co nie dotyczy odbywającej się wizytacji w sprawie dzieła poprawienia podatków, przy wymiarze tych, tak prawdopodobnie mogłaby przynieść lżejsza, jak i pewniejsza operacja; dalej w łasce rozstrzygnął i nakazał mieć, iż ponieważ przez druk publikowane zeznanie w tabelach, które wszystkie różnorodne opodatkowaniu podległe realności teraz sumarycznie miały dawać zysk, także w te nazwy, którymi obdzielił częściowych posiadaczy; szacunek tych [posiadaczy] miastom i poddanym, itd., do odszukania jest w Nr 5.

Nr 13. Godne pamięci akta i pisma, kopie różnych razem skupionych w jednym fascykułe, przechowywał dla pamięci. Jak Jego Cesarski i Królewski Katolicki Majestat Karol VI sam w sobie zdecydował się za radą swoich szlachetnych radców, nie więcej, ale także z zupełną królewską czeską mocą i władzą, Księstwo Cieszyńskie tutaj na Śląsku wraz z wszystkimi

[s. 196]

tymi i krewnymi ze zwierzchnością, wysokością, regaliami, jurysdykcją a także ze wszystkimi innymi przynależnościami, prawość i sprawiedliwość itd. Więc i w ten sposób, jak posiadali wewnątrz Najmiłościwszy wspomniany Jego Majestat i jego poprzednicy, jak również książęta na Śląsku w Cieszynie i uzyskał także od innych książąt tutaj w lenno księstwa, [które] posiadając używał z Jaśnie Oświeconym księciem Leopoldem księciem Lotaryngii itd. Tegoż samego ślubne życie dziedziców i potomków w zstępnej linii tak chyba, jak kobieca szlachta z żadnej wprawdzie obowiązującej powinności, lecz sam jeden w tym wypadku wymienio-

in absteigender Linea so wohl Mann als Weiblichen Geschlechts aus keiner zwar verbündt[lich] Schuldigkeit sondern bloß aus denen in dem diesfahls mit ermeldten Hertzogs von Lothringen⁸⁷ gevollmächtigten den 2 Novembris^a anno 1721 auffgerichten besonderen Tractat deutlich enthaltenen Motiven fürnemb[lich] in Behertzigung des beÿ letzter mit dem Hertzogthumb Montferat vorgegangenen Disposition undt deßen an dem Hertzog von Savogen nun mehro König in Sardinien beschehenen Einräumung von Ihme Hertzogen von Lothringen undt seinem Hertzog[lichen] Hauß erlittenen Schadens etc. titulo et jure feudi mit etwelch vorbehaltenen bedüngnüßen Allergnädigst zu überlaßen zureichen undt zu verleÿhen.

N° 14. König[liche] Böheimb[lich] Lehen Brieff für Leopold Hertzogen zu Lothringen über das Titulo et iure feudi von Ihro Kay[serliche] May[es]t[ät] demselben undt Dehro Descendenten

[s. 197]

Beederleÿ Geschlechts Allergnädigst über laßen dargereichte undt verliehene Hertzog- undt Fürstenthumb Teschen.

N° 15. Reversales von dem Durchlauchtigsten Hertzogen von Lothringen womit dieselbete für sich seine Erben undt Erbnehmen mit einem abgelegten Körperlichen Eÿdt bekennen Ihro May[es]t[ät] als regierenden König in Böhmen undt Obriesten Hertzogen in Schlesien zu Teschen dieses Lehens wegen von nun an getreü gehorsamb undt gewärthig zu seÿn Ihro Kay[serliche] undt König[liche] May[es]t[ät] Dehroselbten Erben nachkommenden Königen in Böheimb Ehre Nutzen undt bestes nach höchsten vermögen allezeith bies an Ihr Endt fordern undt schaffen Schaden Nachtheil undt Arges Verhütten undt verwarnen mit denen Herren Fürsten undt Ständen allezeits höben undt legen auch alles dasjenige thun undt leÿsten wollen waß einem getreüen Fürsten undt Lehen Trager zustehet.

N° 16. Seiner König[liche] Hoheit des Durchlauchtigsten Fürstems Leopoldi Hertzogens zu Lothringen Baar Montferat undt Teschen Gnädigst seinen 2 deputirten undt Abgeordneten ertheilte vollmacht Nahmen Ihres Principalis dieses Fürstenthumb Teschen auf beschene Kay[serliche] übergab zu übernehmen.

a *W rękopisic: 2^m 9bris.*

nego księcia Lotaryngii z pełnomocnikami dnia 2 listopada 1721 roku podniesiony szczególny traktat zawierający wyraźne motywy wraz z zastanowieniem się przy ostatnim z księstwem Montferat poprzedził dyspozycję i do księcia von Savoya w chwili obecnej króla na Sardynii wraz z odstąpieniem księcia Lotaryngii i jego domu książęcego, poniósł szkody itd. tytułem i prawem feudalnym z niektórymi zastrzeżonymi sobie warunkami nadał i pozostawił Najmiłościszemu.

Nr 14. List lenny, królewski, czeski, dla Leopolda księcia Lotaryngii z tytułem i prawem feudalnym od Jego Cesarskiego Majestatu temuż i jego krewnych

[s. 197]

dwojakiej szlachty nadał Najmiłościszemu i ofiarował nadane Księstwo Cieszyńskie.

Nr 15. Rewersały od Jaśnie Oświeconego księcia Lotaryngii, który złożył osobiście przysięgę lenną za siebie i swoich dziedziców i spadkobierców, co potwierdził jego Majestat jako rządzący król w Czechach i obu księstwach na Śląsku, iż z tego lenna w Cieszynie [przysięgał być] wiernym, posłusznym i gotowym dla Jego Cesarskiego i Królewskiego Majestatu, za siebie samego, dziedziców dla przyszłych królów w Czechach, godności, korzyści i lepsze i wyższe zawsze będzie potrafił do końca [życia] żądać i wszystko wykonywać, zapobiegać szkodom, stratom i złu i ostrzegać z tymi panami książętami i stanami, zawsze podnieść i czytać, a także wszystko co każdy czyni i chce wykonywać, co przysługuje przedstawicielowi wiernych książąt i lenników.

Nr 16. Jego Królewska Wysokość przekazał do objęcia przez Jaśnie Oświeconego księcia Leopolda księcia Lotaryngii, Baru, Montferat i Cieszyna, [który] łaskawie wysłał dwóch deputowanych i udzielił im pełnomocnictwo w imieniu swoim książęcym i tego Księstwa Cieszyńskiego na cesarskie polecenie.

Nr 17. W imieniu Jego Cesarskiego i Królewskiego Katolickiego Majestatu Karola VI, do cesarskiej i królewskiej komisji wielce deputowanych i

N° 17. Auf die Nahmens Ihro Kayser-undt König[liche] Catho[lische] Majestät Caroli VI von einer Hochverordneten Bochansehnlichen Kay[serliche] undt König[liche] Commission denen Hochgebohrnen Herren Herren Carl Joseph Erdtmann des Heÿ[lige] Röm[ische] Reichs-Graffen von Henckel⁸⁸ etc. undt Herrn

[s. 198]

Ernst Julio des Heÿ[lige] Röm[ische] Reichs Graffen von Gellhorn (Titul) bey der an des Durchlachtigsten regierenden Hertzogens zu Lothringen Baar Montferat undt Teschen Königs zu Jerusalem Marchionis Hertzogens zu Calabrien undt Geldern etc. Hoch-Ansehnliche Herren Herren Bevollmächtigte undt geheimbe Rathe den Hochgebohrnen Herrn Herrn Carl des Heÿ[lige] Röm[ische] Reichs-Graffen des Armoises Ihro König[liche] Hoheit Obriesten Stahlmeister wie auch abgesandten an Ihro Kay[serliche] May[es]t[ä]t Hoffe undt den Hoch edelgebohrnen Ritter Herrn Nicolaum Jacqvemin zu Wietringen undt Diebing den 13^a Julÿ Anno 1722 auf dem Landthauß in hiesige Stadt Teschen beschehenen Tradition des Fürstenthumbs Teschen denen treügehorsambsten Herren Ritterschafftten Mannschafftten undt denen von Städten dieses Fürstenthumbs gethane Proposition jm [sic!] Nahmen dieser treügehorsambsten Stände undt Innstättern vom (tit[ul]) Herrn Georg Antoni Ohm Januschowskÿ genant von Wÿschohrad abgestattete gehorsambe undt wohlmeinende Beantwortung.

N° 18. Eine außbündige schöne Rede des Freÿen Standes Herrn in Schlesien zu Beüthen Carl

[s. 199]

Joseph Graffen Henckel von Donnersmarcks Kay[serliche] undt König[liche] Bevollmächtigten bey der übergaaß dieses Fürstenthumbs Teschen an die Herren Abgeordnete Ihro König[liche] Hoheit des regierenden Hertzogs zu Lothringen undt Baar wie auch an die sämbtliche Teschnische Herren Landt Stände.

N° 19. Blücks Wuntsch-Rede von (tit[ul]) Herrn Carl Joseph Graffen Henckel von Donnersmarcks an die Lothringische Herren Bevollmächtigte bey der vermög Allernädigsten Kay[serliche] undt König[liche] Befelch be-

a *W r e k o p i e*: 13^m.

wielce poważanych, do panów pana Karola Józefa Erdmana hrabiego Świętego Cesarstwa Rzymskiego von Henckel, itd., i pana

[s. 198]

Ernesta Juliusza hrabiego Świętego Cesarstwa Rzymskiego von Gellhorn, do Jaśnie Oświeconego rządzącego księcia Lotaryngii, Baru, Montferat i Cieszyna, króla w Jerozolimie, margrabiego księcia Kalabrii i Geldern, itd., wielce poważanych panów, pana pełnomocnika i tajnego radcy wysoko urodzonego pana Karola hrabiego Świętego Cesarstwa Rzymskiego z Armoises, jego królewskiej wysokości głównego zbrojmistrza, także wysłannicy Jego Cesarskiego Majestatu Dworu i wysoko szlachetnie urodzonego rycerza pana Mikołaja Jacquemin z Wietringen i Diebing dnia 13 lipca 1722 roku, w gmachu sejmowym w tutejszym mieście Cieszynie zgodnie z tradycją Księstwa Cieszyńskiego, któremu wierni i posłuszni panowie rycerstwo, manowie⁹⁴ i stany tego księstwa uczynili propozycję w imieniu wiernych stanów i mieszkańców do pana Jerzego Antoniego Ohma Januszowskiego, zwanego z Wyszehradu, złożył posłuszną i życzliwie usposobioną odpowiedź.

Nr 18. Nadzwyczajna piękna mowa Karola Józefa hrabiego Henckel von Donnersmarcka wolnego stanu pana na Śląsku, na Bytomiu,

[s. 199]

pełnomocnika cesarskiego i królewskiego, który przekazał do tego Księstwa Cieszyńskiego do panów posłów jego królewskiej wysokości rządzącego księcia Lotaryngii i Baru, jak również do wszystkich panów stanów ziemi cieszyńskiej.

Nr 19. Mowa życzenie pana Karola Józefa hrabiego Henckel von Donnersmarcka wolnego stanu pana na Śląsku do panów lotaryńskich pełnomocników przy pomocy rozkazu Najmiłościwszego Cesarskiego i Królewskiego, już wspomniany przekazał Księstwo Cieszyńskie panom jako pełnomocnik Jego Królewskiej Wysokości, rządzącemu księciu Lotaryngii i Baru.

reiths beschehenen übergabe des Fürstenthumbs Teschen an die Herren alß gevollmächtige [sic!] Ihro König[liche] Hoheit des regierenden Hertzogen zu Lothringen undt Baar.

- N° 20. Die Rede von obgedachtem Herrn Graffen von Henckel an (Titul) Ihro Excellenz Herrn Landes-Haubtmann allhier zu Teschen Graffen von Tenczin beÿ Übergabung derer Kay[serliche] undt König[liche] Dimissorialien.
- N° 21. Copia des Vortrags derer H[errn] Hertzog[en] Commissarien auf dem hiesigen Rathauß beÿ Auffnehmung der sammentlichen Burgerschaftt Pflicht undt Hulde so im Versammlung derer Stände per deputatos geschehen.
- N° 22. Von denen Bevollmächtigten H[erren] Commissarien des Durchlachtigsten Fürsten undt Herrn Leopoldi regierenden Hertzogens zu Lothringen Baar etc. undt Teschen dem achtbahren Burgermeister

[s. 200]

Rath Schoppen undt Lieber Burgerschaftt der Stadt Teschen zu Ihrer Direction undt Richt-Schnur überlaßene Eventual Instruction in etwelchen Punctis bestehendt.

- N° 23. Eine kurtze doch außführliche Beschreibung der 2 mahl zu Teschen allhier leyder entstandenen Feüers-Brunst wordurch anno 1718 in der Ober Vorstadt 62 Häußer undt anno 1720 136 Häußer sambt der Pfarr Kirchen Decaney in Aschen gelegt die Burger aber so es betroffen hat in Armuts gesetzt worden.
- N° 24. Eine Rescripts Copia womit Ihro Kay[serliche] May[es]t[ät] Carolus VI den Durchlachtigsten Fürsten Leopoldum Hertzogen von Lothringen undt Baar auch zu Teschen in Schlesien alß seinen Lieben Getreüen Vettern zu seiner König[lichen] Böheimbischen Cröhnung undt jngleichen [sic!] auch zu seiner freündt[lich] geliebten Frauen Gemahlin May[es]t[ät] undt lebenden so den 5 Septembris^a undt auch den 8^b dieses a[nn]o 1723 zu Praag begangen worden alldorthen zuerscheinen Allernädigst invitiret undt eingeladen.
- Dabeÿ ist auch die beschehene Beantwortung S[eine]r König[lichen] Hochheit hierüber unter diesem oben gesetzten Num[ero] in eadem filera [sic!] zufinden.

a *Wřkopisie*: 5^m. 7bris.

b *Wřkopisie*: 8^m.

- Nr 20. Mowa wyżej wspomnianego pana hrabiego von Henckel do Jego Ekscelencji pana starosty ziemskiego tutaj w Cieszynie hrabiego Tenczyńskiego przy oddaniu apelacji cesarskich i królewskich.
- Nr 21. Kopia odczytu komisarzy pana księcia na tutejszym ratuszu przy przyjęciu wszystkich mieszkańców miasta, złożeniu obowiązku i hołdu w zgromadzeniu tych stanów przez deputowanych.
- Nr 22. Pełnomocnicy panów komisarzy Jaśnie Oświeconego księcia i pana Leopolda rządzącego księstwem Lotaryngii i Baru itd., i Cieszyna etc. szanownemu burmistrzowi,

[s. 200]

- radzie, ławnikom i drogim mieszczanom miasta Cieszyna, powinni pozostawić dyrektywy i wskazówki ewentualnie instrukcję w niektórych punktach istniejącą.
- Nr 23. Krótki, jeszcze szczegółowy, opis dwukrotnego, niestety tutaj w Cieszynie powstającego pożaru, przez co w 1718 roku na Górnym Przedmieściu 62 domy i w 1720 roku 36 domów wraz z kościołem parafialnym i dziekanią obrócił w popiół, ale tak on mieszczan dotyczył i zostali oni w ubóstwie.
- Nr 24. Kopia reskryptu, w którym Jego Cesarski Majestat Karol VI zaprasza i zaprosił Jaśnie Oświeconego księcia Leopolda księcia Lotaryngii i Baru, a także Cieszyna na Śląsku, jak też jego drogich, wiernych kuzynów, w jego królewskiej Czeskiej Koronie i równie także do majestatu jego łaskawej kochanej małżonki żyjącej, i tak dnia 5 września i także dnia 8 tego [miesiąca] w 1723 roku do Pragi, gdzie Najmiłościwszy uroczyście obchodził tam pojawienie się.
- Przy tym jest także napotkana odpowiedź Jego Królewskiej Wysokości o tym, iż pod tym wyżej wspomnianym numerem w tejsze literze jest [to] do odszukania.

[s. 217]

Lit[tera] Aa

Acta unßers Seeligen Herren Fundatoris die Ehe-Pacta deßen ersten Frauen Ehe-Gemahlin welches von unß alß Erben zu einer Vorsorge aufzuhöben.

N° 1°, 2, 3, 4, 5. Die Acta undt Zeügen Herrn Fundatoris wegen der ersteren Frauen von Skrbenskin.

Ehe-Berednußen zwischen einer Freyße Boreckhin.

[s. 223]

Lit[tera] Bb

Acta welche beÿ der Bischöff[lichen] Instanz zu Breßlau tractiret und Informationes über dergleichen Sachen.

N° 1. Acta welche umb das Kirchel neben unßeren Closter der Heÿ[ligen] Dreÿfältigkeit genandt alß auch wegen des Consensus canonici tractiret worden.

[s. 225]

Lit[tera] Cc

Unterschiedliches Praerogativum unßers Seeligen Herrn Fundatoris auch Nutzbahre Nachricht von dem Fürstenthumb Teschen.

N° 1. Vidimus des Diplomatis vom Kayser Ferdinando dem dritten lauth welchen die Herren Gebrüder Wilhelm, Caspar undt Hanß Boreckher in Reichs Freyherr[en] Standt erhoben worden.

N° 2. Eine Instruction welche Wilhelm Borecks bestellter Obriest Leütenandt undt Landes Hauptmann in Breßlau anstatt des Kayzers Ferdinandi III^a verrichten müßen.

N° 3. Vom Kayser Ferdinando III^b ein Paß-Brieff lauth welchen der Herr

a *Wřkopisie: 3^v.*

b *Wřkopisie: 3^{uo}.*

[s. 217]

Lit[era] Aa

Akta naszego śp. pana fundatora w sprawie układu małżeńskiego z pierwszą żoną, które do nas jako dziedziców przezorność [dała] do przechowania.

Nr 1, 2, 3, 4, 5. Akta i świadectwa pana fundatora z powodu pierwszej żony ze Skrzeńskich.

Umowa małżeńska z panną Borek.

[s. 223]

Lit[era] Bb

Akta, które przy biskupiej instancji we Wrocławiu wytworzone były i informacje o podobnych rzeczach.

Nr 1. Akta, które o kościół obok naszego klasztoru, Świętej Trójcy zwanego, jak też z powodu zgody kanonicznej zostały wytworzone.

[s. 225]

Lit[era] Cc

Różne prerogatywy naszego śp. pana fundatora także pożyteczne wiadomości z Księstwa Cieszyńskiego.

Nr 1. Widymat dyplomu cesarza Ferdynanda III, który mówi, że bracia Wilhelm, Kacper i Jan Borkowie, zostali podniesieni do stanu wolnych panów w Rzeszy.

Nr 2. Instrukcja, którą musiał załatwić Wilhelm Borek, doręczył podpułkownikowi i staroście ziemskiemu we Wrocławiu, zamiast do cesarza Ferdynanda III.

Nr 3. List paszport od cesarza Ferdynanda III, który mówi, że pan Wilhelm Borek został wysłany do książąt ziębskich.

Nr 4. Reskrypt Wyższego Urzędu z cesarskiego polecenia urzędowego skiero-

- Wilhelm Borecks zu dem Fürsten von Münsterberg verschickhet worden.
- N° 4. Ein Ober Amt[lich] Rescript mit der Kay[serliche] Intimation an die Fürstin zu Teschen Elisabeth Lucretia daß die Herren Boreckher in den Herren Standt erhoben seÿn.
- N° 5 et 6. Zweÿ Rescripta eines an die gantze Stadt Haltereÿ zu Praag das andere an den Landes Hauptmann in Mähren daß die Herren

[s. 226]

- Borreckher in Herren Standt erhoben seÿn.
- N° 7. Ein Rescript vom Fürsten von Münsterberg an Herrn Casper Borecks alß ersteren König[liche] Landes Hauptmann zu Teschen daß er über 3000 mann Landes-Volcks commandiren soll.
- N° 8. Jurament des Herrn Casper Boreckhs wie er zu Teschen Landes Hauptmann worden.
- N° 9. Eine fürst[liche] Attestation dem Herrn Johann Borecks alß gewesten Schloß Hauptmann.
- N° 10. Recognition gethaner Holdigung von unßerm Herrn Fundatore.
- N° 11. Von der geist[liche] Administration der Consens wodurch unßers H[err] Fundatoris erstere Frau gebohrne Skrbenskin ut Accatholica in Wendriner Kirchen begraben worden.
- N° 12. Vidimirter Extract des Privilegÿ über Teschnische Landes-Ordnung.
- N° 13. Kay[serliche] Rescript wodurch die Teschnische Privilegia confirmiret worden 1655.
- N° 14. Röm[ische] Königs Ferdinandi IV^{a89} Erklärung denen Teschnischen Herren Land-Standen über die beehrte Puncta anno 1653.

[s. 229]

Lit[tera] Dd

Unterschiedliche pro memoria aufzuhaltende Acta.

- N° 1°. Praejudicata et attestat welche der See[ligen] Herr Fundator zu seinem Process gebrauchet pro memoria auffgehoben seÿn.

a *W rękopisze: 4^{ti}.*

wany do księżnej cieszyńskiej Elżbiety Lukrecji, zawiadamiający, że panowie Borek zostali podniesieni do stanu panów.

Nr 5 i 6. Dwa reskrypty, jeden do miasta Halterej do Pragi, drugi do starosty ziemskiego Moraw, informujące, że panowie

[s. 226]

Borkowie zostali podniesieni do stanu panów.

Nr 7. Reskrypt od książąt ziebickich do pana Kacpra Borka, jako pierwszego królewskiego starosty ziemskiego w Cieszynie, informujący, że powinien dowodzić 3000 ludźmi z ziemi.

Nr 8. Przysięga pana Kacpra Borka, jak został on starostą ziemskim w Cieszynie.

Nr 9. Książęce poświadczenie [wydane] panu Janowi Borkowi jako byłemu staroście zamkowemu.

Nr 10. Rozpoznanie rzeczy po uczynieniu hołdu przez naszego pana fundatora.

Nr 11. Zgoda od kościelnej administracji dla naszego pana fundatora, aby jego pierwsza żona z domu Skrbeńska, została pogrzebana w kościele wędryńskim jako niekatoliczka.

Nr 12. Widymowany odpis przywileju ordynacji ziemi cieszyńskiej.

Nr 13. Reskrypt cesarski, przez który zostały zatwierdzone cieszyńskie przywileje [w roku] 1655.

Nr 14. Objąsnienie króla rzymskiego Ferdynanda IV dla panów i stanów ziemi cieszyńskiej w sprawie punktów, których żądał w 1653 roku.

[s. 229]

Lit[era] Dd

Różne akta zatrzymana dla pamięci.

Nr 1. Prejudykaty i zeznania, które śp. pan fundator użył do swojego procesu, przechowywane dla pamięci.

[s. 231]

Lit[tera] Ee

Pro memoria aufgehobene die Wendrinische Gräntz betreffende Acta.

- N° 1. Unterschiedliche vidimirte Zeügen undt approbationis wegen der Wendrinischen Gräntz undt Gebürge.
- N° 2. Allegata replicae des geführten Processes.
- N° 3. Specification aller Beýlaagen undt Documenten mit eýgener Handt des Herrn testatoris geschrieben zu dem geführten Process.
- N° 4. Mehrere Allegata gemeldten Processus.
- N° 5. Nochmahlige Acta beý undt nach der Inrotulation.
- N° 6. Zu Bielitz verhörten Zeügen zu gedachtem Process.
- N° 7. Rotulus wegen des Berg Korzenetz zu Wendrin des Michaël Heczko.

[s. 233]

Lit[tera] Ff

Mehrere Acta wegen gehabten Processes zwischen Herrn Fundatore und Cammer Procuratore.

- N° 1°. Allegata Gravaminum.
- N° 2. Zu der Duplic gehörige Zeügen undt Documenta.
- N° 3. Unterschiedene Acta zu der Exemption gehörig.
- N° 4. Unterschiedene zu besagtem Process.
- N° 5. Recognition über eingerichte Appellation.
- N° 6. Auf begehren des Kay[serliche] Renthtschreibers Kay[serliche] Ambts befehlich die Nach-Confirmation von der Appellation des Landtrecht[liche] Sentenzen dem Michel [sic!] Hetzko in die Cantzelleý erlegte Gelder betreffende.
- N° 7. Ambts Attestation daß der Michel Hetzko die Ihme zuerkandte 200 R. Th. empfang.
N[ota] B[ene].^a Hierbeý ist zumerckhen daß oben gemeldte Acten undt Allegaten des gehabten Processes zwischen Herrn Fundatoren undt Cammer Procuratoren die zugehörige Satz-Schrieftten mit

^a *Adnotacja sporządzona na lewym marginesie.*

[s. 231]

Lit[era] Ee

Akta dotyczące wędryńskiej granicy przechowywane dla pamięci.

- Nr 1. Różne widymowane świadectwa i zgody dla wędryńskich granic i gór.
- Nr 2. Załączniki do repliki z przeprowadzonego procesu.
- Nr 3. Specyfikacje z wszystkimi załącznikami i dokumentami spisane własną ręką przez pana testatora w przeprowadzonym procesie.
- Nr 4. Liczne załączniki wspomnianego procesu.
- Nr 5. Powtórne akta [wytworzone] przy i po inrotulacji.
- Nr 6. Przesłuchani w Bielsku świadkowie do wspomnianego procesu.
- Nr 7. Spis dla góry Korzeniec w Wędryni [dla] Michała Heczko.

[s. 233]

L[i]t[era] Ff

Liczne akta z powodu odbytego procesu między panem fundatorem i prokuratorem Kamery.

- Nr 1. Załączniki do skarg.
- Nr 2. Świadectwa i dokumenty należące do odpowiedzi powoda na replikę.
- Nr 3. Różne akta należące do zarzutu formalnego podczas procesu.
- Nr 4. Różne [akta] do omawianego procesu.
- Nr 5. Rozpoznanie rzeczy do założonej apelacji.
- Nr 6. Od żądanego cesarskiego pisma rentowego, z cesarskiego urzędu, nakazana po zatwierdzeniu apelacja, od wyroku ziemskiego złożona w kancelarii przez Michała Heczko dotycząca pieniędzy.
- Nr 7. Poświadczenie urzędu, że Michałowi Heczko przyznano 200 talarów reńskich, które otrzymał.
Nota bene. W załączeniu jest do zanotowania, że wyżej wspomniane akta i załączniki wymienionego procesu między panem fundatorem i prokuratorem Kamery i przynależny komplet pism z ich załącznikami znajdują się w Kancelarii Cesarskiego Urzędu w Cieszynie.
- Nr 8. Różne skargi przechowywane do wiadomości przy jurysdykcji zamku w Cieszynie, iż z powodu nie zachowania sprawiedliwości, dla pamięci

Ihren Bejlaagen in der Teschnische Kay[serliche] Ambts Cantzellej befndt[lich].

N° 8. Unterschiedene ad notam auffgehobene Klag bej d[er] Schloß Jurisdiction zu Teschen undt wegen nicht Erhaltung der Justiz pro memoria befndtliche Attestata undt beschwehrden.

N° 9. Allerhandt denen Wendrinischen Herren dienliche Schriefften undt Attestata.

[s. 235]

Lit[tera] Gg

Vormundtschafft unßers See[ligen] Herrn Fundatoris besonders wegen (Titul) Herrn Johann Gottlieb Tluck alß seiner Frauen Schwester Sohns welche Sachen von unß alß Erben zur Vorsorge aufzuhalten.

N° 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 et 8. Die Acta unßers Herrn Fundatoris über gehabte Vormundtschafft seines Herrn Veters alß Schwester Kindt Johann Gottlieb Tlucks. Worüber oben Lit[tera] D N° 13 die General Quittung zufinden nebst anderen der Tluckischen Sachen.

[s. 237]

Unterschiedliche außgemachte Ansprüche besonders wegen (Titul) Herrn Johann Gottlieb Tlucks nepotis unßers Seeligen Herrn Fundatoris.

Acta et actitata Herrn Johann Gottlieb Tlucks alß unßers Fundatoris Frauen Schwester Sohn in Puncto 1 wegen Anforderung der auffgeschwollenen Interessen seines Legati der 1000 R. Th. 2 unßer gegen Praetension wegen amvirten undt unlangbahren Motiven wie bejliegende Inquisition ad instantiam Teschnischen Fiscis zeüget betreffende. Wie dann solche Acten die Endtschafft gemachet das Instrumentum mit der Recognition alß oben Lit[tera] D N° 16 et 17 zeüget.

znajdujące się świadectwa i zażalenia.

Nr 9. Wszelkiego rodzaju pisma i świadectwa panów wędryńskich.

[s. 235]

Lit[era] Gg

Opieka naszego śp. pana fundatora szczególnie dla pana Jana Bogumiła Tłuka, jak też jego żony siostry i syna, które [to] rzeczy od nas jako dziedziców do przeczności otrzymaliśmy.

Nr 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 i 8. Akta naszego pana fundatora o ustanowionej opiece jego pana kuzyna jak też siostry, dziecka Jana Bogumiła Tłuka. O czym wyżej [zobacz pod] Lit[erą] D Nr 13, gdzie znajdują się główne pokwitowania obok innych rzeczy [rodziny] Tłuk.

[s. 237]

Różne ułożone roszczenia szczególnie z powodu pana Jana Bogumiła Tłuka nepota naszego śp. pana fundatora.

Akta i poświadczenia pana Jana Bogumiła Tłuka, jak też naszego fundatora żony, siostry i [jej] syna w punkcie 1 z powodu żądania nabrzmiałych interesów jego legatu w wysokości 1000 talarów reńskich; [w punkcie] 2 dotyczące naszych pretensji z powodu oddalonych i trudnych do kierowania motywów, jak świadczy dołączona egzekucja na żądanie Cieszyńskiego [Urzędu] Skarbowego. Jak potem takie akta tego spadku zrobił instrument z rozpoznania rzeczy jak wyżej świadczy Lit[era] D Nr 16. i 17.

Przypisy końcowe

- 1 H. Łań-Mirowska, *Bonifratrzy w Polsce (1609-1983)*, Rzym 1984, s. 13.
- 2 H. Strohmayer, *Der Hospitalorden des hl. Johannes von Gott. Barmerzige Brüder*, Regensburg 1978, s. 144.
- 3 H. Posedník, *Milosrdní bratři. Valtice – Feldsberg 1605-2005. Almanach ke 400 výročí příchodu Milosrdných bratří do Valtic*, Brno 2005, s. 8.
- 4 H. Gaertner, *Brat Gabriel (Kamil brabía Ferrary) založitel špitali-konwentów Bonifratrów w Austrii, Polsce i Czechach*, Kraków 1994, s. 6.
- 5 H. Posedník, dz. cyt., s. 12.
- 6 J. Golec, S. Bojda, *Słownik biograficzny ziemi cieszyńskiej*, t. 3, Cieszyn 1998, s. 34.
- 7 Nazwa klucza dóbr Habsburgów na Śląsku Cieszyńskim.
- 8 Zob. ABC, sygn. 164. *Odpis listu Leopolda Szymońskiego do kancelarii cesarskiej we Wiedniu*.
- 9 J. Golec, S. Bojda, dz. cyt., s. 34.
- 10 Zob. ABC, sygn. 25, *Księga chorych z lat 1773-1804*.
- 11 <http://www.hospital-kuks.cz/> [odczyt 22 X 2010].
- 12 *300 lat Bonifratrów w Cieszynie*, Cieszyn 2000, s. 2.
- 13 M. M. Łobożek, *Polska prowincja zakonna Bonifratrów pod wezwaniem Zwiastowania Najświętszej Marii Panny. 75 lat istnienia*, [Warszawa] 1997, s. 18.
- 14 Tamże.
- 15 *300 lat Bonifratrów w Cieszynie*, dz. cyt., s. 2.
- 16 M. M. Łobożek, *Działalność Bonifratrów cieszyńskich w latach 1946-1996*, Cieszyn 1996, s. 12.
- 17 Tamże.
- 18 Zob. Tamże.
- 19 Tamże, s. 17.
- 20 O. Clemens Mentzel (zm. 11 XII 1722) – bonifratr, alumn prowincji austriacko-czeskiej, kapłan. Organizator i pierwszy przeor konwentów bonifratrów w Cieszynie a później we Wrocławiu. W ostatnich latach życia kapelan szpitala bonifratrów w Wiedniu, gdzie zmarł. Zob. ABC, sygn. 52, *Księga zmarłych prowincji austriacko-czeskiej* [dalej: KZ], s. 346.
- 21 O. Constantino [Konstantin] Scholz (zm. 23 III 1696) – bonifratr, alumn prowincji austriacko-czeskiej, kapłan. Z wykształcenia był lekarzem, M. in. przeor i komisarz generalny (prowincja). W ostatnich latach życia duszpasterz w Feldsberg [Valtice], gdzie zmarł i został pogrzebany. Zob. H. Podsedník, dz. cyt., s. 29.
- 22 Borek Adam (18 IV 1641-30 III 1694) – Syn Jana Borka (1611-1654) i Anny z Goczałkowskich (zm. 1655). Właściciel Wędryni i Grodziszcz. W 1673 roku ożenił się z Joanną Katarzyną ze Skrbeńskich, która jednak szybko zmarła w połogu. W 1675 pojął za żonę Juliannę z Rottenbergów. Małżeństwo pozostało bezdzietne. W późniejszym okresie przejął opiekę nad siostrzeńcem, Janem Bogumiłem Tłukiem, który przysporzył mu rozlicznych problemów natury wychowawczej. Adam Borek był od 1673 roku marszałkiem Księstwa Cieszyńskiego. 16 III 1694 sporządził na łożu śmierci testament, w którym darował Wędrynię i Grodziszcz na założenie konwentu i szpitala Bonifratrów w Wędryni. 22 III 1694 przybył do Wędryni Bonifratr Clemens Menzel i przekonał Adama Borka do lokalizacji fundowanego szpitala w Cieszynie. 30 IV 1700 uroczystie przeniesiono doczesne szczątki Adama Borka i jego drugiej żony do nowokonsekrowanego kościoła Bonifratrów w Cieszynie, gdzie spoczywają po dziś dzień. Zob. J. Golec, S. Bojda, *Słownik Biograficzny Ziemi Cieszyńskiej* [dalej: SBZC], t. 3, Cieszyn 1998, s. 33-34.
- 23 Br. Modestus Geiger (zm. 21 IV 1712) – bonifratr, alumn prowincji austriacko-czeskiej, brat zakonny. Pracował w Cieszynie, gdzie zmarł. Zob. KZ, s. 112.

- 24 Twaruschka Joannes Gallus [Jan Gallus Twaruszką] (zm. 1720) – pisarz i teolog. Dziekan w Cieszynie od 1705, komisarz biskupi. Zmarł pod wpływem przerażających scen, jakie zaobserwował w czasie pożaru Cieszyna. Zob. SBZC, t. 2, Cieszyn 1995, s. 249.
- 25 O. Agapitus Wolter (zm. 19 II 1715) – bonifater, alumn prowincji austriacko-czeskiej, kapłan. Duszpasterz w Feldsberg [Valtice], gdzie zmarł. Zob. KZ, s. 50.
- 26 O. Norbert Woliger *vel* Norbertus Woleger *vel* Norbertus Wolleger (zm. 2 II 1729) – bonifater, alumn prowincji austriacko-czeskiej, kapłan. M. in. przeor konwentu cieszyńskiego i członek wspólnoty w Graz, gdzie zmarł. Zob. KZ, s. 33.
- 27 Casper Borek – szlachcic (wolny pan) z Tworkowa i Roztropic, hetman ziemski Księstwa Cieszyńskiego. 2 IX 1640 wraz z braćmi Wilhelmem i Janem otrzymał tytuł czeskiego barona. Zob. R. Sekowski, dz. cyt., t. 1, s. 261.
- 28 Johann Borek von Stanislowitz [Jan Borek] (1611-1654) – ojciec fundatora konwentu cieszyńskiego bonifratrów Adama Borka. Żonaty z Anną z Goczałkowskich. W 1655 jego córkę Zuzannę Katarzynę (zm. po 1655) pojął za żonę Kasper Wilczek. Zob. SBZC, t. 3, s. 33, R. Sękowski, *Herbarz Szlachty Śląskiej*, t. 1, Katowice 2002, s. 261.
- 29 Julianna [Julia] von Rottenbergin – druga żona fundatora klasztoru bonifratrów w Cieszynie Adama Borka. Ślub miał miejsce w 1675. Pogrzebana w podziemiach kościoła bonifratrów w Cieszynie obok męża. Zob. SBZC, t. 3, s. 34.
- 30 Leopold I Habsburg (9 VI 1640-5 V 1705) – syn Ferdynanda III Habsburga i Anny Marii Habsburg. Król węgierski od 1655, czeski od 1656, książę Austrii od 1657, cesarz rzymski od 1658. Zob. *Wielka Encyklopedia PWN* [dalej WEPWN], t. 15, Warszawa 2003, s. 461.
- 31 Floren (florin, gulden) – waluta w cesarstwie austriackim. Pod koniec XVIII w. 1 dukat = 4 i 1/2 florena; 1 talar = 2 floreny; floren = 60 grajcarów (krajcarów, niem. kreuzer) = 240 fenigów = 480 halerzy.
- 32 Brak działu Ll w rękopisie.
- 33 Carl von Sobeck [Karol Sobek] (zm. przed 1650) – syn Jerzego (Jiřka) Sobka i szlachcianki Zuzanny Suneghowej. Zob. *Biografický Slovník Szelska a Severní Moravy* [dalej BSSSM], t. 7, Ostrava 1996, s. 110.
- 34 Elżbieta Lukrecja [Elisabeta Lucretia] (1 VI 1599-19 V 1653) – córka Adama Waclawa i Elżbiety Kettler. W 1618 wbrew swej woli wydana za księcia Lichtensteinu Gundakara. Małżeństwo pozostawało w separacji. Po śmierci brata Fryderyka Wilhelma udało się jej wywalczyć objęcie Księstwa Cieszyńskiego w samodzielne władanie. Zob. I. Panic, *Poczet Piastów i Piastówien Cieszyńskich*, Cieszyn [brw], s. 32-33.
- 35 Johann George Sobeck [Jan Jerzy Sobek] (zm. po 1673) – syn Karola Sobka i Anny Matiaszowskiej z Dolnych Matiaszowic, okresowo właściciel wsi Końska. Już w 1650 był żonaty z Anną Marią z domu Szarowcową z Szarowa (zm. po 1660). Później ożenił się powtórnie z Katarzyną Rymultowską z Kornic. Zob. BSSSM, t. 7, s. 110.
- 36 Juditha Tłuck [Judyta Tłuk] z domu Borek – czwarta siostra fundatora klasztoru bonifratrów w Cieszynie Adama Borka, od 1673 żona Friedricha Tłucka [Fryderyka Tłuka] z Toszanowic. Zob. SBZC, t. 3, s. 33.
- 37 Friedrich Tłuck [Fryderyk Tłuk] (zm. 1683) – mąż Judyty Tłuk i szwagier Adama Borka. Ojciec Jana Bogumiła Tłuka. Zob. SBZC, t. 3, s. 33.
- 38 Johann Gottlieb Tłuck [Jan Gottlieb Tłuk, Jan Bogumił Tłuk] – syn Judyty Tłuk z domu Borek i Fryderyka Tłuka, którym – po śmierci rodzica – opiekował się wuj Adam Borek, przysparzając mu mnóstwa problemów, głównie natury wychowawczej. Zob. SBZC, t. 3, s. 33.
- 39 Brak działu Yy w rękopisie.
- 40 Brak działu Zz w rękopisie.
- 41 Rudolph von Sobeck [Rudolf Sobek] (zm. 31 VIII 1713) – kanclerz cieszyńskiej kancelarii krajowej (12 IX 1695-31 VIII 1713). Żonaty z Heleną z Rostków. Zob. L. Szersznik, ,

- Materiały genealogiczno-heraldyczne do dziejów szlachty Księstwa Cieszyńskiego*, Cieszyn 2004, s. 139.
- 42 Nicklas von Guretzký *vel* Mikołaj Gurecki z Kornic – Prawdopodobnie syn Erazma Gureckiego i jego trzeciej żony Ludmiły von Lhotski. W 1715 Mikołaj wylegitymował się ze szlachectwa dokumentem wystawionym przez księcia cieszyńskiego Adama Waclawa. Zob. R. Sękowski, dz. cyt., t. 2, Katowice 2003, s. 454-455.
 - 43 Maximilian Bernhard von Skrbenský [Maksymilian Bernard Skrbeński] (31 III 1659-1738). Żonaty z córką Melchiora Friedricha von Canitz. Zob. J. Stibor, *Skrbenští z Hřístě a jejich náboženské vyznání* [w:] *Familia Silesiae*, t. 2, Cieszyn 1997, s. 46.
 - 44 Sydonia Catharina [Katarzyna Sydonia] (ok. 1550-VI/VII 1594) – żona księcia cieszyńskiego Waclawa III Adama. Od 1579 regentka Księstwa Cieszyńskiego. Popierała reformację. Po uzyskaniu pełnoletności przez syna Adama Waclawa wyszła za mąż za nadzupana trenczyńskiego Emeryka Forgacha. Pochowana w opactwie cysterskim w Lubiążu. Zob. I. Panic, dz. cyt., s. 27.
 - 45 Wentzel Adam [Adam Waclaw] (12 XII 1574-1617) – syn księcia cieszyńskiego Waclawa III Adama i Katarzyny Sydonii. Dzieciństwo spędził na dworze elektora saskiego a młodość we Wiedniu. Początkowo zwolennik protestantyzmu w 1610 przeszedł na katolicyzm. W 1611 złożył hołd cesarzowi Maciejowi i został radcą cesarskim. W 1617 mianowany radcą generalnym Śląska. 17 IX 1595 pojął za żonę Elżbietę Kettler, córkę księcia kurlandzkiego Gotarda Kettlera. Zob. I. Panic, dz. cyt., s. 30-31.
 - 46 Wentzel Adam [Waclaw III Adam] (1524-1579) – syn Waclawa II i Anny, córki margrabiego brandenburskiego Fryderyka i Zofii Jagiellonki. 15 II 1540 ożenił się z Marią, córką Jana z Pernštejnu, a po jej śmierci pojął za żonę 25 XI 1567 Katarzynę Sydonię, córkę księcia saskiego Franciszka I. W 1573 kandydat do tronu polskiego. Za jego panowania w Księstwie Cieszyńskim zapanowała reformacja. Zob. I. Panic, dz. cyt., s. 27.
 - 47 O. Petrus Nechr [Petrus Necher] (zm. 14 XI 1709) - bonifratr, alumn prowincji austriacko-czeskiej, kapłan. M. in. prowincjał i duszpasterz w Wiedniu, gdzie zmarł i został pogrzebany. Zob. KZ, s. 319.
 - 48 Brak działu Ss w rękopisie.
 - 49 Józef I Habsburg (26 VII 1678-17 IV 1711) – syn Leopolda I Habsburga i Eleonory Magdaleny von Wittelsbach. Król Węgier od 1687, król rzymski od 1690, cesarz rzymski od 1705, król Czech, książę Austrii. Zob. WEPWN, t. 13, Warszawa 2003, s. 44.
 - 50 Karol XII Wittelsbach (17 VI 1682-30 XI 1718) – król szwedzki od 1697. Syn Karola XI Wittelsbacha i Ulryki Eleonory Oldenburskiej. Zob. WEPWN, t. 13, s. 319.
 - 51 Johanna Catharina Borek [Joanna Katarzyna Borek] – Z domu Skrbeńska. Córka Jarosława Skrbeńskiego. Pierwsza żona Adama Borka. Zob. J. Stibor, dz. cyt., s. 46.
 - 52 Anna Gottschalkowskin [Anna Borek z domu Goczałkowska] – Córka Adama Goczałkowskiego, właściciela Dzięgiełowa i Heleny z Sobków. Około 1634 została żoną Jana Borka, matka Adama. Zob. SBZC, t. 3, s. 33; R. Sękowski, dz. cyt., t. 2, s. 407.
 - 53 Susanna Catharina Borek [Katarzyna Borek *vel* Borkówna] – żona Kacpra Wilczka.
 - 54 Caspar von Welczek [Kacper Wilczek] – W 1660 po śmierci pierwszej żony Katarzyny z Borków, ożenił się z Katarzyną Paczyńską z Tenczyna. Zob. J. *Siebmacher's grosses und allgemeines Wappenbuch*, bd. 4, 11 Abth., *Der Adel von Oesterr. Schlesien*, Nürnberg 1885, s. 103.
 - 55 Brak działu Pp w rękopisie.
 - 56 Anna Ludomilla Borek [Anna Ludmiła Borek *vel* Borkówna] – żona Weigharda Skrbeńskiego. Zob. J. Stibor, dz. cyt., ss. 40-41.
 - 57 Wejghardt Skrbenský [Weighard Skrbeński] (zm. 1679) – mąż Anny Ludmiły Borkówny (ślub 2 V 1657), po jej śmierci ożenił się z Anną Ludmiłą Trachówną. Zob. J. Stibor, dz. cyt., ss. 40-41, 46.

- 58 Frantz Wirzik – mąż Heleny Borkówny, siostry Adama Borka.
- 59 Helena Boreck [Helena Borek] – trzecia siostra Adama Borka, córka Jana Borka i Anny z Goczałkowskich. Zob. SBZC, t. 3, s. 33.
- 60 Kasper Czelo [z Czechowic i na Małych Kończycach] (zm. przed 1600) – Syn Piotra Czelo i Katarzyny Sedlnickiej z Chotic i Polskiej Ostrawy. Członek sądu szlacheckiego cieszyńskiego. Żonaty z Jadwigą z Scheliha i Rzuchowa, córką Jana Scheliha i Katarzyny Schelih. Zob. Jan. Krukowski, *Genealogia rodziny Czelo* [w:] „Rocznik Muzeum w Gliwicach”, R. 5:1989, s. 289-290.
- 61 Geörge Ohm von Januschowskÿ [Jerzyk Januszowski] – Syn Georga [Jerzego] Januszowskiego z Dolnej Suchej i Heleny z Rostków. Zob. L. Szersznik, dz. cyt., s. 117.
- 62 Johann Dietrich von Goczałkowskÿ [Jan Dietrich Goczałkowski] – Żonaty z Anną Barbarą Paczyńską z Tenczyna. W 1727 małżonkowie sporządzili testament. Zob. R. Sękowski, dz. cyt., t. 2, s. 407.
- 63 Rudolf Skrbenskÿ [Rudolf Skrbeński] (1687-1731) - ochrzczony 20 III 1687 r.; mąż „pani na Stonawie” Heleny Karoliny Goczałkowskiej, córki Jana Jetřicha Goczałkowskiego i Anny Barbary Paczyńskiej z Tenczyna. Ślub miał miejsce 18 II 1710. Zob. J. Stibor, dz. cyt., s. 46.
- 64 Johann Rudolph Czelesta von Csilestin [Jan Rudolf Czelesta] – syn Jana Kazimierza Czelesta (zm. 1723) i Anny Eleonory von Elßlinger von der Lohe; żonaty z Joanną Alojzją von Suenne, córką Krzysztofa von Suenne i Marii Elżbiety Sławikowskiej. Ziemski sędzia państwa wodzisławskiego. Właściciel Gólkowic. 20 IX 1767 uzyskał tytuł czeskiego barona. Zob. R. Sękowski, dz. cyt., t. 2, s. 407.
- 65 Adam Wentzel von Tenczin [Adam Waclaw Paczyński z Tenczyna] (1650-1713) – starosta Księstwa Cieszyńskiego; żonaty z Anną Heleną Hollyanum de Ponientzitz. Zob. Leopold Jan Szersznik, dz. cyt., s. 192.
- 66 O. Melchioris Billitzoty *vel* Melchioris Billizotti [Melchior Pilizotti] - bonifater, alumn prowincji austriacko-czeskiej, kapłan. Przeor konwentu w Cieszynie (1721-14 V 1724). Zob. M. M. Łobozek, *Apteka Bonifratrów w Cieszynie*, Kraków 2002, s. 34.
- 67 O. Mattheus Majer *vel* Matthaues Mayer (zm. 25 XII 1734) – bonifater, alumn prowincji austriacko-czeskiej, kapłan. W życiu zakonnym pełnił różne obowiązki, m. in. był prowincjałem; przebywał także w konwencie bratysławskim, gdzie zmarł. Zob. KZ, s. 360.
- 68 Johann Adam Pelka von Neüstadt [Jan Adam Pelka z Nowego Miasta] – właściciel Kończyc Małych. Zob. L. Szersznik, dz. cyt., s. 151.
- 69 Anton von Bass [Anton von Beeß] – Właściciel Koniakowa. Zob. L. Szersznik, dz. cyt., s. 63.
- 70 Georg Welczek [Jerzy Wilczek] – Właściciel Kończyc Wielkich i Kaczyc. Zob. L. Szersznik, dz. cyt., s. 200.
- 71 Carl Frantz von Skrbenskÿ [Karol Franciszek Skrbeński] (1681-1719). Syn Franciszka Albrechta Skrbeńskiego i Heleny Skrbeńskiej z domu Sobek. W przeciwieństwie do zdecydowanej większości rodu był katolikiem. Zob. J. Stibor, dz. cyt., s. 46.
- 72 Heinrich von Larisch *vel* Heinrich Ferdinand Larisch (1653-14 VI 1730) – syn Jana Friedricha Larischa i Anny Gorzyckiej z Gorzyc. Ziemski marszałek cieszyński; m. in. właściciel dóbr w Karwinie, Albrechcicach, Rostropicach i Bielowicku. Zmarł w Opawie. Zob. BSSM, t. 2 (14), s. 74.
- 73 Bernhard von Rosteck [Bernhard Rostek z Bzia] – „pan na Szymbarku”, ojciec Jana Rostka właściciela dóbr w Szymbarku i Dolnej Suchej. Zob. L. Szersznik, dz. cyt., s. 158; J. Sinapius, *Des schlesischer Adels[...] oder Fortsetzung schlesischer Curiositäten, darinnen die gräflichen, freuherrlichen und adelischen Geschlechter, so wohl schlesischer Extradition, als auch die aus andern Königreichen und Ländern in Schlesien kommen, und entweder darinnen noch floriren, oder bereits ausgangen, in völligem Abrisse dargestellt werden*, Bd. 2, Leipzig-Breslau, 1728, s. 930.

- 74 Ferdynand III Habsburg (13 VII 1608-2 IV 1657) – syn cesarza Ferdynanda II Habsburga i Anny Marii Bawarskiej. Król Węgier od 1625, Czech od 1627, cesarz rzymski od 1637. 20 II 1620 poślubił Marię Annę Habsburg (18 VIII 1606-13 V 1646), córkę króla Hiszpanii Filipa III Habsburga i Małgorzaty Habsburg. 3 VII 1648 poślubił Marię Leopoldynę Habsburg (3 IV 1632-7 VIII 1649), córkę księcia Tyrolu Leopolda Habsburga i Klaudii Medycejskiej. 30 IV 1651 pojął za żonę Eleonorę Gonzagę (13 XI 1630-6 XII 1686), córkę Karola II Gonzagi i Marii Gonzagi. Zob. WEPWN, t. 9, Warszawa 2002, s. 20.
- 75 O. Godfried Alth *vel* Godefridus Alt (zm. 25 I 1748) – bonifrat, alumn prowincji austriacko-czeskiej, kapłan. Prowincjał i duszpasterz w Feldsberg, gdzie zmarł. Zob. KZ, s. 25.
- 76 O. Innocenty Bruckhmejer *vel* Innocentius Bruckmayer (zm. 12 IX 1730) – bonifrat, alumn prowincji austriacko-czeskiej, kapłan. W ostatnich latach życia przebywał w Cieszynie, gdzie zmarł. Zob. KZ, s. 256.
- 77 Leopold Schimonský von Schimoni [Leopold Szymoński] – Zob. J. Sinapius, dz. cyt., Bd. 2, s. 930; L. Szersznik, dz. cyt., s. 189.
- 78 O. Hieronymus Hein *vel* Hieronimus Kain (zm. 19 IX 1716) – bonifrat, alumn prowincji austriacko-czeskiej, kapłan, prowincjał. Zmarł w Pradze. Zob. KZ, s. 263.
- 79 Na obecnym etapie badań nie udało się rozwiązać inicjałów.
- 80 Na obecnym etapie badań nie udało się rozwiązać inicjałów.
- 81 Marcus Kulik *vel* Marcus Kullig (zm. 11 I 1735) – bonifrat, alumn prowincji austriacko-czeskiej, kapłan. Pogrzebany w Bratysławie, gdzie zmarł. Zob. KZ, s. 11.
- 82 Karol VI Habsburg (1 X 1685-20 X 1740) – Syn cesarza Leopolda I i Eleonory Magdaleny z Wittelsbachów. Młodszy brat cesarza Józefa I Habsburga. Cesarz rzymski od 1711. 1 VIII 1708 ożenił się z Elżbietą Krystyną von Braunschweig-Wolfenbüttel. Zob. WEPWN, t. 13, s. 317.
- 83 Graffen von Praschma [Prażma z Bilkowa] – „panem na Frydku” był wówczas Franciszek Wilhelm Prażma (1677-9 V 1731 w Wołowie), syn Karola Szczepana Józefa Prażmy i Ludwiki Marii von Oppersdorf.
- 84 Po przeliczeniu chronostychu otrzymuje się datę: 7 marzec 1723 r.
- 85 Chronostych niewłaściwie zapisany; otrzymuje się cyfrę 2537.
- 86 Brak działu Kk w rękopisie.
- 87 Leopold von Lothringen (11 IX 1679-27 III 1729) – Książę lotaryński 1690-1729, książę cieszyński 1722-1729. Syna Karola V Lotaryńskiego i Eleonory Habsburżanki, córki cesarza Ferdynanda III Habsburga, uprzednio małżonki króla polskiego Michała Korybuta Wiśniowieckiego. 13 X 1698 ożenił się z Elżbietą Charlotte Orleańską. Zob. <http://www.royaltyguide.nl/families/lothringen/lothringen4.htm> [odczyt 12 X 2010]
- 88 Carl Joseph Erdmann von Henckel (1688-1760) – Właściciel Bytomia. Zob. *Neue Deutsche Biographie*, Bd. 8, Berlin 1969, s. 518
- 89 Ferdynand IV Habsburg (8 IX 1633-9 VII 1654) – Syn cesarza rzymskiego Ferdynanda III Habsburga i Anny Marii Habsburg, córki króla hiszpańskiego Filipa III Habsburga i Małgorzaty Habsburg. Król Czech od 1646, Węgier od 1647, w 1653 za życia ojca koronowany na cesarza rzymskiego. Zob. <http://genealogy.euweb.cz/habsburg/habsburg4.html> [odczyt 23 X 2010]
- 90 Krowne – podatek od pogłównia bydła.
- 91 Przypuszczalnie weksel *in blanco*.
- 92 Tj. kondygnacji.
- 93 Tj. ambonę.
- 94 Tj. wolni panowie.

Indeks osób

Adam Waclaw – 41, 68
Alt Godfried [Alt Godefridus] – 75, 121, 141
Banphius Bernardus – 146
von Bass Anton – zob. Beeß Anton
Beeß Anton [von Bass Anton] – 104
Billitzoty Melchioris – zob. Pillizotti Melchior
Billizotti Melchioris – zob. Pillizotti Melchior
Boreck Anna Ludomilla – zob. Borek Anna Ludmiła
Boreck Johanna Catharina – zob. Borek Joanna Katarzyna
Boreck Susanna Catharina – zob. Borek Zuzanna Katarzyna
Borek Adam – 1, 12, 32, 35, 58
Borek Anna – 63
Borek Anna Ludmiła [Boreck Anna Ludomilla] – 64
Borek Helena – 64
Borek Jan [Borek von Stanislowitz Johann] – 11, 15, 31, 63, 226
Borek Joanna Katarzyna [Boreck Johanna Catharina] – 63
Borek Julianna – 11, 58
Borek Kacper [Borek Caspar] – 11, 37-38, 64, 226
Borek Wilhelm – 225
Borek Zuzanna Katarzyna [Boreck Susanna Catharina] – 63
Bruckmayer Innocentius [Bruckmejer Innocentj] – 121
Clemens Johann Chrizostom – 47
Clemens Johann Geörge – 46
Cohrn – 22
Croyn Donatus – 183
Cymoreck Geörge – 73
Cymoreck Matthaëus – 73, 77
Cymoreck Michaël – 73, 77
Cymoreck Susanna – 73
Cselesta Jan Rudolf [Czelesta von Csilestin Johann Rudolph] – 98
Czelesta von Csilestin Johann Rudolph – zob. Cselesta Jan Rudolf
Czelo Kacper [Czelo Kasper] – 64
Dechant – 47
Egrides – 83

Elisabeta Lucretia – zob. Elżbieta Lukrecja
 Elżbieta Lukrecja [Elisabeta Lucretia] – 31, 68, 225
 Ferdynand III Habsburg – 109, 225
 Ferdynand IV Habsburg – 226
 Figna Johann – 48, 49
 Fisco – 1
 Folstein Johann Geörge – 49
 Franck Andreas – 42, 43
 Frey Gottfriedt – 41-43, 45-46
 Geiger Modestus – 2
 Gelder Athanasius – 9
 von Goczalkowskÿ Johann Dietrich – zob. Goczalkowski Jan Dietrich
 Goczalkowski Jan Dietrich [von Goczalkowskÿ Johann Dietrich] – 91
 Groschelowitz Simon – 48
 Gurecki Mikołaj [von Guretzkÿ Nicklas] – 38
 Gurecki Waclaw [von Guretzkÿ Wentzel] – 63
 von Guretzkÿ Nicklas – zob. Gurecki Mikołaj
 von Guretzkÿ Wentzel – zob. Gurecki Waclaw
 Haslinger Jacob von – 183-184
 Heczko Michaël – 231, 233;
 Hein Hieronymus – 133
 von Henckel Carl Joseph Erdtmann – 197-199
 Hetzko Michel – zob. Heczko Michaël
 Heÿmann Georg – 39, 45
 Iberer Antonÿ – 133
 Janissek Geörge – 73
 Janissek Maria – 73
 von Januschowskÿ Geörge Ohm – zob. von Januszowski Jerzyk Ohm
 von Januszowski Jerzyk Ohm [von Januschowskÿ Geörge Ohm] – 75-76, 84, 90
 Józef I Habsburg – 60
 Kaluß Eva – 42
 Kaluß Johann – 42-43
 Karol VI Habsburg – 143, 193, 195, 197, 200
 Karol XII Wittelsbach – 60
 Kaschka Caspar – 175
 Katarzyna Sydonia [Sydonia Cathrina] – 41, 68

Kajmer – 150
 Klabuzner Mauritius – 146
 Klein Michaël – 133, 134
 Klisch – zob. Klischtz Joannes Benedictus
 Klischtz Joannes Benedictus– 59-60
 Kocheÿda Andreas [Kocheÿda Anres] – 74
 Kocheÿda Eva – 74
 Kolhaß Paul – 45
 Kullig Marcus [Kulig Marcus] – 141
 Lammar Johann – 86
 Langer Antony – 55
 Larisch Frantz – 93
 Larisch Heinrich – 93, 104
 Leopold I Habsburg – 12, 193
 Leyda Johann – 43
 Lothringen Leopold von – 196-199
 Marx Matthias – 86
 Mayer Matthaëus – 104
 Majer Matthaëus – zob. Mayer Matthaëus
 Mentzel Klemens [Mentzel Clemens] – 1, 17, 49, 59, 107, 121, 129-130, 141,
 146
 Mentzel Johann Carl – 80, 83, 95
 Michalskÿ Simon – 94
 Mirzwa Hanß – 74
 Mohr Caspar – 133
 Molard Carl von – 143
 Morian – 47
 Necher Petrus – 45, 134
 Nechr Petrus – zob. Necher Petrus
 Neehr Petrus– zob. Necher Petrus
 Neühauß – 131
 von Roßenott – 136-137
 von Rottenberg Julianna – zob. Borek Julianna
 Pelka von Neüstadt Johann Adam – zob. Peřka Jan Adam
 Peřka Jan Adam [Pelka von Neüstadt Johann Adam] – 104
 Pillizotti Melchior [Billitzoty Melchioris, Billizotti Melchioris] – 102, 104,

122, 145-146
 Pohl Georg – 133
 Pollivio Lorentz – 69
 Portmanus Leopoldus Pius – 146
 Pruckhmayer Innocentius – zob. Bruckmayer Innocentius
 Pusch Gottfriedt – 107-108
 von Rosteck Bernhardt – zob. Rostek Bernard
 Rostek Bernard [von Rosteck Bernhardt] – 107
 von Rottenbergin [Rottenberg] Julianna – zob. Borek Julianna
 Schimonský von Schimoni Leopold – zob. Szymoński Leopold
 Scholz Constantino [Scholz Konstantin] – 1, 13
 Skrbenský Carl Frantz – zob. Skrbeński Karol Franciszek
 von Skrbenský Maximilian Bernhard – Skrbeński Maksymilian Bernard
 von Skrbenský Rudolph – zob. Skrbeński Rudolf
 Skrbenský Weýghardt – zob. Skrbeński Weighard
 Skrbeński Karol Franciszek [Skrbenský Carl Frantz] – 91, 104
 Skrbeński Maksymilian Bernard [von Skrbenský Maximilian Bernhard] – 39,
 130-131
 Skrbeński Rudolf [von Skrbenský Rudolph] – 91-92, 96, 145
 Skrbeński Weighard [Skrbenský Weýghardt] – 64
 Slawikowský Christophorus – zob. Sławikowski Krzysztof
 Sławikowski Krzysztof [Slawikowský Christophorus] – 45, 47-48
 Sobeck Johann George – zob. Sobek Jan Jerzy
 von Sobek Carl – Sobek Karol
 von Sobeck Rudolph – zob. Sobek Rudolf
 Sobek Jan Jerzy [Sobeck Johann George] – 32
 Sobek Karol [von Sobek Carl] – 16
 Sobek Rudolf [von Sobeck Rudolph] – 36, 58, 89
 Sommerfeldt Elias Daniel de – 143
 Sydonia Cathrina – zob. Katarzyna Sydonia
 Szymoński Leopold [Schimonský von Schimoni Leopold] – 129
 Tauber von Tauben Ferdinandt Wilhelm – 67, 70-72
 von Tenczin Adam Wentzel – zob. Tenczyński Adam Waclaw
 Tenczyński Adam Waclaw [von Tenczin Adam Wentzel] – 101, 104
 Tluck Friedrich – zob. Tłuk Fryderyk
 Tluck Johann Gottlieb – Tłuk Jan Bogumił

Tluck Juditha – Tłuk Judyta
Tluck Max – Tłuk Maksymilian
Tłuk Fryderyk [Tluck Friedrich] – 33
Tłuk Jan Bogumił [Tluck Johann Gottlieb] – 33-34, 177, 235, 237
Tłuk Judyta [Tluck Juditha] – 33
Tłuk Maksymilian [Tluck Max] – 33
Twaruschka Joannes Gallus – Twaruszką Jan Gallus
Twaruszką Jan Gallus [Twaruschka Joannes Gallus] – 9
Wacław III Adam – 42-43
Weinman Johann Ludwig – 55
Weißmann – 150
von Welczek Caspar – zob. Wilczek Kacper
Welczek George – zob. Wilczek Jerzy
Weltzeck George – zob. Wilczek Jerzy
Wendrinský Hanß – zob. Mirzwa Hanß
Wierzock George – 73
Wietringen und Diebing Nicolaus Jacqvemin zu – 198
Wilczek Jerzy [Weltzeck George, Welczek Georg] – 85, 104
Wilczek Kacper [von Welczek Caspar] – 63
Wirzik Frantz – 64
Witlib Anna – 48
Wolter Agapitus – 9
Woleger Norbertus – zob. Woliger Norbertus
Woliger Norbertus – 9, 121, 141
Wolleger Norbertus – zob. Woliger Norbertus
Ziarský Paul – 41

Indeks miejscowości

- Baar – zob. Bar
Bar [Baar] – 198-200
Barttelsdorf – zob. Bartowice
Bartowice [Barttelsdorf] – 92, 97
Beüthen – zob. Bytom
Bielitz – zob. Bielsko
Bielsko [Bielitz] – 231
Bobrek – 41-42, 44, 49, 67, 69, 75, 149
Bratysława [Preßburg] – 121
Breßlau – zob. Wrocław
Bytom [Beüthen] – 198
Carvin – zob. Karwina
Cierlicko [Tierlitzko] – 37
Cieszyn [Teschen] – 1, 9, 11, 31-32, 35-36, 41, 43, 45-46, 48, 57, 59, 69, 71, 74-75, 79, 82, 84, 88-91, 93, 96-97, 101-102, 104-105, 111, 121-122, 130, 133, 142, 146, 149, 171, 183, 195-200, 225-226, 233
Dolna Sucha [Nieder Sucha] – 75, 84, 90
Dolne Gołkowice [Nider Golkowitz] – 98
Grodziszczce – 1, 11, 13, 37-38, 73, 107, 132, 175, 178
Groß Glogau – zob. Głogów
Groß Kuntschitz – zob. Kończyce Wielkie
Głogów – 80
Feldsberg – zob. Valtice
Freÿstadt – zob. Frysztat
Friedeck – zob. Frydek
Frydek [Friedeck] – 79-80, 86-87, 144, 149
Frysztat [Freÿstadt] – 85
Karwina [Carvin] – 59-60
Kißelau – zob. Kisielów
Kisielów [Kißelau] – 98
Kończyce Wielkie [Groß Kuntschitz] – 85
Końska – 101
Kostkowice – 101
Kują – 93

Liburnia – 41-42, 45, 149
Lothringen – zob. Lotaryngia
Lotaryngia [Lothringen] – 196-197, 199-200
Loßlau – zob. Wodzisław Śląski
Montferat – 198
Nejš – zob. Nysa
Nieder Golkowitz – zob. Gołkowice
Nieder Sucha – zob. Dolna Sucha
Nysa [Nejš] – 1, 133-134
Olmütz – zob. Ołomuniec
Ołomuniec [Olmütz] – 55
Opawa [Troppau] – 12, 29, 175, 183
Opole [Oppeln] – 93
Oppeln – zob. Opole
Podlešy – zob. Podlesie
Podlesie [Podlešy] – 101
Praag – zob. Praga
Praga [Praag] – 121, 141, 143, 145, 225
Preßburg – zob. Bratysława
Racibórz [Rattibor] – 94
Radwanitz – zob. Radwanice
Radwanice [Radwanitz] – 92
Rattibor – zob. Racibórz
Rom – zob. Rzym
Rostropice – 1
Roÿ – zob. Rój
Rój [Roÿ] – 101
Rzym [Rom] – 121, 145-146
Steünau *vel* Steinau – zob. Stonawa
Stonawa [Steünau, Steinau] – 91-92
Teschen – zob. Cieszyn
Tierlitzko – zob. Cierlicko
Twórków – 1
Valtice [Feldsberg] – 1
Wędrynia [Wendrin, Wendryn] – 1-2, 13, 15-21, 23, 58, 64, 72-73, 107-108,
131, 175-176, 231, 233

Wendrin *vel* Wendrÿn – zob. Wędrynia

Wiedeń [Wien] – 142-143

Wien – zob. Wiedeń

Wodzisław Śląski [Loßlau] – 98

Wrocław [Breßlau] – 17-18, 22-23, 34, 57-58, 80, 95, 135-137, 141, 146, 177,
223, 225

Zamarski – 101

Bibliografia

1. Źródła rękopiśmienne

Archiwum i Biblioteka OO. Bonifratrów w Cieszynie.

Sygn. 164, *Odpis listu Leopolda Szymońskiego do kancelarii cesarskiej we Wiedniu.*

Sygn. 52, *Księga zmarłych prowincji austriacko-czeskie.*

Sygn. 25, *Księga chorych z lat 1773-1804.*

2. Literatura

300 lat Bonifratrów w Cieszynie, Cieszyn 2000.

Biografický Slovník Šzelska a Severní Moravy, t. 7, Ostrava 1996.

Gertner Henryk, *Brat Gabriel (Kamil brabia Ferrary) założyciel szpitali-konwentów Bonifratrów w Austrii, Polsce i Czechach*, Kraków 1994.

Golec Józef, Bojda Stefania, *Słownik Biograficzny Ziemi Cieszyńskiej*, t. 2, Cieszyn 1995; t. 3, Cieszyn 1998.

J. Siebmacher's grosses und allgemeines Wappenbuch, bd. 4, 11 Abth., *Der Adel von Oesterr. Schlesien*, Nürnberg 1885.

Krukowski Jan, *Genealogia rodziny Czelo* [w:] „Rocznik Muzeum w Gliwicach”, R. 5:1989.

Łań-Mirowska Henryka, *Bonifratrzy w Polsce (1609-1983)*, Rzym 1984.

Łobozew Marcin Maksymilian, *Działalność Bonifratrów cieszyńskich w latach 1946-1996*, Cieszyn 1996.

Łobozew Marcin Maksymilian, *Polska prowincja zakonna Bonifratrów pod wezwaniem Zwiastowania Najświętszej Marii Panny. 75 lat istnienia*, [Warszawa] 1997.

Neue Deutsche Biographie, Bd. 8, Berlin 1969.

Panic Idzi, *Poczet Piastów i Piastówien Cieszyńskich*, Cieszyn [brw].

Posedník Hubert, *Milosrdní bratři. Valtice – Feldsberg 1605-2005. Almanach ke 400 výročí příchodu Milosrdných bratří do Valtic*, Brno 2005.

Sękowski Roman, *Herbarz Szlachty Śląskiej*, t. 1-2, Katowice 2002- 2003.

Sinapius, *Des schlesischer Adels(...) oder Fortsetzung schlesischer Curiositäten, darinnen die gräflichen, freuherrlichen und adelischen Geschlechter, so wohl schlesischer Extraktion, als auch die aus andern Königreichen und Ländern in Schlesien kommen, und entweder darinnen noch floriren, oder bereits ausgangen,*

- in völliger Abrisse dargestellt werden*, Bd. 2, Leipzig-Breslau, 1728.
- Stibor Jiří, *Skrbenští z Hříště a jejich náboženské vyznání* [w:] *Familia Silesiae*, t. 2., Cieszyn 1997.
- Strohmayer Hermenegild, *Der Hospitalorden des hl. Johannes von Gott. Barmerzige Brüder*, Regensburg 1978.
- Szersznik Leopold, *Materiały genealogiczno-heraldyczne do dziejów szlachty Księstwa Cieszyńskiego*, Cieszyn 2004.
- Wielka Encyklopedia PWN*, t. 9, Warszawa 2002; t. 13, Warszawa 2003; t. 15, Warszawa 2003.

3. Strony internetowe

<http://www.hospital-kuks.cz/>

<http://www.royaltyguide.nl/families/lothringen/lothringen4.htm>

<http://genealogy.euweb.cz/habsburg/habsburg4.html>

Repertorium konwentu bonifratrów w Cieszynie z 1724 roku

**Monumenta historica fratrorum misericordiarum Tessinensis
vol. I**

**Repertorium konwentu bonifratrów
w Cieszynie z 1724 roku**

Opracowanie
Maksymilian Kuśka, Józef Marecki

Tłumaczył
Przemysław Stanko

Konwent Zakonu Bonifratrów
Cieszyn 2010

Wstęp

Historia bonifratrów w Cieszynie

Zakon Szpitalny Świętego Jana Bożego, zwany popularnie bonifratrami lub braćmi miłosiernymi, powstał w połowie XVI wieku z inicjatywy świętego Jana Bożego. Uwieńczeniem tego było nadanie Reguły św. Augustyna oraz potwierdzenie zakonu przez papieża Piusa V w roku 1572¹. Dało to podstawę prawną do niezwykle szybkiej ekspansji zakonu poza Hiszpanię. Działalność świętego Jana Bożego na półwyspie Iberyjskim w połowie XVI wieku, a więc w okresie rozwoju trendów związanych z reformacją na kontynencie europejskim, doskonale wpisała się w tendencje do zmian, jakie pod wpływem protestantyzmu zaczęły zarówno oddolnie, jak i odgórnie zachodzić w Kościele katolickim.

W roku 1605 książę Karol I Lichtenstein zwrócił się do generała zakonu Augustyna Kyrieleisona o przysłanie braci do miejscowości Valtice, zwanej również z niemiecka Feldsbergiem, na południowych Morawach, miasteczka leżącego w rozległym kluczu dóbr Lichtensteinów. Tam właśnie książę pragnął ufundować szpital i klasztor bonifratrom, by mogli służyć ubogim i chorym². Pierwsi bracia przybyli do Valtic 10 lutego 1605 roku obejmując działający w mieście szpital p.w. św. Barbary oraz dając tym samym początek bytności bonifratrów na ziemiach monarchii habsburskiej³.

Dalsza ekspansja zakonu na ziemiach monarchii austriackiej związana była z bratem Gabrielem hrabią Ferrary. On też wprowadził bonifratrów na ziemię polskie w roku 1609, a następnie był orędownikiem zakładania nowych placówek w Austrii, Czechach i na Morawach. W 1614 roku bonifratrzy osiedlili się w samym sercu dunajskiej monarchii w Wiedniu, w rok później w styryjskim Grazu a w 1620 roku w Pradze⁴.

W XVII wieku bracia miłosierni rozprzestrzeniaли się po terytorium Austrii, zyskując sławę dobrych lekarzy, pielęgniarzy, aptekarzy, opiekunów chorych i ubogich. Wszędzie gdzie się osiedlali bonifratrzy i zakładali swoje medyczne placówki spadała śmiertelność wśród lokalnego społeczeństwa. Podnosiła się także kultura medyczna na danym terytorium. Popularność bonifratrów sprawiła, że szybko przybywało nowych powołań. Braci pochodzących z Italii i Hiszpanów szybko zastąpili Niemcy, Czesi, Morawiaczy oraz Węgrzy, dzięki czemu więzi klasztorów ze społecznością lokalną uległy jeszcze większemu zacieśnieniu⁵.

Śląskie.
Pozytywna energia

U schyłku XVII wieku na terenie Austrii zakon posiadał już kilkanaście placówek, stając się znanym i szanowanym. Wiele magnackich rodów zabiegało o zakładanie przez bonifratrów domów oraz szpitali w swoich dobrach. W takich okolicznościach, w marcu 1694 roku, leżący na łożu śmierci marszałek Księstwa Cieszyńskiego Adam Borek postanowił zaprosić bonifratrów do swych dóbr w Wędryni. W dniu 22 marca 1694 roku przybył do tamże pierwszy bonifratr. Był nim ojciec Klemens Menzel. Przyjmuje się, że jego przybycie dało początek wspólnocie braci miłosiernych na Śląsku Cieszyńskim. W kilka dni później, 30 marca tego roku, zmarł Adam Borek przekazując na mocy testamentu wsie Wędrynia i Grodziszczę jako uposażenie na założenie konwentu i szpitala bonifratrów w Cieszynie⁶.

Niestety, wspaniale zapowiadające się dzieło nie zostało o mało co zniweczone przez zarządzającego wówczas Komorą Cieszyńską⁷ Leopolda Szymońskiego. W roku 1695 wystosował protest do kancelarii cesarskiej we Wiedniu, starając się obalić testament Borka. Dobrodziejowi bonifratrów zarzucał, że testament został napisany jakoby pod presją Menzla. Szymoński zastosował bardzo szeroką argumentację przytaczając również odpisy podobnych spraw toczących się na terenie Królestwa Czeskiego w XVII wieku. Sprawa miała, naturalnie, charakter czysto ekonomiczny, gdyż Leopold Szymoński opłacany był częściowo procentem od przychodu z dóbr, którymi administrował, zaś powiększenie tychże w momencie bezpotomnej śmierci właściciela Wędryni i Grodziszczę automatycznie oznaczałoby także zwiększenie jego osobistych dochodów. Na szczęście cesarz odrzucił argumentację zarządzającego Komorą. Testament uprawomocnił się i dał bonifratrom wystarczające środki na budowę cieszyńskiego konwentu⁸.

Ostatnie lata XVII wieku znamionują intensywne prace przy wznoszeniu cieszyńskiego klasztoru bonifratrów. Pełniący rolę przełożonego ojciec Klemens Menzel skupował parcele i nadzorował prace przy budowie gmachów. Prawdopodobnie, od chwili przybycia pierwszych bonifratrów do Cieszyna działała apteka, cały zaś obiekt, a więc klasztor, „szpital na siedem łóżek” oraz kościół oddane zostały do użytku w 1700 roku. Pod koniec tego roku, 20 listopada, miała miejsce uroczystość konsekracji świątyni oraz przeniesienie do jej podziemi doczesnych szczątków fundatora i jego drugiej małżonki Julianny z Rottenbergów Borkowej⁹.

Od chwili konsekracji świątyni i przybycia do Cieszyna większej grupy zakonników konwent wkroczył w okres dynamicznego rozwoju. Obiekty, zwłaszcza przeznaczone do leczenia i pielęgnowania chorych, ulegały ciągłej rozbudowie. Już w 1717 roku szpital powiększono do 20 łóżek, później w ra-

mach zapisów darczyńców i fundacji przybyły kolejne. Mimo, iż nominalnie ich liczba wynosiła 25, to – jak wynika z analizy księgi chorych – niejednokrotnie liczba osób równocześnie przebywających w placówce bonifraterskiej dochodziła do cyfry prawie dwukrotnie większej. Szczególnie działo się tak w obliczu wielkich klęsk żywiołowych, takich jak pożary miasta, okresy głodu czy też licznych wówczas epidemii¹⁰.

Szczęśliwie, mimo wydawania przez kancelarię cesarską dziesiątków aktów prawnych godzących w niezależność polityczną i ekonomiczną Kościoła katolickiego w Austrii, szczególnie za rządów cesarza Józefa II, bonifratrom udało się uniknąć nie tylko kasaty ale nawet większych represji. Zakon został uznany za szczególnie istotny i wręcz niezbędny dla sprawnego funkcjonowania państwa habsburskiego, mając tym samym prerogatywy do ciągłego rozwoju, rozbudowy własnych obiektów, powiększania terytorium i zakresu prowadzonej działalności. U schyłku XVIII wieku na terenie Królestwa Czeskiego funkcjonowało osiem konwentów braci miłosiernych. Przejściowo, wskutek zmian linii granicznych, do prowincji przynależały także klasztory położone w Prusach. Szpitale bonifraterskie należały do wzorcowych, świątynie posiadały bogaty wystrój, w klasztorach gromadzono – z donacji fundatorów – bogate wyposażenie, dzieła sztuki, szaty i naczynia liturgiczne. Jednym z bogatszych i cenionych ośrodków bonifraterskich był klasztor i szpital w Kuks (obecnie Czechy), które to obiekty w chwili obecnej uznawane są za jedne z ważniejszych dóbr kultury narodowej¹¹.

Jak wspomniano wyżej, cieszyński dom braci miłosiernych ulegał ciągłym rozbudowom i przeobrażeniom. Dbano nie tylko o powiększanie liczby łóżek i rozbudowę klasztoru. Bracia nieustannie doskonalili swoje umiejętności, kształcili się, zarówno w „sztuce cyrulickiej”, jak też farmaceutycznej, o czym świadczy zawartość ich cieszyńskiej biblioteki. Czas większych zmian nadszedł u schyłku XIX wieku. Dotychczasowy szpital nie odpowiadał już ówczesnym normom i standardom, dlatego podjęto decyzję o budowie nowego skrzydła szpitalnego. Prace ukończono w 1882 roku. W nowym obiekcie urządzono 5 sal z 36 łózkami. Tym samym liczba jednocześnie hospitalizowanych wzrosła do 60 osób¹².

Kolejną intensyfikację prac nad powiększaniem szpitala przyniosły lata I wojny światowej, kiedy to do bonifraterskiej placówki kierowano sporą liczbę rannych na froncie żołnierzy i rekonwalescentów. Szpital dysponował wówczas 98 łózkami, niemniej z wpisów do ksiąg chorych wnosić można, iż liczba hospitalizowanych jednocześnie osób była zazwyczaj przekraczana.

Rok 1918 przyniósł Europie zakończenie Wielkiej Wojny, Polsce zaś odrodzenie się po latach zaborów. Znaczna część Cieszyna znalazła się w granicach

Państwa Polskiego w roku 1920, kiedy to decyzją Rady Ambasadorów jego prawobrzeżna część przyznana została Rzeczypospolitej; lewobrzeżna część miasta została przydzielona Czechosłowacji. W niedługim czasie zmieniła się również podległość cieszyńskiego konwentu bonifratrów. W 1921 roku został tymczasowo włączony do prowincji prusko-śląskiej z siedzibą władz we Wrocławiu, zaś 3 kwietnia roku następnego wszedł w skład odrodzonej prowincji polskiej¹³. Część braci pochodzenia niemieckiego i czeskiego opuściła wówczas dom, a w ich miejsce przybyli Polacy. W 1922 roku przeorem cieszyńskiego konwentu wybrano brata Michała Buhla¹⁴.

Po zakończeniu I wojny światowej zastąpiły znaczne zmiany w cieszyńskim szpitalu bonifratrów. W związku ze sporymi zmianami organizacyjnymi placówek medycznych w Cieszynie szpital bonifratrów, w coraz większym stopniu, stawał się instytucją społeczną, pomocową i opiekuńczą, a jego funkcje szpitalne zostały zepchnięte na margines działalności. Było to przede wszystkim efektem coraz szerszej działalności ufundowanego przez hrabinę Gabrielę von Thun und Hohenstein szpitala miejskiego. W okresie międzywojennym szpital bonifratrów został przekształcony w placówkę opiekuńczą, zaś szpital prowadzony przez siostry św. Elżbiety wyspecjalizował się w leczeniu chorób płucnych¹⁵.

Lata II wojny światowej przyniosły *exodus* cieszyńskich braci miłosiernych. Miasto Cieszyn zostało włączone do III Rzeszy. W trzecim miesiącu wojny, 19 listopada 1939 roku, bonifratrów wysiedlono z Cieszyna do Krakowa znajdującego się w granicach Generalnej Guberni. Obiekty bonifraterskie zajęł najpierw ośrodek etapowy dla Niemców przesiedlanych z Besarabii do Rzeszy, następnie zaś służyły jako siedziba miejskiej komórki Hitlerjugend oraz ośrodek dla rekonwalescentów frontowych. Świątynia klasztorna została zamieniona na salę kinową¹⁶. Wspomnieć należy, iż część zasobu biblioteki i archiwum klasztorowego wykupił z rąk żołnierzy niemieckich dyrektor muzeum cieszyńskiego Wiktor Karger, dzięki czemu udało się mu przetrwać, w niemal nienaruszonym stanie, zawieruchę wojenną¹⁷.

Niemcy wycofali się z Cieszyna dopiero w pierwszych dniach maja 1945 roku. Miasto było jedną z kilku miejscowości II Rzeczypospolitej najdłużej pozostającym pod okupacją hitlerowską. W niedługim czasie do miasta powrócili bonifratrzy. Zastali kompletnie zrujnowany klasztor, obiekty szpitalne i kościół. Niemniej, w szybkim tempie, dużym nakładem sił i środków, udało się przywrócić obiektom ich poprzednie funkcje¹⁸.

Niestety, w początkach lat pięćdziesiątych dzieła bonifratrów cieszyńskich podzieliły los innych placówek szpitalno-opiekuńczych znajdujących się

w rękach Kościoła katolickiego na ziemiach polskich. Dokonano konfiskaty gospodarstwa rolnego, aptekę podporządkowano *Cefarmowi*, zaś szpital, przekształcony już wówczas w zakład dla nieuleczalnie chorych, przekazano pod zarząd prorządowemu *Caritasowi*¹⁹. Na szczęście miejscowi bracia uzyskali pozwolenie na dalszą pracę w zakładzie, dzięki czemu zachowali minimum środków, pozwalających im na egzystencję.

Bonifratrzy cieszyńscy, pozbawieni większości dochodów, wegetowali przez cały okres Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, zdani na łaskę państwa oraz wiernych, pamiętających o ich wielkich zasługach dla lokalnej społeczności. Dopiero transformacja lat dziewięćdziesiątych XX stulecia wniosła nową jakość i tchnęła ducha w cieszyński klasztor. W roku 1990 odzyskano szpital, w chwili obecnej będący domem pomocy społecznej dla chorych psychicznie mężczyzn, zaś cztery lata później pod zarząd bonifratrów powróciła apteka. W 2007 roku powołano do życia *Archiwum i Bibliotekę OO. Bonifratrów w Cieszynie* – instytucję będącą kolejnym dziełem prowadzonym przez braci, dbających o sukcesywny i dynamiczny rozwój podległych sobie instytucji, tak by w jak największym stopniu wpisywały się w życie lokalnej społeczności oraz Kościoła katolickiego.

Projekt
Konserwacja, digitalizacja, mikrofilmowanie,
kompleksowe opracowanie naukowe
oraz wydanie w formie materiału źródłowego
rękopisu oprawnego „Repertorium 1724”

Zadanie powyższe realizowane było przez Konwent Zakonu Bonifratrów w Cieszynie, poprzez jego jednostkę wewnętrzną Archiwum i Bibliotekę OO. Bonifratrów w Cieszynie, jest przykładem nowatorskiego podejścia do kwestii konserwacji i udostępniania rękopiśmiennych materiałów źródłowych. Zakres prac prowadzonych nad rękopisem można określić jako kompleksowy i wyczerpujący. Tym samym projekt zgodny jest z wieloma punktami *Strategii rozwoju kultury w województwie śląskim na lata 2006–2020*, doskonale wpisuje się w intencje władz samorządowych dotyczących kierunku i jakości rozwoju nauki i kultury na terenie Województwa Śląskiego.

Podjęte działania polegały na konserwacji jednostki archiwalnej, digitalizacji, pełnym opracowaniu naukowym oraz udostępnieniu i popularyzacji zawartego w niej materiału źródłowego, który dotyczy szeroko pojętej i rozumianej historii Śląska.

Prace nad prezentowaną jednostką prowadzone były wielotorowo. Obiekt przekazany został do pracowni konserwatorskiej, gdzie ustalono metody i zakres prac, a następnie przystąpiono do działań szczegółowych. Poszczególne karty i składki, po uprzednim rozszyciu, poddane zostały wszystkim niezbędnym zabiegom konserwatorskim, po czym przed ponownym zszyciem woluminu całość została zdigitalizowana. Ten sposób wykonywania kopii cyfrowych, polegający na skanowaniu poszczególnych kart, nie zaś bloku całego woluminu, gwarantuje dużo większe bezpieczeństwo dla obiektu, uzyskuje się przy tym dużo lepszą jakość skanu, a więc substancji, która udostępniona zostanie, szerokiemu kręgowi odbiorców. Z kopii cyfrowej wykonany został mikrofilm, który przy odpowiednich warunkach przechowywania, gwarantuje trwałość rzędu kilkuset lat. Po zakończeniu procesu digitalizacji obiekt został ponownie zszyty i oprawiony przy wykorzystaniu zachowanych części pierwotnej oprawy.

Równolegle *Repertorium* poddano kompleksowym pracom w warsztacie neograficznym. Tekst został odczytany i przepisany w językach oryginalnych, a następnie przetłumaczony na język polski. Treść poddano opracowaniu krytycznemu zgodnie z ogólnymi założeniami przyjętymi przez metodologów nauk

historycznych. Rzetelność użytego warsztatu historycznego, zweryfikowana została przez poddanie tekstu dwóm niezależnym od siebie recenzentom.

Taki zakres i kompleksowość prac skoncentrowana na jednym rękopisie archiwalnym, jest niewątpliwym *novum* w skali naszego kraju. Jednostka poddana została konserwacji, gwarantuje zachowanie substancji historycznej na wiele dziesiątek lat bez konieczności powtórnych ingerencji konserwatora. Proces digitalizacji i mikrofilmowania, z jednej strony dywersyfikuje możliwości korzystania z rękopisu, z drugiej zaś strony pozwala zachować oryginał w dobrym stanie, bez konieczności jego udostępniania czytelnikom. Digitalizacja pozwoli udostępnić treść rękopisu na stronach biblioteki cyfrowej, poszerzając tym samym w ogromnym stopniu możliwości prowadzenia prac badawczych. Wydanie źródła wraz z aparatem naukowym jest kolejnym przyczynkiem wspomagającym badania nad historią oraz dziejami wspólnot zakonnych na Śląsku.

Uwagi edytorskie

Publikowany rękopis *Repertorium 1724* znajduje się w Archiwum i Bibliotece OO. Bonifratrów w Cieszynie i oznaczony jest sygnaturą 9. Instytucja ta, jako jednostka wewnętrzna Konwentu Zakonu Bonifratrów w Cieszynie, zajmuje się gromadzeniem, zachowywaniem i utrzymywaniem jego dziedzictwa piśmienniczego.

Rękopis posiada wymiary 30,1 × 19,3 cm, liczy 263 karty dość grubego papieru czerpanego, w tym 41 czystych. Posiada oprawę tekturową, półskórkową, wykonaną z białej, ślepo tłoczonej skóry. Obłożenie oprawy wykonano z papieru marmurkowego, na pierwszej stronie okładki znajduje się duża winieta tytułowa bez adnotacji, z fragmentami pieczęci lakowej. Poniżej widnieje druga pieczęć lakowa ze śladem po sznurku. Na grzbiecie zachowały się dwie papierowe winietki: górna z adnotacją rękopiśmienną „Repertorium / 1724 / Kat. 9” i dolna z numerem 221. Oprawa zabezpieczona jest wiązaniem na dwa paski z białej skóry.

Kopiarz został zapisany przez nieznaną z imienia i nazwiska osobę, prawdopodobnie był to bonifratr. Został sporządzony jednym charakterem pisma, nie licząc kilku dopisków, z zachowaniem marginesu umieszczonego naprzemienne od strony grzbietu i od strony zewnętrznej. Do sporządzenia zapisów użyto atramentu brązowo-czarnego i brązowego. Krawędzie bloku zostały zabarwione na czerwono. Przed konserwacją blok rękopisu był niepełny; w części końcowej brakowało około 30 procent jego objętości. Prawdopodobnie karty zostały wycięte i przeznaczone na inne cele. Na stronie 105 znajduje się pieczęć owalna opłatkowa o wymiarach 4 cm × 3,5 cm z częściowo nieczytelnym zapisem w otoku: HENR. FERD. FHVEV [?]. RIMDIT. Współczesna numeracja stron została sporządzona ołówkiem na stronach zapisanych.

Przed konserwacją obiekt charakteryzował się dużym stopniem uszkodzenia. Blok w grzbiecie był odkształcony i częściowo oderwany od oprawy, grzbiety kart były częściowo odsłonięte. Skóra na grzbiecie i narożnikach była uszkodzona, widoczne były ukośne przecięcia w miejscu zwińzów i poprzecierana. Papier marmurkowy był mocno zabrudzony i miejscowo uszkodzony, zwłaszcza na krawędziach. Całość była dość mocno zabrudzona.

Przy publikacji tekstu rękopisu zasadniczo nie ingerowano w jego treść. Zachowano oryginalną pisownię wyrazów niemieckich i łacińskich. Ujednolicono

pisownię cyfr i dat, i tak np. cyfry: 1°, 4°, 8vo, 1°, 2do, 3^{tio} zastąpiono: 1, 4, 8, 1, 2, 3. Ponadto usunięto kropki, które w rękopisie występują zawsze po cyfrach. Ujednolicono pisownię wyrazu *anno*, który występuje ze znakiem skrótu jako *ao*, *Ao* oraz *Anno* i *anno*. Użyte przez kopistę skróty rozwiązano za pomocą nawiasów kwadratowych, m. in.: P. – P[ater], pr. – pr[eusischer], Lit. – Lit[tera]. Inne kwestie wyjaśniono w przypisach tekstowych. Dopełnieniem prac redakcyjnych było sporządzenie przypisów rzeczowych. Zamieszczono w nich biogramy oraz wyjaśnienia dotyczące niektórych terminów i wartości ówczasnie stosowanych środków płatniczych.

Indeksy odnoszą się do stron rękopisu, które w edycji źródła podano w nawiasie kwadratowym. W tłumaczeniu podano nazwy polskie miejscowości, o ile takie są w powszechnym użyciu. W przeciwnym razie użyto nazw współczesnych.

Zwieńczeniem prac było tłumaczenie całości rękopisu na język polski. Dla ułatwienia korzystania z publikacji przyszłym czytelnikom, sporządzono indeksy osobowy i miejscowości.

Tekst źródłowy

[s. 3]

Reverendus Pater Frater Clemens Mentzel²⁰ Silesius Nissensis Sacerdos Fratrum Misericordiae welcher den 22 Martÿ 1694 von Feldtsberg aus von damahligen Commissario Generali Sacerd[otis] P[at]re F[rat]ro priore Constantino Scholtz²¹ auch Priester S[ancti] Joannis DEI nach Wendrin jm Fürstenthumb Teschen zu deme damahls in Zügen liegenden Herrn See[ligen] Fundatore Adam Borecks²² Freyherrn von Rostropitz undt Tworckau Landes-Marchallen des Fürstenthumbs Teschen Erbherrn der Gütter Wendrin undt Grodischtz per Pohtam geschicket worden auch gedachten See[ligen] Herrn Fundatorem anoch vor seinem Todt Fürst Tage beÿ guthem Vorstande angetroffen solchem beständig Vorgebettet undt bies zu dem Tode geist[liche] disponiret welcher auch also den 30^a Martÿ 1694 fruhe gegen 9 Uhr nach aller geschehenen guthen Disposition gantz gegenwärtig seine See[ligen] in die Hände des Heylandts auffgegeben undt alß solcher pro interim in der Kirchen zu Wendrin begraben worden hat gedachter Pater Krafft eines Kay[serliche] Rescripts uti via custodiae nebst einem Herrn Sequestore so wohl die Würtschafft alß auch großen Haupt-Process zwischen dem See[ligen] Fisco über 4 Jahr läng nächesang^b tractiret nach deßen erhaltener Possession undt wie den nebenst

[s. 4]

außgemachten Ansprüchen der Plätze, Garthen, Vorwerckhe zu dem Closter erkauffet das Closter undt Hospital von Grundt außerbauet undt mit allen zugehörigen Mobilien eingerichtet undt in solches 1700 am Fest S[anct] Andreae mit etlichen fratribus den See[ligen] Herrn Fundatorem auch deßen anderte Frau Gemahlin von Wendrin in die Krufften des neuen Closters zu Teschen mit solennen Gest[liche] Ceremonien transferiret undt zu gleich gedachtes Closter angefangen zu bewohnen.

Frater Modestus Geiger²³ Unßers Heÿligen Ordens Professus nun mehri See[ligen] Gedächtnüs dieser hat den Stocks worauf die Fratres wohnen beÿ der Apotheckhen wo mann der mahlen zur Pforthten hineingehet concipirt undt mit eÿgenen Händen selbst aufführen helffen war von seiner Profession in Saeculo ein Maurer sehr fleißig undt seinen fleiß allenthalben in unßern Clöstern wie

^a *W rękopisie: 30^m.*

^b *Wyraz nadpisany.*

Tłumaczenie tekstu źródłowego

[s. 3]

Czcigodny ojciec brat Klemens Mentzel Ślązak z Nysy, kapłan Braci Miłosierdzia [Bożego], który 22 marca 1694 roku w Valticach z ówczesnym komisarzem generalnym ojcem bratem przeorem Konstantynem Scholtzem, także kapłanem św. Jana Bożego z Wędryni w Księstwie Cieszyńskim, wówczas na łożu śmierci znajdujący się śp. pan fundator Adam Borek, wolny pan na Rostropicach i Tworkowie, marszałek ziemski Księstwa Cieszyńskiego, pan dziedziczny dóbr Wędrynia i Grodziszczce, wysłał pocztą [wiadomość], iż wspomniany śp. pan fundator jeszcze przed swoją śmiercią zostawał przy dobrym umyśle, które trwale utrzymywał aż do utraty świadomości^a, która nastąpiła 30 marca 1694 roku, dysponował. Rano, około godziny 9.00, po uczynieniu dobrej dyspozycji, w obecności wielu, złożył na ręce Zbawiciela swoją duszę i potem tymczasowo został po- grzebany w kościele w Wędryni. Wspomniany ojciec [Klemens Mentzel], mocą cesarskiego reskryptu, jak i rzetelną troską, obok pana sekwestratora, nie tylko gospodarstwo, lecz także wielki główny proces między wymienionym Urzędem Podatkowym zatrzyma posesje na 4 lata i również dodatkowe

[s. 4]

pewne pretensje dotyczące placów, ogrodów, folwarków, które zakupił Zakon i na ich gruncie zbudował i urządził klasztor i szpital z wszystkimi przynależącymi dobrami ruchomymi i w tymże 1700 roku w dzień św. Andrzeja zamieszkało w nim kilku braci. Doczesne szczątki pana fundatora i jego drugiej żony, także za zgodą nowego klasztoru w Cieszynie, przeniesiono z Wędryni z uroczystą duchową ceremonią i wtedy także wspomniana wspólnota zakonna rozpoczęła zamieszkiwanie.

Brat Modest Geiger, profes naszego świętego Zakonu, odtąd świętej pamięci, ten ma celę przy aptece, nad którą mieszkają bracia, którą należało pomalować, i obmyślił, że do furty [mur] własnymi rękami sam poprowadzi. Murarz w swojej profesji [został] na wieki, znany w naszym klasztorze z wielkiej pilności, pod każdym względem żarliwy i stały, co udowodnił nam, także człowiek o wiel-

^a *Dosłownie: swojej śmierci duchowej.*

bekant eÿfrig undt beständig erwiesen undt ins Wercks gesetzt auch ein Mann von großter Frombkeit ist sielig in dem Herrn verschieden den 20 Junÿ 1712.

Requiescat in Sancta pace.

[s. 7]

N[ota] B[ene].^a Bey Aufführung des Kirchen Gewölbs ist in der Eckhe rechter Handt wann man auf das Kirchen Gewölb hineingehet in der Haupt Mauer gegen den Freüdthoft ein Loch gelaßen worden durch welches man einen kleinen Jung hinab laßen kann auf einem Stricks das Loch in der Haupt-Maurer ist man hoch undt zweÿ ellen breith der mahlen ist solches Loch oben auf mit einem Brett bedeckhet in einer Feüer oder Feündt Gefahr kann von Silber Geldt oder Schrifften etwas hinab geworsten werden welches mit allein truckhen vom Feüer ganz sicher sondern auch so leicht mit gefunden werden wirdt können es ist nit Ziegel außgeplastert es kann wohl auch ein man hinab gelaßen werden welcher nit sonderdriks ist.

N[ota] B[ene].^b Alß man anno 1723 im Monath Junio mit Rath undt guth heißen des Mauer Meisters den mittlern vor dem Kuchel Feuster drunten im Hoff stehenden Pfeiler seiner dem Gebäu causirenden unzierde wegen hauptsächlich aber die weillen derselbe wie zu ersehen gerad hinauf ist geführt worden mithin wenig oder gar nichts zum gebau behülfflich von seiner Stelle zu

[s. 8]

cassiren gesonnen war undt würck [lich] hat abtragen wollen hat man oben in der höhe in demselbigen einen eÿ sernen Amkher der da durch das Refectori Gewölb gezogen worden gefunden dahere pro notitia solcher keines weegs hinführe zu cassiren vor Rath samb befunden.

[s. 9]

Den 7 Augusti 1714^c Jahrs ist durch Ihr Hochwürden den Hochwurd Wohlgelährten Herrn Joannem Gallum Twaruschka²⁴ artium liberalium^d et philosophiae magis[ter] s[ancti]s[imae] theologiae baccalaureum formatum undt licentia[tus] Bischöf[fliche] Commissarium in dem Fürstenthumb Teschen undt der Stadt Teschen Dechant undt Ertzpriester unßer neu erbaute Kirchen sub Titulo MARIAE Himmelfarth in der fruhe umb 10 Uhr geweyhet worden.

^a *Zwrot umieszczony na lewym marginesie.*

^b *Zwrot umieszczony na lewym marginesie.*

^c *W rękopisie: 7ten Augusti 1714ten.*

^d *W rękopisie: A.A. L.L.*

kiej pobożności, zmarł w Panu 20 czerwca 1712 roku.

Niech odpoczywa w świętym pokoju.

[s. 7]

Nota bene. Przy prowadzeniu kościelnego sklepienia główny murarz wchodził do wnętrza w kącie po prawej ręce i na sklepieniu koło miejsca zwanego Freüdthoft^a, pozostawił otwór, przez który mały chłopiec mógłby się spuścić w dół na powrozie i ten główny mur, który jest pomalowany, jest wysoki i szeroki na dwa łokcie. Otwór ten u góry przykryty jest deską, [którą] niebezpieczeństwo ognia lub pożaru można unicestwić samym jednym ogniem [co] całkiem pewne, i w dół wpadną srebra, pieniądze i dokumenty, lecz także tak samo łatwo mogłyby się znaleźć w dole poukładane cegły.

Nota bene. Tak więc należało w miesiącu czerwcu 1723 roku, za radą i dobrym nakazem mistrza budowlanego, usunąć pośrednio kuchnię, okna na dole na dwór stojące; nakazaliśmy podpory budynku usunąć, [gdź] były brzydką ozdobą; z powodu [takiego] szczególnie, iż ten sam [mur], jak do patrzenia prosto w górę właśnie prowadził, a więc niewiele lub całkiem nic pomocnego dla budowli, [zaś] jego usunięcie przestrzeni

[s. 8]

nie powiększyło. Rzeczywiście chciał wznieść w górze sklepienie w tym samym miejscu, które tam przez refektarz znalazł, i wykonał, i uznał wraz z radą, że żadnego sposobu do usunięcia nie znajduje.

[s. 9]

Dnia 7 sierpnia 1714 roku przez Jego Przewielebność wysoce i dobrze uczonego pana Jana Galla Twaruszkę, magistrą sztuk wyzwolonych i filozofii, bakałarza formata świętej teologii i licencjata, komisarza biskupiego w Księstwie Cieszyńskim, i dziekana miasta Cieszyna, i archiprezbitera naszego, nowo zbudowany kościół pod wezwaniem Wniebowzięcia NMP, rano o godzinie 10.00 został poświęcony. Następnie wspomniany pan dziekan odprawił Mszę świętą, a potem pan wikariusz i nasz zakonny kapłan jak też czcigodny ojciec Atanazy Gelder, sekretarz i ojciec Agapitus Wolter równocześnie jego [podczas] Mszy

^a *Prawdopodobnie oratorium.*

Darauf gedachter Herr Dechant die Heyl[ige] Meeß [sic!] gehalten dann sein Herr Vicarius undt unßer Ordens-Priester alß R[everen]dus P[ater] Athanasius Gelder Secret[arius] undt P[ater] Agapitus Wolter²⁵ ebenmäßig Ihr Heyl[ige] Meeßen vorreihet haben undt dieses in beÿ sein damahlig gehaltener Visitation des Teschnische Convents Adm[odum] R[everen]di P[atris] Hieronymi Heinn Provincialis undt Vorgesetzten Prioris P[atris] Norberti Woliger²⁶ sambt anderen f[rat]ribus undt so wohl Wolt[uh]tige] Mannß alß auch Frauen Perßohnen.

[s. 11]

Repertorium und Specification

Aller zu dem neü erbauten Closter Fratrum Misericordiae beÿ der König[liche] Stadt Teschen in Ober Schlesien gelegen befindlichen Haut Documenten Acten und allerley schriftlichen Uhrkundnüszen.

Lit[tera] A

Haut Original Fundamenta auf die Possession der neüen Foundation Fratrum Misericordiae beÿ Teschen.

- N° 1. Das Testament weÿl[and] Herrn Baron Casper Boreks²⁷ lauth welchen das Gutt Grödischtz dem Seel[igen] Herrn Adam Borecks unßerm Fundatori vermachtet worden anno 1667.
- N° 2. Der Letzter will Herrn Johann Borecks²⁸ Herrn Vatters unßers Seel[igen] Herrn Testatoris 1653.
- N° 3. Kupeck oder in casum mortis Erbschaftts Vergleich zwischen dem Seeligen Herrn Fundatorem undt seiner anderten Frauen Gemahlin Julianna von Rottenbergin²⁹ anno 1675.

[s. 12]

- N° 4. Unßers See[ligen] Herrn Fundatoris Testaments zweÿ vidimus anno 1694.
- N° 5. Unßers See[ligen] Herrn Fundatoris Testaments in deütschen Idiomate vidimus oder Transumpt.
- N° 6. Kayser[liche] Confirmation undt Definitiva über des Adam Boreckische Testament lauth welcher wier pro haeredibus universaliter declariret worden anno 1697.
- N° 7. Kayser[liche] Rescript an des Teschnische König[liche] Landes Ambt

swiętej przedstawił i to samo [uczynił] w trakcie ówczesnej wizytacji cieszyńskiego konwentu, w obecności czcigodnego ojca Hieronima Heinna prowincjała i przełożonego przeora ojca Norberta Woligera oraz innych braci i tak bardzo dobroczynnych ludzi, jak też kobiet i innych osób.

[s. 11]

Wykaz i wyszczególnienie.

Wszelkie dokumenty i akta odnoszące się do zbudowania klasztoru Braci Miłosiernych przy królewskim mieście Cieszynie, położonym na Górnym Śląsku, i znajdujące się inne rozmaitości i pisane świadectwa.

Litera A

Główne oryginalne dokumenty na posiadanie nowej fundacji Braci Miłosierdzia przy Cieszynie.

- Nr 1. Testament śp. pana barona Kaspra Borka, w którym zapisał dobra Grodziszczę śp. panu Adamowi Borkowi naszemu fundatorowi w 1667 roku.
- Nr 2. Ostatnia wola pana Jana Borka ojca śp. naszego pana testatora 1653 roku.
- Nr 3. Umowa lub ugoda w przypadku śmierci między śp. panem fundatorem i jego drugą żoną Julianną von Rottenbergin z 1675 roku.

[s. 12]

- Nr 4. Dwa widymaty testamentu śp. naszego pana fundatora z 1694 roku.
- Nr 5. Widymat albo transumpt testamentu w języku niemieckim śp. naszego pana fundatora.
- Nr 6. Cesarskie i ostateczne zatwierdzenie testamentu Adama Borka, które brzmi: my dla dziedziców powszechnie, i zostało zdeklarowane w 1697 roku.
- Nr 7. Cesarski reskrypt do Królewskiego Urzędu Ziemskiego w Cieszynie, według którego nasza własność została wydana w 1697 roku.

- nach welchen Unß die Haeredität extradiret worden anno 1697.
- N° 8. Die Citation des Teschnischen König[liche] Landes Ambt zur Publicirung des Kayser[liche] Rescript Herrn Fundatoris anno 1697.
- N° 9. Recognition von ermeldten König[liche] Ambt der unß würcklich extradirten Erbschaftt anno 1697.
- N° 10. Vom Kayser Leopoldo^{3o} ein Pfendt Brieff über welchen unßer See[ligen] Herrn Fundator 100 f[lo]r[en]³¹ Rein[ischen] Vorgslehnet de anno 1689.
- N° 11. Ein authentischer sub dato 18 July 1705 vidimus auf Pargament das kay[serliche] definitio undt Confirmation sub N° 6 über unßers See[ligen] Herrn Fundatoris Testament.
- N° 12. Original Quittung de dato Troppau 21^b Juny 1697 des Geist[liche] Herrn Vatters deren in Troppau ad s[ancantam] Barbaram Baarfüser Franciscaner über des empfangene legatum per funftzig

[s. 13]

- Ducaten in specie undt zehen harten Reichs Thaler zu einem Cimborio welches unßer Seel[igen] Herr Fundator in seinem Testament Lit[tera] A N° 4 undt N° 5 legiret.
- N° 13. Die Original Quittung deren H[errn] Commissarien de dato 19 May 1699 in puncto amotarum rerum über die zuerkante Lieffer Gelder pr[eussischer]^c 532 fr. 48 kr.^d warumben die Acta Lit[tera] LL³² N° 1 mit dem Kay[s[er]liche] Rescript undt das Administration Buch sub dato 19 May 1699 ein mehrers informiret.
- N° 14. Das erste eýgener Handt unßers Seel[igen] Herrn Fundatoris Schreiben in welchem Selber einen unßers Ordens Fratrem sub poena maledictionis aeternae begehret nach welchem auch Pater Constantinus Scholtz alß Commissarius Generalis sich nacher Wendrin begeben.
- N° 15. Des Seel[igen] Herrn Fundatoris eýgener Handt Original Schreiben in welchem Selber dem A[dmodo] R[everendo] P[at]re Constantino Scholtz seinen letzten willen eröffnet mit der Copialischen P[at]ris Constantini ertheilten Antworth.
- N° 16. Des Seel[igen] Herrn Fundatoris eýgener Handt Memorial an Ihro Kayser[liche] May[estat] in welchem die Gütter Wendrin undt

^a Tu i daley w rękopisic: fr.

^b W rękopisic: 21^m.

^c Tu i daley w rękopisic: pr.

^d W rękopisic: xr [kreuzern] lub kr.; daley: kr.

- Nr 8. Przytoczenie [pisma] Królewskiego Urzędu Ziemskiego w Cieszynie do publikacji cesarskiego reskryptu pana fundatora z 1697 roku.
- Nr 9. Rozpoznanie sprawy rozstrzyganej przez Królewski Urząd o naszym rzeczywistym zdeklarowanym spadku z roku 1697.
- Nr 10. List zastawny wydany przez cesarza Leopolda, w którym nasz śp. pan fundator zapisuje 100 florenów reńskich [na rzecz klasztoru bonifratrów] w 1689 roku.
- Nr 11. Autentyczny widymat na pergaminie z datą 18 lipca 1705 roku, w którym jest zatwierdzenie testamentu Nr 6 śp. naszego pana fundatora.
- Nr 12. Oryginalne pokwitowanie dla pana ojca [fundatora] z datą: Opawa 21 czerwca 1697 roku, w którym tenże w Opawie [w kościele] św. Barbary OO. Franciszkanów Bosych [?] odebrał legat 50

[s. 13]

- dukatów pozornie i 10 twardych talarów reńskich na cyborium, które nasz śp. pan fundator w swoim testamencie [pod] Lit[erą] A Nr 4 i Nr 5 leguje.
- Nr 13. Oryginalne pokwitowanie panom komisarzom z datą 19 maja 1699 roku, w punkcie spisanych rzeczy [potwierdzające], iż zeznał, że dostarczono pieniądze [w wysokości] 532 florenów i 48 krajcarów, o czym pośrednio informuje, zobacz akta [pod] Lit[erą] LL Nr 1 z cesarskim reskryptem i księgą administracyjną pod datą 19 maja 1699 roku.
- Nr 14. Pierwsze pismo ręką własną naszego śp. pana fundatora, w którym on sam jednego naszego brata pod karą wiecznego pohańbienia pragnął [ostrzec], po którym także ojciec Konstanty Scholz jako komisarz generalny sprzedał wieś Wędrynię.
- Nr 15. Oryginalne pismo śp. pana fundatora, w którym on sam ogłosił swoją ostatnią wolę czcigodnemu ojcu Konstantemu Scholzowi i udzielił tenże ojciec Konstanty odpowiedzi [zachowanej] w kopii.
- Nr 16. Memoriał śp. pana fundatora, spisany ręką własną, [skierowany] do Jego Cesarskiego Majestatu, w którym pragnął dobra Wędrynia i Grodziszczce, nam przedtem zatwierdzone, uzyskać na to pozwolenie, ale zmarł^a, i [zgodnie] ze swoim testamentem jak [patrz] Nr 4 podczas nadania był zdrowym, i Jego Cesarski Majestat pozostawił [nam] widymat tego au-

^a Dosłownie: przeprowadził się na drugą stronę.

Grodischtz unß zuvor testiren erlaubnus begehren wollen weillen aber mit dem Todt übereilet solches in seinem Testament ut N° 4 sub conditione salviret undt Ihro Kayser[liche] Mayestat überlaßen dieses Instrumenti Authentischer vidimus ist in unßer Duplica processus sub Allegatis sub Lit[tera] V N° 5 sub N° 28 allegiret undt beÿ denen originalius Lit[tera] V N° 20 also gefunden.

[s. 15]

Lit[tera] B

Wegen des Verkauften Gutt Wendrin das Kauff Instrumentum und darüber geführte Acta et notata pro memoria aufzuhöben.

- N° 1. Ein vidimus deren beÿ dem Gutt Wendrin befindtlichen Privilegien.
- N° 2. Ein vidimus des Privilegÿ wegen des Berg Großen Korzienitz.
- N° 3. Die Original Quittung nach welcher (titul) Herrn Borecks unßers Testatoris Herrn Vatter das Gutt Wendrin pr[eussischer] 22700 thalaren^a Schlesisch[en] erkauffet undt bezahlet de dato 1652.
- N° 4. Ein Instrumentum eines Wendriner Unterthaubunrechts geforderter Schuldt betreff[en].
- N° 5. Reversales über die zur Wendrin Vorseßenheiten der Wüstungen gezahlte contributiones.
- N° 6. Anschlag deren Intraden nach welchen das Gutt Wendrin verkauft worden.
- N° 7. Patents vidimus nach welchen das Gutt Wendrin auf Ihro Kay[serliche] Mayestat befehl feÿl gebothen worden.
- N° 8. Ein Ambts Rescript mit der Kay[serliche] Beÿlag nach welcher der Verkauf des Gutt Wendrin prorogiret worden.

[s. 16]

- N° 9. Ein Kay[serliche] Rescript mit dem beÿ gehenckten Memorial deren allhiesigen Hoch[wolgebohren] Landt Ständen in welchem, gesucht worden damit das Gutt Wendrin nicht von der Schlesischen Cammer erkauffet solte werden.
- N° 10. Ein vidimus des Kay[serliche] Hoff Cammer Rescript in welchen an die Schlesische Cammer commandiret wirdt das Gutt Wendrin zuverkauf-

^a Tu i dalej w rękopisic: Th.

tentycznego instrumentu, [który] jest w duplikacie dowodem w procesie pod Lit[erą] V Nr 5 i pod Nr 28 przytacza i przy tym oryginalnym [pod] Lit[erą] V Nr 20 się więc znajduje.

[s. 15]

Litera B

Z powodu sprzedaży dóbr Wędrynia instrument kupna i ponadto prowadzone akta i notaty dla pamięci należy przechowywać.

- Nr 1. Widymat, w którym znajdują się przywileje wsi Wędrynia.
- Nr 2. Widymat przywilejów dla góry Wielki Korzeniec.
- Nr 3. Oryginalne pokwitowanie według którego pan Borek nasz testator od ojca nabył wieś Wędrynię za 22700 pruskich talarów śląskich i zapłacił w 1652 roku.
- Nr 4. Instrument odnoszący się do poddanych z Wędryni żądających długu.
- Nr 5. Pokwitowanie zapłaconych kontrybucji ze wsi Wędrynia, wspominające o opuszczonych domostwach.
- Nr 6. Obwieszczenie podania, według którego sprzedał wieś Wędrynię.
- Nr 7. Widymat patentu, według którego, na rozkaz Jego Cesarskiego Majestatu, podano informacje o sprzedaży wsi Wędrynia.
- Nr 8. Reskrypt urzędu z cesarskim załącznikiem, według którego sprzedaż wsi Wędrynia została odroczone.

[s. 16]

- Nr 9. Reskrypt cesarski z dołączonym memoriałem, w którym wszystkie wysoko urodzone stany ziemskie szukały odpowiedzi czy Kamera Śląska powinna była kupić wieś Wędrynię.
- Nr 10. Widymat reskryptu Kamery Cesarsko-Dworskiej, w którym Kamera Śląska rekomendowała do sprzedaży wieś Wędrynię także w obliczu tego, iż należnie ją reprezentuje Kamera Cesarsko-Dworska oraz, że wszystkie stany ziemskie nie mogłyby kupić wsi Wędrynia.

fen zugleich auch bey füget daß sie Kay[serliche] Hoff Cammer gehörigsten repräsentiret daß die allhiesige Herrn LandStände das Gutt Wendrin nicht kauffen können.

- N° 11. Connotation welcher gestalten (titul) Herr Baron Carl von Sobecks³³ das Gutt Wendrin kauffen wollen.
- N° 12. Ein Schreiben gedachten H[err] Baron Sobek worinnen er sich declariret vor das Gutt Wendrin 30000 fr. undt wann solches die Hochlöb[liche] Cammer nicht verhindern möchte annoch darüber dem Closter einen Zusatz thuen wolte.
- N° 13. Ein glaub[lich] Instrumentum der Schatzung zu Wendrin.
- N° 14. Eine Authentische Information waß vorhin die Wendriner Unterthener ehe sie der Herrschafft Schatzung übertragen geschrt getreÿdt gegeben haben.

[s. 17]

- N° 15. Ersteres Project nach welchen das Gutt Wendrin nach gehendts von der Schlesischen Cammer erkauffet worden.
- N° 16. Der Schlesischen Cammer Rescript Copialis 1702 worinnen begshret wirdt daß R[everen]dus P[ater] Clemens denen allhiesigen Schloß Officianten umb das Gutt Wendrin zuverkauffen sich nach Breßlau erhöhen.
- N° 17. Auf der Schlesischen Cammer befehl die Anschastung des Regenten Ambt damit dem P[ater] Clemens wegen der gethanen Reÿse nacher Breslau die Unkosten refundiret werden.
- N° 18. Das Original Kauff Instrumentum zwischen der Schlesischen Cammer undt Mandatario nomine R[everen]di P[atris] Clementis über das Gutt Wendrin sambt der Kay[serliche] Hoff-Cammer Confirmation de anno 1702.
- N° 19. Ein vidimus des N° 18 gedachten Kauff Instruments.
- N° 20. Des Regenten Ambts Rescript mit der Schlesischen Cammer Beylaage worinnen die Tradition des Gutts Wendrin in termino s[ancti] Michaelis begehret wirdt.
- N° 21. Ein schreiben des H[errn] Vice Praesidenten in der Schlesischen Cammer allhiesigen Herrn Regentens anzeilige Anmaßung betref[en].

[s. 18]

- N° 22. Blaubwürdige Copiales der Schlesischen Cammer Rescript Krafft welchen wegen des Gutts Wendrin die Gelder des ruckständigen Kauffschillings undt Interessen wie auch des reservirte Holtz ohne fer-

Nr 11. Konotacja, w której podano, że pan baron Karol Sobek chciał kupić wsi Wędrynię.

Nr 12. Pismo wspomnianego pana barona Sobka, w którym deklarował kupno wsi Wędrynia za 30 tysięcy florenów i kiedy do tego nie chciała dopuścić Wysoko-Prześwietna Kamera, a ponadto na dodatek klasztor nie chciał tego uczynić [sprzedać].

Nr 13. Wiarygodny instrument oszacowania Wędryni.

Nr 14. Autentyczna informacja, iż niedawno poddani wędryńscy przekazali zboże, zanim władza [podjęła się] oszacowania.

[s. 17]

Nr 15. Pierwszy projekt dotyczący postępowania w [sprawie] sprzedaży wsi Wędrynia przez Kamery Śląską.

Nr 16. Reskrypt Kamery Śląskiej w kopii z 1702 roku, w którym czcigodny ojciec Klemens żądał prawa wniesienia we Wrocławiu pierwokupu wsi Wędrynia od wszystkich oficjalistów zamku.

Nr 17. Na rozkaz Kamery Śląskiej, Urząd Regencyjny informuje, iż ojciec Klemens, udający się w podróż do Wrocławia ma uzyskać zwrot wydatków.

Nr 18. Oryginalny instrument kupna wsi Wędrynia [zawarty] między Kamery Śląską i mandatariuszem [działającym] w imieniu czcigodnego ojca Klemensa wraz z zatwierdzeniem Kamery Cesarsko-Dworskiej z 1702 roku.

Nr 19. Widymat wspomnianego instrumentu kupna Nr 18.

Nr 20. Reskrypt Urzędu Regencyjnego z załącznikiem Kamery Śląskiej z żądaniem [opłat] ze wsi Wędrynia w terminie [na dzień] św. Michała.

Nr 21. Pismo pana wiceprezydenta Kamery Śląskiej skierowane do wszystkich panów regentów dotyczące różnych roszczeń.

[s. 18]

Nr 22. Nieuwierzytelniona kopia reskryptu Kamery Śląskiej, mocą którego dla wsi Wędrynia przekazała ona [Kamera] zaległe pieniądze z kupna w szelągach i interesów, jak również z zarezerwowanego drewna bez dalszego nabycia.

- nerer Anschaffung abgestattet werden.
- N° 23. Ein vidimus der Schlesischen Cammer Rescript lauth welchen das Kauff Instrumentum des Gutts Wendrin von der Kay[serliche] Hoff Cammer würck[lich] confirmirter gleich deme vorhandenen in unßeren Closter zu Breßlau vorwahrt wirdt.
- N° 24. Authentische Copiales eines Cammer Rescript lauth welchen das Kauff Instrumentum des Gutt Wendrin in forma probante allhiesigem Schloß Regenten Ambt zugeschicket worden.
- N° 25. Nachdeme die Hochlöb[liche] Kay[serliche] Hoff Cammer beÿ der Böheimb[liche] Hoff Cantzelleÿ durch das Teschnische König[liche] Ambt die Tradition des erkaufften Gutt Wendrin zuverfügen angehalten ist solches anbringen gedachter Hoff Cammer mit deme darüber ergangenen Kayser[liche] Rescript mittels der Böhm[liche] Hoff Cantzelleÿ durch das Teschnische Königliche Ambt umb den Traditions Tag des gedachten Gutts Wendrin zu terminiren sub praesentato 11 Octobris^a 1702 intimiret worden.

[s. 19]

- N° 26. Authentische Copiales des König[liche] Ambts Intimation an Herrn Schloß Regenten zur Tradition des Gutts Wendrin.
- N° 27. Allhiesigen Herrn Landes Hauptmann zu schreiben wegen begehrtter Lieffer Gelder von der Tradition des Gutts Wendrin.
- N° 28. Authentische Ambts Recognition welcher gestalten die ertheilte Quittung über den empfangenen Kauff-Schilling des Guttes Wendrin officiose vorgemerckhet worden.
- N° 29. Ambts Attestation wie die tradition des Gutts Wendrin vorgenomben undt vollbracht worden.
- N° 30. Copiales der Anschaffung von hiesigen Schloß Regenten Ambt den Abgang des halben Kauff Schilling aus dem Schloß Renth Ambt zu erhöhen.
- N° 31. Copiales das Regenten Ambts Anschaffung die abgehandelte Schlüssel Gelder beÿ den vorkaufften Gutte Wendrin aus dem Schloß Renth Ambt zu empfangen.

^a *W rękopisie: 11ma 8^{bris}.*

- Nr 23. Widymat reskryptu Kamery Śląskiej, który mówi o dokumencie kupna wsi Wędrynia zatwierdzonym przez Kamerę Cesarsko-Dworską i jednocześnie jest on przechowywany w naszym klasztorze we Wrocławiu.
- Nr 24. Autentyczna kopia reskryptu Kamery mówiąca o instrumencie kupna wsi Wędrynia, który w formie dowodu wysłano tutejszemu Urzędowi Regencyjnemu na zamku.
- Nr 25. Później, Prześwietna Kamera Cesarsko-Dworska przy Czeskiej Kancelarii Dworskiej postanawia wstrzymać reskrypt cesarski w sprawie wspomnianej wsi Wędrynia, [przesłany] za pośrednictwem Urzędu Królewskiego w Cieszynie do rozporządzenia, i poleca wspomniana Kamera Dworska, aby [reskrypt], który był na to wydany z Czeskiej Kancelarii Dworskiej poprzez Urząd Królewski w Cieszynie został przedstawiony 11 października 1702 roku i był zaakceptowany.

[s. 19]

- Nr 26. Autentyczna kopia polecenia urzędowego [wydanego] przez Urząd Królewski do panów regentów na zamku w sprawie wsi Wędrynia.
- Nr 27. Wielmożnego [?] pana marszałka ziemskiego należy powiadomić pisemnie z powodu tradycyjnej opłaty podatkowej od wsi Wędrynia.
- Nr 28. Autentyczna rekognicja urzędu, w której udzielił pokwitowania otrzymanej sumy szelągów z kupna wsi Wędrynia i oficjalnie zapisał.
- Nr 29. Poświadczenie urzędu, że zgodnie z tradycją przedsięwziął i wykonał [polecenia] dla wsi Wędrynia.
- Nr 30. Kopia kupna [wydana] przez tutejszy Urząd Regencyjny na zamku zaległej połowy szelągów z Urzędu Rentowego na zamku, która jest aktualna do ściągnięcia.
- Nr 31. Kopia kupna [wydana przez] Urząd Regencyjny, która omawia sposób rozwiązania umowy pierwokupu wsi Wędrynia z Urzędem Rentowym na zamku.

[s. 20]

- N° 32. Ein vidimus der Anschaffung an das hiesige Schloß Burggraffen Ambt waß maßen unß ohne fernere Anschaffung die beyñ vorkaufften Gutte Wendrin abgehandelte retenta undt reservata jedesmahl zu contentiren.
- N° 33. Ein vidimus der Anschaffung an hiesiges Schloß Renth Ambt Krafft welcher jedes mahl so wohl das halbe zurucks gebliebene Kauff-Pretium nach undt nach alß die pro rata kommende Interessen gegen Quittung sollen bezahlet werden.
- N° 34. Vidimus der Anschaffung an das hiesige Schloß Waldt Ambt wormit das reservirte Holtz richtig geliefert werden solle.
- N° 35. Original Recognition über die zu dem Gutt Wendrin gehörig abgegebene Privilegia Uhrkunden sambt allen andern Steuer Accis undt decimarum actis undt Quittungen.
- N° 36. Formular der Quittung dem allhiesigen Burggraffen Ambt über das empfangene Buchen Holtz ertheilet.

[s. 21]

- N° 37. Original Quittung der jenigen 360 fr. welche von unßerm Seel[igen] Herrn Fundatore vortestiret worden der Wendriner Kirchen.
- N° 38. Bewechselte Acta zwischen der Wendriner Kirchen undt unß wegen jetzt N° 37 gedachten Legaten.
- N° 39. Ein vidimus des haubt Privilegÿ über das Gutt Wendrin alß solches durch die Teschnische Fürstin anno 1440 vorkaufft worden.
- N° 40. Formular der Quittung undt wie viell unß von dem Burggraffen Ambt auf die 600 Claffter Ziegel Holtz lauth Kauff Contract abgegeben worden.
- N° 41. Formular wie die Quittung ins Kay[serliche] Renth-Ambt über die in Termin s[ancti] Michael[is] bies zu Auszahlung des völligen Capitals jähr[ige] fallende tausendt Gulden Rein[ischen].
- N° 42. Formular wie die Quittung über die halb jährige Interessen bies völliger Aufszahlung des Capitals ins Schloß Renth Ambt einzurichten ist.
- N° 43. Copiales wie die Quittung dem Herrn Burggraffen über die jähr[ige] zu empfangen habende

[s. 22]

- 30 Claffter Holtz zu ertheilen ist.
- N° 44. Weillen abermahlen die Wendriner Unterthaner gleichsamb sie das N^o

[s. 20]

- Nr 32. Widymat kupna [skierowany] do tutejszego zamku, burgrabiów i urzędów, ponieważ przy pierwokupie wsi Wędrynia było umówione, pilnowane i zarezerwowane, i za każdym razem zapewniano nas [iż otrzymamy wieś] bez dalszego wykupu.
- Nr 33. Widymat kupna [skierowany] do tutejszego Urzędu Rentowego na zamku, którego mocą za każdym razem pozostała połowa ceny kupna i [Urząd] powinien zapłacić ją w ratach za pokwitowaniem.
- Nr 34. Widymat kupna do tutejszego Urzędu Leśnego na zamku, na podstawie którego powinien dostarczyć zarezerwowane drewno.
- Nr 35. Oryginalne rozpoznanie w sprawie wsi Wędrynia, stwierdzające, iż oddał należne przywileje i dokumenty razem z wszystkimi podatkami i aktywami oraz dziesięcinami i pokwitowaniami.
- Nr 36. Formularz pokwitowania, jakie wydał tutejszy Urząd [Leśny] i burgrabiowie za otrzymane drewno.

[s. 21]

- Nr 37. Oryginalne pokwitowanie za owe 360 florenów, które zostały zapisane przez naszego śp. pana fundatora kościołowi w Wędryni.
- Nr 38. Bieżące akta między kościołem wędryńskim a nami z powodu wspomnianego legatu pod Nr 37.
- Nr 39. Widymat głównego przywileju na wieś Wędrynia, która została sprzedana przez książąt cieszyńskich w roku 1440.
- Nr 40. Formularz pokwitowania, jak dużo oddał nam Urząd Burgrabiowski: 600 sążni drzewa i cegieł, o czym mówi kontrakt kupna.
- Nr 41. Formularz pokwitowania Cesarskiego Urzędu Rentowego na [dzień] św. Michała aż do całkowitego wyliczenia zmniejszającego się kapitału rocznego w wysokości 1000 guldenów reńskich.
- Nr 42. Formularz z pokwitowania za okres połowy roku aż do całkowitego wyliczenia kapitału, przygotowany w Urzędzie Rentowym na zamku.
- Nr 43. Kopia pokwitowania z panem burgrabią, za okres roku, udzielonych

[s. 22]

- 30 sążni drewna, jakie przysługiwały [klasztorowi].
- Nr 44. Ponieważ poddani wędryńscy chcieli przedłożyć sprawę niejako o le-

37 gemeldte Legatum von der Wendriner Kirchen (mit welcher wier Vorhere die Acta N° 38 gewechßelt undt in Richtigkeit gebracht) nicht empfangen hätten vorbringen wollen undt darumben wier alß haeredes indirecte vom allhiesigen Herrn Decano angegangen worden. Alß ist darüber beÿ einer Diaet auf dem Schloß wie die Authentischen vidimus in deütsch alß Böhmischer Sprach zeügen sub dato 10 Septembr[is] anno 1706 gesprochen worden.

- N° 45. Copiales alß auch Authentischer vidimus über den aus der Landes Steuer Cassa des Fürstenthumb Teschen gegebenen Original Extract welcher erweist wohin die disputirte Gelder von denen Wendriner Unterthanern angewendet worden.
- N° 46. Copiales der Hochlöb[liche] Schleßische Cammer Rescript de dato Breßlau 31 Januari^a 1707 lauth welchen unß auf ein Jahr auf allhiesigen Schloß das Bier gegen Zuschrott erlaubet worden.
- N° 47. Die Original Quittung des Herrn Cohn- Schreibers

[s. 23]

bers der Teschnischen Cammer Gütter über den abgegebenen Beÿlaß lauth Kauff-Contract N° 18 Lit[tera] B. Was das Gutt Wendrin.

- N° 48^b. Einen Copial-Schreiben an Herrn Cammer Praesidenten nach Breßlau alß einmahl der Teschnische Herr Ober Regent die jährlich kommende 1000 fr. an Capital hintertrieben worden mit der darauf erfolgten Original-Antworth gedachten Herrn Cammer Praesidenten.
- N° 49. Weillen in unßer Apothecen dann undt wann einiger Brandtwein verkauftet und deßentwogen sowohl der Herr Buchhalter alß Herr Arrendator wie auch nachgehendts die Juden Klagbahr einkommen daher dieses Memorial pro Memoria auffgehöbet wirdt.

[s. 29]

Lit[tera] C

Alte unter der Baron Borecker Freündtschafft befindeliche Quittungen welche auf zu fallende Ansprüche wohl aufzuhöben seÿn.

- N° 1. Eine Quittung von der Frauen Malzanin gebornen Boreckin über das

^a *W rękopisie: 31^{tn} Januar.*

^b *W rękopisie błędnie wpisano dwukrotnie: N° 48.*

gacie spod Nr 37 dla kościoła wędryńskiego (o którym my przedtem przytoczyliśmy z dokładnością akt Nr 38) nie otrzymaliby i dlatego my, jak też dziedzice, przedłożyliśmy nie bezpośrednio z tutejszym panem dziekanem. Jak też na to, co się powiedziało, [spisany został] w języku niemieckim, jak też w czeskim, autentyczny widymat poświadczający to; przy tym uposażenie zostało złożone na zamek z datą 10 września 1706 roku.

- Nr 45. Kopia, jak też autentyczny widymat oryginalnego ekstraktu dany z Kasy Ziemskiej Podatkowej Księstwa Cieszyńskiego, który udowadnia gdzie dyskutowane pieniądze poddanych wędryńskich zostały skierowane.
- Nr 46. Kopia reskryptu Prześwietnej Kamery Śląskiej z datą: Wrocław 31 stycznia 1707 roku, która mówi, że pozwolono nam w tutejszym zamku piwo na rok wtoczyć w beczki.
- Nr 47. Oryginał pokwitowania dla pana Cohna pisma

[s. 23]

w sprawie dóbr Kamery Cieszyńskiej z załącznikiem, który mówi o kontrakcie kupna dóbr Wędrynia pod Nr 18 Lit[ery] B.

- Nr 48. Kopia pisma do pana prezydenta Kamery [Śląskiej] we Wrocławiu, jak też raz do pana wyższego regenta [Kamery] Cieszyńskiej w sprawie rocznego kapitału 1000 florenów, na który nie zgodził się i z tego powodu wyniknęła oryginalna odpowiedź wspomnianego pana prezydenta Kamery.
- Nr 49. Ponieważ w naszej aptece pan księgowy jak również pan arendarz sprzedawał kilka wódek, i dalej tak postępował, [sprawę] zaskarżyli Żydzi i z tej przyczyny powstał memoriał dla pamięci, który winno się przechowywać.

[s. 29]

Litera C

Stare pokwitowania pana barona Borka, które z powodu upadających roszczeń należy przechowywać.

- Nr 1. Pokwitowanie pani Malzanin z domu Borek w sprawie ostatniej sumy jej żądania z roku 1662 razem z innymi przynależnymi mu dokumentami.

letzte Quantum Ihrer Anforderung anno 1662 nebst andern darzu gehörigen Documenten.

- N° 2. Ein Fasciculus unterschiedener Theilungs undt Vergleichs Quittungen unter der Boreckischer Freundschaft.
- N° 3. Terminatur oder Specification derer schon mehren Theils bezahlten Praetensionen der bey Herrn Johann Borecks betreffend.
- N° 4. Die Donation denen zweyten Clöstern zu Troppau von der Freylen von dem Rottenberg der anderten Frauen Gemahlin unßers Fundatoris.
- N° 5. Eine Recognition lauth welcher Herr Caspar Borecks 234 Rheinische Thalar aufs Teschnische Rathauß vor eine Bürgschaft erleget.

[s. 31]

Lit[tera] D

Wegen des Freyen Haußes in der Stadt Teschen.

- N° 1. Ein Rescript von der Teschnischen Fürstin Elisabetha Lucretia³⁴ an den Herrn Johann Borecks anno 1648 lauth welchen die Fürstin vor die Gemeinde der Stadt Teschen intercediret daß er auch wegen des Freyen Haußes in der neuen Stadt (doch ohne alle Praejudiz) zu der Freündt[schaft] abgeforderten Brandt-Schatzung concurriren möchte.
- N° 2. Ein ander wärthiger Rescript von gedachter Fürstin de anno 1651 an Herrn Johann Borecks lauth welchen erkant wirdt daß auch die freyen Haußer gleich wir das seine in der neu Stadt zu der Feündt[schaft] Brandtschatzung (doch ohne alle Praejudiz undt der Freyheit unbeschadet) zu concurriren billich ist.
- N° 3. Recognition von der König[liche] Stadt Teschen über erlegte Brandt-Schatzung pr[eusischer] 22 R[heinischen] Th[alaren]^a mit dieser Assecuration daß zu keinem Praejudiz des freyen Haußes geschehen ist de anno 1652.

[s. 32]

- N° 4. Eine Beschuldigung von gedachter Stadt Teschen den Herrn Johann George Sobecks³⁵ in welcher bekennet wirdt daß dieser Brandt-Schatzung aus Gutten willen gegeben worden ist anno 1652.

^a Tu i dalej w rękopisie: Rth lub Rht.

- Nr 2. Fascykuł różnych podziałów i umów pokwitowań Fundacji Boreckiej.
- Nr 3. Ograniczenia i wyszczególnienie odnoszące się do pana Jana Borka, który już po większej części zapłacił pretensje.
- Nr 4. Donacja dla dwóch klasztorów w Opawie od pani von Rottenberg, drugiej żony naszego fundatora.
- Nr 5. Rozpoznanie rzeczy, które brzmi, iż pan Kacper Borek w cieszyńskim ratuszu złożył porękę na kwotę 234 talarów reńskich.

[s. 31]

Litera D

Ze względu na wolne domy w mieście Cieszynie.

- Nr 1. Reskrypt Elżbiety Lukrecji, księżnej cieszyńskiej, skierowany do pana Jana Borka z roku 1648, mocą którego księżna pośredniczy przed gminą miasta Cieszyna, że dla wolnych domów w nowym mieście (jeszcze bez swobód) zażądała przez fundację, aby [czynsze] chciałyby przeznaczyć na kontrybucję wojenną.
- Nr 2. Inny ważny reskrypt wspomnianej księżnej z 1651 roku, skierowany do pana Jana Borka, który brzmi, iż na wolne domy w nowym mieście nałożona kontrybucja wojenna (jeszcze bez szkód i swobód i uszczerbku dla) do konkurowania jest tania.
- Nr 3. Rekognicja królewskiego miasta Cieszyna, iż zapłaciło nałożoną kontrybucję wojenną w wysokości 22 talarów reńskich z asekuracją, co wydarzyło się w 1652 roku oraz, że wolne domy są bez szkód.

[s. 32]

- Nr 4. Oszczerstwa wspomnianego miasta Cieszyna na pana Jana Jerzego Sobka, w których potwierdza się, że nałożenie kontrybucji z dobrą wolą nastąpiło w 1652 roku.

- N° 5. Ein Schreiben von dem Teschnischen Magistrat an Seel[igen] Herrn Adam Borecks de anno 1667 in puncto Anlegung der Grundt Mauer des freyen Haußes.
- N° 6. Eine Protestation von Seel[igen] Herrn Fundatore wieder die Stadt Teschen alß ein gewießer Oberster Kuffstein seine Pferde in das freye Hauß eininstalliren laßen anno 1682.
- N° 7 et 8. Zwey Ambt befehlich an gemeldten Magistrat umb jhrige Relation warumben gedachter Soldaten Pferde in das freye Hauß eingestellt worden anno 1682 et 1683.
- N° 9. König[liche] Ambts Communication der Relation des Teschnischen Magistrats lauth welcher sich entschuldiget daß die Einstellung der Soldaten Pferde in das freye Hauß ohne wiesßen undt Pahlet geschehen.

[s. 33]

Dann Boreckische Vormundes Sachen den Herrn Tluckh alß deßen Frau Schwester Sohn betreffendt wie folget.

- N° 10. Vorsicherung von der Juditha³⁶ alß freyle Schwester unßers Fundatoris in puncto Bewilligung der Heÿrath mit dem Herrn Friedrich³⁷ Tlucks de anno 1673.
- N° 11. Eine Quittung über 100 Rht. Hochzeith Geldt.
- N° 12. Eine Quittung des H[errn] Max Tluckhs anstatt des H[errn] Friedrichs Tlucks über die von dem Herrn Fundatore empfangene Interessen.
- N° 13. Die General Quittung Herrn Johann Gottlieb Tlucks³⁸ über die von unßerm Herrn Fundatore gehabte Vormundtschaft anno 1693.
N[ota] B[ene]. Sub Lit[tera] Yy³⁹ seÿndt übrige Tluckische Sachen so wohl wegen der Vormundtschaft alß auch die übrige Freündtschaft betreffende auf gehoben. Anna ferners Johann Gottlieb Tluckische Sachen nach unßern See[ligen] Herrn Fundatore die Erbschaftt betreffende.
- N° 14. Die Quittung Herrn Johann Gottlieb Tlucks über die empfangene 1000 Rth. welche Ihme unßer Herr Fundator in seinem Testament alß seiner Freyle Schwester Sohne vormachet anno 1697.

[s. 34]

- N° 15. Weilen besagter Herr Gottlieb Tlucks etliche Erbschaftts Effecten nach See[ligen] Testatore amoviret undt deß wegen tempore litis ad instantiam des Teschnischen Fiscals nacher Breßlau in Arrest geführt ist solches unß alß declarirten Erben zu unßerer Erklärung intimiret worden.

- Nr 5. Pisma magistratu cieszyńskiego do śp. pana Adama Borka z 1667 roku w sprawie ulokowania wolnego domu [w obrębie] gruntu muru [miejskiego].
- Nr 6. Protestacja śp. pana fundatora, [którego] znowu miasto Cieszyn jako pewnego wyższego rangą z jego koniem nakazało w wolnym domu umieścić w stajni w 1682 roku.
- Nr 7 i 8. Dwa polecenia urzędu do magistratu zawiadamiającego o relacji dla-czego wspomniani żołnierze umieścili konie w wolnym domu w latach 1682 i 1683.
- Nr 9. Komunikat Królewskiego Urzędu w sprawie relacji magistratu cieszyńskiego, który brzmi, iż przeprasza, że zdarzyło się umieszczenie przez żołnierzy konia w wolnym domu bez wiedzy i rozkazu.

[s. 33]

[Akta] dotyczące pana Tłuka, jak też jego żony, siostry i syna, będących pod opieką [Adama] Borka i ich rzeczy, jak następuje.

- Nr 10. Zapewnienie Judyty, jako panny siostry naszego fundatora, w punkcie zezwolenia na małżeństwo z panem Fryderykiem Tłukiem z 1673 roku.
- Nr 11. Pokwitowanie pieniędzy na 100 reńskich talarów [przeznaczonych] na wesele.
- Nr 12. Pokwitowanie dla pana Maksymiliana Tłuka zamiast pana Fryderyka Tłuka za interesy prowadzone z panem fundatorem.
- Nr 13. Generalne pokwitowanie dla pana Jana Bogumiła Tłuka za opiekę, jaką miał nad nim nasz pan fundator w 1693 roku.
Nota bene. Pod Lit[erą] Yy pozostała reszta rzeczy z Tłukami dotycząca opieki, jak również po unieważnionej przyjaźni. Dalej rzeczy Jana Bogumiła Tłuka dotyczące spadku po naszym śp. fundatorze.
- Nr 14. Pokwitowanie pana Jana Bogumiła Tłuka na podjęte 1000 reńskich talarów, które jemu, jak też pannie siostrze i synowi, nasz pan fundator w swoim testamencie [zawarł i które] przekazano w 1697 roku.

[s. 34]

- Nr 15. Ponieważ wspomniany pan Bogumił Tłuk zabrał kilka spadków po śp. testatorze i z tego powodu prowadził w tym czasie spór z instancją Cieszyńskiego Urzędu Podatkowego, a potem we Wrocławiu miał areszt, taki się nam jako zdeklarowany dziedzic, do naszego objaśnienia, przekazał.

- N° 16. Nachdem gemeldter H[err] Gottlieb Tlucks wegen der tempore Processus über seinem Legato der 1000 Rth. durch Bejstandt eines König[liche] Ober Ampts kommenden Interessen ein Nachdruckhs Anforderung gethan hingegen wier auch alß Erben wegen einer unlangbahren amovirten Mobilien zufordern gehabt darumber auch pro et contra weithlaufittige Acta wie Lit[tera] Zz^{4^o} zufinden gewechßlet alß ist endt[lich] durch Mediation etc. Vornehmen Herrn die Sache gegen Einander compensiret undt auff gehoben worden.
- N° 17. Die Recognition des Bevollmächtigten des obgemeldten Vergleichs Herrn Johann Gottlieb Tlucks.
- N° 18. Nachdem im Hertzogthumb Ober-undt Nieder Schlesien nach Allergnädigst kay[serliche] Vorordnung eine Exemptions Revision respectu indictionis deren befreüten Häußern

[s. 35]

undt Gründen Vorgangen undt bemeldte H[errn] Commissarij in diesem Erbfürstenthumb Teschen unter anderen auch wegen unßers bieshere gewesten frejen Haußes in Teschen unter suchet undt gründtlich relationiret nach welcher von Ihre Kayser[liche] Maÿestat daß künftigt von besagtem unßeren frej Hauße von 10 Th[alaren] Sch[lesischen]^a Indiction nebst einer Rauchfang Steuer in 4^b Classe pr[eusisscher] 20 kr.

- N° 19. Allhiesigen König[liche] Landes Ampts Rescript nach welchem lauth Beÿlaage wie gleich N° 18 gemeldet worden künftigt von unßerm frejen Hauß in der Stadt Teschen nach geschehener Revision von 10 ThSch. Indiction die Steuer nebst einem Termin Rauchfang Steuer in 4^c Classe pr[eusisscher] 20 kr. in des Erbfürstenthumb Teschen Landes-Cassa zu entrichten seÿndt unß die König[liche] Vorordnung intimiret worden.
- N° 20. Das Steuer Büchel in welches künftigt hin beständig wegen unßers frejen Haußes in Teschen nach geschehener Revision von 10 ThSch. Indiction undt einen kommenden Termin Rauchfang Steuer in 4^d Classe pr[eusisscher] 20 kr. nach Entrichtung deren die Quittungen darüber aus allhiesiger Landes Cassa hier einzutragen seÿndt.
- N° 21. Ein Original Contract Vormög welcher das Adam Boreckische freje

^a Tu i dalej w rękopisie: Th.Sch. lub ThSch.

^b W rękopisie: 4ta.

^c W rękopisie: 4ta.

^d W rękopisie: 4ta.

- Nr 16. Następnie wspomniany Bogumił Tłuk z powodu procesu o jego legat w wysokości 1000 reńskich talarów przez pomoc Królewskiego Wyższego Urzędu uczynił przedruk żądania przyszłych interesów, natomiast my także jako dziedzice dla nie dających się zarządzać rzeczy ruchomych, które [tenże] miał, także za i przeciw szczegółowo wymienionych w dokumentach pod Lit[erą] Zz znajdujących się, jako jest stwierdzone, wreszcie przez mediację itd. zamiar pana, rzecz wobec wzajemnie zrekompensuje się, unieważniono.
- Nr 17. Rozpoznanie rzeczy przez pełnomocników ugody wyżej wymienionego pana Jana Bogumiła Tłuka.
- Nr 18. Następnie w Księstwie Górnego i Dolnego Śląska po zarządzeniu Najmiłościwszego przysła egzemplcja rewizji ze względu na ogłoszenie oswobodzenia domów

[s. 35]

i gruntów i wspomniany pan komisarz w tym dziedzicznym Księstwie Cieszyńskim i w innych także, dla zbadania dotychczasowych wolnych domów w Cieszynie skrupulatnie relacjonował, po którym jego Cesarski Majestat wydał obwieszczenie, że w przyszłości wspomniane nasze wolne domy mają płacić podatek 10 talarów śląskich obok podymnego 4 klasy w wysokości 20 krajcarów.

- Nr 19. W tym wszystkim reskrypt Królewskiego Urzędu Ziemskiego z załącznikiem, który brzmi jak Nr 18 oznajmił, że w przyszłości z naszego wolnego domu w mieście Cieszynie po dokonanej rewizji, opłatę 10 talarów śląskich wraz z terminem opłaty podymnego 4 klasy w wysokości 20 krajcarów winno się płacić w dziedzicznym Księstwie Cieszyńskim w Kasie Ziemskiej, oraz oznajmił nam królewskie zarządzenie.
- Nr 20. Księga podatkowa, w której powinno się w przyszłości stale z powodu naszego wolnego domu w Cieszynie, po dokonanej rewizji 10 talarów śląskich, według obwieszczenia, zapisywać nadchodzący termin zapłaty podymnego 4 klasy w wysokości 20 krajcarów.
- Nr 21. Oryginalny kontrakt, na mocy którego Adam Borek przekazał wolny dom w mieście

[s. 36]

allhier mit Guth heißen Adm[odum] R[everen]di P[atris] Provincialis auch wiesen des Convents Ihre Gnaden dem Herrn Herrn Baron Rudolph Freyher von Sobecksst Herrn zu Riegersdorf undt Landes Cantzellern in Fürstenthumb Teschen gegen Erlegung 480 fr. Paaren Geldts undt ein Ducaten Leinkauff Verkauft ist worden doch hat Ihme das Convent vorbehalten daß wann solches frey Hauß außer der Familie wiederumben Verkauftt worden solte daß dem Convent das innstehendt Recht undt sich deßen bedienen solte können.
N[ota] B[ene]. Das Geldt hier vor ist zum Kirchen Bau applicirt worden.

[s. 37]

Lit[tera] E

Documenta und Fundamenta wegen des von unß verkaufften Gutts Grodischts im Fürstenthumb Teschen bey Tierlitzko gelegen welche pro Memoria zu aller Vorsorge von unß alß Erben wohl zu conserviren.

- N° 1. Ein vidimus der befindlichen Privilegien auf das Gutt Grodischtz.
- N° 2. Vidimus des Haupt-Brieffes auf Grodischtz anno 1450.
- N° 3. Die letzte Berechnung lauth welcher der H[err] Casper Borecks das Gutt Grodischtz bezahlet hatte anno 1657.
- N° 4 et 5, 6, 7, 8, 9, 10 et 11. Quittungen über die legirte Gelder lauth oben in Lit[tera] A. N° 1 befindlichen Caspar Boreckischen Testaments welche unßer Fundator denen instituirten Haußern von dem Gutt Grodischtz abgestattet.
- N° 12. Der Anschlag lauth welchen das Gutt Grodischtz pr[eusischer] Pausch verkauftet worden.
- N° 13. Das Original Kauff Instrumentum des Gutt Grodischtz anno 1701.
- N° 14. Deütscher Transumpt obgedachten Kauff Instruments.

[s. 38]

N° 15 et 16. Das Original sambt dem vidimo nach welchen unß die Zahlung gedachten Gutts Grodischtz mit Obligationen nemb[lich] mit 14 N[ume]ris angewiesen worden.

[s. 36]

z tutejszymi z dobrami Czcigodnemu Ojcu Prowincjałowi, [a ten dom] sprzedał także za wiedzę konwentu i z łaski jego, panu baronowi Rudolfowi wolnemu panu Sobkowi, panu na Riegersdorf i Kancelarii Ziemskiej w Księstwie Cieszyńskim kosztem zapłacenia 480 florenów łącznie pieniędzy i dukatów na zakup lnu. Klasztor ponadto zastrzegł kiedy ten wolny dom poza rodzinę [pójdzie], z drugiej strony kiedy powinien sprzedać konwentowi znajdującemu się pod prawem i posługujący się [tym domem].
Nota bene. Pieniądze tutaj zostały dołączone do budowy kościoła.

[s. 37]

Litera E

Dokumenty i podstawy z powodu sprzedanych nam dóbr Grodziszczce w Księstwie Cieszyńskim koło Cierlicka położonych, które dla pamięci przechowywać się winno ze ogromnym staraniem naszym jako dziedziców.

- Nr 1. Widymat znajdujących się przywilejów na dobra Godziszczce.
- Nr 2. Widymat głównego dokumentu na Grodziszczce z roku 1450.
- Nr 3. Ostatnie obliczenie, które brzmi, iż pan Kacper Borek zapłacił za dobra Grodziszczce w roku 1657.
- Nr 4 i 5, 6, 7, 8, 9, 10 i 11. Pokwitowania na legowane pieniądze, o których mowa wyżej pod Lit[erą] A Nr 1, [w tam przytoczonym] testamencie Kacpra Borka, i które to pieniądze nasz fundator ofiarował [klasztorowi] na domy we wsi Grodziszczce.
- Nr 12. Obwieszczenie, które brzmi, iż na wsi Grodziszczce został sprzedany ryczałt.
- Nr 13. Oryginalny instrument kupna wsi Grodziszczce z roku 1701.
- Nr 14. Niemiecki transumpt wyżej wspomnianego instrumentu kupna.

[s. 38]

Nr 15 i 16. Oryginał wraz z widymatem, według którego przekazywał nam dobra Grodziszczce z obligacjami z Nr 14.

- N° 17. Recognition über die in vim solutionis des Gutt Grodischtz unß extradirte Obligationes.
- N° 18. Specification von N° 1 bis N° 24 deren Privilegien Documenten undt zugehörigen Acten des Gutts Grodischtz welche von unß dem Herrn Nicklas von Guretzky⁴² als Kauffern de anno 1701 extradiret worden.
- N° 19. Nachdeme weylandt Herr Caspar Boreks in seinem ut N° 1 Lit[tera] A befindlichen Testament unßerm Herrn Fundatori das Gutt Grodischtz dergestalten vermachtet daß wann er ohne Leibes Erben dies zeith[lliche] seegen sollte als dann von gedachten Gutt Grodischtz denen Häußlern als des abgelebten testatoris respective Frauen Schwester wie auch Bruder undt Schwester Kindern undt dehre Descendenten 3250 ThSch. unß gezahlet werden sollen dahero auch solches Quantum lauth dies N° 19 von unß als declarirten Erben Krafft des Fundatoris Testaments mit dem tempore processus

[s. 39]

auffgeschwollenen Interesse außgezahlet worden.

- N° 20. Die Vollmacht dem Herrn Baron Maximilian Bernhardt von Skrbensky⁴³ als einem Membro von obgedachten Häußern von dem gantzen Maltzanischen Hauße daß er anstatt Ihrer die General Quittung über obgedachte Quantum der 3250 Th.Sch. unterschreiben undt besiegeln solle.
- N° 21. Ein vidimirte general Quittung über den empfangenen Kauff Schilling des Gutts Grodischtz.
- N° 22. Erbliche Cession welche allhiesigen Herr Primator Hauß Georg Heÿmann mit seinen Erben über den Garthen so rechter Handt unter dem Dominicaner Garthen undt Stucks Wiesen welches anno 1698 zu unßeren Convent Fratrum^a Misericordiae erkauffet ^bdießer Num[ero] 22 ist per errorem eingetrag worden^b.

[s. 41]

Lit[tera] F

Original und Kauff Brieffe über die Gärthe bey dem Closter Fratrum Misericordiae zu Teschen sambt der Information deren dieß fahls jährlichen Zünßen und wie die Gräntzen derer Garthen als auch des Gaßels bey dem Closter zu beobachten.

^a *Tu i dalej w rękopisie: FF^{num}.*

^{b-b} *Fraza dopisana inną ręką.*

- Nr 17. Rozpoznanie rzeczy w sprawie zapłaty z dóbr Grodziszczce, z których nam przekazywano obligacje.
- Nr 18. Wyszczególnienie od Nr 1 do Nr 24, których przywileje, dokumenty i należące do nich akta dóbr Grodziszczce, przekazał nam pan Mikołaj Gurecki jako kupno z 1701 roku.
- Nr 19. Następnie śp. pan Kacper Borek w swoim testamencie znajdującym się pod Nr 10 Lit[ery] A, zapisał w spadku naszemu panu fundatorowi dobra Grodziszczce w ten sposób, że kiedy [Kacper] bez dziedziców pozostanie, dobra Grodziszczce z domami powinny przejść [na fundatora], a jeśliby przeżył, względnie pani siostra, jak również brat i dzieci siostry i inni descendenci, powinny zapłacić 3250 talarów śląskich nam, dlatego także taka ilość jak brzmi Nr 19, nam, jako zadeklarowanym dziedzicom w czasie procesu, o czym mówi testament fundatora

[s. 39]

powinni wypłacić zaległe interesy.

- Nr 20. Pełnomocnictwo dla pana barona Maksymiliana Bernharda Skrbeńskiego, jak też dokument na wspomniane budynki z całym domem maltańskim [mówiące], że on powinien podpisać i opieczetować generalne pokwitowanie wspomnianej ilości 3250 talarów śląskich.
- Nr 21. Widymat generalnego pokwitowania kupna w szelągach otrzymanych dóbr Grodziszczce.
- Nr 22. Dziedziczna cesja, z tym wszystkim co pan zarządca domu Georg Heÿmann ze swoimi dziedzicami kupił, tj. ogród po prawej ręce poniżej ogrodu dominikańskiego i kawałek łąki, które w roku 1698 do naszego konwentu Braci Miłosiernych zakupił.
Ten Nr 22 został wpisany przez błąd.

[s. 41]

Litera F

Oryginał i listy kupna ogrodu przy klasztorze Braci Miłosierdzia w Cieszynie wraz z informacją, które w tym wypadku z rocznymi czynszami i jak granice tych ogrodów jak też zaułków przy klasztorze do obserwowania [podano].

- N° 1. Der Kauff Contract zwischen dem Paul Ziarskj undt unß über den gantz freyen Garthen bies zu dem Brunen Liburna gegen dem Bach Bobrecks worauf unßer Closter gebauet worden de anno 1697.
- N° 2. Die Quittung des Paul Ziarskj wegen des von diesem Garthen N° 1 empfangenen Kauff-Schillings anno 1697.
- N° 3. Von der Teschnischen Hertzogin Sydonia Catharina⁴⁴ das erstere Privilegium über den sub N° 1 gantz frey erkaufften Garthen de anno 1583.
- N° 4. Ebenfalls über gemeldten Garthen N° 1 von Hertzog Wentzel Adam⁴⁵ ander wärthige Confirmations-Privilegium de anno 1600.
- N° 5. Kauff-Contract zwischen H[errn] Gottfriedt Frey undt unß über das gantz freye Stucks Garthen unterhalb des Closters von dem

[s. 42]

Brunnen Liburna bies in dem Bach Bobrecks mit der Stadt Magistrats Confirmation de anno 1698.

- N° 6. Die Quittung Herrn Gottfriedt Frey über das empfangene Geldt des N° 5 erkaufften Garthens de anno 1698.
- N° 7. Kauff Contract zwischen Andreas Francks mit unß über den Garthen worauf das Gesindl Hauß jetze stehet bies in den Bach Bobrecks de anno 1698 wo von jähr[liches] 6 Gr[oschen]^a Sch[lesischen] pro termino S[ancti] Michaël[is] in die Stadt-Cassa zu entrichten undt die Quittungen darüber beÿ diesem Instrumento N° 7 auffzuhöben kommet.
- N° 8. Die Quittung Andreas Francks über den Kauff-Schilling des N° 7 erkaufften Garthens de anno 1698.
- N° 9. Das Privilegium von dem Teschnischen Hertzogen Wentzel über N° 7 erkaufften Garthen de anno 1548.
- N° 10. Kauff Contract zwischen Johann Kaluß, Eva Kalußin undt unß auf den Garthen über den Bach Bobrecks gelegen wo von jährlich 8 Gr. in das Hospital

[s. 43]

zu entrichten kommet undt die darüber Quittungen beÿ diesem Instrument N° 10 auffzuhöben seÿndt darbeÿ ist auch die Confirmation der König[lichen] Stadt Teschen de anno 1699.

^a Tu i dalej w rękopisic: Gr.

- Nr 1. Kontrakt kupna między Pawłem Ziarskim i nami o cały wolny ogród aż do źródła Liburni koło potoku Bobrek, na którym nasz klasztor został zbudowany w roku 1697.
- Nr 2. Pokwitowanie dla Pawła Ziarskiego z tym otrzymanym ogrodem spod Nr 1 z roku 1697.
- Nr 3. Pierwszy przywilej Sydonii Katarzyny księżnej cieszyńskiej potwierdzający całkowicie zakupiony wolny ogród pod Nr 1 w roku 1583.
- Nr 4. Również inny ważny przywilej Adama Wacława księcia cieszyńskiego potwierdzenia o wymienionym ogrodzie [pod] Nr 1 z roku 1600.
- Nr 5. Kontrakt kupna między panem Gottfriedem Frejtem i nami o wolny kawałek ogrodu poniżej klasztoru

[s. 42]

od źródła Liburna aż do potoku Bobrek, konfirmacja z magistratem miasta z 1698 roku.

- Nr 6. Pokwitowanie dla pana Gottfrieda Frejta za otrzymane pieniądze Nr 5 za zakupiony ogród w 1698 roku.
- Nr 7. Kontrakt kupna między Andrzejem Frankiem i nami o ogród, na którym stoi teraz dom Gesindla aż do potoku Bobrek z 1698 roku, z zapłaconego czynszu rocznego w wysokości 6 groszy śląskich na [dzień] św. Michała do miejskiej kasy i wspomniane pokwitowania przy tym instrumencie Nr 7.
- Nr 8. Pokwitowanie dla Andrzeja Franka za kupiony ogród na podstawie kupna [wymienionego] pod Nr 7 w 1698 roku.
- Nr 9. Przywilej Wacława [III Adama], księcia cieszyńskiego na ogród kupiony pod Nr 7 z 1548 roku.
- Nr 10. Kontrakt kupna między Janem Kalussem, Ewą Kaluß i nami na ogród położony przy potoku Bobrek i [pokwitowanie]

[s. 43]

zapłaty 8 groszy [czynszu] rocznego, a ponadto pokwitowania przy tym instrumencie zniósł, przy tym także konfirmację królewskiego miasta Cieszyna z 1699 roku.

- N° 11. Die Quittung des Johann Kaluß über das empfangene Kauff-Geldt des N° 10 besagten Garthens de anno 1699.
- N° 12. Eben auf ob N° 10 bemeldten Garthen ein alter Kauff-Contract zwischen Johann Lejda undt Johann Kaluß mit der Stadt Confirmatione anno 1672.
- N° 13. Das Privilegium vom Teschnischen Hertzog Wentzel⁴⁶ de anno 1548 über den N° 10 von Johann Kaluß erkaufften Garthen.
- N° 14. Weillen vorhin der FuesSteig zwischen unserm Closter oder Paul Ziarskischen Herrn Gottfriedt Freyjes undt ander Seiths neben Andreas Franckischen Garthen gangen ist solcher Fuessteig durch Mediation des Löbl[liches] Magistrats der Stadt Teschen neben dem Andreas Franckischen Garthen rechter Handt in abwerths wie gegen wärthiges Instrumentum zeüget transferiret worden de anno 1702.
- N° 15. Kauff Contract zwischen allhiesigen Patrum^a Dominicanern undt unß über die gantz freye Garthen undt Wiesen Stucks nebst der neüer Begräbnus der Allerheyligsten

[s. 44]

Dreyfaltigkeit hinabwerths bies in undt umb den Bach Bobrecks de anno 1698. Weillen in dem von Patrum Dominicanis erkaufften Garthen das Waßer mit Überschwemmung jährlich großen Schaden gethan alß ist miten durch diesen Garthen der Bach geführet worden umb dem Waßer seinen geraden lauff zugeben so geschehen anno 1708 womit an jetzte der halbe Garthen über dem Waßer lieget der zuvor ein continuum war undt gemußet eben die Freyheit des Privilegij wie das andere Stucks dieses pro memoria wann etwann ein Stucks davon möchte eins mahls alieniret werden.

- N° 16. Die Quittung Patrum Dominicanern über die empfangene gelder des N° 15 erkaufften Garthens de anno 1698.
- N° 17. Das Confirmations-Privilegium 1599 über den N° 15 gantz freyen erkaufften Garthen.
- N° 18. Die Quittung Patrum Dominicanorum der geschehenen unkosten bey N° 15 erkaufften Garthen de anno 1698.
- N° 19. Die Licenz P[atris] Provincialis Patrum Dominicanorum nach welcher die N° 15 gemeldte Garthen undt Wiesen-Stücks cediret worden de anno 1698.

^a Tu i dalej w rękopisic: P.P.

- Nr 11. Pokwitowanie dla Jana Kalussa za otrzymane pieniądze z umowy kupna ogrodu pod Nr 10 z 1699 roku.
- Nr 12. Dopiero co wyżej [wspomniany] pod Nr 10 ogród, [na który] stary kontrakt kupna między Janem Lejda a Janem Kalussem zatwierdzony przez miasto w 1672 roku.
- Nr 13. Przywilej Wacława [III Adama], księcia cieszyńskiego z 1548 roku, [w sprawie] sprzedaży ogrodu pod Nr 10 przez Jana Kalussa.
- Nr 14. Ponieważ niedawno ścieżka położona między naszym klasztorem albo Pawłem Ziarskim, panem Gottfriedem Freyem i z drugiej strony obok ogrodu Andrzeja Franka, jest też ścieżka przez mediacje prześwietnego magistratu miasta Cieszyna [wytyczona] obok ogrodu Andrzeja Franka po prawej ręce, w obniżeniu, jak świadczy o tym ważny instrument, który został transumowany w 1702 roku.
- Nr 15. Kontrakt kupna między Wielebnymi OO. Dominikanami i nami o cały wolny ogród i kawałek łąki obok nowego cmentarza Wszystkich Świętych

[s. 44]

aż do [kościoła p.w.] Świętej Trójcy i potoku Bobrek z 1698 roku. Ponieważ kupiony ogród OO. Dominikanów corocznie nawiedzała powódź, która czyniła wielkie szkody, dlatego że pośrodku tego ogrodu przepływał potok, [powódź] zdarzyła się w 1708 roku, czym obecnie połowa ogrodu z powodu leżącej ciągle dawnej wody spowodowała, że została wyłączona [z użytku] część z tego [ogrodu] i musiała dopiero co [uzyskane] wolności przywileju mniej więcej z tego kawałka wyłączyć.

- Nr 16. Pokwitowanie dla OO. Dominikanów za otrzymane pieniądze [z umowy] Nr 15 za kupiony ogród w 1698 roku.
- Nr 17. Przywilej potwierdzenia zakupionego w całości wolnego ogrodu [z umowy] Nr 15 z 1599 roku.
- Nr 18. Pokwitowanie dla OO. Dominikanów za poniesione wydatki przy zakupionym ogrodzie Nr 15 z 1698 roku.
- Nr 19. Licencja ojca prowincjała OO. Dominikanów, według której wspomniany ogród i kawałek łąki Nr 15 został przekazany w 1698 roku.

[s. 45]

- N° 20. Kauff Contract zwischen Herrn Gottfriedt Frey undt unß über das Stucks Garthen über den Fluß Bobrecks neben dem Hauß Kalußen Garthen gleich fahls zum Closter zugehörig bies in den Gaßen Liburna gelegen mit einem jähr[lich] Zinß sub termino S[ancti] Michaëlis pr[eusisscher] 16 Groschen Sch[lesischen] in allhiesiges Stadt^a Hospital zu entrichten de dato 13^b Martÿ 1706.
- N° 21. Die Quittung Herrn Gottfriedt Frey über die empfangene Gelder 260 fr. vor das N° 20 erkauffte Stucks Garthen sub eodem dato 13 Martÿ 1706.
- N° 22. Erbliche Cession welche allhiesiger Herr Primator Hanß Georg Heÿmann mit seinen Erben über den Garthen so rechter Handt unter dem Dominicaner Garthen undt Stucks Wiesen welches anno 1698 zu unßerem Convent Fratrum Misericordiae erkauffet worden limkher Handt aber unter dem Herrn Paul Kolhaßischen Garthen lieget unßerem Convent darumben ertheilet daß wier seinem in die Melancholi gerathenen H[err] Schwieger Sohn Christophorum Sławikowskÿ ad dies vitae in allem zu vorsehen angenommen de dato Teschen den 8^c Februar 1706.
- N° 23. Daß weillen Adm[odum] R[everendi] P[atris] Provincialis Petrus Nechr⁴⁷ de dato 29 Martÿ 1705 lauth welcher

[s. 46]

- er sambt seinem gantzen Definitorio in die N° 22 angenommene ad dies vitae Sustentation verwilliget welches gleich als das hiesige gantze Convent lauth Capitel Buch sub dato 6 February 1706 confirmiret.
- N° 24. Zweÿ Authentische Instrumenta lauth welchen auf dem Stuckhe Garthen de dato 13 Martÿ 1706 vom Herrn Gottfriedt Frey an unß erkaufftet alle an dem Kuchamkischen Garthen stehende weiben unß zugehören.
- N° 25. Kauff-Contract zwischen Herrn Johann Geörge Clemens undt unß-rigen Closter Fratrum Misericordiae zu Teschen über ein Baadt undt Wasch-Hauß über dem Mühl graben unter der Stadt Jurisdiction dahero jäh[rlich] auf das Rathauß in termino S[ancti] Michaëlis 7 kr. zünset erkaufftet worden per 54 fr. de dato 9^d Julÿ 1707 die beygefügte Stadt-

^a *Wyraz nadpisany.*

^b *W rękopisie: 13^{tn}.*

^c *W rękopisie: 8^{tn}.*

^d *W rękopisie: 9na.*

[s. 45]

- Nr 20. Kontrakt kupna między panem Gottfriedem Frej'em i nami o kawałek ogrodu nad rzeką Bobrek obok domu Kalussa, również należącego do klasztoru, położonego aż do uliczki Liburna, z rocznym czynszem na [dzień] św. Michała 16 groszy śląskich w tutejszym (mieście) szpitalu do zapłacenia z datą 13 marca 1706 roku.
- Nr 21. Pokwitowanie dla pana Gottfrieda Frej'a z otrzymanych pieniędzy 260 florenów za sprzedany kawałek ogrodu pod Nr 20 z datą 13 marca 1706 roku.
- Nr 22. Dziedziczna cesja, którą tutejszy pan zarządca Hans Georg Heÿmann ze swoimi dziedzicami zawarł o ogród, tak po prawej ręce poniżej ogrodu dominikańskiego i kawałek łąki, które w 1698 roku do naszego konwentu Braci Miłosiernych zostały zakupione, a po lewej ręce poniżej ogrodu Pawła Kolhassa położony, naszemu konwentowi nadaje, ponieważ będącego w melancholii szwagra syna Krzysztofa Sławikowskiego do końca życia pielęgnowano, z datą: Cieszyn 8 lutego 1706 roku.
- Nr 23. Że ponieważ Czcigodnego Ojca Prowincjała Piotra Nechra [dokument] z datą 29 marca 1705 roku, który brzmi

[s. 46]

- iż on sam ze swoim całym definitorium przyjął w Nr 22 dożywotnio i zatwierdza ten sam wraz z całym tutejszym konwentem, jak brzmi księga kapitałów pod datą 6 lutego 1706 roku.
- Nr 24. Dwa autentyczne instrumenty, które brzmią, iż pan Godfried Frey kupił na nas kawałek [ziemi] dnia 13 marca 1706 roku i wszystko przylegające do ogrodu Kuchamkischea.
- Nr 25. Kontrakt kupna między panem Janem Jerzym Klemensem i naszym klasztorem Braci Miłosiernych w Cieszynie w sprawie łaźni i pralni postawionych koło młyna pod miejską jurysdykcją, z których corocznie do ratusza ma być płacony czynsz na [dzień] św. Michała w wysokości 7 krajcarów od 54 florenów, [zgodnie z dokumentem] z 9 lipca 1707 roku, który zatwierdziło miasto dnia 22 sierpnia 1707 roku.

Confirmation aber lauthet de dato 22 Augusti^a 1707.
N° 26. Ein alter confirmirter Kauff über besagtes Hauß lauth welchen es 1655 den 20 Septembris^b mit dem anliegenden und einmahl darzu gehörigen Garthen pr[eusischer] 300 fr. erkauffet hat.

[s. 47]

N° 27. Confirmirter Kauff Contract lauth welchen dieses Wasch-Hauß 1687 den 16 Maÿ unßeriges Herr Verkaufters Herr Vatter Johann Chrizostom Clemens erkauffet hat.

N° 28. Ein Contract de dato 30 Martÿ 1688 lauth welchen besagter Herr Chrisostom die anliegenden Garthen beÿ dem Wasch-Hauße im Bestandt gehalten.

N° 29. Den 18^c Maÿ 1715 gegen 2 Uhr Nachmittag ist der H[err] Christoph Slawikowskÿ an der Lungen sucht mit Todt abgangen welcher auch den 19 Maÿ Nachmittag umb 5 Uhr in beÿ seÿn der Betreündten undt Vatter auch anderen Perßohnen in der Kirchen begneben worden gemeldten Todten haben die Fratres bies in die Kaufft getragen den nachgehendts die Todten Gräber hinabgenohmen undt an seine gebührende Stelle in der Kaufft gesetzt haben der Ordens Priester P[ater] Morian hat selben eingeseget der Herr Dechant ist zwar unbegehr mit seinen 2 H[errn] Vicarien seinen Creütz undt denen Musicanten heraußkommen undt hat selben begraben wollen welchen ich aber nit [sic!] begehr habe umb daß er aber gesehen daß der Todte schon in die Krufften gesetzt undt zugedeckt auch die Kretzen außgelöscht undt das Volcks hinweg gengen alß hat Selber mit seinen beÿ sich gehabtten Leüthen vor den

[s. 48]

verstorbenen über eine halbe Stundt in der Kirchen gebetten nachdem aber mit seinem Creütz in dem Pluvial oder Vesper-Mantel wiederumben nacher Hauß gengen mithin verbleibt der Vermög Contract N° 22 cedirte Garthen von dem Herrn Primator wegen des nun mehre verstorbenen Herrn Christophen Slawikowskÿ so ad dies vitae angenohmen worden dem Closter ohne weitherer Obligation.

N° 30. Kauff Contract zwischen der Frauen Anna Groschelowitzin Witlib undt unß über des Steinmetzen See[ligen] Garthen neben des Pinischen undt

^a *W rękopisie: 22^m Aug.*

^b *W rękopisie: 20^m Septemb.*

^c *W rękopisie: 18^m.*

Nr 26. Inne kupno zatwierdzone, w myśl którego wspomniany dom, który kupił dnia 20 września 1655 roku wraz z przyległościami i należącym ogrodem za 300 florenów pruskich.

[s. 47]

Nr 27. Zatwierdzony kontrakt kupna, dotyczący tej pralni, który brzmi, iż dnia 16 maja 1687 roku kupił od naszego sprzedawcy ojciec Jan Chryzostom Klemens.

Nr 28. Kontrakt z daty 30 marca 1688 roku, który mówi, że wymieniony pan Chryzostom trzymał w ciągłości pralnię wraz z przyległym do niej ogrodem.

Nr 29. Dnia 18 maja 1715 [roku], około godziny 2 po południu, odszedł pan Krzysztof Sławikowski z przyczyny suchoty płuc, również 19 maja o godzinie 5 po południu odbył się pogrzeb; pielęgniarz i ojciec, a także inne osoby w kościele umieścili ciało w grobie, który poświęcił ojciec Morian, zakonnik. Wprawdzie dziekan nie pragnął pochówku z dwoma wikariuszami i aby wychodzili muzykanci, ale pragnął ażeby z tą śmiercią przeznaczyć krzyż oraz posiadane srebra dla swoich ludzi.

[s. 48]

Pochowany w połowie kościoła. Potem z jego krzyżem i pluwiąłem odbyły się nieszpory, na mocy kontraktu Nr 22 pozostaje scedowany ogród u pana zarządcy, który [to ogród] klasztor przyjął od zmarłego pana Krzysztofa Sławikowskiego dożywotnio bez dalszych obligacji.

Nr 30. Kontrakt kupna między panią Anną Groschelowitz wdową i nami o ogród śp. kamieniarza, leżący obok ogrodów Pinischa i Jana Figny, krawca z czynszem rocznym [płaconym] na zamek na [dzień] św. Michała w wysokości 9 krajcarów z dnia 13 marca 1721 roku.

Johann Figna Schneiders situirten Garthen mit einem jähr[lich] Zinß auf das Schloß sub termino S[ancti] Michaëlis pr[eussischer] 9 kr. de dato 13 Martÿ 1721.

- N° 31. Die Quittung vor der Frauen Anna Groschelowitzin über die empfangene Gelder des erkaufften Steinmetzens Garthen N° 30 de anno 1721.
- N° 32. Die Ratification von allhiesigem Rathhauß [sic!] über des Seeligen Steinmetzens Simon Groschelowitz seinen Garthen de dato 20 Apri[li]s 1691.
- N° 33. Authentische vidimi deren Privilegien über des Steinmetzens Garthen de dato 1548 so beÿ der Teschen Cantzleÿ vidimiret worden den 17 Apri[li]s 1711.

[s. 49]

- N° 34. Authentische Privilegium von dem Löb[lich]en Magistrat allhier das Gaßel umb des Steinmetzens Garthen herumb zuführen so vorhin unter der Fratrum Zellen fenstern gegangen de dato 27 Martÿ 1721.
- N° 35. Die Quittungen über des jähr[lich] abgeführten Zinß wegen des Steinmetzens Garthens.
- N° 36. Kauff Contract zwischen unß undt Ihre Excell[enz] H[och] Landes Hauptmann allhier wegen Ihme verkaufften Wiefßl so zu dem gewesten Dominicaner Garthen gehörig war über dem Waßer Bobrecks de dato 5 Aprilis^a 1721.
- N° 37. Kauff-Contract zwischen unß undt Herrn Johann Geörg Folstein Burgern allhier wegen Ihme verkaufften Slawikowskischen Garthen vor eine Summa Geldt pr[eussischer] 360 fr. de dato 23^b Aprilis 1721.
- N° 38. Contract zwischen Herrn Johann Figna burgerlichen Schneidermeister undt unß in puncto eines von etc. Klafftter lang undt breiter außer der Garthen-Mauer nechst beÿ der Ziegel Scheüer hinabwerths gegen den Steeg womann über den Bach Bobrecks gehet gelegenen Stückl Grundts so vormahls dem Closter gehörig beÿ Führung der Mauer aber alß ein Winckhel außer der Mauer undt junerhalb unßerer damahligen Planckhen verblieben (welchen mann dem salben pro rata der perpetuir[te] schuldigen Reparation seiner Planckhen oder Garthen Zaunes wegen de anno 1702 sub P[at]re Clemente Menzel

^a *W rękopisze: 5^m Apri.*

^b *W rękopisze: 23^m.*

- Nr 31. Pokwitowanie pani Anny Groschelowitz z przyjętych pieniędzy za kupiony ogród kamieniarza z Nr 30 z 1721 roku.
- Nr 32. Zatwierdzenie tych wszystkich [dokumentów] w ratuszu [cieszyńskim, odnoszących się] do ogrodu śp. kamieniarza Szymona Groschelowitza z datą 20 kwietnia 1691 roku.
- Nr 33. Autentyczny widymat przywilejów, dotyczących ogrodu kamieniarza z datą 1548 roku, który został widymowany w Kancelarii Cieszyńskiej dnia 17 kwietnia 1711 roku.

[s. 49]

- Nr 34. Autentyczny przywilej z dnia 27 marca 1721 roku prześwietnego magistratu, iż niedawno zaułek koło ogrodu kamieniarza naokoło okien cel zakonnych przeszedł [na klasztor].
- Nr 35. Pokwitowania ściągniętego rocznego czynszu z powodu ogrodu kamieniarza.
- Nr 36. Kontrakt kupna między nami a Jego Ekscelencją starostą ziemskim, [wystawiony] tutaj z powodu sprzedawanej łąki, bezpośrednio przylegającej do ogrodów dominikańskich, która rozciąga się do rzeki Bobrek, z datą 5 kwietnia 1721 roku.
- Nr 37. Kontrakt kupna między nami i panem Janem Georgiem Fulsteinem, mieszczaninem [wydany] z powodu sprzedanego ogrodu Sławikowskiego za sumę 360 florenów, z datą 23 kwietnia 1721 roku.
- Nr 38. Kontrakt między panem Janem Figną, mieszczaninem, mistrzem krawieckim i nami w jednym punkcie itd., sążeń długi i szeroki poza mur ogrodu przy cegle i stodole na dół [gdzie] ścieżka koło potoku Bobrek idzie, położony jest kawałek ogrodu, który tak dawniej klasztor posiadał, przy poprowadzeniu muru był róg poza murem i w obrębie ówczesnego planiku pozostawał (którego wieczne raty dłużne reparacji lub płot ogrodu około roku 1702 za ojca Klemensa Menzela,

[s. 50]

ut N° 14 ein mehrers außweiset transferirten Fueßsteigs) treulich auf sein anhalten übergeben umb ins künfftig von der beÿ onerosen Servitut ewig befreuet undt überhöben zu seÿn ist also durch Abtretung ob bemeldten begehrtten Stückhel-Grundes der Vergleich beschehen den 1^a Septembris 1723.

[s. 55]

Lit[tera] G

Unterschiedliche Contractus und Extraordinaria Acta majoris conditionis zu dem Convent unde Kranckhen-Ziemmer gehörig.

- N° 1. Die gewechselte schreiben Herrn Johann Ludwig Weinmans Rathsbürgermeistern in Ollmütz Curatorio nomine was des in unßer Kranckhen Zimmer ad dies vitae aufgenommenen Blodtfünnigen Antonÿ Langer worüber im Capitel Buch sub dato 19. Maÿ 1709 beschloßen worden.
- N° 2. A[dmodi] R[everendis] P[atris] Provincialis consens Schreiben daß oben gedachter Antonius Langer könne ad dies vitae certa conditione aufgenommen werden.
- N° 3. Original Contract de dato 19 Maÿ 1709 zwischen dem Convent undt Herrn Johann Ludwig Weinmann wegen des ad dies vitae aufgenommenen Blodtfünnigen Antonÿ Langer.
- N° 4. Die Copial Quittung über Erlangung deren 500 fr. alß ersten Termin in dem N° 3 auffgerichteten Contract.
Die anderen alß letzten Termin lauth N° 3 auffgerichteten Contract seÿndt Krafft deren Administrations Bücher in termino S[ancti] Michaëlis richtig empfangen undt Krafft der Obligation Lit[tera] P N° 8 auf Interesse angeleget worden.

[s. 57]

Lit[tera] H

Acta wegen des consensus canonici zu Erbauung des neuen Closters

^a *W rękopisze: 1ten.*

[s. 50]

jak Nr 14 w większości wykazywał chodnik) dokładnie ma przytrzymać i oddać w przyszłości, przy szkodach i serwitutach zwalnia wiecznie. I jest tak przez odstąpienie, ponieważ wspomniany pragnął kawałka gruntu na zasadzie umowy z dnia 1 września 1723 roku.

[s. 55]

Litera G

Różne kontrakty i akta wyjątkowe wyższego stanu, należące do klasztoru i szpitala.

- Nr 1. Wspomniane pismo pana Jana Ludwika Weinmanna, rajcy i burmistrza w Ołomuńcu, w imieniu opiekuna, co w naszym szpitalu dożywotnio utrzymywał Antoniego Langer, o czym postanawia rozdział w księdze dochodów pod datą 19 maja 1709 roku.
- Nr 2. Pismo Czcigodnego Ojca Prowincjała, zgadzające się, aby wyżej wspomniany Antoni Langer mógł dożywotnio objąć [miejsce w szpitalu].
- Nr 3. Oryginalny kontrakt, z datą 19 maja 1709 roku, między konwentem i panem Janem Ludwikiem Weinmannem w sprawie utrzymania dożywotnio Antoniego Langer.
- Nr 4. Kopia pokwitowania o uzyskanie 500 florenów, [tak] jak pierwszy termin w Nr 3 kontraktu [był] postanowiony.
Inne, jak też ostatni termin omawia Nr 3 postanowionego kontraktu, jego mocą księga administracji [poświadcza, że] w dzień św. Michała otrzymała prawidłowo [pieniądze] i mocą obligacji [pod] Lit[erą] P Nr 8 ulokowała na interesy.

[s. 57]

Litera H

Akta dotyczące kanonicznej zgody na budowę nowego klasztoru Braci Miłosiernych koło Cieszyna wraz z innymi informacjami instancji biskupa wrocławskiego.

Fratrum Misericordiae bey Teschen sambt andern Informationen von der Bischöft[liche] Breßlauer Instanz.

- N° 1. Nachdeme bey Begehrung des consensus canonici von dem Breßlauer Bischoff zugleich umb das Kirchel [sic!] S[ancti]s[simae] Trinitatis gleich neben unßrigen Closter Fratrum Misericordiae zu Teschen wie die Acta Lit[tera] Ss⁴⁸ mehrers zeügen angehalten auch solches wie der Authentische vidimus sub dato 8 Julÿ 1698 attestiret unter fünff Außbedüngungen sub dato Breßlau 31 Octobris 1697 völlig erlaubet worden weillen aber diese Conditionis nicht in allen angestanden ist wie.
- N° 2. Das Original Vicariatus Generalis Erinnerungs-Schreiben sub dato 27 Junÿ 1698 bezeüget zurucks geben worden worauff so dann.
- N° 3. Das rechte unß anstehende Original consensus canonici sub dato Breßlau 16^a

[s. 58]

Octobris 1698 von dem Bischoff ertheilet worden.

- N° 4. Das Bischöft[liche] Commissariÿ Original Schreiben de dato 29 Octobris 1698 sambt der Beylage des Breßluischen Vicariÿ Generalis de dato 16 Octobris 1698 lauth welcher der Grundt Stein 1698 den 15 Novembris^b in Festo S[ancti] Leopoldi durch gedachten Commissarium benediciret undt durch Herrn Landes Hauptmann des Fürstenthumbs Teschen Rudolph Sobecks rechter Handt bey der Thier womann aus dem Kranckhen Zimmer in die Kirchen zum großen Altar gehet solennissime auf den Grundt unter die Haupt Mauer geleget worden.
- N° 5. Die Original Licenz des Vicariÿ Generalis de dato Breßlau 3^c Julÿ 1700^d in dem neuen Closter auf einem Portatili zu celebriren.
- N° 6. Die Original Licenz des Vicariÿ Generalis de dato Breßlau 9^e Julÿ 1700. lauth welcher unßer See[ligen] Herr Fundator Adam Borecks Freÿherr von Rostropitz undt Tworckau sambt seiner See[ligen] Ehe-Gemahlin Julianna Boreckhin gebohrnen Rottenbergerin 1700 den 30 Novembris^f in festo S[ancti] Andreae zu Wendrin erhoben undt abendts solennissimo

^a *W rękopisie: 16^m.*

^b *W rękopisie: 15^m 9bris.*

^c *W rękopisie: 3^m.*

^d *Data nadpisana na wcześniejszej: 1706.*

^e *W rękopisie: 9^m.*

^f *W rękopisie: 9bris.*

- Nr 1. Następnie przy wdrażaniu w życie zgody kanonicznej biskupa wrocławskiego, jednocześnie o kościele Najświętszej Trójcy, podobnie obok naszego klasztoru Braci Miłosiernych w Cieszynie, tak jak akta [pod] Lit[erą] Ss więcej świadczą, wstrzymał [realizację] autentycznego widymatu z 8 lipca 1698 roku i zupełnie pozwolił pod pięcioma warunkami z datą: Wrocław, 31 października 1697 roku, ale ten stan nie we wszystkim jest przyczyną długu.
- Nr 2. Oryginalne pismo przypominające wikariatu generalnego z datą 27 czerwca 1698 roku, które poświadcza z powrotem dane, na co tak dalej.
- Nr 3. Prawdziwy i otwarty oryginał zgody kanonicznej udzielonej biskupowi z datą: Wrocław, 16

[s. 58]

października 1698 roku.

- Nr 4. Oryginalne pismo komisarza biskupiego z datą 29 października 1698 roku wraz z załącznikiem wrocławskiego wikariusza generalnego z datą 16 października 1698 roku, które mówi, iż wspomniany komisarz poświęci kamień węgielny 15 listopada 1698 roku w dzień św. Leopolda i w obecności pana starosty ziemskiego Księstwa Cieszyńskiego Rudolfa Sobka wmurowany zostanie po prawej ręce przy drzwiach prowadzących ze szpitala do kościoła, do głównego ołtarza, na gruncie pod głównym murem [klasztornym].
- Nr 5. Oryginalna licencja wikariusza generalnego z datą: Wrocław, 3 lipca 1700 roku do uroczystej celebry na portatylu w nowym klasztorze.
- Nr 6. Oryginalna licencja wikariusza generalnego z datą: Wrocław, 9 lipca 1700 roku, która podaje, iż ciało naszego śp. pana fundatora Adama Borka, wolnego pana na Rostropicach i Tworckowie, wraz z ciałem jego śp. żony Julianny Borek z domu Rottenberg dnia 30 listopada 1700 roku w dzień św. Andrzeja zostało przeniesione z Wędryni i wieczorem

[s. 59]

Conductu in unßrige Kruftten Fratrum Misericordiae zu Teschen beÿgesetzt worden mit welchen zugleich R[everendus] P[ater] Vicarius Clemens Mentzel sambt seinen unterhabenden Religiosen das neüe Closter bezogen undt erstemahl geschlaffen worauf fruhe morgens solenne Requiem undt Lob^a Ambt gehalten worden. Nach diesen von der Freundschaftt des See[ligen] Herrn alß anderen Vornehmen Gästen bies 40 Perschonen das erstemahl im neüen Refectorio gespeißet.

- N° 7. Acta undt Uhrkunden welcher Gestalt beÿ unß die erste deütsche Predig angefangen undt warumben solche nachgehendts interrumpiret undt wiederumb angefangen doch letztens durch die Patrum Societatis von selbsten auffgehöbet worden.
- N° 8. Copial Schreiben de dato 20 Septembris 1703 nach welchem dann R[everendus] P[ater] Klisch beÿ unß ad libitum jähr[lich] gegen 36 fr. welche aus der Pfarretheÿ Karwin zuerlegen kommen vorbleibet.
- N° 9. Carmina Cronographica wie sie auf Pargamen geschriebener undt in einer Bleihener Büchß in Wachß völlig eingemacht undt verwarther in den Grundstein geleet welcher wie N^o ^a4 den 15 Novembris^b 1698 eingemauert worden.

[s. 60]

- N° 10. Die Religions Puncta welche Kayser Josephus I^{c49} auf Außbittung des Königs in Schweden Caroli XII^{d50} den Lutheranern in Schlesien lauth beÿliegenden undt Oberambt[en] Rescripten 1707 den 6 Septembris^e verwilliget.
- N° 11. Weillen der Herr Pfarrer zu Carvin sich beÿ dem Bischöff[liche] Ambte beschwehret daß seine Pfarretheÿ sehr ruiniret undt darumben auch wegen jetzt eingeführten Lutherischen Exercitio wie oben N° 8 vor den P[ater] Klisch die außgesetzte 36 fr. unmög[lich] geben könnte. Alß ist solches Quantum ut N° 11 auf 15 fr. Rein[ischen] jähr[lich] reduciert worden dach also weillen vorhin nur schlechtes Getreÿdt welches wier auch mit beschwehrde absollen müßen anstath baaren Gelde gegeben

^a *Prawdopodobnie: Löbliche.*

^b *W rękopisie: 4to den 15^{tn} 9bris.*

^c *W rękopisie: 1^{mus}.*

^d *W rękopisie błędnie: 1^{mi}.*

^e *W rękopisie: 7bris.*

[s. 59]

w uroczystym kondukcie w naszej krypcie [w klasztorze] Braci Miłosiernych w Cieszynie zostało pochowane, które jednocześnie czcigodny ojciec wikariusz Klemens Menzel wraz z przynależnymi braćmi wprowadził do nowego klasztoru i pierwszy raz [w tym miejscu] pogrzebał, po czym wczesnym rankiem odprawiono uroczyste *Requiem* i [Menzel] otrzymał urząd [przeora]. Po tym [wszystkim] krewnych śp. pana, jak też innych gości, których było do 40 osób, po raz pierwszy w nowym refektarzu ugościł.

- Nr 7. Akta i dokumenty odnoszące się do kaznodziejstwa przy nas; pierwszy rozpoczął niemiecki kaznodzieja i potem następowali za nim [inni], po czym przerwano [tą praktykę] i ostatnio rozpoczęto [ponownie], których jakość została podniesiona przez OO. Jezuitów.
- Nr 8. Kopia pisma z datą 20 września 1703 roku, według którego czcigodny ojciec Klischtz u nas, rocznie około 36 florenów, które z probostwa w Karwinie przychodziło, pozostawia według upodobania.
- Nr 9. Dziejopis wierszowany, spisany na pergaminie i w białej księdze zupełnie zabezpieczony i włożony w kamień węgielny, jak Nr 4 [o tym wspomina], został zamurowany dnia 15 listopada 1698 roku.

[s. 60]

- Nr 10. Punkty religijne, które cesarz Józef I [nadał] na prośbę króla szwedzkiego Karola XII luteranom na Śląsku, i zezwała Urzędowi Zwierzchniemu, aby były złączone reskryptem z dnia 6 września 1707 roku.
- Nr 11. Ponieważ proboszcz w Karwinie żali się urzędowi biskupiemu, że jego staw plebański jest bardzo zrujnowany i ponadto także z powodu, iż obecnie wprowadził wolność luteranom, niemożliwym jest otrzymywać 36 florenów, jak wyżej Nr 8 [wspomina], i przeznaczyć je ojcu Klischtzowi. Jeśli wspomniana suma, jak Nr 11 na 15 florenów rocznie zostanie zredukowana, tak więc ponieważ niedawno [było] tylko złe zboże, które także uciążliwym jest zbierać, zamiast samych pieniędzy otrzymywać, w przyszłości te 15 florenów nie inaczej, jak zapłacić będzie w stanie.

- also künfttlig die 15 fr. nicht anders alß baar erleget werden sollen.
- N° 12. Reversales nach welchen der beÿ unß Seelig verschiedene reverendus p[ater] Joannes Benedictus Klischtz gewester Pfarrer zu Karwin auf jnn-ständiges ersuchen (tit[ul]) allhiesigen H[err] Decani oben gemeldtes corpus mortuum von unß außgefolget undt in allhiesiger Pfarr-Kirchen begraben worden.

[s. 63]

Lit[tera] I

Unßers Seel[igen] Herrn Fundatoris Heüraths Acta undt Bedüngrußen welche von Unßalß declarirten Erbnehmen wegen etwann zukünfttigen ansprüchen beständig wohl zu conserviren.

- N° 1. Die Ehe-Berednus zwischen der ersteren Frauen Johanna Catharina Freÿle Skrbenskin⁵¹ undt unßern See[ligen] Herrn Fundatore.
- N° 2. Ehe-Berednus zwischen einer Freÿle Boreckin undt Herrn Wentzel von Guretzky anno 1632.
- N° 3. Ehe-Berednus zwischen der Freÿle Anna Gottschalkowskin⁵² undt Herrn Johann Borecks alß Herrn Vatters unßers Herrn Fundatoris anno 1634.
- N° 4. Eine Recognition über die in N° 3 gemelte Ehe-Beredtnus auf das Gutt Wendrin beschehene Versicherung in anno 1650.
- N° 5. Ehe-Berednus zwischen der Freÿle Susanna Catharina Boreckin⁵³ nebst Ihren vormündern undt Herrn Casper Baron von Welczecks⁵⁴ anno 1655.
- N° 6. Eine Versicherung der jetzt gedachten Freÿle Boreckin über beschlossene Ehe-Packt anno 1655.

[s. 64]

- N° 7. Eine der Freÿle Boreckhin gegebene Obligation 1655.
- N° 8. Ein vergleich zwischen unßern Herrn Fundatore undt Herrn Gebrüdern Skrbenskern nach der ersteren Frauen die Verlaßenschaftt ut N° 1 betreffende 1676.
- ^aN[ota] B[ene]. Sub Lit[tera] Pp⁵⁵ werden die Acta undt zeügen Rotuli wegen N° 8 getroffenen Vergleich befunden.^a
- N° 9. Eine Ehe-Berednus zwischen der Freÿle Anna Ludomilla Boreckin⁵⁶

^{a-a} Adnotacja na lewym marginesie.

- Nr 12. Rewersy, po których ten przy nas [mieszkający] czcigodny ojciec Jan Benedykt Klischtz, były proboszcz w Karwinie, duszę oddał, na usilne prośby pan dziekan, wyżej wymieniony, ciało zmarłego nam wydał i w tym kościele parafialnym zostało pochowane.

[s. 63]

Litera I

Akta małżeńskie i własnościowe naszego śp. pana fundatora, które nam jako zdeklarowanym spadkobiercom dla przyszłych roszczeń stale chciał zabezpieczyć.

- Nr 1. Umowa małżeńska między pierwszą żoną Joanną Katarzyną panną Skrbeńską i naszym śp. panem fundatorem.
- Nr 2. Umowa małżeńska między panną Borek a panem Wacławem Gureckim z 1632 roku.
- Nr 3. Umowa małżeńska między panną Anną Goczałkowską i panem Janem Borkiem, ojcem naszego pana fundatora z 1634 roku.
- Nr 4. Rozpoznanie rzeczy, które w Nr 3 są wspomniane, umowa małżeńska na dobra Wędrynię poświadczona zabezpieczeniem w 1650 roku.
- Nr 5. Umowa małżeńska między panną Zuzanną Katarzyną Borek obok jej opiekunów i panem Kacprem Wilczkiem z 1655 roku.
- Nr 6. Zabezpieczenie, które teraz wspomniana panna Borek o zawarty układ małżeński z 1655 roku.

[s. 64]

- Nr 7. Panna Borek dała obligację [w roku] 1655.
- Nr 8. Umowa między naszym panem fundatorem i panami braćmi Skrbeńskimi co do spadku po pierwszej żonie, odnosząca się do Nr 1, [z roku] 1676. Nota bene. Pod Lit[erą] Pp zostały stwierdzone akta i świadectwa, które dla Nr 8 poczyniło się.
- Nr 9. Umowa małżeńska między panną Anną Ludmiłą Borek i panem Weighardem Skrbeńskim z 1657 roku.

- undt Herrn Wejghardt Skrbenský⁵⁷ anno 1657.
- N° 10. Die Ehe-Pacten anno 1665 zwischen Herrn Frantz Wirzik⁵⁸ undt Freyle Schwester unßers Herrn Testatoris Helenae Boreckin⁵⁹ zusambt beyliegender Versicherung undt Quittungen von gemelten Herrn Wirzicks.
- N° 11. Die cedirte undt geschenckte Schuldt dem Herrn Casper Borecks von der Freyle Schafft Haußin beÿ dem Kauft mit Kasper Czelo⁶⁰ auf das Gutt Wendrin übernommene.
- N° 12. Ehe-Pacten des Standts Herrn von Maltz hann zwischen Herrn Wilhelm Freyle Tochter.

[s. 67]

Lit[tera] K

Die Contracten und Obligationes auch ander darzu gehörige Schriefft Fundamenten des zu dem Closter fratrum Misericordiae gehörigen kleinen Vorwergh in Bobreckh gelegen sambt denen Loß-Brieffen deren unß unterthänig wordenen Perschonen alß auch die Zünß-Steuer-Würthschafftts-und Accisen Bücher.

- N° 1. Die Obligation (titul) Herrn Ferdinandt Wilhelm Tauber von Tauben furts pr[eusischer] 2000 fr. gegen welcher Summa unß sein Erb zugehöriges kleine Vorwergh sambt denen darzu erkaufften dreÿ Garthen in dem Dorffe Bobrecks unter die Landes-Jurisdiction anstatt deren zukommenden Interessen usu fructuarie würck[lich] eingeraümet undt übergeben anno 1702.
- N° 2 et 3. Zweÿ Schreiben von P[ater] Provincial mit dem Consens über obgedachtes kleine Vorwergh.
- N° 4. Das mit eÿgener Handt Herrn von Taubers geschriebene undt besiegelte Pfandts-Urbarium undt beÿlaß Zettel anno 1702.

[s. 68]

- N° 5. Eben von Herrn von Tauber mit eÿgener Handt geschriebene undt besiegelte Information wegen des Gesindels gedachten Vorwercks.
- N° 6. Eine Authentische Abschriefft Herr von Taubers des Spann Zettels dem Schaafer zugehörig wo beyde jähr[lich] Kühe Vorrechnungen des Schaffers zu finden.
- N° 7. Ein Todten Schein Herr von Taubers wegen gezahlten 60 fr.

- Nr 10. Umowa małżeńska z 1665 roku między panem Franciszkiem Wirzikiem i panną Heleną Borek, siostrą naszego pana spadkodawcy, razem z załączonym zapewnieniem i pokwitowaniami wspomnianego pana Wirzika.
- Nr 11. Ta scedowała dom swój i podarowała dług panu Kacprowi Borkowi, który przy kupnie z Kacprem Czelo [zabezpieczyła] na przejętej wsi Wędryni.
- Nr 12. Umowa małżeńska zawarta między panem von Maltz a panną córką pana Wilhelma.

[s. 67]

Litera K

Kontrakty i obligacje, a także inne do nich należące pisma podstawowe klasztoru Braci Miłosiernych dotyczące małego folwarku położonego w Bobrku wraz z tymi dokumentami zrzeczenia się, które nam przekazały poddane osoby, jak też księgi czynszowe, podatkowe i gospodarcze.

- Nr 1. Obligacja pana Ferdynanda Wilhelma Taubera von Tauben na kwotę 2000 florenów pruskich, z powodu której suma z jego dziedzictwa nam przynależy, [mianowicie] mały folwark wraz z zakupionymi do niego, według jurysdykcji ziemskiej, trzema ogrodami we wsi Bobrek, zamiast przysługujących interesów korzystnym zwyczajem rzeczywiście przyznał i przekazał w 1702 roku.
- Nr 2 i 3. Dwa pisma ojca prowincjała ze zgodą na wspomniany wyżej mały folwark.
- Nr 4. Urbarz spisany własnoręcznie przez pana von Tauben i opatrzony pieczęcią i załączoną kartką z 1702 roku.

[s. 68]

- Nr 5. Informacja dla czeladzi wymienionego folwarku dopiero co [wspomnianego] pana von Tauben spisana własnoręcznie i opieczętowana.
- Nr 6. Autentyczny odpis pana von Tauben, na kartkach, z wyliczeniem przynależących w ciągu dwóch lat krów i owiec.
- Nr 7. Świadectwo śmierci pana Tauben [otrzymane] z powodu zapłaconych 60 florenów.

- N° 8. Das erstere Privilegium von der Teschnischen Hertzogin Sidonia Catharina über gedachtes Vorwercks de anno 1588.
- N° 9. Ein anderes Privilegium über gemeltes Vorwercks von Teschnischen Hertzogen Adam Wentzel de anno 1603 lauth welchen vor alles in die Teschnischen Cammer Renthen jähr[lich] pro Termino S[ancti] Michaëlis 2 ThSch. zuentrichten seyn hingegen hat gedachtes Vorwerck auch jähr[lich] das Recht aus denen kay[serliche] Teschnischen Cammer Wäldern mittelst einer Anschaffung dreÿ Buchen zunehmen.
- N° 10. Fürst[liche] Teschnische von Hertzogin Elisabetha Lucretia de anno 1653 über die vorherige zweÿ Privilegien ertheilte Confirmation Krafft welchen die Schatzung

[s. 69]

unter die Landes Stände zuentrichten kombt.

- N° 11 et 12. Quittungen aus der Landt-Steuer Cassa von anno 1690 bis 1703 den 22 Januari^a wegen entrichteter Contribution der Schatzung 17 Th[alaren] 18 Gr. undt Extraordinarÿ Anlaagen. N[ota] B[ene]. Hierbey ist zu merckhen daß führohin alle Quittungen deren in die Landes-Cassa bezahlten Contributionum et Extraordinariorum dieses Vorwercks bey Numeris 11 et 12 dies Lit[tera] O zu finden seyn.
- N° 13. Kauff-Contract mit der Confirmation der Stadt Teschen zwischen dem Lorentz Pollivio undt Herrn von Tauber über den so genanten Schmidischen Garthen de anno 1693 wo von jähr[lich] in die Teschnische Cassa 27. Kreützer Erb Zünß zuentrichten seyndt.
- N° 14. Die Quittung wegen der N° 13 bis anno 1703 exclusive entrichteter Grundt-Zinßen.
- N° 15 et 16. Weillen oben N° 13 Lit[tera] O erkauffte Garthen vorhin in zweÿ Stückhen bestanden. So seyndt auch denen damahligen Possessoribus zweÿ Privilegia de anno 1619 von der Teschnischen gantzen Gemeinde ertheilet worden.
- N° 17. Kauff Contract zwischen damahligen H[errn] P[at]re Superiore der Teschnischen Residenz Soc[ietatis] Jhesu^b undt Herrn von Tauber mit der Confirmation Herrn Schloß Ober Regentens über den Garthen im Bobrecks unterhalb Poltz[lich]^c Vorwerckhe gelegen de anno 1693 lauth welchen

^a *W rękopisie: 22^m Janua.*

^b *W rękopisie: Xsu.*

^c *Parwopodobnie pomyłka piszącego; powinno być: Plötzlich.*

- Nr 8. Pierwszy przywilej księżnej cieszyńskiej Sydonii Katarzyny na wspomniany folwark z 1588 roku.
- Nr 9. Drugi przywilej księcia cieszyńskiego Adama Waclawa na wspomniany folwark z roku 1603, który informuje przede wszystkim, iż należy zapłacić Cieszyńskiej Kamerze czynsz corocznie na [dzień] św. Michała w wysokości 2 talarów śląskich, natomiast wspomniany folwark, także corocznie, ma zwiększone prawo kupna trzech buków z cesarskich lasów Cieszyńskiej Kamery.
- Nr 10. Księżna cieszyńska Elżbieta Lukrecja w 1653 roku udzieliła zatwierdzenia na dawne dwa przywileje, które [dotyczą] kontrybucji,

[s. 69]

jaką trzeba zapłacić Stanom Ziemskim.

- Nr 11 i 12. Pokwitowania z Kasy Ziemskiej Podatkowej, od 1690 roku aż do dnia 22 stycznia 1703 roku, z powodu zapłaconych kontrybucji w wysokości 17 talarów i 18 groszy i załączniki ekstraordynaryjne. Nota bene. Przy tym jest [konieczne] do zaznaczenia, że wszystkie pokwitowania z zapłaconych w tej Kasie Ziemskiej kontrybucji ekstraordynaryjnych z tego folwarku są do odnalezienia przy numerach 11 i 12 Lit[ery] O.
- Nr 13. Kontrakt kupna z potwierdzeniem miasta Cieszyna, [zawarty] między Wawrzyńcem Pollivio i panem von Tauben o tzw. ogród Schmidischa z 1693 roku, z którego corocznie płacone jest do Kasy Cieszyńskiej 27 krajcarów czynszu dziedzicznego.
- Nr 14. Pokwitowanie z powodu Nr 13 wyjątkowo zapłaconego czynszu ziemnego aż do 1703 roku.
- Nr 15 i 16. Ponieważ wyżej [pod] Nr 13 Lit[ery] O kupił niedawno ogród złożony z dwóch kawałków tak więc będzie dawał [czynsz] z ówczesnymi właścicielami [na mocy] dwóch przywilejów z 1619 roku [wystawionych] przez [książąt] cieszyńskich całej gminie.
- Nr 17. Kontrakt kupna między ówczesnym panem ojcem superiorem cieszyńskiego domu Towarzystwa Jezusowego i panem von Tauben, z potwierdzeniem panów wyższych regentów zamku, o ogród w Bobrku, położony poniżej folwarku z 1693 roku, który wspomina,

[s. 70]

jähr[lich] in die Teschnische Schloß Renthen 48 Kreützer Erbzinßen zuentrichten kombt.

- N° 18. Quittung von gemeldten p[at]re Superiore über empfangenes Geldt des N° 17 erkaufften Garthens.
- N° 19. Die Quittung aus dem Schloß Renth Ambt daß die oben N° 17 von erkaufften Garthen kommende Erb Zünßen wie auch die N° 9 von dem Tauber[liche] Vorwercks jähr[lich] 2 ThSch. bies anno 1703 entrichtet seÿn.
- N° 20. Die Quittung aus der Stadt-Cassa lauth welcher H[err] Hauptmann Tauber die jähr[lich] Zinße von anno 1692 bies 1703 des jetzt genant Schmiedischen Garthen entrichtet.
- N° 21. Original-Confirmation über den Kauff des kleinen Vorwerckhs zwischen (tit[ul]) H[err] Hauptmann Tauber undt H[err] Wentzel Spirtz de anno 1690 den 28 Octobris^a.
- N° 22. (Tit[ul]) H[err] Hauptmann Tauber letzte Universal Quittung lauth welcher er sich mit seinen Erben undt Erbnehmen über die wegen seines unß cedirten Vorwerck letzt empfangene Gelder in perpetuum aller rechten begiebet.
- N° 23. Formular wie die Kühe Steuer unßers kleinen Vorwerckhs einzurichten.

[s. 71]

- N° 24. Die Original Quittung aus dem Schloß Renth Ambt über unßer Vorwercks undt gehörig Garthen.
- N° 25. Original Quittungen aus der Cassa der Stadt Teschen über die Garthen beÿ dem Closter alß auch Vorwercks.
- N° 26. Weillen ober N° 1 (Tit[ul]) Herr Hauptmann Tauber lauth Obligation unß das kleine Vorwercks sambt zweÿen zugehörigen Garthen nur usufructuarie überlaßen inzwischen aber bedacht daß er das Capitel Recht bezahlen kann alß hat er lauth diesen Original solches Vorwercks mit zugehörigen Garthen gegen Cassirung der obengedachten Obligation vor sich seinen Erben Erbeÿgenthumb[lich] unwiederrufflich abgetreten undt cediret de dato 23^b Maÿ 1703.
- N° 27. Das Original Instrumentum de anno 1695, 20 Maÿ über das von dem Hospital zu dem kleinen Vorwercks erkauffte Stucks Ackher zwischen

^a *W rękopisze: 8bris.*

^b *W rękopisze: 23^m.*

[s. 70]

ze corocznie na zamek cieszyński ma być płacony czynsz dziedziczny w wysokości 48 krajcarów.

- Nr 18. Pokwitowanie wspomnianego ojca superiora z otrzymanych pieniędzy za zakupiony ogród z Nr 17.
- Nr 19. Pokwitowanie z Urzędu Rentowego Zamkowego, iż wyżej zakupiony ogród spod Nr 17 przynosi czynsz dziedziczny, tak jak to [wspomina] Nr 9, od folwarku pana von Tauben corocznie w wysokości 2 talarów śląskich, [który] zapłacił aż do 1703 roku.
- Nr 20. Pokwitowanie z Kasy Miejskiej, które brzmi, iż pan starosta Tauber, corocznie czynsz od roku 1692 aż do 1703, z obecnie zwanego ogrodu Schmiedischa, zapłacił.
- Nr 21. Oryginalne potwierdzenie na kupno małego folwarku [zawarte] między panem starostą Tauberem i panem Wacławem Spirtzem z dnia 28 października 1690 roku.
- Nr 22. Pan starosta Tauber [wystawił] ostatnio uniwersalne pokwitowanie, które mówi, że on ze swoimi dziedzicami i spadkobiercami sprzedał nam i scedował wieczyście z wszystkimi prawami folwark, i ostatnio otrzymał pieniądze.
- Nr 23. Formularz, jak pobierać krowne^o z naszego małego folwarku.

[s. 71]

- Nr 24. Oryginalne pokwitowanie z Zamkowego Urzędu Rentowego dotyczące naszego folwarku i przynależnego ogrodu.
- Nr 25. Oryginalne pokwitowania z Kasy Miasta Cieszyna dotyczące ogrodów przy klasztorze, jak również folwarku.
- Nr 26. Ponieważ wyżej [pod] Nr 1 pan starosta Tauber w międzyczasie obdarzył nas, jak mówi obligacja, małym folwarkiem wraz z dwoma przynależnymi do niego ogrodami tylko na używanie, ^aże on zgodnie z prawem może zapłacić^a, jak też on mówi tym oryginałem, iż folwark z przynależnymi ogrodami wobec kasaty wyżej wspomnianej obligacji przez jego dziedziców odstąpił nieodwołalnie i scedował własność dziedziczną [klasztorowi] z datą 23 maja 1703 roku.
- Nr 27. Oryginalny instrument z 20 maja 1695 roku, [informujący], iż kupił szpitalowi do małego folwarku kawałek pola, [położony] między panem sta-

^{a-a} *Zapis niejasny.*

- Herrn Hauptmann Tauber undt einem Löb[liche] Magistrat der Stadt Teschen.
- N° 28. (Titul) Herr Hauptmann Tauber mit eÿgener Handt geschriebenes undt ertheiltes Original Urbarium das unß cedirten kleinen Vorwerckhs de dato 21 Decembris^a 1702.
- N° 29. Herrn Hauptmann Taubers eine Quittung über 100 fr. welche zu der Universal Quittung N° 22 gehörig.

[s. 72]

- N° 30. Die Original Quittung aus dem Schloß Rendt-Ambt lauth welcher Herr Hauptmann Tauber alle über das kleine Vorwercks verfaßene Restantien bies anno 1702 entrichtet.
- N° 31. Original Quittung Krafft welcher H[err] Hauptmann Tauber allhiesigen H[err] Decano die von dem Vorwercks kommende Decimas bies anno 1702 entrichtet.
- N° 32. Informations Buch was jähr[lich] unßer kleines Vorwercks nach abzug der Unkosten Nutzen gebracht.
- N° 33. Das Informations-Buch was jähr[lich] auf unßer kleine Vorwercks Winter undt Sommer außgesäet wirdt.
- N° 34. Formular wie monath[liche] die Accisen von dem Viech entrichtet werden.
- N° 35. Das Büchel der Quittungen über die Accisen. N[ota] B[ne].^b Weillen beÿ dem Verkauft Wendrin undt Grodischtz wie Lit[tera] B N° 19 Lit[tera] E N° 13 undt N° 14 zu finden etwelche Perßohnen außgenohmen worden

[s. 73]

- undt sich darvon inzwischen et welche verheÿrathet alß werden solche allhier zur beßeren Nachricht Specificiret undt zwar.
- N° 36. Michaël Cymorecks ist bies dato auf bitten das Erbherrn zu Grodischtz wie N° 36 zeüget Schaffer zu Grodischtz sein Weib und heist Eva hat zweÿ Söhne der eine heist Matthaeus Cymorecks welcher die Gärthnereÿ beÿ unß erlehret der jünger aber heist Geörge Cymorecks.
- N° 37. Undt nach Entlaßung einer Tochter ut N° 37 bleibet beÿ Ihme nach eine Tochter mit Nahmen Susanna Cymoreckhin.

^a *W rękopisie: 21th Xbris.*

^b *Adnotacja na lewym marginesie.*

- rosta Tauberem i prześwietnym magistratem miasta Cieszyna.
- Nr 28. Pan starosta Tauber spisał własnoręcznie i przekazał oryginalny urbarz, który nam scedował z małym folwarkiem z datą 21 grudnia 1702 roku.
- Nr 29. Pokwitowanie pana starosty Taubera na 100 florenów, które przynależą do uniwersalnego pokwitowania [spod] Nr 22.

[s. 72]

- Nr 30. Oryginalne pokwitowanie z Urzędu Rentowego na Zamku, które brzmi, że pan starosta Tauber zapłacił za zaległości z małego folwarku do 1702 roku.
- Nr 31. Oryginalne pokwitowanie, mocą którego pan starosta Tauber zapłacił panu dziekanowi z folwarku należne dziesięciny do 1702 roku.
- Nr 32. Księga informacyjna [podająca] co przynosił corocznie nasz mały folwark po ściągnięciu wydatków i korzyści.
- Nr 33. Księga informacyjna [podająca] co wysiewano corocznie na naszym folwarku na zimę i lato.
- Nr 34. Formularz, jak trzeba płacić miesięczne akcyzy z bydła.
- Nr 35. Księga pokwitowań i akcyzy.
Nota bene. Ponieważ przy sprzedaży Wędryni i Gordziszczu, jak [mówią o tym] Lit[era] B Nr 19, Lit[era] E Nr 13 i Nr 14 do odnalezienia, jakie osoby

[s. 73]

- będą przyjęte i pobierze się przy tym tymczasem [opłatę], jak zostało to tutaj do najlepszej wiadomości wyliczone, scharakteryzowane i wprowadzie [podane].
- Nr 36. Michał Cymoreck, owczarz z Grodziszczu, świadczył w terminie, na prośbę pana dziedzicznego wsi Grodziszczu, jak [mówi o tym] Nr 36, że jego żona nazywa się Ewa i miał [z nią] dwóch synów, jednego o imieniu Mateusz Cymoreck, który przy nas wyuczył się na ogrodnika, i młodszego ale o imieniu Jerzyk Cymoreck.
- Nr 37. I po zwolnieniu [z poddaństwa] pozostaje przy nas córka, jak [o tym informuje] Nr 37, o imieniu Zuzanna Cymoreck.

Der Geörge Tintiala ist auf Bindt Weisen Schaffer zu Wendrin.
Item [sic!] Geörge Janissek wohnet jetzo in einem Häußel beÿ unßerigem Vorwercks sein Weib heist Maria welche ut
N° 38.^a in unßrige Unterthänigkeit entlaßen worden. Hat eine Tochter mit Nahmen Anna.
Item [sic!] George Wierzocks ist bies dato beÿ unß Pferd-Knecht sein Weib mit Nahmen Anna ist durch die Heürath welche nirgendts unterthänig jetzo unß unterthänig

[s. 74]

worden wohnen bies dato in einem Häüsel beÿ dem Vorwercks.
Item [sic!] Hanß Mirzwa oder Wendrinskÿ ist ein Soldat worden unter General Haßlingen Regiment.
N° 39. Anres Kocheÿda welcher aus der Stadt Jurisdiction mit seinem Weibe Eva undt zweÿ Töchtern mit Nahmen die älteste Eva undt die jüngste Maria undt einem Sohn mit Nahmen Andres Kucheyda ut N° 39 de dato 28 Aug[usti] anno 1707 in unßsers Closters Unterthänigkeit gelaßen worden wohnet in dem zu dem Closter ut Lit[tera] J N° 25 erkaufften Wasch-undt Baade Häüsel.
N° 40. Contract mit gedachten Andreas Kucheyda lauth welchen die gantze Closter-Wasche zu waschen undt flickhen schuldig undt waß er sonsten wegen dies Lit[tera] J N° 25 an unß erkaufften Wasch-Hauß schuldig zu zünßen undt alß ein Unterthann zu arbeithen verbunden.
N° 41. Jähr[lich] Quittungen sub termino s[ancti] Michaëlis aus dem Hospital der König[liche] Stadt Teschen welche von zweÿ Garthen alß auch Chalupen undt Freÿinischen Garthen

[s. 75]

oder Wiesen Ackher zu dem Closter erkauffet entrichtet worden.
N° 42. Kay[serliche] Ambts Befehl auf Instanz des Pleßnischen Saltz-Ambtes wegen Reparatur eines weges so von unßer Seithen an den Vorwercks Ackhern anlieget.
N° 43. Zweÿ Original Schreiben Adm[odum] R[everen]di Patris Provincialis Godefridi Alts weillen beÿ etlichen unßeren Clöstern dieser Provinz observiret worden daß die Feldt-oder Ackher Bau Würtschafft unß meh-

^a Numeracja występująca w tekście została powtórzona przez piszącego na lewym marginesie.

Jerzy Tintiala jest owczarzem na [miejscu zwanym] Bindt Weisen w Wędryni.

Jerzy Janissek mieszka teraz, w domku przy naszym folwarku, ze swoją żoną o imieniu Maria, który [jak mówi o tym]

Nr 38. został zwolniony z naszego poddaństwa. Ma córkę o imieniu Anna.

Jerzy Wierzock jest przy nas, w chwili obecnej, sługą do koni; jego żona o imieniu Anna, którą przez małżeństwo [pojął]; nigdzie nie był poddanym, teraz nam poddany, zamieszkał

[s. 74]

w domku przy folwarku.

Hanß Mirzwa lub Wędryński został żołnierzem w regimencie generała Haßlinga.

Nr 39. Andrzej Kocheÿda, który z miejskiej jurysdykcji ze swoją żoną Ewą i dwiema córkami, z których starsza o imieniu Ewa, a młodsza Maria i synem o imieniu Andres Kucheyda, zamieszkał w naszym klasztorze, [jak informuje o tym] Nr 39 z datą 28 sierpnia 1707 roku i wszedł w poddaństwo, kupił, jak [mówi] Lit[tera] J Nr 25 domek z pralnią i łazienką.

Nr 40. Kontrakt ze wspomnianym Andrzejem Kucheydą, który wspomina, że cała pralnia klasztorna jest zadłużona, i że on jeszcze z powodu Lit[tera] J Nr 25 kupił tą pralnię za czynszem oraz, że jest poddanym zobowiązanym do pracy.

Nr 41. Coroczne pokwitowania płacone na [dzień] św. Michała ze szpitala królewskiego miasta Cieszyna, które z dwóch ogrodów, jak również chałup, a także chałup i wolnych ogrodów

[s. 75]

albo łąk i pól, które kupił klasztor.

Nr 42. Nakaz cesarskiego urzędu wydany na instancję Pszczyńskiego Urzędu Solnego z powodu naprawy pól należących do naszego folwarku.

Nr 43. Dwa oryginalne pisma Czcigodnego Ojca Prowincjała Godtfryda Altha wydane powodu, że przy kilku naszych klasztorach tej prowincji zostało zaobserwowane, iż pola, budowa i gospodarstwo nasze coraz więcej jest zadłużone (po części), że zezwolono także z jeszcze wielu innych przyczyn, iż tylko nasz tzw. Reÿßische mały folwark w Bobrku koło miasta Cieszyna położony jest obciążony zastawem i nadaje się do sprzedania,

ners schuldig ^anach theilig^a als fruchtsamb daher auch aus noch viell anderen erhöb(liche) ursachen erlaubet worden daß unßerige nur in Pfandt gehaltene so genandte Reÿßische klein Vorwerckhel im Bobrecks bey der Stadt Teschen gelegen zu verkauffen wie auch nach des gesamnten Convents consens lauth Capitel-Buch de dato 29 Novembris^b anno 1710 lauth Administrations Büchern de dato 14 Octobris^c anno 1710 also werckstellig gemacht worden.

N° 44. Copial Instrumentum lauth welchen das N° 43 gemeldte kleine Vorwercks (Tit[ul]) Herrn Geörge Ohm von Januschowskÿ⁶¹ Erbherrn auf Nieder Sucha undt Landt Rechts Beÿsietzer des Erb Fürstenthumbs Teschen von unß iure nostro verkauft

[s. 76]

undt das Original ad confirmandum der allhiesigen Landes Hauptmannschaftt überreicht worden.

N° 45. Original Recognition (tit[ul]) Herrn von Januschowskÿ über die zu gedachten kleinen Vorwercks gehörig bey deßen verkauft von unß abgegebene originalia privilegia Kauffe als auch alle andere hierzu gehörige Schriefft[en] Uhrkundtnüßen welchs recognition auch in duplo außgefertiget worden.

N° 46. Original Punctuation nach welcher das Haupt Instrumentum N° 44 über das von unß Verkaufts gemeldte kleine Vorwercks auch eingerichtet worden.

N° 47. Copiales der Haupt-oder General Quittung welche von dem Convent und Hospital sub dato 10 Octobris^d 1710 (tit[ul]) H[err] von Januschowskÿ als Käuffern unßers jungehabten kleinen Vorwerckhs ertheilet worden.

N° 48. Copiales Memorialis sambt der darüber ergangenen Resolution in puncto einer Praetension wegen des von (tit[ul]) H[err] Hauptmann Tauber vergebenen Ritter Sitz oder Rauchfang-Steüer über das jungehabte kleine Vorwercks wodurch de praeterito wie in N° 44 in fine des Haupt-Instrumenti gemeldet wirdt die Richtigkeit gemacht worden.

^{a-a} *Nadpisane pomiędzy liniami.*

^b *W oryginalu: 29^m 9bris.*

^c *W rękopisie: 8bris.*

^d *W rękopisie: 8bris.*

jak również po całkowitej zgodzie konwentu, jak głosi księga kapituł pod datą 29 listopada 1710 roku, i mówi księga administracji pod datą 14 października 1710 roku, zatem tak zostało zrobione.

Nr 44. Kopia instrumentu, o którym wspomina Nr 43, że wspomniany mały folwark przez nas, prawem naszym, sprzedał [klasztor] panu Jerzemu Ohmowi Januszowskiemu panu dziedzicznemu na Dolnej Suchej i posiadaczowi prawa ziemskiego Księstwa Cieszyńskiego

[s. 76]

i oryginał wręczył do zatwierdzenia tutejszemu starostwu ziemskiemu.

Nr 45. Oryginał rozpoznania rzeczy, [który mówi] iż mały folwark przynależy do pana Januszowskiego, któremu przez nas był sprzedany i [któremu zostały] oddane oryginalne przywileje kupna, jak również inne pisma do tego należące, które wystawił podwójnie podczas rozpoznania rzeczy.

Nr 46. Oryginałne wyszczególnienie, według którego główny instrument Nr 44 przez nas [wystawiony] potwierdza, iż zdarzyła się sprzedaż wspomnianego małego folwarku.

Nr 47. Kopia głównego lub generalnego pokwitowania, którym konwent i szpital pod datą 10 października 1710 roku potwierdził, że pan Januszowski, jest jako nabywca naszego małego folwarku.

Nr 48. Kopia memoriału wraz z ogłoszonym rozpoznaniem rzeczy, zawierającego w punktach pretensje z powodu pana starosty Taubera, który żądał w przeszłości pogłównego i podymnego z małego folwarku, przez co jak w Nr 44, w końcu instrument główny dokładnie opisał i wykonał.

[s. 77]

N° 49. Weillen oben der in N° 36 Michael Cymorecks das Closter also rexiret daß er auch wieder das gethane Iuramentum seinen jüngeren Sohn nicht gestellet alß ist solcher sambt Weib undt Kinder (tit[ul]) Herrn Baron von Beeß patrono n[ost]ro entlaßen worden.

^bN[ota B[ene]. N° 36^a Weillen unßer gewester Garthner undt Leib eygner Unterthan Matthaues Cymorecks auf dreÿ Jahr umb die Entlaßung seines diensts damit et in seiner Kunst etwas mehrers lehrnen möchte gebetten hat alß ist Ihme solches auch Verwilliget worden undt hat darumben wie die Abschrieftt lauthet undt die jenigen unterschrieben seÿndt ein gleich lauthen de Attestation von dem Closter außgefertigter bekommen.

N[ota] B[ene]. Ist den 7 Martÿ anno 1712 zu Feldtspurg in dem Closter teichel ertrunckhen es solle sich nicht befunden haben aus weiter eingezogener Nachricht daß dieser obgemeldte Garthner ertrunckhen seÿe.

[s. 79]

Lit[tera] L

Haubt Obligaciones undt Hyppothecen der Foundation Fratrum Misericordiae bey Teschen über das patrimonium pauperum aegrotorum samb allen zugehörigen Informationen.

N° 1. In signo Aa Herr Graff Praschma zu Erkauffung der Herrschaft Friedecks des Closters erst gegebene Cession über 16050 fr. worüber auch die Acceptation in originali Herrn Graffen von Praschma in signo Aa dann zur Beförderung dieses Kauffes mit Zusatz 6000 fr. die andere des Closters-Cession zusammen mit oberen über 22050 fr. sub signo B undt also dargegen die von einem König[liche] Ober Ambt confirmirte Haubt-Obligation Herrn Graffen von Praschma pr[eusisscher] zweÿ undt zwnatzig Tausendt fünftzig fr. sub signo C dann ferners weillen 2000 fr. mehrers über gedachte Obligation anticipiret worden. Alß ist in originali sub signo D die gegen Cession undt Bezahlung gedachter anticipirter 2000 fr.

^{a-b} *Adnotacja na lewym marginesie. Dopisek odnoszący się do N° 36.*

[s. 77]

Nr 49. Ponieważ wyżej [wspomniany] w Nr 36 Michał Cymoreck klasztor więc rexiret, on także uczynił ponownie przysięgę, [ale] nie przybył ze swoim młodszym synem, jego samego wraz z żoną i dzieckiem uwolnił patron nasz pan baron von Beihs.

Nota bene [do] Nr 36. Ponieważ nasz wspomniany ogród i własny poddany Mateusz Cymoreck na trzy lata o zwolnienie jego ze służby [prosił], ponieważ w swoim zawodzie chciałby się więcej uczyć, na co jemu zezwoliliśmy, jak odpis niniejszy brzmi i ów podpisał poświadczenie, które klasztorowi sporządził.

Nota bene. Dnia 7 marca 1712 roku na polu zamkowym utonął w stawie klasztornym, co powinno się stwierdzić, dalej z dowodem, że utonął ten wspomniany ogrodnik.

[s. 79]

Litera L

Główne obligacje i hipoteki fundacji Braci Miłosiernych przy Cieszynie, dotyczące majątków biednych [i] chorych wraz z wszystkimi przynależnymi informacjami.

Nr 1. Pod znakiem Aa pan hrabia Prażma dał najpierw z kupna państwa Frydek za kwotę 16050 florenów, z czego także zgoda w oryginale pana hrabiego Prażmy pod znakiem Aa tego kupna z dodatkiem do wysłania klasztorowi kwoty 6000 florenów, które z inną cesją dał klasztorowi razem z wyżej wymienionymi 22050 florenami pod znakiem B, i zatem zatwierdził Wyższy Urząd Królewski główną obligację pana hrabiego w kwocie 22050 florenów pruskich pod znakiem C; wtedy [pan hrabia] przewidział dalszą obligację większą o [kwotę] 2000 florenów. Jak też jest w oryginale pod znakiem D względem cesji i zapłaty wspomnianych przewidzianych 2000 florenów

[s. 80]

(Tit[ul]) Herrn Graffen von Praschma gestalten auf gedachte anticipirte 2000 fr. (Tit[ul]) Herrn Ertz-Priestern Herrn Johann Carl Mentzel zu Breßlau bey S[ancti] Nicolai undt Thum-Herrn zu Groß Glogau eine Obligation von unßerigen Closter in originali wie diese Copia[lischen] sub signo E lauthet ertheilet worden welches alles weithläuftiger in Administrations Büchern in Empfang anno 1708 sub 3 Augusti zu finden undt wie die Sache der Haupt Obligation signo C in allen gantzlichen außgemachet. Original Quittung Herrn Graffen von Praschma signo F mehrers alle bedingnüßen bekräftiget.

N° 2. In signo A Original-Schreiben Herrn Ober Ambts Secretary von Mentzelsbeeg damit die Tradition der Herrschafft Friedecks weillen die oben N° 1 in signo C ertheilte Haupt-Obligation annoch alß confirmirter nicht eingeloffen war wie dann darumben zu Confirmirung gedachter Obligation wie die Copiales signo B lauthen von dem Closter extradiret worden undt weillen unßerige Obligation bey dem König[liche] Ober Amt intabuliret deß wegen kein anderes debitum sine nostro consensu kann vorgezogen worden undt darumben Herr Graff Praschma

[s. 81]

unß wie signum C zeüget ersuchet weillen aber nachgehendts dieses signum C diesmahl nicht nöthig gehabt undt unß wiederumb restituiret so wirdt es gleich wohlten pro memoria auffgehöbt. In gleichen weillen die Schlesische Cammer wegen der angewiesenen 10000 fr. so in der Obligation N° 1 signo C begrieffen bey dem Teschnischen Renth-Ambt bies dato nicht die Verordnung gethan undt darumben wier über die jähr[lich] fallende 1000 fr. alß kommenden Interessen quittiren müßen daher wegen des genen^a Empfangs des Herrn Graff von Praschma Original Quittungen sub signo D et E beständig auffzuhalten seyn. Nicht münder die Original Quittung der Frau Verkauferrin welche deß wegen von unß diese Interessen sub signo F zu empfangen gehabt pro memoria zu conserviren ist.

[s. 82]

N° 3. Eine Haupt Obligation von dem Wienerischen Stadt-Banco wegen

^a *Wyraz nadpisany pomiędzy wierszami.*

[s. 80]

[przez] pana hrabiego Prażmę na wspomniane przewidziane 2000 florenów [i] archiprezbitera pana Jana Karola Mentzla we Wrocławiu u św. Mikołaja i kanonika w Głogowie, obligacja naszego klasztoru w oryginalne jak ta kopia pod znakiem E brzmi, została udzielona, która z wszystkim obszernie znajduje się w księgach administracji na odbiór pod [datą] 3 sierpnia 1708 roku i jak rzecz głównej obligacji pod znakiem C ułożył we wszystkim całkowicie. Oryginał pokwitowania potwierdza pan hrabia Prażma pod znakiem F więcej wszystkiego co umówiono.

Nr 2. Pod znakiem A oryginał pisma pana von Mentzelsberga sekretarza Wyższego Urzędu, iż udzielił wyżej w pod znakiem C, zgodnie z tą tradycją Państwa Frydek, główną obligację też jeszcze potwierdził, [lecz] nie była uwierzytelniona, jak potem z klasztoru została przeniesiona do zatwierdzenia wspomniana obligacja z kopii pod znakiem B, która mówi, i naszą obligację intabuluje przy Królewskim Wyższym Urzędzie, której z powodu innego podatku bez naszej zgody [ustanowionego] nie mogą wyciągnąć i na to pan hrabia Prażma

[s. 81]

prosi dla nas, jak świadczy znak C, ale ponieważ nastąpił ten znak C tym razem niepotrzebnie i nam ponownie będzie zwrócona [ta obligacja]; to chcemy sporządzić całkowicie dla pamięci. W Komerze Śląskiej dla ustanowionych 10000 florenów tak w obligacji Nr 1 pod znakiem C znajdującej się przy Cieszyńskim Urzędzie Rentowym, aż do daty [niniejszej] uczyniła zarządzenie, iż musimy pokwitować corocznie przypadające 1000 florenów, jak też bieżące interesy, stamtąd dla przyjęcia pana hrabiego Prażmy oryginalne pokwitowania pod znakiem D i E stale trzymał. Nieukończone oryginalne pokwitowanie pani sprzedawczyni, która nam te interesy pod znakiem F przyjmowała dla pamięci do przechowywania.

[s. 82]

Nr 3. Główna obligacja Banku Wiedeńskiego, wynosząca 6 procent od mającej

darinnen a 6 pro Cento anliegendt-habenden 1000 fr. Capital de dato 23^a Julij anno 1717 welches Geldt einstens bey der gesambten Gemeinde der vormahls König[liche] Stadt Teschen dargeliehener maaßen auf Interesse gelegen gewesen.

[s. 83]

N° 4. Weillen auch anfänglich de forma iuris H[err] Docter Egrides welcher auch 5000 fr. auf die angewiesene 10000 fr. bey der Schlesischen Cammer vorgelehnet wie signo A eine Cession von dem Closter ertheilen müssen solche aber nicht acceptiren wollen weillen darinnen wegen deren anderen von Herrn Ertz-Priester anticipirten 2000 fr. wie N° 1 signo D et E lauthet prioritative excipiret war undt deßentwegen eine andere Cession mit Außlastung der außgestrichenen Clausul in signo A lauth Copialischen Memorial signo B ertheilet hat auch Herr Graff Praschma in casum wegen deren anderen anticipirten 2000 fr. von Herrn Johann Carl Mentzel unß eine andere Versicherung originaliter sub signo D außferthigen laßen.

[s. 84]

N° 5. Eine Haupt-Obligation (Tit[ul]) Herr Geörge Ohm de Januschowskij Erbherrn auf Nieder Sucha im Fürstenthumb Teschen de dato 29 Septembris 1705 pr[eusisscher] 1000 fr. gegen 6 pro Cento sambt beyliegenden dreÿen Documentis.

Weillen oben gemeldte Obligation pr[eusisscher] 1000 fr. sambt dreÿen Documentis mit Erlegung des Capitals außgelöset undt zu dem Kirchen Bau verwendet worden hingegen andere 1000 fr. an Capital von dem Kauff Schilling unßers gehabtten kleinen Vorwerckhs oben (Tit[ul]) Herr George Ohm de Januschowskij gegen 6 pro Cento auf dreÿ Jahr lang mittels seiner Hyppothecarischen Obligation de dato Teschen den 10^b Octobris 1710 sub eodem N° 5 in Archiv befindtlich vorgebracht worden.

[s. 85]

N° 6. Eine Haupt Obligation Herrn Friedrich George Weltzecks Freÿherrn von Hultschin und Guttem Lande Erbherrn auf Groß Kuntschitz bey Freÿstadt de dato 29 Septembris 1709 pr[eusisscher] 500 fr. gegen 6 pro Cento.

^a *W rękopisie: 23^m.*

^b *W rękopisie: 10^m.*

przypadać kwoty 1000 florenów kapitału z datą 23 lipca 1717 roku, które to pieniądze niegdyś cała gmina dawniej królewskiego miasta Cieszyna wcześniej pożyczyla [i] na interesy położyła.

[s. 83]

Nr 4. Ponieważ także początkowo zgodnie z prawem pan Doktor Egrides, musiał udzielić klasztorowi [kwotę] 5000 florenów, na którą wyznaczył 10000 florenów, [które] legował przy Kamerze Śląskiej, jak znak A cesję [poświadcza], ale nie chciał ofiarować, ponieważ dla innych powodów pan archiprezbiter przewidział 2000 florenów, jak Nr 1 pod znakiem D i E omawia, wyjątkowo wydobyl i inną cesję z opuszczeniem skreśloną klauzulą [jak] pod znakiem A głosi, kopia memoriału pod znakiem B udzielił także pan hrabia Prażma; w innym razie przewidział 2000 florenów, [które] przez pana Jana Karola Mentzla nam inne zapewnienie pierwotnie pod znakiem D powinien sporządzić.

[s. 84]

N° 5. Główna obligacja, [gdzie] pan Jerzy Ohm Januszowski, pan dziedziczny na Dolnej Suche w Księstwie Cieszyńskim, [dokumentem] z datą 29 września 1705 roku, [legował kwotę] 1000 florenów pruskich, od której 6 procent wraz z załączonymi trzema dokumentami.

Ponieważ wyżej wymienioną obligację 1000 florenów pruskich wraz z trzema dokumentami z zapłaceniem kapitału wykupił i została [ona] wydana na budowę kościoła, natomiast inne 1000 florenów miał na kapitał z kupnem naszego małego folwarku, wyżej [wspomniany] pan Jerzy Ohm Januszowski przedłożył około 6 procent na trzy lata za pomocą swojej obligacji hipotekowej z datą: Cieszyn, 10 października 1710 roku, pod tym Nr 5 znajdującej się w archiwum.

[s. 85]

Nr 6. Główna obligacja pana Fryderyka Jerzego Wilczka wolnego pana na Hulczynie i Dobrej Ziemicy, dziedzicznego pana na Wielkich Kończycach koło Karwiny, z datą 29 września 1709 roku na kwotę 500 florenów pruskich na około 6 procent.

[s. 86]

N° 7. Haupt Obligation Herrn Johann Lammar wohl possessionirten Burgern in Friedecks de dato 17^a Decembris 1707 pr[eusisscher] 200 fr. gegen 6 pro Cento.

Diese 200 fr. seyndt anno 1724 den 24 Februarÿ erhöht undt bezahlet wie auch die Obligation zurucks gegeben undt hingegen wie hier unten zu ersehen stehet wiederumb mit Hinzulegung 40 fr. auf Interesse angelegt worden.^b

Haupt Obligation Herrn Mathiae Marx wohl possessionirten Burgers undt Tuchmachers in Friedecks de dato 24^c Februarÿ anno 1724 pr[eusisscher] 240 fr. sage zweÿ hundert undt viertzig Gulden rein[ischen] gegen 6 per [sic!] Centum.

[s. 87]

N° 8. Cartha bianca per 500 fr. Herrn Graffen Praschma gegen Special Hypothec des von der Stadt Friedecks erkaufften Güttel [sic!] Nadole sub termino s[ancti] Joannis Baptistae gegen 6 pro Cento weillen hierzu künfftig S[ancti] Michael[is] annoch 500 fr. kommen sollen soll alß dann die nechste Obligation eingerichtet werden weillen die gedachten anderten 500 fr. reinisch Herrn Graffen von Praschma erleget undt die cartha bianca zurucks gestellet worden. Alß bleibet die erdentliche Obligation sub termino S[ancti] Michaëlis mit halb jährigen ratis pr[eusisscher] 1000 fr. sub Lit[tera] P N° 8.

Diese Obligation pr[eusisscher] 1000 fr. ist den 3^d Martÿ 1721 zurucks gegeben undt darzu baaren Geldts 1000 fr. dem H[errn] Graffen von Praschma außgezahlet worden womit allhiesigem Convent die Herren Graffen Praschma auf der Teschnischen Cammer jnnstehende alß Wendrinische Kauffs Schillings gelder vorbleiben so unß jährlich an Interessen zweÿmahl alß zu Termin S[ancti] Michaëlis undt S[ancti] Georgÿ jeder Zeith 60 fr. abwerffen ist also H[err] Graff Praschma nun mehre wegen des Capitals der 22050 fr. völlig contentiret lauth Quittung undt Revers sub Lit[tera] P N° 30 Obsthende 2000 fr. welche die Hochlöb[liche] Kay[serliche] Hoff Cammer alß ruckständig verblieben Wendrinischen Kauff-Schillings Gelder dem Closser

^a *W rękopisie: 17ma.*

^b *Poniżej wstawiona pokrubiona odręczna kreska oddzielająca tekst.*

^c *W rękopisie: 24ta.*

^d *W rękopisie: 3ta.*

[s. 86]

Nr 7. Główna obligacja pana Jana Lammara, prawdopodobnie posesjonata mieszczanina we Frydku, z datą 17 grudnia 1707 roku na kwotę 200 florenów pruskich na około 6 procent.

Te 200 florenów dnia 24 lutego 1724 roku pobrał i zapłacił, jak również obligację zwrócił, natomiast jak tutaj poniżej do wybrania stoi, ponownie z dołożeniem 40 florenów ulokował na interesy.

Główna obligacja pana Macieja Marxa, prawdopodobnie posesjonata mieszczanina i sukiennika we Frydku, z datą 24 lutego 1724 roku na kwotę 240 florenów pruskich, słownie dwieście czterdziestu guldenów reńskich, na około 6 procent.

[s. 87]

Nr 8. Biała karta⁹¹ na 500 florenów od pana hrabiego Prażmy około specjalnej hipoteki miasta Frydka, które kupiło dobra Nadole, z których płaci na [dzień] św. Jana Chrzciciela około 6 procent, ponadto na [dzień] św. Michała jeszcze 500 florenów powinno przychodzić, jak też potem następną obligację założył pan hrabia Prażma z innych 500 florenów reńskich płaci ta biała karta została zastawiona. Jak też wspomniana obligacja na [dzień] św. Michała z połową rocznej raty 1000 florenów pruskich pod Lit[erą] P Nr 8.

Ta obligacja 1000 florenów pruskich została zwrócona 3 marca i pieniądze 1000 florenów panu hrabiemu Prażmie zostały wypłacone z tym wszystkim, co konwent panu hrabiemu Prażmie na Kamerze Cieszyńskiej pozostawił z kupna Wędryni, tak nam rocznie w każdym czasie 60 florenów przynosi dochód podwójnie na termin św. Michała i św. Jerzego; jest więc pan hrabia Prażma teraz zupełnie więcej zadowolony z powodu kapitału 22050 florenów, jak brzmi pokwitowanie i rewers pod Lit[erą] P Nr 30, zawierający 2000 florenów, które Wysoka Prześwietna Cesarska Kamera Dworska, jako zaległe, pozostawiła klasztorowi z wędryńskiego kupna,

[s. 88]

allhier annoch schuldig undt außständig verblieben ware wovon mann die Interessen sonsten Vorhin aus dem hiesigen Renth-Ambt eincassiret sindt vor beschehener Tradition undt Alienation dieses Fürstenthumbs Teschen im Monats Junio anno 1722. Von dannen in Wienn erhöht undt anderstwo wiederumb auf Interesse angelegt worden.

[s. 89]

N° 9. Eine Haupt Obligation Herrn Rudolph Sobeks von Kornitz Erbherrn auf Groß Riegersdorff im Fürstenthumb Teschen de dato 29 Septembris 1706 per 500 fr. gegen 6 pro Cento sambt beyliegendem Documento.

[s. 90]

N° 10. Eine Haupt Obligation (tit[ul]) Herrn Geörge Ohm de Januschowskÿ Erbherrn auf Nieder Sucha im Fürstenthumb Teschen de dato 29 Septembris 1707 per 950 fr. gegen 6 pro Cento.

[s. 91]

N° 11. Weillen Herr Baron Larisch auf Abschlag der Obligation N° 4 7000 fr. erleget alß seÿndt auf einer Haupt Obligation (Titul) Herrn Baron Carl Frantz Skrbenskÿ gegen Hyppothec seines Erb-Guttes Schönhoff im Fürstenthumb Teschen de dato 22^a Octobris 1702 gegen 6 pro Cento vorgelehnet worden sambt beyliegendem Documentis oder zweÿ Ersuch Schreiben.

Weillen (pl[eno] tit[ulo]) Herr Baron Carl Frantz Skrbensky oben gemeldte Obligation mit Erlegung des Capitals pr[eu]sisscher 2000 fr. Reinisch (Titul) Herr Johann Dietrich von Goczalkowskÿ⁶² sambt deßen Ehe-Gemahlin gegen Hyppothec Ihres Erb-Eygenthümblichen Güttes Steünau im Fürstenthumb Teschen gelegen auf 6 pro Cento mittels Ihrer Obligation de dato Teschen 23 Apri[lis] 1711 sub eodem N° 11 in Archiv befindtlich vorgelehnet worden.

Weillen Herr Johann Dietrich von Gotschalkowskÿ sambt seiner Frauen Ehe-Consortin das Gutt Steinau im Fürstenthumb Teschen gelegen Ihrem Schwieger Sohn dem (Tit[ul]) Herrn Rudolph Baron von Skrbenskÿ⁶³ cum onere et commode

^a *W rękopisie: 22^m.*

[s. 88]

tutaj jeszcze dłużny i zaległy pozostał w interesach. Niedawno z tu-tejszym urzędem rentowym ściągnał przed alienacją [?] tego Księstwa Cieszyńskiego w miesiącu czerwcu 1722 roku, [a następnie] wniósł [odwołanie] do Wiednia i gdzie indziej na interesy.

[s. 89]

Nr 9. Główna obligacja pana Rudolfa Sobka z Kornic pana dziedzicznego na Groß Riegersdorff w Księstwie Cieszyńskim, z datą 29 września 1706 roku, na kwotę 500 florenów z czynszem około 6 procent wraz z dołączonym dokumentem.

[s. 90]

Nr 10. Główna obligacja pana Jerzego Ohma Januszowskiego pana dziedzicznego na Dolnej Suchej w Księstwie Cieszyńskim z datą: Cieszyn, 29 września 1707 roku, na kwotę 950 florenów z czynszem około 6 procent.

[s. 91]

Nr 11. Ponieważ pan baron Larisch [za] odmowę obligacji Nr 4 zapłaci 7000 florenów, jak na głównej obligacji pana barona Karola Franciszka Skrbeńskiego około hipoteki jego dóbr rodowych Szonów w Księstwie Cieszyńskim z datą 22 października 1702 roku, około 6 procent przekazał wraz z załączonymi dokumentami, konkretnie dwoma pismami prośby.

Ponieważ pan baron Karol Franciszek Skrbeński, wyżej wymieniony, obligację z zapłatą kapitału 2000 florenów reńskich panu Janowi Dietrichowi Goczalkowskiemu wraz z żoną około hipoteki jej własnych dóbr rodowych Stonawa w Księstwie Cieszyńskim położonych, na 6 procent przy pomocy obligacji z datą: Cieszyn, 23 kwietnia 1711 roku najpierw dał, [która] pod tym Nr 11 znajduje się w archiwum.

Ponieważ pan Jan Dietrich Goczalkowski wraz ze swoją żoną, dobra Stonawa w Księstwie Cieszyńskim położone, swojemu szwagrowi panu Rudolfowi baronowi Skrbeńskiemu, z ciężarem i korzyścią

[s. 92]

abgetretten undt Erbeygenthumblich solcher übergeben auch solches gestalt übernahmen worden. Alß hat gedachter Possessor (Titul) H[err] von Skrbenskÿ gedachtes Anlieg-habendes Capital deren 2000 fr. a 6 pro Cento Interesse auch angenohmen undt darüber die Obligation d[e] d[ato] 23 Apri[li] anno 1721 ut in Archiv sub N° 11 befinde[lich] von sich ertheilet.^a Eine Haupt Obligation über vor ermeldte 2000 fr. Capital summa a 6 pro Cento gewöhn[lich] Interesse von (Tit[ul]) Ihro Gnaden Herrn Rudolph von Skrbenskÿ Freyherrn von Schönhoff undt Hrzischtzie Erbherrn der Herrschafftten Barttelsdorff Radwanitz undt Steinau etc. de dato 23 Apri[li] anno 1721 sub N° 11 in Archiv.

[s. 93]

N° 12. Eine Haupt-Obligation Herrn Baron Frantz Larisch Herrn Brudern hiesigen Herrn Landes Marchall gegen Hyppothec seiner Herrschafft Kuÿa im Fürstenthumb Oppeln pro 5000 fr. de dato 11 Novembris^b 1707 sambt beÿliegenden Documentis.

^bN[ota] B[ene]. Wann einmahl vor Außzahlung dieser Obligation (pl[eno] tit[ulo]) unßer Herr Schuldner in diesem Fürstenthumb Teschen nemb[lich] seinen Herrn Bruder Herrn Heinrich Baron von Larisch Erben wirdt kann alß dann die Hyppothec auf das Immobile im Teschnischen Fürstenthumb genomben werden.

[s. 94]

N° 13. Eine Hyppothecarische Obligation (tit[ul]) H[err] Simon Michalskÿ medicine doctoris undt Burgern zu Rattibor de dato 13 Novembris^d anno 1710 pr[ae]sisscher ein Hundert R. Th. dico 100 R. Th. jähr[lich] 6 pro Cento gegen Hyppothec seines zu Rattibor erblich erkaufften so genandten Apothecer-Garthen.

[s. 95]

N° 14. Weillen (Tit[ul]) Herr Johann Carl Mentzel zu Breßlau der Zeith beÿ s[ancti] Nicolai Ertz-Priester die jenigen zweÿ Tausendt fr. ut in Archiv

^a *W rękopisie dopisane inną ręką, a następnie wymazane: clamut ut.*

^b *W rękopisie: 11th 9bris.*

^{c-b} *Fraza powtórzona na lewym marginesie.*

^d *W rękopisie: 9bris.*

[s. 92]

przekazał i dziedziczną własność wręczył, także taką formę przyjął. Również wspomniany właściciel pan Skrbeński przyjął ze wspomnianego przychodzącego kapitału tych 2000 florenów na 6 procent, także udzielił ponadto tą obligację z datą 23 kwietnia 1721 roku, znajdującą się w archiwum pod Nr 11.

Główna obligacja na podane 2000 florenów kapitału na 6 procent zwykłych interesów, jego łaski pana Rudolfa Skrbeńskiego, wolnego pana na Szonowie i Hřiště, pana dziedzicznego państwa Bartowice, Radwanice i Stonawa itd., z datą 23 kwietnia 1721 roku, [znajduje się] w archiwum pod Nr 11.

[s. 93]

Nr 12. Główna obligacja pana barona Franciszka Larischa, panów braci tegoż pana marszałka ziemskiego około hipoteki jego Państwa Kujawy w Księstwie Opolskim na kwotę 5000 florenów z datą 11 listopada 1707 roku wraz ze znajdującymi się dokumentami.

Nota bene. Kiedy raz wyliczenie tej obligacji naszego pana dłużnika w tym Księstwie Cieszyńskim, tego samego jego brata pana Henryka barona Larischa dziedziców będzie dokonana, wówczas została przeniesiona hipoteka na dobra nieruchome w Księstwie Cieszyńskim.

[s. 94]

Nr 13. Obligacja hipoteczna pana Szymona Michalskiego doktora medycyny i mieszczanina raciborskiego z datą 13 listopada 1710 roku, na 100 talarów reńskich, słownie sto talarów reńskich, rocznego czynszu 6 procent około hipoteki jego w Raciborzu dziedzicznie zakupionej tzw. apteka-ogród.

[s. 95]

Nr 14. Ponieważ pan Jan Karol Menzel we Wrocławiu, w tym czasie archiprezbiter u św. Mikołaja, każde dwa tysiące florenów, jak w archiwum Lit[era] P Nr 1, w znaku E pod innymi także, do wiecznej fundacji na-

Lit[tera] P N° 1 in signo E unter anderen auch zu einer ewigen Fundation unßrigen neuen Convent nach Breßlau ad S[ancti]s[simam] Trinitatem. Alß werden führohin a Termino S[ancti] Georgy 1712 die hier von auf dem Schloß halb jährlich zu empfangen habende Interessen gegen Quittung besagten unßrigen neuen Convent zu Breßlau bies zur Außzahlung des Capitals deren 2000 fr. beständig abgeföhret darumben auch diese Authentische Copiales Cessionis sub N° 14 Lit[tera] P ad acta reponiret worden.

[s. 96]

N° 15. Gründtliche Nachricht wie von denen vorgesetzten Hyppothecarischen Obligationen deren Capitalien zu dem Closter undt Hospital Fratrum Misericordiae zu Teschen gehörig unter halb-jährig Terminen zu gehörig alß sub Termino S[ancti] Georgy dann sub termino S[ancti] Michaëlis.

[s. 97]

N° 16. Eine Hautt Hyppothecarische Obligation von Ihre Gnaden (Titul) Herrn Rudolph Baron Skrbensky de dato 10 Augusti^a anno 1722 über eine auf Hyppothec seines im Fürstenthumb Teschen gelegenen Erb-Gutts Barttelsdorff a 6 pro Cento gewöhnliches Interesse baar dargelehnte undt intabulirte Baarschaftt von 3500 fr. reinisch in Archiv sub N^o decimo sexto repositirt befindt[lich].

[s. 98]

N° 17. Eine Hautt Obligation de dato 30 Decembris^b A[nn]o 1722 von (Tit[ul]) Herrn Johann Rudolph Czelesta von Csilestin⁶⁴ Erbherrn auf Ober- undt Nieder Golkowitz undt Kißelau etc. über eine auf Hyppothec seines in Loßlauischen gelegenen Erb-Gutts Ober- undt Nieder Gologowitz a 6 pro Cento anlieg-habende Capital Summa pr[eusisscher] 1500 fr. rein[ischen] So Ihro Excell[enz] (titul) Herr Landes Hauttmann allhier Herr Graf von Tenczin [Adam Wentzel]⁶⁵ etc. pro fundatione eines Betts im Kranckhen Zimmer lauth Instrumenti unßerem Closter allhier assigniret hat Krafft welcher unßer Closter verbunden ist lauth Contract gedacht Seiner Hochgräft[liche] Excellenz die etwan bedürfttig habende Medicamenta ohne entgeldt oder Bezahlung ad dies vitae vor seine Perßohn aus der Apothecken auch Verabfolg zulaßen.

^a *W rękopisze*: 10^m. Aug.

^b *W rękopisze*: Xbris.

szego nowego konwentu z Wrocławia u św. Trójcy [doprowadził]. Gdy została przyjęta wcześniej, na [dzień] św. Jerzego 1712 roku, na zamku połowa rocznego [czynszu] w stosunku do pokwitowania wspomnianego naszego nowego konwentu we Wrocławiu, aż do wyliczenia kapitału tych 2000 florenów stale odprowadzał, dlatego ta autentyczna kopia cesji pod Nr 14 Lit[ery] P do akt została zdeponowana.

[s. 96]

Nr 15. Dokładna wiadomość jak z tych napisanych hipotecznych obligacji te kapitały do klasztoru i szpitala Braci Miłosiernych w Cieszynie przynależą, po połowie rocznego [czynszu] na dwa terminy rozdzielonego, na [dzień] św. Jerzego, potem w terminie [na dzień] św. Michała.

[s. 97]

Nr 16. Główna obligacja hipoteczna z jego łaski pana Rudolfa barona Skrzeńskiego z datą 10 sierpnia 1722 roku, iż na hipotecę jego w Księstwie Cieszyńskim położonej, na dobrach dziedzicznych Bartowice zwyczajnego interesu pożyczyl i intabulował gotówkę w wysokości 3500 florenów reńskich na 6 procent, znajdującą się w archiwum, złożona [jest] pod Nr 16.

[s. 98]

Nr 17. Główna obligacja z datą 30 grudnia 1722 roku, pana Jana Rudolfa Czelesty, pana dziedzicznego na Csilestinie, dziedzica na Górnych i Dolnych Gołkowicach i Kisielowie, itd., na jego hipotecę dobrach dziedzicznych Górnych i Dolnych Gołkowicach w [ziemi] wodzisławskiej położonych, na 6 procent przychodzącego kapitału od kwoty 1500 florenów pruskich Jego Ekscelejncja pan starosta ziemski tutaj pan hrabia von Tenczin, itd., przekazał na fundację łóżka w pokoju chorych, jak brzmi instrument naszego klasztoru tutaj z mocą obowiązującą, z którą nasz klasztor łączy się, jak czyni kontrakt Jego Wysoce hrabiowskiej Ekscelejncji, który mniej więcej dopuszcza osoby biednych nie mających opłaty lub zapłaty za leki do czasu śmierci swojej na pobieranie ich z apteki.

[s. 99]

N° 18. Eine Obligation oder Recognition von unserm Breßlauerischen Convent über 400 fr. so Ihnen auf ein Jahr lang ohne Interesse zu Prosequirung des Kirchen Baues von diesem Closter auf Assignation A[dmodum] R[everendi] P[atris] Provincialis treulich dargelehnet worden de dato 19^a Juny 1723.

[s. 101]

Im Nahmen der Allerheyligsten Dreyeinigkeit. Amen.

Heünt unten gesetzten dato ist zwischen Ihro Excellenz dem Hoch- undt Wohlgebohrnen Herrn Herrn Adam Wentzel Graffen von Tenczin Erbherrn zu Roÿ Zamarsk Kouska Podleßÿ undt Kostkowitz der Röm[ische] Kay[serliche] undt König[liche] catho[lische] Mayestat würckh[lich] geheimben Rath Cammerer undt des Fürstenthumbs Teschen verordneten Landes Hauptmann an einem dann dem bey der nun mehro Fürstlichen Stadt Teschen gelegenen Löb[liche] Convent Fratrum Misericordiae sancti Joannis de DEO mit Vorwießen deßen wohlfrwürdigen Patris Provincialis der Zeith Matthaei Mayer am andern Theil folgender guthwilliger vollkommener undt unwieder- rüftlicher Contract undt Abrede getroffen undt abgehandelt worden.

Daß nemblich Hochgedachte Ihro Gräf[lich] Excellenz zur größeren Ehre Gottes undt Rettung des nechsten ein Tausendt fünffhundert Gulden reinisch jeden fr. zu 60 kr. den kr. aber zu 6 hl. gerechnet id est 1500 fr. baar zugezehlt^b

[s. 102]

Geldes erwehnten Convent bey Teschen undt zwar zu händen des jetzigen patris prioris Melchioris Billitzoty⁶⁶ gegen gewöhnlicher Convents-Schein oder Quittung zu jmmer [sic!] wehrenden ewigen Stieftung oder Foundation eines Kranckhen Bettes treulich übergeben damit solche Capital-Summa auf einen sicheren Orts gegen gnung samber ambt[lich] Intabulation nach Beschaffenheit der Zeithen undt Hypothec unterm gewöhnlichen Interesse sex per centum angeleget undt von dem alle halbe Jahr erhöhenden Landes üblichen Interesse ein Kranckher nach deßelben Ordens Instituto entweder von Hochgedachter Ihro Excellenz Bedienten undt Unterthanen oder ein anderer so Ihro Excellenz recommendiren thätten darinnen gewarthe undt mit aller Nothwendigkeit Medicin Speiß Trancks undt Feldtscher bestmöglichst versehen werden möchte.

^a *W rękopisie: 19^m.*

^b *Poniżej dopisane inną ręką: Collatum.*

[s. 99]

Nr 18. Obligacja lub rozpoznanie rzeczy naszego konwentu wrocławskiego na kwotę 400 florenów, została pożyczona z datą 19 czerwca 1723 roku przez Czcigodnego Ojca Prowincjała na rok czasu bez dochodu, aż do uroczystego zakończenia budowy kościoła, przy tym klasztorze.

[s. 101]

W imię Wszystkich Świętych i Świętej Trójcy. Amen.

Dzisiaj pod wspomniana datą jest zawarty dobrowolny, kompletny i nieodwołalny kontrakt i umowa między Jego Ekscelencją wysoko urodzonym i dobrze urodzonym panem Adamem Waclawem hrabią Tenczyńskim, panem dziedzicznym na Roju, Zamarsku, Końskiej, Podlesiu i Kostkowicach, Rzymskiego, Cesarskiego i Królewskiego Katolickiego Majestatu rzeczywistym tajnym radcą, komorzym i starostą ziemskim Księstwa Cieszyńskiego, a prześwietnym konwentem Braci Miłosiernych św. Jana Bożego położonym przy książęcym mieście Cieszynie, za wiedzą Czcigodnego Ojca prowincjała tego czasu Mateusza Mayera, w innej części wspomnianego.

Że ta sama wyżej wspomniana jego hrabiowska Ekscelencja, dla większej chwały Boga i ocalenia przyszłych pokoleń, zapłacił 1500 guldenów reńskich, każdy floren po 60 krajcarów, w każdym krajcarze po 6 halerzy licząc, tj. 1500 florenów

[s. 102]

w gotówce, przekazał wymienionemu konwentowi przy Cieszynie i wprawdzie pod zarządem obecnego ojca przeora Melchiora Pillitzottiego, około zwyczajnego świadectwa konwentu lub pokwitowania, trwające wieczyste założenie lub fundacja, dokładnie [na] łóżko chorych, z tym, że kapitał, sumę na pewnej miejscowości ulokował, wraz z urzędową intabulacją po pewnym czasie założył hipotekę na zwyczajny dochód 6 procent i co pół roku wypłacać [polecił] chorym według zwykłych ziemskich dochodów, przez zakonny instytut, wymieniona wyżej Jego Ekscelencja, służącym i poddanym albo innym wydawać poleciła; tam czekały [na nich] niezbędne medykamenty, napój i lekarz możliwie najlepszy, który chciałby służyć. To ofiarował się wspomniany konwent, więcej wspomniana Jego Ekscelencja tak długo, jak będzie żyła, każdemu, kto mniej więcej [będzie] potrzebował medykamenty z klasztornej apteki bez

Über dieses anerbittet sich erwehnter Convent mehr gedachter Ihro Excellenz vor Dehro hohe Person so lang sie leben die etwa bedörfende Medicin aus des Closters Apothec ohne entgeldt^a

[s. 103]

willigst zu geben wie dann auch derselbe Convent sothane hoch gräff[liche] Tenczinische Stieftung auf ewige Zeithen hiermit danckmüttig auff undt anniehmert undt dieses alles treulich vollzuziehen auch solche von dem Patre Provinciali ratificiren undt unterschreiben zu laßen versichert undt sich verbündet alles treulich undt ohne Gefährde.

Weillen aber es die Billigkeit selbsten erfordert damit dergleichen ewig wehrende Stieftungen wohl versehen werden möchten. Alß seyndt zwey gleich lauthende Exemplaria derselben auf dem Pargament nemb[lich] vor jeden Theil eines mit eýgenhändigen Unterschriftten undt Angebohrnen respective gräff[lichen] undt gewöhnlichen Provinz undt Convents angehengten Insiegel nebst Zuziehung derer hierzu erbetteten (Tit[ul]) Herren Zeügen jedoch Ihnen undt Ihren Erben ohne Schaden auffgerichtet auch in der Böhheimbischen Ambts Cantzelleÿ Prothocollum intabuliret

[s. 104]

worden. So geschehen in der Stadt Teschen den zehenden Tag Monaths Novembris anno 1722.

L[ocum] S[igilli] Adam Wentzel Graff Tenczin m[anu] p[ropria].

^bL[ocum] S[igilli] Fr[ater] Melchior Pillizotti [sic!] Sac[rae] Ord[inis] sancti Joannis DEI conventus et hospitalis Fratrum Misericordiae p[ro] t[empore] prior[is].

L[ocum] S[igilli] Fr[ater] Matthaues Mayer⁶⁷ Ord[inis] Sancti Joannis DEI Provinciae Germaniae p[ro] t[empore] provincialis m[anu] p[ropria].

L[ocum] S[igilli] Johann Adam Pelka von Neústadt⁶⁸ m[anu] p[ropria].

L[ocum] S[igilli] Anthon Freiherr von Bass⁶⁹ m[anu] p[ropria].

L[ocum] S[igilli] George Welczek⁷⁰ m[anu] p[ropria].

L[ocum] S[igilli] Carl Frantz Freyh[err] v[on] Skrbenský⁷¹ m[anu] p[ropria].

L[ocum] S[igilli] Heinrich Freiherr von Larisch⁷² m[anu] p[ropria].^b

Geben diese bevorstehende Obligation Ihro Excellenz des teschnischen Herrn Landes-Haubtmanns auß Ihrem wahren vorgezeigten Originali von Worth zu Worth gleich lauthende unter des verwaltenden

^a *Poniżej dopisane inną ręką: Collatum, przy czym część wyrazu (latum) przeniesione na s. 103.*

^{b-b} *Zapis sporządzony w poprzek strony.*

[s. 103]

zapłaty; potem także ten sam konwent przyjął fundację wysoko urodzonego hrabiego Tenczyńskiego na wieczne czasy, z tym zastrzeżeniem, że wszystko dokładnie zostanie wykonane, a także przez ojca prowincjała zatwierdzone i podpisane powinno zostać; z pewnością połączy się wszystko dokładnie i bez niebezpieczeństwa.

Ponieważ powyższe sprawiedliwości potrzebuje dlatego, że tego rodzaju fundacja prawdopodobnie chciałaby trwać wiecznie. Też istnieją dwa jednakowo brzmiące egzemplarze tej samej [fundacji] na pergaminie, w każdej części z własnoręcznymi podpisami hrabiowskimi i krewnych; prowincja i konwent przywiesili pieczęcie obok wezwania, ponadto panowie świadkowie; by potomni bez szkód pozostali intabuluje się również protokół w Kancelarii Czeskiego Urzędu.

[s. 104]

To się działo w mieście Cieszynie dziesiątego dnia miesiąca listopada 1722 roku. L.S. Adam Waclaw hrabia Tenczyński ręką własną.

L.S. Brat Melchior Pillizotti, Zakonu św. Jan Bożego, w tym czasie przeor konwentu i szpitala Braci Miłosiernych [w Cieszynie].

L.S. Brat Mateusz Mayer zakonu św. Jana Bożego, w tym czasie prowincjał prowincji niemieckiej ręką własną.

L.S. Jan Adam Pełka z Prudnika ręką własną.

L.S. Antoni wolny pan Bees ręką własną.

L.S. Jerzy Wilczek ręką własną.

L.S. Karol Franciszek wolny pan Skrbeński ręką własną.

L.S. Henryk wolny pan Larisch ręką własną.

Daliśmy te mające nastąpić obligacje Ich Ekscelencjom panom ziemianom [na] ziemi cieszyńskiej i im pokazaliśmy oryginały od słowa do słowa brzmiące w całości pod

[s. 105]

Landes-Ambts des Fürstenthumbs Teshen Cantzellej-Insiegel. Actum et collatum in Regio-Ducali Cancellaria Germanica Teschinj die 25^a Aprilis anno 1724.^b

[s. 107]

Lit[tera] M

Rechnungen und zu gehörige Acta über das Gutt Wendrin und Grodischtz des (Tit[ul]) Herrn Bernhardt von Rosteck⁷³ alß Sequestoris wie auch des Herrn Gottfriedt Pusch nachgehendes alß Administratoris.

Weillen 1694 den 30 Martj nach dem Todt des See[ligen] Herrn Fundatoris wie schon öftters gedacht worden der allhiesige Herr Fiscal-umb die Verlaßenschaftt bej Ihro Kay[serliche] M[ajestät] einen Process angefangen. Alß ist auf Kay[serliche] Verordnung bies zu Außführung gedachten Processes über die Güter Wendrin undt Grodischtz pro Sequestore (tit[ul]) Herr Wentzel Bernhardt von Rosteck^c lauth:

- N° 1. Ertheilter Instruction von König[liche] Landes Amt eingesetzt worden.
- N° 2. Jetzt gemeldten Herrn Sequestoris über die Güter Wendrin undt Grodischtz geführte Würthschaftts Rechnung sambt zugehörigen Quittungen von 1694 bies 1697 den 23^d Majj.
- N° 3. Ein Schreiben (Tit[ul]) Herrn Sequestoris an patrem provinciale Antonium überer umb Nachlaßung eines Restes seiner Rechnungen begehret.
- N° 4. Formular (Tit[ul]) Herrn Sequestori von P[at]re Clemente Menzel über die erleütterte Rechnungen ertheilten Absolutoryj.

[s. 108]

- N° 5. Weillen 1697 über den gehabten Process der Kay[serliche] Sentenz gefallen daß unß alß haeredibus die zwej Derffschafftten [sic!] Grodidischtz undt Wendrin sub Administratore worbey die Einkünfftten so zum Closter-Bau verwendet würden übergeben ist umb den Herrn Gottfriedt Pusch angehalten worden.

^a *W rękopisze: 25ta.*

^b *Poniżej pieczęć odcisnięta przez papier.*

^c *Dopisane na lewym marginesie: N° 1°.*

^d *W rękopisze: 23ta.*

[s. 105]

pieczęcią zarządzającej kancelarii Urzędu Ziemskiego Księstwa Cieszyńskiego. Uczyniono i nadano w Cieszynie w Królewsko-Książęcej Kancelarii Niemieckiej dnia 25 kwietnia 1724 roku.

[s. 107]

Litera M

Rachunki i akta do nich przynależne dotyczące dóbr Wędrynia i Grodziszcze przynależne panu Bernhardowi Rostkowi jako sekwestatorowi, jak również panu Godfrydowi Puschowowi jako administratorowi.

Ponieważ dnia 30 marca 1694 roku po śmierci śp. pana fundatora, jak już często zostało przedstawione wszystkim, iż rozpoczął się proces przy Jego Cesarskim Majestacie o spadek między Urzędem Podatkowym a panem. Jest także cesarskie rozporządzenie do wyprowadzenia przedstawionego procesu o dobra Wędrynia i Grodziszcze, iż wyznaczony został na sekwestatora pan Wacław Bernhard Rostek, o czym mówi:

- Nr 1. Udzielona instrukcja z Królewskiego Urzędu Ziemskiego.
- Nr 2. Teraz wspomniany pan sekwestator prowadził rachunki gospodarcze z dóbr Wędrynia i Grodziszcze wraz z przynależnymi pokwitowaniami za okres od 1694 roku do 23 maja 1697 roku.
- Nr 3. Pismo pana sekwestatora do ojca prowincjała Antoniego, informujące, iż zaprzagnął zwolnienia reszty jego rachunków.
- Nr 4. Formularz pana sekwestatora do ojca Klemensa Menzla dotyczący wymienionych rachunków, iż udzielił absolutorium.

[s. 108]

- Nr 5. Ponieważ w 1697 roku zapadł cesarski wyrok we wspomnianym procesie, że nam jako dziedzicom dwóch wsi Grodziszcze i Wędrynia pod administratorem, mimo dochodów użytych na budowę klasztoru, został wstrzymany przez pana Godfryda Puscha.

N° 6. Herr Gottfriedt Pusch von 1692 über seine Würthschaftts Administration geführte Rechnungen sambt allen zugehörig Beylaagen undt Quittung.

N° 7. Herrn Gottfiredt Pusch ertheilte Instruction undt Salarium.

[s. 109]

Lit[tera] N

Unßers Seel[igen] Herrn Fundatoris See[ligen] VorEltern freyherr[liche] Diplomata.

N° 1. Unßers See[ligen] Herrn Fundatoris alß seine Vorfahrer von dem Ritterstandt in den Frey Reichs freyherr[liche] Standt gesetzt worden in Rotten sammet eingebund Ferdinandi III^{a74} Diploma.

N° 2. Des jetzt gedachten Diplomatis Ferdinandi III^b aus der Reichs-Cantzelleÿ ertheilte Original Confirmation de anno [1]640.

[s. 111]

Lit[tera] O

Die Original Quittungen über alle Rechnungen der Administrations-Bücher Fratrum Misericordiae zu Teschen wohin auch die künftigen nach jedermahliger Visitation A[dmodum] R[everendi] P[atris] Provincialis einzubringen und auffzuhöben seÿndt.

N° 1. Zu denen Administrations Rechnungen die Jahres Quittungen nach geschehener Visitation anno 1697 bis anno 1699 den 26 Aug[usti] inclusive.

N° 2. Jahres Rechnungs Quittungen nach der anderten Visitation ab anno 1699 bis 1702 den 30^e Novembris inclusive.

N° 3. Jahres Rechnungs Quittungen nach geschehener dritten Visitation ab anno 1702 bis letzten Janua[rii] 1706.

N° 4. Jahres Raÿttungs [sic!] Quittungen nach geschehener 4^d Visitation ab

^a *W rękopisze: 3.*

^b *W rękopisze: 3°.*

^c *W rękopisze: 30^m.*

^d *W rękopisze: 4^m.*

Nr 6. Pan Godfryd Pusch od 1692 roku prowadził rachunki ze swojej administracji gospodarstwa, wraz z wszystkimi przynależnymi do nich załącznikami i pokwitowaniami.

Nr 7. Instrukcja i płaca udzielona panu Godfrydowi Puschow.

[s. 109]

Litera N

Dyplomy baronowskie przodków naszego śp. pana fundatora.

Nr 1. Dyplom Ferdynanda III dla śp. naszego pana fundatora, jak również jego przodków, iż należeli do stanu rycerskiego w Rzeszy i zostali podniesieni do stanu baronowskiego, oprawiony aksamitem, w rocie.

Nr 2. Tego teraz wspomnianego dyplomu Ferdynanda III udzielona konfirmacja oryginału z Kancelarii Rzeszy z 1640 roku.

[s. 111]

Litera O

Oryginalne pokwitowania i wszystkie rachunki z księgi administracyjnej Braci Miłosiernych w Cieszynie, do której także przyszłe każdorazowe wizytacje Czcigodnego Ojca Prowincjała należy wnosić i przechowywać.

Nr 1. Z tej administracji rachunki roczne, pokwitowania, jakie nastąpiły po wizytacji w 1697 roku do 26 sierpnia 1699 roku włącznie.

Nr 2. Roczne pokwitowania rachunków po innej wizytacji od 1699 roku do 30 listopada 1702 roku włącznie.

Nr 3. Roczne pokwitowania rachunków po dokonanej trzeciej wizytacji od 1702 roku do ostatniego stycznia 1706 roku.

Nr 4. Roczne pokwitowania rachunków po dokonanej czwartej wizytacji od 4 lutego 1706 roku do 14 września 1709 roku.

- anno 1706 von 4^a Februa[rii] bies 14^b Septembris 1709.
- N° 5. Jahres Reyttungen [sic!] undt Quittung von gehaltener Visitation von 25^c Septemb[ris] 1709 bies 16 Octobris^d 1711.
- N° 6. Approbirte Außzügl von Augusto anno 1714 bies 20 Septembris^e des 1718^f Jahres lauth Visitation.
- N° 7. Approbirte Außzügl von 20 Septembris^g anno 1718 bies 24^h Septembris 1720 lauth Visitation.

[s. 112]

- N° 8. Revidirte undt approbirte Außzügl undt Quittung d[e] d[at]o 24ⁱ Septembris anno 1720. bies 10^j Julij anno 1722.
- N° 9. Revidirte undt approbirte Außzügl von 10^k Julij anno 1722 bies 1^l Augusti anno 1723.

[s. 121]

Lit[tera] P

Inventaria des Closters und Hospitals Fratrum Misericor[diar]um bey der König[liche] Stadt Teschen sub Tit[ulo] B[eatae] V[irginis] M[ariae] Assumptae so in defensorio provinciali revidiret worden.

- N° 1. Das gemachte undt Verfertiigts Inventarium welches ich Frater Norbertus Woleger alß Prior des hiesigen Hauß nach Abzug Adm[odum] R[everendi] P[atris] Clemenz Menzel alß gewesten P[atris] Vicarij allhiernach gehaltener Visitation A[dmodum] R[everendi] P[atris] Provincialis Godefridi Alth⁷⁵ übernohmen habe alß den 16 Octobris^m

^a *W rękopisze: 4^m.*

^b *W rękopisze: 14^m.*

^c *W rękopisze: 25^m.*

^d *W rękopisze: 8bris.*

^e *W rękopisze: 7bris.*

^f *W rękopisze: 1718^m.*

^g *W rękopisze: 7bris.*

^h *W rękopisze: 24^m.*

ⁱ *W rękopisze: 24^m.*

^j *W rękopisze: 10^m.*

^k *W rękopisze: 10^m.*

^l *W rękopisze: 1^m.*

^m *W rękopisze: 16^m. 8bris.*

- Nr 5. Roczne pokwitowania rachunków po dokonanej odbytej wizytacji od 25 września 1709 roku do 16 października 1711 roku.
- Nr 6. Zatwierdzone wypisy roczne wizytacji od sierpnia 1714 roku do 20 września 1718 roku.
- Nr 7. Zatwierdzone wypisy roczne wizytacji od 20 września 1718 roku do 24 września 1720 roku.

[s. 112]

- Nr 8. Sprawdzone i zatwierdzone wyciągi i pokwitowania od 14 września 1720 roku do 10 lipca 1722 roku.
- Nr 9. Sprawdzone i zatwierdzone wyciągi od 10 lipca 1722 roku do 1 sierpnia 1723 roku.

[s. 121]

Litera P

Inwentarze klasztoru i szpitala Braci Miłosiernych przy królewskim mieście Cieszynie pod wezwaniem Wniebowzięcia [NMP], które zostały sprawdzone na [posiedzeniu] defensorium prowincji.

- Nr 1. Wykonany i sporządzony inwentarz, w języku niemieckim i łacińskim, który ja brat Norbert Woliger jako przeor tego domu, po odejściu Czcigodnego Ojca Klemensa Menzla, jak też byłego ojca wikariusza, objąłem po dokonanej wizytacji przez Czcigodnego Prowincjała Godfryda Altha dnia 16 października 1711 roku i dnia 26 stycznia 1713 roku udałem się do Rzymu na kapitułę generalną.

1711 undt den 26^a Januar 1713 nacher Rom auf das General Capitel gegeben ist worden deütsch undt lateinisch.

- N° 2. Das verferthigte Inventarium von letzten Julÿ 1714 bies zu meinem Abgang Fr[atris] Norberti Woleger alß Prioris bies 23 Aprilis^b 1716 nacher Praag auf das Capitel genohmen ist worden.
- N° 3. Das verferthigte Inventarium von 23 Aprilis^c 1716 bies zu meinem Abgang Fr[atris] Godefridi Alth Prioris bies 28 Aprilis^d 1719 nacher Praag auf das Capitel genohmen ist worden.
- N° 4. Item [sic!] Daß außgefertigte Inventarium von 28 Aprilis^e anno 1719 bies zu meinem Abgang Fr[atris] Innocentÿ Bruckhmeÿer⁶ Prioris nacher Preßburg den 20 Junÿ anno 1721 Welches Inventarium. N[ota] B[ene]. Vor meiner Abreise 6 Monath zuvor außgefertigter nacher Rom nemb[lich] 15 Ja[nuarii] abgeschickhet ist worden.

[s. 122]

- N° 5. Inventaria Admodum Reverendi Patris Pprioris F[rat]ris Melchioris Billizotti ab anno 1721 et die 20 Junÿ bies zu seinem Abzug von Teschen nacher Praag ad capitulum provinciale seu intermedium dictum den 30 Apri[lis] anno 1724. Wohin solche ad revidendum sindt mitgenohmen worden.

[s. 129]

Lit[tera] Q

Acta Satzschrieftten Actitata Memorialien des Haupt-Processus welchen weÿland Herr Leopold Schimonský von Schimoni⁷⁷ Regÿ Fisci nomine beÿ Ihro-Käÿser[liche] Majest[ät] Leopoldo I^f nach See[ligen] Verscheidung unßsers Herrn Fundatoris wieder diese Foundation wie nachgehends die Käÿser[liche] Confirmation oder Definitiva sub Lit[tera] A N° 6 lauthet ohne Grundt angefangen.

- N° 1. Die Satz-Schrieftt der Deduction des König[liche] Fisci mit Beylaagen von N° 1 et 2.

^a *W rękopisie: 26^m.*

^b *W rękopisie: 23^m. Apri.*

^c *W rękopisie: 23^m. Apri.*

^d *W rękopisie: 28^m. Apri.*

^e *W rękopisie: 28^m. Apri.*

^f *W rękopisie: 1mo.*

- Nr 2. Inwentarz sporządzony od ostatniego lipca 1714 roku do mojego, [tj.] Norberta Woligera jako przeora odjazdu do Pragi na kapitułę, [czyli] 23 kwietnia 1716 roku.

- Nr 3. Inwentarz sporządzony od 23 kwietnia 1716 roku, do mojego, brata Godfryda Altha przeora, odjazdu, 28 kwietnia 1719 roku do Pragi na kapitułę, wykonany i wzięty.

- Nr 4. Inwentarz sporządzony od 28 kwietnia 1719 roku do mojego, brata Innocentego Bruckhmeÿera przeora, odjazdu do Bratysławy, [tj.] do 20 czerwca 1721 roku; który inwentarz, nota bene, sporządzony został sześć miesięcy wcześniej przed moim wyjazdem, i do Rzymu był wysłany 15 stycznia.

[s. 122]

- Nr 5. Inwentarze Czciogodnego Ojca Przeora Brata Melchiora Pillizottiego od 20 czerwca 1721 roku do dnia 30 kwietnia 1724 roku, w terminie zwanym *intermedium*, do jego odejścia z Cieszyna do Pragi na kapitułę prowincjalną; skąd takie [inwentarze] do sprawdzenia wziął ze sobą.

[s. 129]

Litera Q

Akta, pisma procesowe, memoriały głównego procesu, który rozpoczął niegdyś pan Leopold Szymoński w imieniu Urzędu Skarbowego [Podatkowego] przy Jego Cesarskim Majestacie Leopoldzie I, po zgonie śp. naszego pana fundatora tej fundacji, jaka nastąpiła za cesarskim zatwierdzeniem pod Lit[erą] A Nr 6 brzmi nie bezpodstawnie.

- Nr 1. Pismo, wywód królewskiego [Urzędu] Podatkowego z załącznikami Nr 1 i 2.

- N° 2. Unßere gegen jetzt gedachte Deduction Exceptio mit Beÿlaagen von N° 1 bies N° 13 inclusive.
- N° 3. Die Replica des König[liche] Fiscus wieder unßrige Exception sambt den Beÿlaagen a Lit[tera] A usque ad Lit[teram] G inclusive.
- N° 4. Unßere Haupt-Duplica auf welche auch der Sentenz Lit[tera] A N° 6 ergangen.
- N° 5. Die Allegata unßerer Duplic von N° 14 bies N° 36.
- N° 6. Species facti des gantzen Process deren oben genandten 4 Satz-Schriefften.
- N° 7. Das erste Kay[serliche] Rescript nach dem See[ligen] Todt Herrn Fundatoris nach welchen die Gütter einen Sequester unterm P[ater] Clemens Mentzel via custodia gesetzt.
- N° 8. Unßer Ihro Kay[serliche] May[es]t[ät]t eingegebenes Memorial worauf die Kay[serliche] Resolution N° 8 signo B ergangen.

[s. 130]

- N° 9. Des Herrn Baron Maximilian von Skrbenský unßers See[ligen] Herrn Fundatoris Frauen Schwester Sohn eingegebene Protestation wieder gedachten Herrn Fundatoris Testament.
- N° 10. Eingegebenes Memorial der gesambten H[ochlöblich]en Landt-Ständen des Erbfürstenthumbs Teschen womit wier die Gütter verkauffen möchten.
- N° 11. Kay[serliche] Rescript über unßriges alß deren H[ochlöbliche] Landt-Ständen eingegebenes Memorial nach welchen wier auch den obigen Haupt-Process außmachen laßen.
- N° 12. Ein Schreiben unßers Herrn causae advocati nach welchen er alles gratis propria causa thuen will.
- N° 13. Original Schreiben der Kay[serliche] Commission nach welchen unßer R[everendus] P[ater] Clemens Mentzel zu der Inrotulation actorum citiret wirdt.
- N° 14. Ein Memorial R[everendi] P[atris] Clementis an die Kay[serliche] Commission nach welchen er die oben angesetzte Inrotulation actorum außgebetten.
- N° 15. R[everendi] P[atris] Clementis Protestation an die Kay[serliche] Commission wieder den Regium Fiscum.
- N° 16. Zweÿ protestationes R[everendi] P[atris] Clementis zu dem König[liche] Amt nach welchen der König[liche] Fiscus unßere allda [sic!] einge-

- Nr 2. Nasz zarzut formalny w procesie z załącznikami od Nr 1 do Nr 13 włącznie, dotyczący wspomnianego wyroku [Królewskiego Urzędu Podatkowego].
- Nr 3. Replika Królewskiego [Urzędu] Podatkowego wraz z załącznikami od Lit[ery] A do Lit[ery] G włącznie, [uczyniona] po raz kolejny do naszego zarzutu formalnego w procesie.
- Nr 4. Nasza główna odpowiedź na replikę powoda, na którą także był ogłoszony wyrok [pod] Lit[erą] A Nr 6.
- Nr 5. Załączniki do naszej odpowiedzi na replikę powoda od Nr 14 do Nr 36.
- Nr 6. Przedstawienie stanu rzeczy całego procesu na podstawie wyżej wymienionych czterech pism procesowych.
- Nr 7. Pierwszy cesarski reskrypt po śmierci śp. pana fundatora, według którego ogłoszono sekwestr dóbr, drogą zatrzymania, za ojca Klemensa Mentzla.
- Nr 8. Nasz memoriał wniesiony Jego Cesarskiemu Majestatowi, na co cesarz wydał rezolucję Nr 8 pod znakiem B.

[s. 130]

- Nr 9. Protestacja wniesiona na pana barona Maksymiliana Skrbeńskiego przez naszego śp. pana fundatora, żonę, siostrę i [jej] syna, z powodu testamentu pana fundatora.
- Nr 10. Memoriał wniesiony wymienionym prześwietnym stanom ziemskim dziedzicznego Księstwa Cieszyńskiego, jak chciałby sprzedać dobra.
- Nr 11. Reskrypt cesarski na wniesiony memoriał, [skierowany] do nas, jak i do prześwietnych stanów ziemskich, który [omawia], jak należy zakończyć wymieniony wyżej główny proces.
- Nr 12. Pismo naszego pana w sprawie wójta, według którego on ze wszystkimi chciał postępować bezpłatnie w swojej sprawie.
- Nr 13. Oryginał pisma cesarskiej komisji, według którego nasz Czcigodny Ojciec Klemens Mentzel będzie pozwany do inrotulacji.
- Nr 14. Memoriał Czcigodnego Ojca Klemensa do cesarskiej komisji, według którego prosił on o zwolnienie go z wymienionej wyżej inrotulacji sprawy.
- Nr 15. Protestacja Czcigodnego Ojca Klemensa [złożona] do komisji cesarskiej i ponownie do Urzędu Podatkowego.
- Nr 16. Dwie protestacje Czcigodnego Ojca Klemensa do Królewskiego Urzędu, według których podał, iż nasz zarzut formalny w procesie nie chciał zostać przyjęty, lecz odesłany do Jego Cesarskiego Majestatu, skąd także potem ten główny proces przekazano do Cesarskiej Komisji Inkwizycyjnej w Cieszynie.

gebene Exception Processus nicht annehmen wollen sondern zu Ihro Kay[serliche] May[es]t[ät]t verwiesen von wannen auch hernach dieser Haupt-Process zu der Kay[serliche] Inquisitions-Commission in Teschen remittiret worden.

[s. 131]

- N° 17. Zwey Memorialien der gantzen Gemeinde zu Wendrÿn eines an unß das andere an Ihro Kayser[liche] May[es]t[ät]t womit selbte unßers See[ligen] Herrn Testament allergnädigst confirmireten [sic!].
- N° 18. Zwey König[liche] Ambts befählich an den König[liche] Fiscum in welchen Ihme unßere Exception communiciret worden welche aber wie oben N° 16 nicht annehmen wollen.
- N° 19. Unterschiedliche Attestata wieder den Fiscum Regium nach welchen er verschiedene unläßliche Transactiones gemacht mit der Klage waß wehrenden Process die Kayser[liche] Unterthaner in Wendrinern Wäldern Schaden gethan.
- N° 20. Original Beylaagen unßerer Exception undt Duplicae des Haupt-Processus welche bey Inrotulation actorum a N° 1 bis mit N° 36 produciret worden.
- N° 21. Unterschiedlich Concept deren Brieffen undt Memorialien auch Copialische Kayser[liche] Resolutiones sambt anderen Schriefften welche alle unter wehrenden Process zu Erhaltung dieser Fundation abgehandlet worden.
- N° 22. Original Attestata des See[ligen] Herrn Pfarrer zu Wendrin wegen des Herrn Doctor Neühauß des Herrn Baron Max Skrbenský.
- N° 23. Original Zeügnuß deren so das Testament unßers See[ligen] Herrn Fundatoris wie authentisch

[s. 132]

- Lit[tera] A N° 4 in hiesige Teschnische Ambts Cantzelleÿ deponiret.
- N° 24. Unßers See[ligen] Herrn Fundatoris manuscripta undt notata das Gutt Grodischtz betref[en].
- N° 25. Nach unßers See[ligen] Herrn Fundatore über seine Gütter 2 alte Grundt Bücher welche pro memoria auffzuhöben.

[s. 131]

- Nr 17. Dwa memoriały całej gminy Wędrynia, jeden do nas, drugi do Jego Cesarskiego Majestatu, czym sam Najmiłościwszy zatwierdził testament naszego śp. pana [fundatora].
- Nr 18. Dwa nakazy Urzędu Królewskiego do Królewskiego [Urzędu] Podatkowego, w których nasz zarzut formalny w procesie został podany, ale który jak wyżej [podaje] Nr 16 nie chciał zostać przyjęty.
- Nr 19. Różne świadectwa z powrotem [przesłane] do Królewskiego [Urzędu] Podatkowego, według których on różne nierozzerwalne transakcje zrobił z zażaleniem, iż podczas procesu cesarscy poddani w lasach wędryńskich poczynili szkody.
- Nr 20. Oryginalne załączniki od Nr 10 do Nr 36 do naszego zarzutu formalnego w procesie i do odpowiedzi na replikę powoda, dotyczące głównego procesu, które przy inrotulacji sprawy zostały wytworzone.
- Nr 21. Różne koncepty listów i memoriałów, a także kopie cesarskich rezolucji wraz z innymi pismami, które wszystkie do trwającego procesu dla utrzymania tej fundacji zostały stworzone.
- Nr 22. Oryginal świadectwa śp. pana proboszcza w Wędryni dla pana doktora Neühaussa i pana barona Maksymiliana Skrbeńskiego.
- Nr 23. Oryginal zeznania, według którego tak testament naszego śp. pana fundatora jak i autentyczny [odpis]

[s. 132]

- [pod] Lit[erą] A Nr 4 przechowuje się w tutejszej Kancelarii Urzędu Cieszyńskiego.
- Nr 24. Rękopisy i notatki naszego śp. pana fundatora dotyczące dóbr Grodziszcz.
- Nr 25. Dwie stare księgi gruntowe naszego śp. pana fundatora jego dóbr, które dla pamięci przechowuje się.

[s. 133]

Lit[tera] R

Die Grundt Abrieße sambt denen darüber ergangenen Approbationen deren damahls Superiorum Majorum des neüen Closters Fratrum Misericordiae zu Teschen.

- N° 1. Des neüen Closters erstere Abrieß des unteren Gaden.
N° 2. Des ersteren Abrieß oberer Gaden.
N° 3. Die zweÿ nun mehro cassirte Contract des Mauer Meisters von der Neÿß Herrn Michaël Klein de dato 2^a Septembris 1697 undt darumben der neüe Contract mit gedachten H[errn] Mauer-Meister im Capitel Buch de dato 1^b Martÿ 1706 klährer zu finden.
N° 4. Die Consens Schreiben A[dmodum] R[everendi] P[atris] Provincialis Antony Iberer alß auch Provincialis P[atris] Hieronymi Hein⁷⁸ womit nach oben bedeüdeten Abrieß das Closter zu bauen angefangen worden.
N° 5. Der Contract des Zimmer Meisters de dato 2 Septembris^c 1697^d H[err] Caspar Mohr zu dem oben Mauer-Abrieß weillen er gestorben undt der Bau wie nachfolget anders eingerichtet worden. Alß kann auch mit dem Meister Herrn Georg Pohl welcher die Wittib geheÿrathet undt 20 fr. empfangen weillen unter Ihme nichts außgezimmert noch abgebunden sondern nur das halbe Stucks beÿ der Apothec durch 14 Tage auffgesetzt worden künfftig beÿ deßen Bedürfftung ein neüer Contract gemacht werden.

[s. 134]

- N° 6. Weillen wie das Capitel Buch de dato 1.^e Martÿ 1706. lauthet das Gebäude Theils zu weithlaufttig angefangen worden Theils wegen eines fellers des Poliers geändert hat müßen worden. Alß ist nach Verleÿthung A[dmodum] R[everendi] P[atris] Provincialis wie N° 8 die Schreiben zeügen ein neüer obständiger Abrieß de dato 1^f Martÿ 1706 durch Herrn Michaël Klein eingerichtet worden. Wie diese N° 6 des untern Gaden zeüget.

^a *W rękopisze: 2^m.*

^b *W rękopisze: 1^m.*

^c *W rękopisze: 2^m. 7bris.*

^d *Data roczna nadpisana pomiędzy wierszami.*

^e *W rękopisze: 1^m.*

^f *W rękopisze: 1^m.*

[s. 133]

Litera R

Podstawowe plany wraz z wydanymi dla nich zatwierdzeniami ówczesnego przełożonego nowego klasztoru Braci Miłosiernych w Cieszylinie.

- Nr 1. Pierwszy plan niższego sklepu⁹² nowego klasztoru.
Nr 2. Pierwszy plan wyższego sklepu.
Nr 3. Dwa [pisma] później unieważnionego kontraktu mistrza murarskiego z Nysy pana Michała Kleina z datą 2 września 1697 roku i nowy kontrakt ze wspomnianym panem mistrzem murarskim, [które] widoczne są do odszukania w księdze kapituł z datą 1 marca 1706 roku.
Nr 4. Pismo, zgoda Czcigodnego Ojca Prowincjała Antoniego Iberera, jak również prowincjała Hieronima Heina, według których opisane wyżej plany budowy klasztoru były rozpoczęte do realizacji.
Nr 5. Kontrakt na pokój mistrza z datą 2 września 1697 roku, według którego pan Kacper Mohr wyżej wymieniony plan muru urządził, ale zmarł i budowa przebiegała inaczej. Wtedy także [zwarło kontrakt] z mistrzem panem Jerzym Pohlem, który ożenił się z wdową, i odebrał 20 florenów, niczego nie ociosał ani zmienił, lecz tylko połowę kawałka [muru] przy aptece przez 14 dni ułożył i na przyszłość zawarł nowy kontrakt z powodu niedostatku.

[s. 134]

- Nr 6. Ponieważ księga kapituł podaje, z datą 1 marca 1706 roku, że część budynku rozpoczął dla dalszego prowadzenia rozpoczętej części z powodu błędu popełnionego przez pomocnika murarskiego musiała być zmieniona. Toteż po namowie Czcigodnego Ojca Prowincjała, jak pod Nr 8 pisma świadczą, nowy zmodyfikowany plan z datą 1 marca 1706 roku został sporządzony przez Michała Kleina. Jak to Nr 6 niższego sklepu świadczy.

- N° 7. Zu des jetzt gedachten untern Gaden zugehöriger adjustirter ober Gaden.
 N° 8. Adm[odum] R[everen]di Patris Provincialis Petri Neehr vier Schreiben nach welchen der neue Abrieß forthgeführt worden.
 N° 9. Das von der Neÿß Mauer Meisters H[err] Michaël Klein acht^a Schreiben nach welchen das Gebäude eingerichtet worden.
 N° 10. Ein neuer Abrieß wie das Gebeÿde [sic!] durch eine Loreth-Capellen compendioser könnte eingerichtet worden undt wann mann auch beÿ der Kirchen wie ein Abrieß N° 8 bleiben wolte so möchte doch der Creütz gang beÿ der Pforthten mit der Haupt-Stiege wie N° 10 der Abrieß zeüget also einzurichten nicht unverachten seÿn.
 N° 11. Ein Abrieß jnnwendig zur Loreth Capellen.

[s. 135]

Lit[tera] S

Gründliche Information der neu eingeführten General Accisen Ordnung und in welchen Sachen wier befreÿet und waß unß alß Mendicanten vor die armen Kranckhen wegen entrichteten Acciss zurucks zugeben angeordnet worden.

- N° 1. Erstere geschriebens Patentes nach welchen in Ober Schlesien der Acciss 1705 von 1 Octobris^b angefangen.
 N° 2. Gedruckte Patentes nach welchen in gantz Lande Schlesien 1706 von 1 Januaris^c die Accisen eingerichtet worden.
 N° 3. Verbeßerte gedruckte Patentes über die Accisen.
 N° 4. Copiales eines Memorials wegen Überhobung der Accisen
 N° 5. Ein Schreiben lauth welchen von dem Accis wegen Einführung des Weines wier befreÿet worden gestalten von unß die übrigen Accisen vor das Vorwercks undt Closter entrichtet sollen werden besage Lit[tera] O N° 34 undt 35.
 N° 6. Abermahlen verbeßerte gedruckte Patentes über die Accisen.
 N° 7. Copiales eines überschickten Memorials nacher Breslau an die Ober Acciss Deputation-oegen Nachsehung des mahl Groschens von dem Maltz

^a *W rękopisze: 8.*

^b *W rękopisze: 1^m. 8bris.*

^c *W rękopisze: 1^m. Janua.*

- Nr 7. Do teraz urządził wspomniane pod i nad sklepem z przynależnościami.
 Nr 8. Cztery pisma Czcigodnego Ojca Prowincjała Piotra Nehra, według których kontynuowano wdrażanie nowego planu.
 Nr 9. Osiem pism mistrza murarskiego Michała Kleina z Nysy, według których urządził budynek.
 Nr 10. Nowy plan, jak budynek Kaplicy Loretańskiej zwięźle mógłby urządzić, i kiedy także chciał wznieść przy kościele, jak plan nr 8 [wskazuje], tak mógłby jeszcze krużganek przy furcie ze schodami głównymi, jak plan Nr 10 poświadczą; więc nie zlekceważył tego i tak urządził.
 Nr 11. Plan wewnętrzny Kaplicy Loretańskiej.

[s. 135]

Litera S

Dokładne informacje nowo przedstawionego porządku generalnego akcyz, i w których rzeczy uporządkował, i jak je zwalnia; i co nam, z których lekarstw dla ubogich chorych z akcyzy nas zwalnia.

- Nr 1. Pierwszy napisany patent, według którego akcyzę na Górnym Śląsku wprowadzono od 1 października 1705 roku.
 Nr 2. Drukowany patent, według którego w całej ziemi śląskiej wprowadzono akcyzę od 1 stycznia 1706 roku.
 Nr 3. Poprawione drukowane patenty o akcyzach.
 Nr 4. Kopia memoriału z powodu zwolnienia z akcyz.
 Nr 5. Pismo, które mówi o wprowadzeniu akcyzy na wino, jak zostaliśmy zwolnieni i pozostałe akcyzy nakazali nam uiszczać z folwarku i klasztoru, o czym wspomina Lit[era] O Nr 34 i 35.
 Nr 6. Ponownie poprawione drukowany patenty o akcyzach.
 Nr 7. Kopie przesłanego memoriału do Wrocławia do Wyższej Deputacji Akcyz w sprawie sprawdzenia wtedy opłaty groszy od siodu

[s. 136]

zum Bier. N[ota] B[ene]. Weillen das Original mit der darauf geschriebenen Resolution zurucks geschicket worden. Alß ist solches statt des Copials beÿgeleget.

N° 8. Ein Memorial an die Ober Haupt-Deputation der Accisen zu Breßlau sambt der Resolution auf welcher unß wegen entrichteten Accisen vor das Closter undt Hospital pro subsidio charitativo 60 fr. reinisch angeschafft worden dahero führohin jähr[lich] der[en] zu sollicitiren.

N° 9. Anno 1718. alß die von Breßlau anhere geschickte H[err] Accis-Commissariÿ den Wein ohne Acciss einzuführen nicht erlauben wolten. Alß ist mann de novo in Breßlau memorialiter einkommen worauf auf unßer Memorial resolviret worden nemb[lich] weill es in prioribus resolutionibus gegründet ist. Alß will mann favore piae causae auf dreÿ Jahr es beÿ den Zehen Cÿmer ohne Acciss verbleiben laßen.

Conclusum Cancell[ariae] 23 Aug[usti] 1718.
HBC⁷⁹ v[on] Roßenott m[anu] p[ropria]

Das Original hat beÿ sich der neüe H[err] Revisor Anton von Geÿer die Abschrift ist hier im Closter.

N° 10. Nachdeme die dreÿ freÿe Jahren verfloßen sindt alß ist mann de novo beÿ der Hochlöb[liche] Ober Acciss-Deputation supplicando de praes[ens] 19 Julÿ 1720

[s. 137]

ut N° 10 einkommen worauf nachfolgende Resolution wegen der freÿen Einfuhr des Zehen Cÿmmerigen Weins auf dreÿ jahr ist erhalten worden. Es wirdt das vorige Indultum auf dreÿ neüe Jahre continuiert.

Conclusum per Cancellariam den 19 Julÿ 1720.
HAC⁸⁰ v[on] Roßenoth m[anu] p[ropria]

Nachdeme obige dreÿ freÿe Jahren ut N° 10 zeüget expiriret waren ist mann abermahlen auffs neüe memorialiter supplicando pro reiteratione wegen der freÿen Wein Acciss-Passirung de dato 9^a Januarÿ anno 1724 zu Breßlau einkommen undt auf unßer eingereichte Supplication von einem Hochlöb[liche]

^a *W rękopisze: 9^m.*

[s. 136]

do piwa.

Nota bene. Oryginał z napisaną następnie rezolucją z powrotem przesłał. Też ten sam dołączył zamiast kopii.

Nr 8. Memoriał do Wyższej Głównej Deputacji Akcyz we Wrocławiu wraz z rezolucją, w którym domagał się dla nas z zapłaconych akcyz z klasztoru i szpitala na dotację charytatywną 60 florenów reńskich rocznie, stąd wystarał się [klasztorowi o zwolnienia].

Nr 9. W 1718 roku pan komisarz akcyzy z Wrocławia nie chciał pozwolić na wwóz wina bez akcyzy do miasta. Z tego powodu wpłynął [do urzędu] nowo ułożony w pamięci [memoriał]. Że na nasz memoriał zdecydował się ten sam, ponieważ wcześniejszy unieważniono. Jak też chcę z pobożną łaską w tej sprawie, aby zostawił bez akcyzy [komisarz akcyzy] na okres trzech lat 10 kop.

Postanowione w kancelarii [dnia] 23 sierpnia 1718 roku.
H B C v[on] Roßenott ręką własną.

Oryginał ma przy sobie pan rewizor Antoni von Geÿer, nowy odpis jest tutaj w klasztorze.

Nr 10. Następnie trzy wolne lata upłynęły zanim na nowo powinniśmy prosić u prześwietnej Wyższej Deputacji Akcyz; obecnie 19 lipca 1720 roku

[s. 137]

jak Nr 10 wpłynął, po czym następna w kolejności koncesja dla wolnego przywozu 10 kop wina na okres trzech lat jest ważna.

Poprzednie zwolnienie na trzy nowe lata jest prolongowane.

Postanowione przez kancelarię dnia 19 lipca 1720 roku.
H A C v[on] Roßenoth ręką własną.

Następnie powyższe trzy wolne lata, jak w Nr 10 są poświadczane, były wykorzystane i na nowo w pamięci prosiliśmy o ponowne przyjęcie zgody na wolny przejazd wina bez akcyzy, które to pismo wpłynęło do Wrocławia z datą 9 stycznia 1724 roku i nam przedstawił prośbę Prześwietnego Wyższego Urzędu,

Ober Ambt nicht minder von der Ober Accisen Deputation wie auch von dem publico conventu daselbsten auf 2 neue Jahren resolviret worden daß vier Fratres Misericordiae den Wein ohne Erlegung des gewöhn[lich] davon kommenden Acciss quanti frey jedoch nicht mehr als 10 Cymmer des Jahrs einführen mögen die Nachricht ist destwegen dem H[och] Acciss-Einnehmer auff der Gränitz zu Friedecks wie auch dem hiesigen bey Einführung des Weins anmelden muß schon ertheilet worden

[s. 141]

Lit[tera] T

Successio Adm[odi] R[everen]dorum Patrum Priorum.

Weillen Adm[odus] Reverendus Pater Vicarius Clemens Mentzel zur Einrichtung des neuen Convents zu Breslau abermahlen verordnet worden undt darumben den 16 Octobris^a anno 1711 allhier quittiret als ist Ihme pro priore succediret.

Adm[odus] Reverendus Pater Norbertus Woleger dieser hat die Kirchen gebauet undt auffgeführt.

Anno 1716, 4^b Juny, ist nach gehaltenen intermedio capitulo zu Praag hieher als Prior gekommen P[ater] F[rater] Godefridus Alth.

Anno 1717 ist das neue Kranckhen Zimmer mobiliret undt eingerichtet worden damit auch 20 Kranckhe accommodiret werden können vorhero nur vor 7 sage Sieben Perßohn Platz gewesen.

Anno 1718 ist die neue Cantzel oder Predig Stuhl geschaffet mehr der hohe Altar gemahlet von unsern Ordens Fratre Marco Kulik⁸¹ undt die Tocken umb die Altär wegen Separation des Presbytery gesetzet worden nebst anderer Einrichtung der Kirchen undt Sacristey.

Deto der angefangene Thurm folgendts über die Kirchen hinauf außgeführt worden.

[s. 142]

Deto Ziegel-Scheuer transferiret undt halb si groß also die Vorige gemacht umb wenigstens annoch die dach Ziegel zumachen zu Bedeckung des völligen Closters undt zuerhalten wegen öfterer feyers Gefahr.

^a *W rękopisie: 8bris.*

^b *W rękopisie: 4^{en}.*

nie mniej od Wyższej Deputacji Akcyzy, jak również na publicznym konwencie to samo na dwa nowe lata zdecydował, że udzielił bonifratrom zwyczajowo, iż mogą korzystać z przywozu wina bez zapłacenia akcyzy, jednakże nie więcej jak 10 kop rocznie mogą wwieźć i z tego powodu informację tą panu poborcy akcyzy na granicy we Frydku, jak również tamże przy przywozie wina, musi zgłosić.

[s. 141]

Litera T

Spadek po czcigodnych ojcach przeorach.

Ponieważ Czcigodny Ojciec wikariusz Klemens Mentzel został wyznaczony do przygotowania nowego konwentu we Wrocławiu i około 16 października 1711 roku zakończył tutaj sprawy, które objął za swego przeorstwa.

Czcigodny ojciec Norbert Woliger wznosił i zbudował ten kościół.

Dnia 4 czerwca 1716 roku po otrzymaniu na kapitule w Pradze, w czasie pomiędzy dwoma terminami [kapituł], przybył tutaj ojciec brat Godfryd Alth. W 1717 roku przygotował i uruchomił nowy pokój chorych, z tym także, iż został przystosowany na 20 chorych, przedtem tylko na 7, słownie siedem, osób było miejsce.

W 1718 roku wstawiono nowo kazalnicę albo stolicę⁹³ do kazań większą i wyższą niż ołtarz, która została postawiona przez naszego brata Marka Kulika i [ten] postawił także balaski dla odseparowania ołtarza w prezbiterium, wraz z innym przygotowaniem kościoła i zakrystii. Wtedy też rozpoczęta została budowa wieży, i wykonał budowę kościoła w górę.

[s. 142]

Wówczas przenosi stodołę ceglana o połowę tak wielką, jak poprzednio zrobił, o przynajmniej jeszcze wykonane pokrycie z dachówki, którym przykrył całkowicie klasztor i dla utrzymania [klasztoru] częściej święto obchodzono.

Anno 1716 in Novembri. Ist das Vesper Bildt von Wienn auf Teschen gebracht worden welches zu Wienn gemeine Leüts in Ihrem Zimmer gehabt zur Fest-Zeits Anno 1713 undt 1714 welche sich zu diesem Bildtverlobt undt versprochen solches mit einem ewigen Licht oder brennenden Lampen zu verehren womit sie auch alle im Hauß gesundt blieben undt welche krancks waren seyndt gesundt worden weillen sie aber nachmahls wegen Bedürfftigkeit die brennende Lampen vor diesem Bildt nicht allezeits unterhalten haben sie einen großen Tumult in selbigen Zimmer wo dieses Bildt ware empfunden so baldt aber die Lampen angezündet wurde der Tumult also gleich nachgelaßen derwegen die Jnnwohner selbigen Haußes vor Guts befunden solches Bildt in eine Kirchen zugeben wegen beßerer Verehrung undt haben es in unßer Closter Fratrum Misericordiae zu Wienn gebracht weillen aber unßeren Kirchen zu Wienn in Überfluß mit schönen Bildern versehen alß habe ich solches Bildt (weill ich in Closters Geschäftten in Wienn war) mit mir auf Teschen vor hiesige Kirchen

[s. 143]

genohmen sonderbahr weill mir von viellen gerühmet worden die großen Gnaden so durch Verehrung dieses Bildts erhalten worden derwegen solches mit einer Rahm geziehret undt auf das Seithen Altar pro veneratione gesetzt worden.

Anno 1717 mit Anfangs Juny ist der junge Graff Carl von Molard wegen seiner Blöd-Sünnigkeit zu unß in die Kost undt Verpflegung anhero geben worden seines Alters 20 Jahr. Deßen See[ligen] H[err] Vatter war Vice-Hoff-Cammer Praesident in Wienn undt Ihro Kay[serliche] May[es]t[ät] Caroli VI⁸² Ober Kuchel-Meister.

Anno 1719 den 9^a Juny, ist nach gehaltenen Capitulo intermedio zu Praag hieher pro priore gekommen P[ater] F[rater] Innocentius Pruckhmayr. Eodem Anno, den 17^b July, ist die Porthen welche vorhero neben der Kirchen gewesen wegen viellen erhöb[en] Ursachen neben der Apotheckhen transferiret worden. ^bN[ota] B[ene]. Die Transferirung der Porten loare im variothigt sach.^c

Anno 1719 die 29 mensis July, Reverendissimus ac Illustrissimus Dominus Dominus Elias Daniel de Sommerfeldt DEI et Apostolicae Sedis DEI Gratia Episcopus Leontopolitanus diaecesis Wratislaviensis suffraganeus, cathedralis ecclesiae ad S[anctum] Joannem praelatus, scholasticus et

^a *W rękopisie: 9^m.*

^b *W rękopisie: 17^m.*

^{c-b} *Fragment dopisany inną ręką.*

W listopadzie 1716 roku nabożeństwo nieszpórów z Wiednia do Cieszyna przyniósł, które w Wiedniu wszyscy ludzie w jego konwencie obchodzili na czas święta w roku 1713 i 1714; ten sam obiecał w tym przyrzeczeniu wieczne światło lub pałące się lampy do uwielbienia [Najświętszego Sakramentu], co wszyscy w domu pozostający zaakceptowali, ci którzy chorzy byli, zostali zdrowymi, ponieważ potem dla niedostatku przed obrazem nie zawsze utrzymywał pałące lampy, oni modlili się w wielkim ścisku w tym samym pomieszczeniu, gdzie ten obraz był, więc wkrótce lampy zapaliły się i zbiegowisko oczywiste nastąpiło; mieszkaniac tego domu za dobro uznał ten obraz i podarował go kościołowi dla odbierania większej czci i sprowadził ten obraz do naszego klasztoru OO. Bonifratrów w Wiedniu, ale nasz kościół w Wiedniu mając nadmiar pięknych obrazów, jak też ja mam ten sam obraz (ponieważ w klasztorze w Wiedniu miałem interesy), ze sobą z tego kościoła do Cieszyna

[s. 143]

zabrałem, ponieważ mnie bardzo się podobał i wielkie łaski przez cześć tego obrazu otrzymałem, i z tego powodu tenże sam, ramą ozdobiony, ustawiłem na ołtarzu dla uwielbienia.

W 1717 roku, z początkiem czerwca, młody hrabia Karol von Molard z powodu swojej choroby psychicznej u nas na śmierć został zaopatrzony w wieku lat 20. Tegoż śp. pan ojciec był wiceprezydentem Kamery Dworskiej w Wiedniu i Jego Cesarskiego Majestatu Karola VI Oberkuchelmeisterem [?].

W 1719 roku, dnia 9 czerwca, po wspomnianej kapitule w Pradze, w czasie *intermedium*, przybył tutaj na przeora ojciec brat Innocenty Bruckhmayr. W tymże roku, dnia 17 lipca, furta, która była przedtem obok kościoła dla wielu wspomnianych [wyżej] powodów została przeniesiona obok apteki. Nota bene. O przeniesienie furty mówi się w różnoraki sposób.

W 1719 roku, dnia 29 lipca, Najczcigodniejszy i Najsławniejszy pan Elias Daniel Sommerfeldt, z Bożej i Stolicy Apostolskiej łaski biskup Leontopolitanus, sufragan wrocławskiej diecezji, prałat kościoła katedralnego p.w. św. Jana [we Wrocławiu], scholastyk i

[s. 144]

canonicus consecravit ecclesiam et altare superius in honorem Beatissimae semper Virginis MARIAE in Coelos Gloriose Assumptae, Sancti Caroli Borromaei et Sancti Joannis de DEO Fundatoris Nostri et reliquias Sanctarum Martyrum Bonifaciae reparatae et patientis in eo inclusit et omnibus, ac singulis Christi fidelibus hodie unum annum et in die anniversaria consecrationis hujusmodi (quae translata est in dominicam primam^a post festum B[eatae] V[irginis] MARIAE in Coelos Assumptae) quadraginta dies de vera indulgentia in forma ecclesiae consveta concessit.

Anno 1720 den 1 Octobris^b, ist die Garthen Mauer von dem Blumen Garthel anzubauen angefangen worden.

Anno 1721 den 3^c Martÿ, seÿndt Ihro Hoch gräff[liche] Gnaden (pl[eno] tit[ulo]) dem Herrn Graffen von Praschma⁸³ die auf das Capital zu Friedecks von allhiesigem Convent annoch anständig gewesenene 2000 fr. welche von der Schlesich[en] Cammer hätten sollen bezahlet aber niemahlen haben können erhoben werden durch zurucks Stellung einer Obligation pr[eusisscher] 1000 fr. undt ander 1000 fr. in baaren Geldt abgestattet worden wordurch allhiesigen Convent nun mehro die auf der Kay[serliche] Cammer hafttende 2000 fr. verbleiben welche jähr[lich] 2 mahl alß term[ino] s[ancti] Michaëlis undt Termin S[ancti] Georgÿ an Interessen 60 fr. abwerffen.

Obbemeldte 2000 fr. sindt von der Kay[serliche]n Cammer unß anno 1722 im Monats Junio

[s. 145]

bezahlt worden undt solche nebst einer anderen Baarschaftt von 1500 fr. im Monats Augusto dem Herrn Baron Rudolph de Skrbensky auf Interesse a 6 per Centum wie Lit. P N° 16 zeügen angelegt.

Anno 1721 den 13^d Martÿ, ist des See[ligen] Steinmetzens Garthen gleich unter der Fratrum Cellen Fenstern pr[eusisscher] 415 fr. erkauffet worden umb die Mauer umb selben herumb bauen zukönnen undt den Fueßsteig zu transferiren wormit die Garthen Clausur undt das Closter einmahl in völligen Standt wirdt gebracht werden.

Anno Domini 1721 nach gehaltenen General Capitel zu Rom undt Abzug des dazumahlen gewesenenen p[atris] prioris Innocentÿ Brucksmajers von

^a *W rękopisie: 1^{mam}.*

^b *W rękopisie: 1^m 8bris.*

^c *W rękopisie: 3^m.*

^d *W rękopisie: 13^m.*

[s. 144]

kanonik, poświęcił kościół i ołtarz główny na cześć Najświętszej Dziewicy Maryi do nieba chwalebnie wziętej, św. Karola Boromeusza i św. Jana Bożego, fundatora naszego, i relikwie świętych męczennic Bonifacji, odnowione pieczołowicie w nim złożył i nadał zwyczajnie wszystkim i każdemu z wiernych dzisiaj i w dzień wspomnienia konsekracji tegoż (która przeniesiona jest na pierwszą niedzielę po święcie Wniebowzięcia Najświętszej Dziewicy Maryi) 40 dni odpustu według zwyczaju Kościoła.

W 1720 roku dnia 1 października rozpoczęła się budowa muru ogrodowego od kwiatu Garthel.

W 1721 roku, dnia 3 marca, z łaski jego wysoce hrabiowskiej pana hrabiego Prażmy, który całemu konwentowi rzetelnie dał 2000 florenów na kapitale we Frydku, które [to pieniądze] do Kamery Śląskiej powinien zapłacić, ale nikogo nie mogliśmy spłacić, klasztor przeznaczył na ustanowienie obligacji w wysokości 1000 florenów pruskich i innych 1000 florenów w oczywistej walucie, przez co tutejszy konwent teraz więcej 2000 florenów pozostawał obciążony na rzecz Śląskiej Kamery, które [to pieniądze] dwa razy do roku przynosiły zysk, mianowicie na [dzień] św. Michała i na [dzień] św. Jerzego po 60 florenów. Wyżej wymienione 2000 florenów Cesarskiej Kamerze przez nas w miesiącu czerwcu 1722 roku

[s. 145]

zostały zapłacone i tym samym obok innej gotówki w wysokości 1500 florenów, poświadczamy złożenie w miesiącu sierpniu panu baronowi Rudolfowi Skrbeńskiemu na interesy na 6 procent, jak [mówi o tym] Lit[era] P Nr 16.

W 1721 roku dnia 13 marca ogród śp. Steinmetza pod oknami cel braci kupił [klasztor] za 415 florenów pruskich i ten sam murarz mógł budować i ścieżkę przeprowadzić z ogrodu klauzurowego i klasztoru do miasta wiodącą.

W roku Pańskim 1721 po wspomnianej kapitule generalnej w Rzymie i odejściu wówczas byłego ojca przeora Innocentego Brucksmajera, po jego dwuletnim przeorstwie, ojciec brat Melchior Pillizotti z pomocą czcigodnego ojca

seinem 2 jährigen Priorat ist P[ater] F[rater] Melchior Pillizotti [sic] Vermög von Reverendissimo P[atre] Generali von Rom ergangenen Patenten nach jnnhalt hierunten bejgefügten Copia sub N° 2 alß canoniche elegirter Prior zum Vorsteher des Teschn[ische] Closters undt Hospitals sub Tit[ulo] Assumptionis B[eatae] V[irginis] MARIAE aufgestellt undt installiret worden in welchem officio des Priorats derselbige vom obbemeldten Jahr an bies anno 1724 den 14^a Majß da das capitulum intermedium provinciale bej s[anctorum] Simon et Juda zu Praag celebrirt worden nemb[lich] durch drej Jahr lang bemeldtem seinem anvertranten Convent durch die Gnade undt Bejstandt des Allerhöchstens (alß welcher das Concept undt fürnehmen der Menschen unterweillen anders zu disponiren pfliget gleich wie solches allhier geschehen undt zuersehen ist

[s. 146]

womit nicht alle mahl an dem willen des wollenden weeder^b des lauffenden wohl aber an dem willen undt wollen des erbarmenden Gottes gelegen) treulich vorgestanden ware der 4te prior der Succession nach des Vorgedachten Teschner[en] Closters post abitum R[everen]di P[atris] Clementis Mentzel nun mehro Seeligen welcher A[nn]o 1711 den 16 Octobris^c zu Teschen quittirt undt nach Breß[lau] zur Einrichtung des neuen Closters beordert worden allwo derselbe den 11 Decembris^d 1722 im Gott Seelig verschieden req[iescat] in pace^e Frater Bernardus Banphius Min[or]is Ser[vi] Prior Generalis Religionis Sancti Joan[nis] DEI cum ob renunciationem R[everen]di P[atris] Maurity Klabuzner conventus et hospitale nostrum S[ancti]s[is]mae Assumptionis Teschinÿ de Priore providendum sit, qui illud regat ac gubernet. Propterea tibi R[everen]do P[atre] Melchiori Billizotti in cujus prudentia et rectitudine plurimum in D[omi]no confidimus cum voto et consensu nostri definitory generalis tenore praesentium mandamus ut administrationem et curam dicti conventus et hospitalis suscipias in officio prioris juxta formam nostrarum constitutionum et usque ad proximum capitulum provinciale seu intermedium dictum munus prioris exercere valeas. Tibique facultatem concedimus ut reditus census legata ac quaelibet alia ad praedictum hospitale pertinentia exigere valeas et facias etc.

^a *W rękopisie: 14^m.*

^b *Nadpisane pomiędzy wierszami: an.*

^c *W rękopisie: 16^m 8bris.*

^d *W rękopisie: 11^m. Xbris.*

^{e-f} *Fraza nadpisana pomiędzy wierszami.*

generała z Rzymu, wydał patenty, których treść tu niżej załączamy w kopii pod Nr 2, jak kanonicznie wybrany przeor objął urząd przełożonego cieszyńskiego klasztoru i szpitala pod wezwaniem Wniebowzięcia Najświętszej Dziewicy Maryi i był instalowany, na którym to urzędzie przeoratu ten sam w wyżej wspomnianym roku aż do dnia 14 maja 1724 roku tam na kapitule prowincjalnej w okresie *intermedium*, około świętych Szymona i Judy do Pragi został oddelegowany; i przez trzy lata wspomniani jego krewni konwent z łaską i pomocą Najwyższego (jak który plan położył i dla ludzi zbierali datki, niekiedy inaczej do dysponowania, pielęgnuje równo, który tutaj stał się i jest do zauważenia

[s. 146]

z czym nie wszyscy się godzą, dla chcącego ponownie do upływającego prawdopodobnie ale ze względu i na wolę budzącego litość Boga) dokładnie zarządzał czwarty przeor [mający] następstwo po poprzednio wspomnianym dla klasztoru cieszyńskiego po ubieganiu się Czcigodnego Ojca Klemensa Mentzla obecnie śp., który dnia 16 października 1711 roku w Cieszynie zakończył [wszystko] i udał się do Wrocławia na przygotowanie nowego konwentu, co mu polecono; gdzie dnia 11 grudnia 1722 roku zmarł w Bogu. Niech odpoczywa w pokoju.

Brat Bernard Banphius, niegodny sługa, przeor generalny Zakonu św. Jana Bożego, który rządzi i zarządza, ogłasza Czcigodnemu Ojca Mauryemu Klabuznerowi, mającemu być przewidzianym na przeora konwentu i szpitala naszego Najświętszej [Dziewicy Maryi] Wniebowziętej w Cieszynie. Dlatego z tobą Czcigodnym Ojcem Melchiorem Pillizotti, w którego roztropność i sprawiedliwość wierzymy wielce w Panu, z przyrzeczeniem i zgodą naszego definitywa generalnego, treścią obecnego pisma nakazujemy, abyś administrację i opiekę wspomnianego konwentu i szpitala wziął na siebie pełniąc urząd przeora, według zasad naszych konstytucji i aż do najbliższej kapituły prowincjalnej lub *intermedium* wspomniany obowiązek przeora zechciałbyś prowadzić. Dajemy tobie władzę, abyś dochód z czynszu, legatów i wszelkich innych na wspomniany szpital z przynależnościami chciał przeznaczać i czynić, itd.

In nomine Patris, et Filij, et Spiritus S[anc]ti. Datum Romae die 12 Julij 1721.

Fr[ater] Bernardus Banphius
Prior G[e]ne[ra]lis
Fr[ater] Leopoldus Pius Portmanus
P[ater] Sec[reta]rius Gen[era]lis

[s. 147]

Unter obgedachtem p[at]re priore ist die neu herumb geführte Garthen-Mauer oder Closter Clausur welche sich in jhrem[sic!] circuitu oder Unckröß der Maaß nach auf 250. Kläftter extendiret gebauet worden undt hat computatis computandis expensis praeter pr[ae]susscher] 1800 fr. gekostet an welcher ein nahmhaftes Quantum hätte können erspahret werden wann die selbe gleich anfangs auf eine Beständigkeit rechtschaften angelegt undt Vermög eines guten andictirten Anfangs prosequiret worden wäre. Weillen dann die Ziegel in dem Grundt in kurtzer Zeits wie solches der klare Augenschein dargethan zuersallen angefangen wie auch die Mauer zu niedrig war also zwar daß mann gar lenht hin undt herüber springen kunte. Also ist in intuitu dieses undt anderen Motiven mehr mit guthduncken undt befehlich Adm[odum] R[everen]di P[atris] Provincialis Matthaei Majer nicht allein der allen zu Tieft gelaßene Steinerne Grundt weither undt höher aus der erden herauß geführt sondern fast noch einmahl höher dieselbe oben erhöhet worden. Womit ist nun der alte fußsteig undt allgemeine weeg undt durchfarts dermahlen (Gott sey lob) also geschlossen undt mit zwey Thören gespert daß niemandt seinem gefallen nach wie vor diesem durch das Territorium des Closters mehr Pass-oder repassiren mag.

Wehrender deßen drej jährigen Regierung wurde die Sacristey mit sechseckhigen Pflaster

[s. 148]

Ziegeln neügeplastert die Bruckhen oben auf der Kirchen über die Thram in gleichen auch die Stiegen von dem unteren Boden bis auf den neügeführten Thurm zu denen Glockhen umb bequem undt ohne Gefahr hinauf undt herunter gehen zukönnen gelegt alle dach Ziegel auf der Kirchen mit Cassirung der zersprungenen undt Verfaulten durchgehendts überlegt undt gleich sahm de novo wiederumb gedecket sechs höchst nöttige Fenster deren gar keine an dem selbig vorhin gelaßen worden umb des Lichts undt Luftts halber darein gemacht.

Item [sic!] den dach Stuhl auf dem Closter-Boden ober dem Kranckhen

W imię Ojca i Syna i Ducha Świętego. Dano w Rzymie dnia 12 lipca 1721 roku.

Brat Bernard Banphius
przeor generalny
Brat Leopold Pobożny Portmanus
sekretarz ojca generała

[s. 147]

Pod wyżej wspomnianym ojcem przeorem przeprowadzono dookoła mur ogrodowy lub klauzurowy klasztoru, który w sobie dookoła został zbudowany na miarę 250 sążni i poczyniwszy wydatki kosztował mniej więcej 1800 florenów, do którego nie mała ilość mógłby zaoszczędzić, kiedy na początku towarzyszyłby mu [murarzowi] przygotowania porządne i wytrwałość. Ponieważ cegła powstała w krótkim czasie, jak i sprawiała wrażenie solidnej, rozpoczął budowę muru, który [jednak] był za niski; wprawdzie gotów był oprzeć go tu i tam. Więc ze względu na inne motywy, więcej z uznaniem i za nakazem Czcigodnego Ojca Prowincjała Mateusza Majera, nie sam wszystko przeprowadził do głębi spokojnie, dając [mur] szerszy i wyższy i kamienie w fundament, [wypełnienie] z ziemi do środka, lecz prawie jeszcze raz podniósł wyżej tenże mur. Z czym teraz stara ścieżka i ogólna droga i przejazd obecnie (Bogu za to chwała) jest więc zamknięty i dwoma bramami zamknął teren klasztoru, tak że nikt niepowołany nie wejdzie.

Podczas tych trzech lat rządów została na nowo wybrukowana zakrystia sześciobocznymi

[s. 148]

cegłami i bruk wyżej na kościele oraz [wykonana] belka stropowa; i przerobił nierówne schody z podłogi do nowo zbudowanej wieży z dzwonami, o wygodnym kształcie, bez niebezpieczeństwa na górę i na dół położył i można [nimi] schodzić; cały dach dachówką na kościele przykrył, z usunięciem popękanych i zgnitych [gontów], i niejako na nowo ponownie wykonał sześć wysokich okien, które do niedawna żadnego światła czy powietrza nie dawały.

Więzbę dachową na klasztorze nad korytarzem klasztornym, wyżej [wspomniane] pokoje dla chorych, tak z murarzem szeroko i daleko z jego miejsca po-

Zimmer so mit der Mauer mehr dann eine Handt breits weither von seiner Stelle hinaußgerucket alle Nägel von denen Trahmen^a und großen Bundt-Wercks in gleichen auch die eýserne Anckher von denen eýchenen Schlüßen durch den großen Gewalt abgesprenget mit starckhen eýsernen klahmern befestigen undt von fernern undt weiteren Außschüben undt dadurch augenscheinlich entstehender Gefahr in Sicherheit so weits gesetzt bies einstens annoch einige höchst nöttige Anckher oder Schlüßen gezogen werden.

Ferner ist das Closter dach nach abgeschlagenen

[s. 149]

gefaulten Schindeln sambt Schindel lathen mit fünff und zwanzig Tausendt dach Ziegeln vollendts waß noch zu deckhen war gedeckhet worden.

Item [sic!] der Fisch-Teich mit abgraben der Stetten sauber in quadro mit steinernen blatten eingefast in welchem mann 30 undt mehr Schocks Fisch haben undt halten kann absonderlich die weillen in demselben eitel Frisches undt sehr Reines Brunnen Quell-Waßer durch die Röhren aus dem Bründel Liburna vor alters genandt hinein fließet forellen darinnen unter anderen gar wohl auffzubehalten sindt.

Mehr ist in dem Breü-Hauß die große Breü Bodig neu gemacht in gleichen die Bruckhen über dem Bach Bobrecks unter andern nothwendigkeiten mehr die Röhren im Hoff vom Brunnen an bies ins Breü-Hauß unter die erden gelegt worden umb ins künfttig das Waßer durch das pompen leichter undt mit geringeren Unkosten einbringen zukönnen.

Nachdeme Anno 1723 den 7 Monathstag Martÿ in vigilia S[ancti] Joannis de DEO nächst[en] Zeits eine unaußlöshliche Feüers-Brunst in der Stadt Friedecks dreÿ meillen von Teschen gelegen entstanden wordurch viell Häußer in Aschen leyder gelegt wurden ist

[s. 150]

unter anderen eine Bildtnus obbemeldten unßers heýligen Vatters beÿ einem alldorthigen Burger undt Bildthauer Weißmann genandt in deßen Wohnungs Zimmer welche er nicht so wohl zur Zierde seines kleinen Altarls [sic!] alß Verehrungs undt Andacht halber darinnen gehabt nachdem Brandt wodoch alles zu Aschen worden dennoch mit großer Verwunderung vieller Menschen so das Spectaculum gesehen miraculoser Weiß unverletzt undt vom feüer unberühr-

^a *Pierwsza litera: T dopisana inną ręką do wyrazu: Rahmen.*

prowadził; wszystkie gwoździe z belką stropową nierówne także, niemniej potężnym ciesielskim dziełem wykonane; i żelazną kotwicę z dębowym końcem, która z dużą siłą oderwała się, z silnymi żelaznymi klamrami przymocował i dalej i szerzej wysunął, i przez to widoczne powstające niebezpieczeństwo usunął; z pewnością tak daleko jak niegdyś jeszcze kilka koniecznych kotwic lub końców wyciągnął.

Dalej jest obity dach klasztorny,

[s. 149]

który wymagał pokrycia, gdyż spadające gonty wraz z dziurawymi doszczętnie zniszczyły [dach]; został [on] pokryty 25 tysiącami dachówek.

Staw rybny wykopany w miejscu czystym na planie kwadratu, otoczony kamiennymi płytami, szczególnie, w którym mogło być trzymane 30 i więcej kop ryb, ponieważ w tymże znikome ilości ryb były, bardzo czysta studnia źródło wody z dawien dawna poprzez rury ze studni Liburna woda wpływała, [niosąc] wewnątrz pstrągi; był prawdopodobnie rurociąg nie remontowany.

Więcej na nowo zrobił w browarze, gdzie wielką podłogę nierównym brukiem wyłożył; z potoku Bobrek z innej konieczności więcej rur od folwarku ze źródła aż do browaru pod ziemią ułożył i na przyszłość woda pompami lekko i z niewielkimi kosztami dostarczona być mogła.

Następnie dnia 7 marca 1723 roku, w poniedziałek, w przeddzień św. Jana Bożego, nastąpił nie dający się ugasić żar ognia w mieście Frydku, położonym trzy mile od Cieszyna, przez co wiele domów, niestety, w popiół zostało obróconych.

[s. 150]

Wśród innych [spraw] wspomniany obraz naszego Świętego Ojca [pozostający] przy tamtejszym mieszczaninie i rzeźbiarzu zwanym Weißmann, w jego pokoju mieszkalnym, który on nie tak chyba dla ozdoby swego małego ołtarza, jak dla czci i modlitwy wewnątrz miał, potem pożar w popiół obrócił, jednakże z wielkim zdziwieniem wielu ludzi ten obraz cudownie nieuszkodzony i nietknięty przez ogień został znaleziony. Stąd też chcąc się odwdziżyć, wspomniany pan

ter gefunden worden. Dehroregen majoris venerationis causa obgedachter Herr Weißmann eine saubere Zier-Rahm mit eýgenen händen darzu außgefertiget undt auf seine eýgene Unkosten hat wollen vergolden laßen. Indeme aber Herr Kaymer hiesiger Teschnische Raths verwandter in einer wichtigen Commission daselbsten ex post facto sich befande undt von solcher zugetragenen Begebenheit Ihme erzehlt wurde hat derselbige alß auch verehrer dieses großen heýligen sich außgebetten womit er die Gnade hätte diese Rahm mit seinen eýgenen Unkosten vergolden zulaßen welches Ihme auf sein jnnständiges Anhalten endlich placidiret worden dieselbe aus Andacht faßen undt

[s. 151]

mit guttem seinen Goldt vergolden laßen undt also zur Kirchen pro majori veneratione geschencket worzu einige nachfolgende Cronographica auf einer zu dem Ende beýgefügten Taffel latheinisch deütsch undt böhmisch pro notitia et memoria futura componirt worden damit der Allerhöchste Gott so in allen seinen Werckhen heýlig durch seine heýligen gebenedeyet gelobt geprießen undt geehret werde.

Præsens effIgIes sanCtI IoannIs DeI
FvnDatorIs nostrI fVIIt In Igne FrIDeCensI
DIe VII MartII In VIgILLa praefatI
sanCtI sIne LaesIone reperta.⁸⁴

Großer heILlger Gottes Den Das
FrIDeCker feVVer VnVersehret geLaßen
VVeLkeho SVVateho obraz ohen frIDeC
kyI ne MoheL skazIt.⁸⁵

[s. 171]

Lit[tera] U

Außgemachter Process zwischen unßerm Closter Fratrum Misericordiae und der Wein Bruderschaftt der König[liche] Stadt Teschen.

Nº 1. Beýgelegter Processus mit dem darüber ergangenen Kay[serliche] Rescript Krafft welchen unßerm Closter zu Teschen freýstehet allerhandt frembde Weine einzuführen doch mit vorhergehender Anmeldung undt

Weißmann, z wielką czią sporządził czystą ramę ozdobioną własnymi rękami i na własny koszt. Podczas gdy pan Kaymer, tutejszy rajca cieszyński spokrewniony z nim, po fakcie komisję do tego zdarzenia zaprosił, poinformował o wydarzeniu i opowiedział on sam, jak także czciciel tej wielkiej świętości, wyjaśnił w czym on miał łaskę i tę ramę na swój własny koszt dla odwdzięczenia się sporządził; której zatrzymanie zostało zaspokojone na jego usilne, doczesne i ujęte modlitwą [prośby],

[s. 151]

swoim dobrym złotem [na ramach] odwdzięczył się i do kościoła, dla większej czci podarował, na co na końcu własnego opisu wydarzeń, który został stworzony dla wiedzy i pamięci przyszłej, dołącza tablice łacińskie, niemieckie i czeskie; z tym że Najwyższy Bóg, tak we wszystkich swoich dziełach świętych, przez jego świętych chwalony, błogosławiony, wielbiony i czczony.

Obecnie obraz św. Jana Bożego
naszego fundatora był w ogniu frydeckim
dnia 7 marca w przeddzień wspomnianego świętego
i bez szkody został znaleziony.

Wielkiego Świętego Boga
nie uszkodził ogień frydecki
Obrazu wielkiego świętego ogień frydecki
nie był w stanie uszkodzić.

[s. 171]

Litera U

Pewien proces między naszym klasztorem bonifratrów i Bractwem Winiarzy królewskiego miasta Cieszyna.

Nr 1. Dołączony proces z ogłoszonym reskryptem cesarskim, mocą którego naszemu klasztorowi udzielono wolność na przywóz wina z zagranicy, z poprzedzającym zgłoszeniem i zwyczajnym rewersałem do przekazania

gewöhnlichen Reverssalien bey der Teschnischen Wein Bruderschaftff einzurichten wann der Wein eingeführet wirdt.

[s. 175]

Lit[tera] W

Unterschiedliche Acta wegen der überkommenen Haeredität auch bey gelegte Praetensiones von dem Gutt Wendrin und andere abgethane Anspruche betreffendt.

- N° 1. Copia Rescripti nach welchen unß die Haeredität übergeben worden wie auch conceptus deren Memorialien zu der ersten Friest prorogationis undt andere destwegen tradirte Acta.
- N° 2. Processus wegen unterschiedlich schon beygelegten Praetensionen sambt einem Diario See[ligen] Herrn Fundatoris pro futura memoria.
- N° 3. Beygelegter processus wegen des Wendriner Schmidts Caspar Kaschka.
- N° 4. Beygelegter processus der gantzen Gemeine des Dorffs Wendrin.
- N° 5. Pro memoria auffhaltende Acta welche bey Verkaufung des Gutts Wendrin undt Grodischtz abgehandelt worden wie destwegen in Lit[tera] B die Haupt-Instrumenten bezeüg.
- N° 6. Pro memoria auffhaltende Acta die Verlaßenschaft in Troppau der Befreündten unßers See[ligen] Herrn Fundatoris anderte Ehe-Gemahlin betreffendt welche effectus die Patrum Franciscani undt Minoritten zu Troppau überkommen.
- N° 7. Weillen die Wendriner gantze Gemeinde abermahlen den Process in puncto indictionis welches schon in N° 4 Lit[tera] Kk⁸⁶ begrieffen undt nachgehendts bey der Kay[serliche] Commission nochmahlen an

[s. 176]

gebracht dargegen das Instrumentum in Lit[tera] B N° 14. fundamentali-ter wie solches die abgegebene Registra auf das Schloß in dem Repertorio Lit[tera] B N° 35 undt N° 40 confirmiren von unß produciret auch von gedachter Kay[serliche] Commission in Ihrer nacher Kay[serliche] Hoff gethanen Relation mit eingebracht undt also darüber implicite gesprochen worden wie dann die übrigen Acta in diesem N° 7 ein mehrers sambt dem hiebeygelegten von allhiesigem König[liche] Ambt authentischen Sentenz ein mehrers zeügen undt weillen bey dieser Action aber-

Cieszyńskiemu Bractwu Winiarzy, kiedy będzie sprowadzane wino.

[s. 175]

Litera W

Różne akta dla otrzymanych posiadłości, a także pretensje dotyczące dóbr Wędrynia i innych poczynionych roszczeń.

- Nr 1. Kopia reskryptu, według którego nam przekazał posiadłość, jak również pomysł tego memoriału do pierwszego terminu odroczenia i inne, dlatego przekazał akta.
- Nr 2. Proces z powodu różnych pretensji już był dołączony wraz z dziennikiem śp. pana fundatora dla przyszłej pamięci.
- Nr 3. Dołączony proces z powodu wędryńskiego kowala Kacpra Kaschki.
- Nr 4. Dołączony proces z całą gminą wsi Wędrynia.
- Nr 5. Dla pamięci trzymane akta, które umówił przy sprzedaży dóbr Wędrynia i Grodziszcz, jak też dlatego w Lit[erze] B poświadcza instrument główny.
- Nr 6. Dla pamięci trzymane akta dotyczące spadku w Opawie, który przyjaciele naszego śp. pana fundatora i drugiej żony przekazali OO. Franciszkanom Minorytom w Opawie.
- Nr 7. Ponieważ cała gmina w Wędryni ponowiła proces w punkcie zapowiedzi, który już w Nr 4 Lit[erze] Kk znajduje się i następujący powtórnie przy komisji cesarskiej

[s. 176]

przyniósł instrument w Lit[erze] B Nr 14 gruntownie, jak to registry [świadczą], oddał na zamek do Repertorium Lit[erze] B Nr 35 i Nr 40, i potwierdził dla nas, że wytworzył a także powiedział i uczynił relację wspomnianej cesarskiej komisji w jego cesarskim dworze; i ponadto wciągnął z przyniesioną, jak wtedy i inne akta z tym Nr 7 więcej w załączeniu znajdujące się, do tego wszystkiego Urząd Królewski zaświadcza więcej o autentycznym wyroku; a ponieważ przy tej akcji ponowny punkt dla kościoła wędryńskiego legat o czym pokwitowanie w Lit[erze]

mahlen das Punctum wegen des Wendrinischen Kirchen legati worüber die Quittung in Lit[tera] B N° 37 dann die deßwegen gewechßlete Acta Lit[tera] B N° 38 undt abermahlen auf dem Schloß bey einer Diaeta der diesfahls ergangene Sentenz in Lit[tera] B N° 44 undt N° 45 zufinden temerarie angebracht. Alß seyñdt gedachte Wendriner Unterthaner in die Kay[serliche] Renthen mit 5 Marcks dann zu denen unß gemachten Unkosten mit 10 Marcks zuerlegen bestraffet worden welches alles der hiebeygelegte Sentenz außweiset.

[s. 177]

Lit[tera] X

Informationes wegen deren Herren Inquisitionis-Commissarien Praetendierten Liefer-Gelder dann wegen eines von unß unguͤlthig begehrten Vermoͤgen-Steuers und anderer beygelegten Passuum.

Weillen nach Absterben des See[ligen] Herrn Fundatoris unterschiedliche effectus amoviret worden daß destwegen auf Instanz des hiesigen Herrn Fiscalis ein Inquisitionis Process angestrenget undt darumben auch (Tit[ul]) Herr Gottlieb Tlucks mit seiner Frauen nach Breßlau wie sub Lit[tera] D N° 16 zusehen geführet worden diesem nach die H[errn] Commissary wegen gehabter Commission undt Mühewaltung anstatt Ihrer zuerkanter Liefer Gelder 2520 fr. liquidiret undt darumben bey Ihro Kay[serliche]n May[es]t[ät] ein Process zwischen unß entstanden. Alß ist endtlichen Ihre Praetension auf 532 fr. wie die Kay[serliche] Resolution nebst den beyliegenden

Actis sub N° 1^a undt die Original Quittung über die zuerkandte Commissions-Gelder sub Lit[tera] A N° 13 ein mehrers instruiren zuerkennet worden.

N° 2. Durch ein König[liche] Ober Amt zu Breßlau beygelegter Processus wegen der von allhiesigen Herren Landt-Ständen anferderten Vormögen Steuer pr[eu]sischer 445 fr. welche Abforderung

[s. 178]

aber in nichts zuerkennet worden.

N° 3. Processus mit dem Pfarrherrn zu Grodischtz wegen zu groß erforderten^b stolae Taxa sambt der gründtlichen Taxa Information pro futura memoria.

^a Powtórzone na lewym marginesie: N° 1°.

^b Wyraz nadpisany na pierwotnym: goforderten.

B Nr 37 [mówi], dlatego omówione akta Lit[era] B Nr 38 i wspomniane na zamku przy zgromadzeniu w takim razie wydany wyrok pod Lit[erą] B Nr 44 i Nr 45 umieścił lekkomyślnie, [trudne] do odszukania. Jak już wspomniany poddany wędryński [pozostający] w rencie cesarskiej w wysokości 5 grzywien, wtedy nam za wspomniane wydatki został ukarany kwotą 10 grzywien do zapłaty, a którego [roszczenia] oddała załączony tutaj wyrok.

[s. 177]

Litera X

Informacje dla panów komisarzy śledczych, w sprawie dostarczonych pieniędzy potem dla nas nieważnych, którzy pragnęli podatku majątkowego i innych załączonych win.

Ponieważ po śmierci śp. pana fundatora różne prawne następstwa zostały oddalone, dlatego na instancję tutejszego pana skarbnika wyłożono siły na proces badawczy, i dlatego także pan Bogumił Tłuk ze swoją żoną do Wrocławia, jak Lit[era] D Nr 16 do zobaczenia, przeprowadził po panach komisarzach, jak zachowywała się komisja i nakład pracy zamiast przyzwanego dostawcy pieniędzy 2520 florenów likwiduje i przy jego cesarskim majestacie proces między nami powstał. Jak też ówczesne jego pretensje na kwotę 532 florenów, jak rezolucja cesarska obok załączonych akt pod

Nr 1 i oryginalne pokwitowanie o przyznanych pieniądzach przez komisję pod Lit[erą] A Nr 13 tym bardziej został przyznany.

Nr 2. Przez Wyższy Urząd Królewski we Wrocławiu załączony proces dla tutejszych panów stanów ziemskich, żądali podatku majątkowego w kwocie 445 florenów, na które to żądanie

[s. 178]

niczego nie przyznał.

Nr 3. Proces z proboszczem w Grodziszczu z powodu dużego zajętego [iura] stolae wraz z gruntowną informacją o taksie tej dla przyszłej pamięci.

[s. 183]

Lit[tera] Y

Unterschiedliche Legata und extra ordinaria Acta et negotia minoris conditionis des Convents Fratrum Misericordiae zu Teschen.

- N° 1°. Das Original Testament eines Aggregirten Hauptmanns Donati Cronyn bey dem Löb[liche]n Haßlingerischen Regiment welcher bey unß Krancks gelegen undt nach Absterbung in unßrige Krafft den 12 Martÿ 1709 beygesetzt worden.
- N° 2. Copial Memorial sambt Beylagen an Herrn General Haslinger zu Exequirung besagten Testaments.
- N° 3. Original Antwoerts Schreiben besagten Herrn Generals sambt des Herrn sollicitatoris Schreiben undt Copial Quittung waß auf oben gemeldtes Testament N° 1 würkh[lich] empfangen worden.
- N° 4. Original Contract zu Troppau zweÿ Glockhen zugießen wozu dieses Legatum amploiret worden.
- N° 5. Extract über die Berechnung des See[ligen] Herrn Aggregirten Hauptmanns Cronÿn welcher Rest annoch zufordern.
- N° 6. Weillen dieser Rest N° 5 vom Herrn General Haßlinger unß zu Schwiebuß angewiesen undt solchen Lauts N° 6 dasigen Herrn Ertz-Priesters undt Burgermeisters unß wochentlich nur 5 a 6 fr. zahlen wollen

[s. 184]

dahero nicht acquiesciret. Alß ist^a

- N° 7. Diese Praetension an Herrn Obrist Leütenant von Haßlinger vom Herrn Hauptmann Richter verwiesen worden welcher es auch ut N° 7 acceptiret undt zubezahlen versprochen.
- N° 8. Etliche alte nun mehro in Zweiffel stehende Obligationes activae welche unß alß Erben zugefallen.
- N° 9. Eine Anweisung mit zugehörigen Schreiben des Herrn fändrich Jacobi von Haßlingerischen Regiment welcher bey unß zweÿ mahl Krancks^b gelegen.
N[ota] B[ene]. Sothane Anweisung N° 9 ist bey Richtigkeit 1711 den 26 Augusti zurucks geben worden.

^a Zdanie niedokończone.

^b Wyraz nadpisany między wierszami.

[s. 183]

Litera Y

Różne akta dotyczące legatów i *extra ordinaria* i mniejszych danin dla konwentu Bonifratrów w Cieszynie.

- Nr 1. Oryginalny testament zobowiązany przez starostę Donata Cronina przy prześwietnym regimencie [generała] Haßlingera, który stacjonował przy nas z chorymi i po śmierci został dołączony w naszej mocy dnia 12 marca 1709 roku.
- Nr 2. Kopia memoriału wraz z załącznikiem dla pana generała Haßlingera do egzekucji wspomnianego testamentu.
- Nr 3. Oryginał odpowiedzi pisma wspomnianego pana generała wraz z pismem pana plenipotenty i kopia pokwitowania na wyżej wymieniony testament Nr 1, który rzeczywiście został przyjęty.
- Nr 4. Oryginalny kontrakt w Opawie na odlanie dwóch dzwonów, na co legat został przeznaczony.
- Nr 5. Odpis urzędowy obliczenia śp. pana starosty Cronina, który jeszcze żądał reszty.
- Nr 6. Ponieważ tą resztę z Nr 5 przez pana generała Haßlingera nam wskazał do Schwiebuß i tak brzmi Nr 6, tamtejszy pan archiprezbiter i burmistrz chciał nas zapłacić tygodniowo tylko 5 i 6 florenów

[s. 184]

stąd też nie zgodził się na to. Jak jest

- Nr 7. Te pretensje do pana podpułkownika [regimentu generała] Haßlingera zostały odesłane przez pana Richtera, które to także, jak Nr 7 akceptuje obiecał zapłacić.
- Nr 8. Kilka starych, teraz więcej stojących wątpliwości, w sprawie czynnych obligacji, które nam jako dziedzicom dostały się w udziale.
- Nr 9. Przekazanie chorych z przynależnymi pismami panu Jakubowi Fändrichowi z regimentu [generała] Haßlingera, który przy nas dwukrotnie stacjonował.
Nota bene. Tego rodzaju przekazanie Nr 9 uczyniono ponownie dnia 26 sierpnia 1711 roku.

N° 10. Ein Rescript allhiesigen König[liche] Landes Ambts nach welchen mittels König[liche] Ober Ambts intimation Ihro Kay[serliche] undt König[liche] May[es]t[ät]t Allernädigst verboten keinen visitatorem religiosum externum in Ihro Erb Landern situirte Closter einzulaßen.

[s. 193]

Lit[tera] Z

Allerhandt gedruckte Ober Ambts Patentes wohin auch die künftigt vorkommende sambt anderen derley Landes Nachrichten einzulegen.

- N° 1. Derer Herren Fürsten undt Ständen Infections Ordnung de anno 1656.
- N° 2. Dehrer Herren Fürsten undt Ständen gewieße außgeschriebene Aufschläge de anno 1666.
- N° 3. Vom Kayser Leopoldo außgeschriebene Universal Kopff Steuer de anno 1690.
- N° 4. Gedruckte Patentes vom Kayser Leopoldo über die Ordnung des Appellations Processus de anno 1704.
- N° 5. Patentes über gewieße verruffte Gelder.
- N° 6. Gedruckte Ober Ambts Patentes über die Bettel Ordnung des Landes Schlesien.
- N° 7. Frischere Infections Ordnung wegen der in Pohlen Anno 1708 undt 1709 grassirenden Pest.
- N° 8. Des Kayser Caroli VI Allernädigst für den Wohlstand Dehro Erb-Hertzogthumbs Schlesien aus sonderbahrer Landes Väterl[iche] Liebe undt heegender Sorgfalt gefaste Resolution undt hierinnen diesfahls im Drucks ergangene Ober Ambts Patentes ratione des neü erfundenen undt dictirten modi contribuendi de anno 1721 sub N° 1 zfinden.

[s. 194]

N° 9. Ober Ambts im Drucks außgegangene Patentes an die Hoch-undt Löb[liche] Herren Fürsten undt Stände wie auch dehrselben nachgesetzte Obrigkeiten undt Beambten Krafft deren dieselbete aus dem unterm 1^a Decembris abgeruckten Jahres in Sachen des vorsejenden Indictions- oder Steuer Rectifications Werckhs publicirter Maaßen vermög Ihr

^a *W rękopisic: 1^m.*

Nr 10. Reskrypt tutejszego Królewskiego Urzędu Ziemskiego, według którego z pomocą Królewskiego Urzędu Wyższego, [wprowadzono] polecenie urzędowe Jego Cesarskiego i Królewskiego Majestatu Najmiłościwszego, które zakazało wpuszczania do klasztoru wizytatora zewnętrznego w jego dziedzicznych ziemiach.

[s. 193]

Litera Z

Różnego rodzaju wydrukowane patenty Urzędu Zwierzchniego, skąd także w przyszłości zdarzające się wraz z innymi tego rodzaju informacjami ziemskimi należy włożyć.

- Nr 1. Rozporządzenie epidemiologiczne panów książąt i stanów z 1656 roku.
- Nr 2. Tych panów książąt i stanów pewne wypisane dodatki z 1666 roku.
- Nr 3. Uniwersał pogłównego od cesarza Leopolda wypisany z 1690 roku.
- Nr 4. Wydrukowane patenty cesarza Leopolda o porządku procesu apelacyjnego z 1704 roku.
- Nr 5. Patenty o pewnych pieniądzach nieuczciwych.
- Nr 6. Wydrukowane patenty o zakonach żebraczych na ziemi śląskiej.
- Nr 7. Rozporządzenie w sprawie nowej epidemii z powodu grasującej w Polsce w roku 1708 i 1709 zarazy.
- Nr 8. Rezolucja powzięta przez Najmiłościwszego cesarza Karola VI dla dobrobytu jego księstwa dziedzicznego Śląska, ze szczególną ojcowską miłością dla tej ziemi i ochraniającą troskliwością, i w tym wypadku wydane drukiem patenty Urzędu Zwierzchniego z obliczeniem nowo wymyślonych i ustanowionych kontrybucji z 1721 roku do odszukania pod Nr 1.

[s. 194]

Nr 9. Urząd Zwierzchni w wydanych drukiem patentach skierowanych do wysoce i prześwietnych panów książąt i stanów, jak także ten sam [urząd] położył zwierzchność i moc tych urzędników, ta sama [władza] z dniem 1 grudnia tegoż roku przewidując w rzeczach obwieszczenie poprawionego dzieła do opublikowania miar, z pomocą Cesarskiego Majestatu

Käyser[liche] May[es]t[ä]t darüber ergangenen Rescripti abermahl erinnert worden womit zur fernerweithigen Einrichtung undt ersprießlichen Beförderung dieses Rectifications negoty benöttige auß meßungen zu jedermanns genung samber Instruction undt Wießenschaftt gebracht undt khundt gemacht werden solle sub N° 2 zu finden.

N° 10. Item [sic!] gedruckte Ober Ampts Patenten durch welche denen gesambten H[err] Ständen dieses Landes kundt gethan worden welcher gestalten Allerhöchst gedachte Ihro Kay[serliche] undt König[liche] Catho[liche] May[es]t[ä]t bey vorhabender beßeren Einrichtung des Contributions Weesens in diesem Dehro Erbhertzogthumb Schlesien auch nothwendig zu seyn erachtet unter einem dahin zureflectiren womit hinführo bey denen statibus morosis nicht so viell Resten mehr anwachsen mögen in N° 3 zu finden.

N° 11. Käyser[liche] durch Ober Ampts Patenten denen Herren Standen undt sonsten jedermännig[lich] dieses Landes Schlesien kundt gemachtes Rescriptum waß maaßen nemb[lich] Ihr May[es]t[ä]t unter anderen in materia deren

[s. 195]

Steuer Rectification beschehenen Außmeßung auch vor billich zu seyn befunden daß die jm [sic!] hiesigen Lande wohnende unpossessionirte ohne rachtet sie keine Fundos besietzen dennoch von der Contribution nicht frey bleiben sondern wegen Ihrer Handthierung undt des genießenden Landes fürst[liche] Schutzes zum allgemeinen mitleyden gezogen werden sollen undt welcher gestalt nach auffgehöbten Acciss-Collecten sothaner dictirte Beytrag zuleysten seye. In N° 4.

N° 12. Publicirtes Rescriptum von 30^a Marty 1722 welcher gestalt Ihr Kay[serliche] undt König[liche] catho[liche] May[es]t[ä]t waß die für seyende Visitations unbetrieftt in causa des Steuer Rectifications Werckhs bey der Außmeßung deren feldern so wohl eine leichtere als sichere Operation zuwegen bringen könne ferner in Gnaden resolviret undt anbefohlen haben daß weillen in denen durch den drucks publicirten Bekantnus Tabellen die all seithige der Versteuerung unterworffene Realitäten nur Summarii profitiret worden auch darein die nomina deren Particular-Possessorum respectu deren Städten undt Unterthanen ert halten etc. In N° 5 zu finden.

^a *W rękopisze: 30^m.*

над tym ogłoszonym reskryptem;, ponownie przypomniał w czym do dalszego ważnego przygotowania korzystne jest wysłanie tych rektyfikacji, potrzebnych w wymiarze do każdych dosyć zdrowych instrukcji i umiejętności, przyniósł i donosi, że powinien to zrobić, jak pod Nr 2, jest do odszukania.

Nr 10. Wydrukowane patenty Urzędu Zwierzchniego, przez które zawiadamia całe stany tej ziemi, że uczynił je i uformował Najjaśniejszy wspomniany Jego Cesarski i Królewski Katolicki Majestat, planując lepsze przygotowanie istnienia kontrybucji w jego dziedzicznym księstwie Śląsku; także koniecznie uważa tam do starania się, czym wprowadza w tym trudnym stanie nie tak wiele reszty, więcej powiększać może, co jest do odszukania w Nr 3.

Nr 11. Cesarskie patenty przez Urząd Zwierzchni zawiadamiają panów stany i każdegokolwiek tej ziemi śląskiej, że [cesarz] uczynił reskrypt, ponieważ wraz z jego majestatem pod innymi w materii

[s. 195]

poprawiania podatków przez ustanawianie ich wielkości, a także był sprawiedliwy, iż mieszkający w tutejszej ziemi nieposesjonaci bez żadnych majątków posiadanych, przecież z kontrybucji nie pozostali zwolnieni, lecz dla ich rękodzielnictwa współcierpieli, i w której formie narzucił, nie przechowywał akcyzy kolekty ustanowionej składki do wykonania, jak w Nr 4.

Nr 12. Opublikowany reskrypt z dnia 30 marca 1722 roku, w którym Jego Cesarski i Królewski Katolicki Majestat postanowił, że co nie dotyczy odbywającej się wizytacji w sprawie dzieła poprawienia podatków, przy wymiarze tych, tak prawdopodobnie mogłaby przynieść lżejsza, jak i pewniejsza operacja; dalej w łasce rozstrzygnął i nakazał mieć, iż ponieważ przez druk publikowane zeznanie w tabelach, które wszystkie różnorodne opodatkowaniu podległe realności teraz sumarycznie miały dawać zysk, także w te nazwy, którymi obdzielił częściowych posiadaczy; szacunek tych [posiadaczy] miastom i poddanym, itd., do odszukania jest w Nr 5.

N° 13. Copiales verschiedener zusammen colligirten in einem Fasciculo pro memoria auffgehöbten denckwürdigen Actorum undt Schrieftten. Alß Ihr Kayser-undt König[liche] catholische Maÿestät Carolus VI dieses Nahmens sich entschloßen hatten mit Rats seiner Edlen Räthen nicht münder aber auch aus vollkommener König[liche] Böhmischen Macht undt Gewalt das Hertzog-undt Fürstenthumb Teschen allhie in Schlesien sambt allen

[s. 196]

deßen zu undt Angehörigen mit denen Obrigkeiten Hochheiten Regalien Jurisdictionen auch allen anderen Appertinentien Recht-und Gerechtigkeiten etc. also undt dergestalt wie Allerhöchst gedachte S[ein]e Maÿestät undt Dehro Antecessores alß Hertzogen in Schlesien zu Teschen solches jnnen gehabt possediret undt genoßen auch andere Fürsten allhier die zu Lehen jnnhabende Fürstenthumber besietzen undt genießen dem Durchlauchtigsten Fürsten Leopold Hertzogen von Lothringen etc. Dehroselben ehelichen Leibes Erben undt Nachkommen in absteigender Linea so wohl Mann alß Weiblichen Geschlechts aus keiner zwar verbündt[lich] Schuldigkeit sondern bloß aus denen in dem diesfahls mit ermeldten Hertzogs von Lothringen⁸⁷ gevollmächtigten den 2 Novembris^a anno 1721 auffgerichten besonderen Tractat deutlich enthaltenen Motiven fürnemb[lich] in Behertzigung des beÿ letzter mit dem Hertzogthumb Montferat vorgegangenen Disposition undt deßen an dem Hertzog von Savogen nun mehro König in Sardinien beschehenen Einräumung von Ihme Hertzogen von Lothringen undt seinem Hertzog[lichen] Hauß erlittenen Schadens etc. titulo et jure feudi mit etwelch vorbehaltenen bedügnüssen Allergnädigst zu überlaßen zureichen undt zu verleyhen.

N° 14. König[liche] Böheimb[lich] Lehen Brieff für Leopold Hertzogen zu Lothringen über das Titulo et iure feudi von Ihro Kay[serliche] Maÿ[es]tät demselben undt Dehro Descendenten

[s. 197]

Beederley Geschlechts Allergnädigst über laßen dargereichte undt verliehene Hertzog-undt Fürstenthumb Teschen.

^a *W rękopisie: 2^m 9bris.*

Nr 13. Godne pamięci akta i pisma, kopie różnych razem skupionych w jednym fascykule, przechowywał dla pamięci. Jak Jego Cesarski i Królewski Katolicki Majestat Karol VI sam w sobie zdecydował się za radą swoich szlachetnych radców, nie więcej, ale także z zupełną królewską czeską mocą i władzą, Księstwo Cieszyńskie tutaj na Śląsku wraz z wszystkimi

[s. 196]

tymi i krewnymi ze zwierzchnością, wysokością, regaliai, jurysdykcją a także ze wszystkimi innymi przynależnościami, prawość i sprawiedliwość itd. Więc i w ten sposób, jak posiadali wewnątrz Najmiłościwszy wspomniany Jego Majestat i jego poprzednicy, jak również książęta na Śląsku w Cieszynie i uzyskał także od innych książąt tutaj w lenno księstwa, [które] posiadając używał z Jaśnie Oświeconym księciem Leopoldem księciem Lotaryngii itd. Tegoż samego ślubne życie dziedziców i potomków w zstępnej linii tak chyba, jak kobieca szlachta z żadnej wprawdzie obowiązującej powinności, lecz sam jeden w tym wypadku wymienionego księcia Lotaryngii z pełnomocnikami dnia 2 listopada 1721 roku podniesiony szczególny traktat zawierający wyraźne motywy wraz z zastanowieniem się przy ostatnim z księstwem Montferat poprzedził dyspozycję i do księcia von Savoya w chwili obecnej króla na Sardynii wraz z odstąpieniem księcia Lotaryngii i jego domu książęcego, poniósł szkody itd. tytułem i prawem feudalnym z niektórymi zastrzeżonymi sobie warunkami nadał i pozostawił Najmiłociwszemu.

Nr 14. List lenny, królewski, czeski, dla Leopolda księcia Lotaryngii z tytułem i prawem feudalnym od Jego Cesarskiego Majestatu temuż i jego krewnych

[s. 197]

dwojakiej szlachty nadał Najmiłociwszy i ofiarował nadane Księstwo Cieszyńskie.

- N° 15. Reversales von dem Durchlauchtigsten Hertzogen von Lothringen womit dieselbete für sich seine Erben undt Erbnehmen mit einem abgelegten Cörperlichen Eydtt bekennen Ihro May[es]t[ät]t alß regierenden König in Böhmen undt Obriesten Hertzogen in Schlesien zu Teschen dieses Lehens wegen von nun an getreü gehorsamb undt gewärthig zu seyn Ihro Kay[serliche] undt König[liche] May[es]t[ät]t Dehroselbten Erben nachkommenden Königen in Böheimb Ehre Nutzen undt bestes nach höchsten vermögen allezeith bies an Ihr Endt fordern undt schaffen Schaden Nachtheil undt Arges Verhütten undt verwarnen mit denen Herren Fürsten undt Ständen allezeits höben undt legen auch alles dasjenige thun undt leyßen wollen waß einem getreüen Fürsten undt Lehen Trager zustehet.
- N° 16. Seiner König[liche] Hoheit des Durchlauchtigsten Fürstens Leopoldi Hertzogens zu Lothringen Baar Montferat undt Teschen Gnädigst seinen 2 deputirten undt Abgeordneten ertheilte vollmacht Nahmen Ihres Principalis dieses Fürstenthumb Teschen auf beschene Kay[serliche] übergab zu übernehmen.
- N° 17. Auf die Nahmens Ihro Kayser-undt König[liche] Catho[lische] Mayestät Caroli VI von einer Hochverordneten Bochansehnlichen Kay[serliche] undt König[liche] Commission denen Hochgebohrnen Herren Herren Carl Joseph Erdtmann des Hej[lige] Röm[ische] Reichs-Graffen von Henckel⁸⁸ etc. undt Herrn

[s. 198]

Ernst Julio des Hej[lige] Röm[ische] Reichs Graffen von Gellhorn (Titul) bej der an des Durchlauchtigsten regierenden Hertzogens zu Lothringen Baar Montferat undt Teschen Königs zu Jerusalem Marchionis Hertzogens zu Calabrien undt Geldern etc. Hoch-Ansehnliche Herren Herren Bevollmächtigte undt geheimbe Rathe den Hochgebohrnen Herrn Herrn Carl des Hej[lige] Röm[ische] Reichs-Graffen des Armoises Ihro König[liche] Hoheit Obriesten Stahlmeister wie auch abgesandten an Ihro Kay[serliche] May[es]t[ät]t Hoffe undt den Hoch edelgebohrnen Ritter Herrn Nicolaum Jacqvemin zu Wietringen undt Diebing den 13^a Julj Anno 1722 auf dem Landthauß in hiesige Stadt Teschen beschehenen Tradition des Fürstenthumbs Teschen de-

^a *W rękopisie: 13^m.*

- Nr 15. Rewersały od Jaśnie Oświeconego księcia Lotaryngii, który złożył osobiście przysięgę lenną za siebie i swoich dziedziców i spadkobierców, co potwierdził jego Majestat jako rządzący król w Czechach i obu księstwach na Śląsku, iż z tego lenna w Cieszynie [przysięgał być] wiernym, posłusznym i gotowym dla Jego Cesarskiego i Królewskiego Majestatu, za siebie samego, dziedziców dla przyszłych królów w Czechach, godności, korzyści i lepsze i wyższe zawsze będzie potrafił do końca [życia] żądać i wszystko wykonywać, zapobiegać szkodom, stratom i złu i ostrzegać z tymi panami książętami i stanami, zawsze podnieść i czytać, a także wszystko co każdy czyni i chce wykonywać, co przysługuje przedstawicielowi wiernych książąt i lenników.
- Nr 16. Jego Królewska Wysokość przekazał do objęcia przez Jaśnie Oświeconego księcia Leopolda księcia Lotaryngii, Baru, Montferat i Cieszyna, [który] łaskawie wysłał dwóch deputowanych i udzielił im pełnomocnictwo w imieniu swoim książęcym i tego Księstwa Cieszyńskiego na cesarskie polecenie.
- Nr 17. W imieniu Jego Cesarskiego i Królewskiego Katolickiego Majestatu Karola VI, do cesarskiej i królewskiej komisji wielce deputowanych i wielce poważanych, do panów pana Karola Józefa Erdmana hrabiego Świętego Cesarstwa Rzymskiego von Henckel, itd., i pana

[s. 198]

Ernesta Juliusza hrabiego Świętego Cesarstwa Rzymskiego von Gellhorn, do Jaśnie Oświeconego rządzącego księcia Lotaryngii, Baru, Montferat i Cieszyna, króla w Jerozolimie, margrabiego księcia Kalabrii i Geldern, itd., wielce poważanych panów, pana pełnomocnika i tajnego radcy wysoko urodzonego pana Karola hrabiego Świętego Cesarstwa Rzymskiego z Armoises, jego królewskiej wysokości głównego zbrojmistrza, także wysłannicy Jego Cesarskiego Majestatu Dworu i wysoko szlachetnie urodzonego rycerza pana Mikołaja Jacquemin z Wietringen i Diebing dnia 13 lipca 1722 roku, w gmachu sejmowym w tutejszym mieście Cieszynie zgodnie z tradycją Księstwa Cieszyńskiego, któremu wierni i posłuszni panowie rycerstwo, manowie⁹⁴ i stany tego księstwa uczynili propozycję

nen treügehorsambsten Herren Ritterschaftten Mannschafftten undt denen von Städten dieses Fürstenthumbs gethane Proposition jm [sic!] Nahmen dieser treügehorsambsten Stände undt Innstättern vom (tit[ul]) Herrn Georg Antoni Ohm Januschowskÿ genant von Wÿschohrad abgestattete gehorsambe undt wohlmeinende Beantwortung.

N° 18. Eine außbündige schöne Rede des Freÿen Standes Herrn in Schlesien zu Beüthen Carl

[s. 199]

Joseph Graffen Henckel von Donnersmarcks Kay[serliche] undt König[liche] Bevollmächtigten beÿ der übergaaß dieses Fürstenthumbs Teschen an die Herren Abgeordnete Ihro König[liche] Hoheit des regierenden Hertzogs zu Lothringen undt Baar wie auch an die sämbtliche Teschnische Herren Landt Stände.

N° 19. Blücks Wuntsch-Rede von (tit[ul]) Herrn Carl Joseph Graffen Henckel von Donnersmarcks an die Lothringische Herren Bevollmächtigte beÿ der vermög Allernädigsten Kay[serliche] undt König[liche] Befelch bereiths beschehenen übergaaße des Fürstenthumbs Teschen an die Herren alß gevollmächtigte [sic!] Ihro König[liche] Hoheit des regierenden Hertzogen zu Lothringen undt Baar.

N° 20. Die Rede von obgedachtem Herrn Graffen von Henckel an (Titul) Ihro Excellenz Herrn Landes-Haubtmann allhier zu Teschen Graffen von Tenczin beÿ Übergebung derer Kay[serliche] undt König[liche] Dimissorialien.

N° 21. Copia des Vortrags derer H[errn] Hertzog[en] Commissarien auf dem hiesigen Rathauß beÿ Auffnehmung der sammentlichen Burgerschaftt Pflicht undt Hulde so im Versammlung derer Stände per deputatos geschehen.

N° 22. Von denen Bevollmächtigten H[errn] Commissarien des Durchlauchtigsten Fürsten undt Herrn Leopoldi regierenden Hertzogens zu Lothringen Baar etc. undt Teschen dem achtbahren Burgermeister

[s. 200]

Rath Schoppen undt Lieber Burgerschaftt der Stadt Teschen zu Ihrer Direction undt Richt-Schnur überlaßene Eventual Instruction in etwelchen Punctis bestehendt.

N° 23. Eine kurtze doch außführliche Beschreibung der 2 mahl zu Teschen allhier leyder entstandenen Feüers-Brunst wordurch anno 1718 in der

w imieniu wiernych stanów i mieszkańców do pana Jerzego Antoniego Ohma Januszowskiego, zwanego z Wyszehradu, złożył posłuszną i życzliwie usposobioną odpowiedź.

Nr 18. Nadzwyczajna piękna mowa Karola Józefa hrabiego Henckel von Donnersmarcka wolnego stanu pana na Śląsku, na Bytomiu,

[s. 199]

pełnomocnika cesarskiego i królewskiego, który przekazał do tego Księstwa Cieszyńskiego do panów posłów jego królewskiej wysokości rządzącego księcia Lotaryngii i Baru, jak również do wszystkich panów stanów ziemi cieszyńskiej.

Nr 19. Mowa-życzenie pana Karola Józefa hrabiego Henckel von Donnersmarcka wolnego stanu pana na Śląsku do panów lotaryńskich pełnomocników przy pomocy rozkazu Najmiłościwszego Cesarskiego i Królewskiego, już wspomniany przekazał Księstwo Cieszyńskie panom jako pełnomocnik Jego Królewskiej Wysokości, rządzącemu księciu Lotaryngii i Baru.

Nr 20. Mowa wyżej wspomnianego pana hrabiego von Henckel do Jego Eksceleńcji pana starosty ziemskiego tutaj w Cieszynie hrabiego Tenczyńskiego przy oddaniu apelacji cesarskich i królewskich.

Nr 21. Kopia odczytu komisarzy pana księcia na tutejszym ratuszu przy przyjęciu wszystkich mieszkańców miasta, złożeniu obowiązku i hołdu w zgromadzeniu tych stanów przez deputowanych.

Nr 22. Pełnomocnicy panów komisarzy Jaśnie Oświeconego księcia i pana Leopolda rządzącego księstwem Lotaryngii i Baru itd., i Cieszyna etc. szanownemu burmistrzowi,

[s. 200]

radzie, ławnikom i drogim mieszczanom miasta Cieszyna, powinni pozostawić dyrektywy i wskazówki ewentualnie instrukcję w niektórych punktach istniejącą.

Nr 23. Krótki, jeszcze szczegółowy, opis dwukrotnego, niestety tutaj w Cieszynie powstającego pożaru, przez co w 1718 roku na Górnym Przedmieściu

Ober Vorstadt 62 Häußer undt anno 1720 136 Häußer sambt der Pfarr Kirchen Decaney in Aschen gelegt die Burger aber so es betroffen hat in Armuts gesetzet worden.

N° 24. Eine Rescripts Copia womit Ihro Kay[serliche] May[es]t[ät] Carolus VI den Durchlauchtigsten Fürsten Leopoldum Hertzogen von Lothringen undt Baar auch zu Teschen in Schlesien alß seinen Lieben Getreüen Vettern zu seiner König[lichen] Böheimbischen Cröhnung undt jngleichen [sic!] auch zu seiner freündt[lich] geliebten Frauen Gemahlin May[es]t[ät] undt lebenden so den 5 Septembris^a undt auch den 8^b dieses a[nn]o 1723 zu Praag begangen worden alldorthen zuerscheinen Allergnädigst invitiret undt eingeladen.

Dabey ist auch die beschehene Beantwortung S[eine]r König[lichen] Hochheit hierüber unter diesem oben gesetzten Num[ero] in eadem filera [sic!] zu finden.

[s. 217]

Lit[tera] Aa

Acta unßers Seeligen Herren Fundatoris die Ehe-Pacta deßen ersten Frauen Ehe-Gemahlin welches von unß alß Erben zu einer Vorsorge aufzuhöben.

N° 1°, 2, 3, 4, 5. Die Acta undt Zeügen Herrn Fundatoris wegen der ersteren Frauen von Skrbenskin.

Ehe-Berednußen zwischen einer Freytle Boreckhin.

[s. 223]

Lit[tera] Bb

Acta welche bey der Bischöff[lichen] Instanz zu Breßlau tractiret undt Informations über dergleichen Sachen.

N° 1. Acta welche umb das Kirchel neben unßeren Closter der Heÿ[ligen] Dreÿfaltigkeit genandt alß auch wegen des Consensus canonici tractiret worden.

^a *W rękopisze: 5^m. 7bris.*

^b *W rękopisze: 8^m.*

62 domy i w 1720 roku 36 domów wraz z kościołem parafialnym i dziekanią obrócił w popiół, ale tak on mieszczan dotyczył i zostali oni w ubóstwie.

Nr 24. Kopia reskryptu, w którym Jego Cesarski Majestat Karol VI zaprasza i zaprosił Jaśnie Oświeconego księcia Leopolda księcia Lotaryngii i Baru, a także Cieszyna na Śląsku, jak też jego drogich, wiernych kuzynów, w jego królewskiej Czeskiej Koronie i równie także do majestatu jego łaskawej kochanej małżonki żyjącej, i tak dnia 5 września i także dnia 8 tego [miesiąca] w 1723 roku do Pragi, gdzie Najmiłościwszy uroczyście obchodził tam pojawienie się.

Przy tym jest także napotkana odpowiedź Jego Królewskiej Wysokości o tym, iż pod tym wyżej wspomnianym numerem w tejsze literze jest [to] do odszukania.

[s. 217]

Litera Aa

Akta naszego śp. pana fundatora w sprawie układu małżeńskiego z pierwszą żoną, które do nas jako dziedziców przezornie [dał] do przechowania.

Nr 1, 2, 3, 4, 5. Akta i świadectwa pana fundatora z powodu pierwszej żony ze Skrbeńskich.

Umowa małżeńska z panną Borek.

[s. 223]

Litera Bb

Akta, które przy biskupiej instancji we Wrocławiu wytworzone były i informacje o podobnych rzeczach.

Nr 1. Akta, które o kościół obok naszego klasztoru, Świętej Trójcy zwanego, jak też z powodu zgody kanonicznej zostały wytworzone.

[s. 225]

Lit[tera] Cc

Unterschiedliches Praerogativum unßers Seeligen Herrn Fundatoris auch Nutzbahre Nachricht von dem Fürstenthumb Teschen.

- N° 1. Vidimus des Diplomatis vom Kayser Ferdinando dem dritten lauth welchen die Herren Gebrüder Wilhelm, Caspar undt Hanß Boreckher in Reichs Freyherr[en] Standt erhoben worden.
- N° 2. Eine Instruction welche Wilhelm Borecks bestellter Obriest Leütenandt undt Landes Hauptmann in Breßlau anstatt des Kayßers Ferdinandi III^a verrichten müßen.
- N° 3. Vom Kayser Ferdinando III^b ein Paß-Brieff lauth welchen der Herr Wilhelm Borecks zu dem Fürsten von Münsterberg verschickhet worden.
- N° 4. Ein Ober Ambt[lich] Rescript mit der Kay[serliche] Intimation an die Fürstin zu Teschen Elisabeth Lucretia daß die Herren Boreckher in den Herren Standt erhoben seÿn.
- N° 5 et 6. Zweÿ Rescripta eines an die gantze Stadt Haltereÿ zu Praag das andere an den Landes Hauptmann in Mähren daß die Herren

[s. 226]

- Borreckher in Herren Standt erhoben seÿn.
- N° 7. Ein Rescript vom Fürsten von Münsterberg an Herrn Casper Borecks alß ersteren König[liche] Landes Hauptmann zu Teschen daß er über 3000 mann Landes-Volcks commandiren soll.
- N° 8. Jurament des Herrn Casper Boreckhs wie er zu Teschen Landes Hauptmann worden.
- N° 9. Eine fürst[liche] Attestation dem Herrn Johann Borecks alß gewesten Schloß Hauptmann.
- N° 10. Recognition gethaner Holdigung von unßerm Herrn Fundatore.
- N° 11. Von der geist[liche] Administration der Consens wodurch unßers H[err] Fundatoris erstere Frau gebohrne Skrbenskin ut Accatholica in Wendriner Kirchen begraben worden.
- N° 12. Vidimirter Extract des Privilegÿ über Teschnische Landes-Ordnung.
- N° 13. Kay[serliche] Rescript wodurch die Teschnische Privilegia confirmiret

^a *W rękopisie: 3^v.*

^b *W rękopisie: 3^{uo}.*

[s. 225]

Litera Cc

Różne prerogatywy naszego śp. pana fundatora także pożyteczne wiadomości z Księstwa Cieszyńskiego.

- Nr 1. Widymat dyplomu cesarza Ferdynanda III, który mówi, że bracia Wilhelm, Kacper i Jan Borkowie, zostali podniesieni do stanu wolnych panów w Rzeszy.
- Nr 2. Instrukcja, którą musiał załatwić Wilhelm Borek, doręczył podpułkownikowi i staroście ziemskiemu we Wrocławiu, zamiast do cesarza Ferdynanda III.
- Nr 3. List paszport od cesarza Ferdynanda III, który mówi, że pan Wilhelm Borek został wysłany do książąt ziebickich.
- Nr 4. Reskrypt Wyższego Urzędu z cesarskiego polecenia urzędowego skierowany do księżnej cieszyńskiej Elżbiety Lukrecji, zawiadamiający, że panowie Borek zostali podniesieni do stanu panów.
- Nr 5 i 6. Dwa reskrypty, jeden do miasta Haltereÿ do Pragi, drugi do starosty ziemskiego Moraw, informujące, że panowie

[s. 226]

- Borkowie zostali podniesieni do stanu panów.
- Nr 7. Reskrypt od książąt ziebickich do pana Kacpra Borka, jako pierwszego królewskiego starosty ziemskiego w Cieszynie, informujący, że powinien dowodzić 3000 ludźmi z ziemi.
- Nr 8. Przysięga pana Kacpra Borka, jak został on starostą ziemskim w Cieszynie.
- Nr 9. Książęce poświadczenie [wydane] panu Janowi Borkowi jako byłemu staroście zamkowemu.
- Nr 10. Rozpoznanie rzeczy po uczynieniu hołdu przez naszego pana fundatora.
- Nr 11. Zgoda od kościelnej administracji dla naszego pana fundatora, aby jego pierwsza żona z domu Skrbeńska, została pogrzebana w kościele wędryńskim jako niekatoliczka.
- Nr 12. Widymowany odpis przywileju ordynacji ziemi cieszyńskiej.
- Nr 13. Reskrypt cesarski, przez który zostały zatwierdzone cieszyńskie przywileje [w roku] 1655.

worden 1655.

N° 14. Röm[ische] Königs Ferdinandi IV^{a89} Erklärung denen Teschnischen Herren Land-Standen über die beehrte Puncta anno 1653.

[s. 229]

Lit[tera] Dd

Unterschiedliche pro memoria aufzuhaltende Acta.

N° 1°. Praejudicata et attestat welche der See[ligen] Herr Fundator zu seinem Process gebraucht pro memoria auffgehoben seyn.

[s. 231]

Lit[tera] Ee

Pro memoria aufgehobene die Wendrinische Grantz betreffende Acta.

N° 1. Unterschiedliche vidimirte Zeügen undt approbationis wegen der Wendrinischen Grantz undt Gebürge.

N° 2. Allegata replicae des geführten Processus.

N° 3. Specification aller Beylaagen undt Documenten mit eýgener Handt des Herrn testatoris geschrieben zu dem geführten Process.

N° 4. Mehrere Allegata gemeldten Processus.

N° 5. Nochmahlige Acta bey undt nach der Inrotulation.

N° 6. Zu Bielitz verhörten Zeügen zu gedachtem Process.

N° 7. Rotulus wegen des Berg Korzenetz zu Wendrin des Michaël Heczko.

[s. 233]

Lit[tera] Ff

Mehrere Acta wegen gehabten Processus zwischen Herrn Fundatore und Cammer Procuratore.

N° 1°. Allegata Gravaminum.

N° 2. Zu der Duplic gehörige Zeügen undt Documenta.

^a *W rękopisie: 4^a.*

Nr 14. Objaśnienie króla rzymskiego Ferdynanda IV dla panów i stanów ziemi cieszyńskiej w sprawie punktów, których żądał w 1653 roku.

[s. 229]

Litera Dd

Różne akta zatrzymana dla pamięci.

Nr 1. Prejudykaty i zeznania, które śp. pan fundator użył do swojego procesu, przechowywane dla pamięci.

[s. 231]

Litera Ee

Akta dotyczące wędryńskiej granicy przechowywane dla pamięci.

Nr 1. Różne widymowane świadectwa i zgody dla wędryńskich granic i gór.

Nr 2. Załączniki do repliki z przeprowadzonego procesu.

Nr 3. Specyfikacje z wszystkimi załącznikami i dokumentami spisane własną ręką przez pana testatora w przeprowadzonym procesie.

Nr 4. Liczne załączniki wspomnianego procesu.

Nr 5. Powtórne akta [wytworzone] przy i po inrotulacji.

Nr 6. Przesłuchani w Bielsku świadkowie do wspomnianego procesu.

Nr 7. Spis dla góry Korzeniec w Wędryni [dla] Michała Heczko.

[s. 233]

Litera Ff

Liczne akta z powodu odbytego procesu między panem fundatorem i prokuratorem Kamery.

Nr 1. Załączniki do skarg.

Nr 2. Świadectwa i dokumenty należące do odpowiedzi powoda na replikę.

- N° 3. Unterschiedene Acta zu der Exemption gehörig.
 N° 4. Unterschiedene zu besagtem Process.
 N° 5. Recognition über eingerichte Appellation.
 N° 6. Auf begehren des Kay[serliche] Renth[schreibers] Kay[serliche] Ambts befiehlt die Nach-Confirmation von der Appellation des Landrecht[liche] Sentenzen dem Michel [sic!] Hetzko in die Cantzelleÿ erlegte Gelder betreffende.
 N° 7. Ambts Attestation daß der Michel Hetzko die Ihme zuerkandte 200 R. Th. empfang.
^aN[ota] B[ene].^a Hierbey ist zumerckhen daß oben gemeldte Acten undt Allegaten des gehabtten Processes zwischen Herrn Fundatoren undt Cammer Procuratoren die zugehörige Satz-Schriefften mit Ihren Beylaagen in der Teschnische Kay[serliche] Ambts Cantzelleÿ befindt[lich].
 N° 8. Unterschiedene ad notam auffgehobene Klag bey d[er] Schloß Jurisdiction zu Teschen undt wegen nicht Erhaltung der Justiz pro memoria befindliche Attestata undt beschwehrden.
 N° 9. Allerhandt denen Wendrinischen Herren dienliche Schriefften undt Attestata.

[s. 235]

Lit[tera] Gg

Vormundtschafft unßers See[ligen] Herrn Fundatoris besonders wegen (Titul) Herrn Johann Gottlieb Tluck alß seiner Frauen Schwester Sohns welche Sachen von unß alß Erben zur Vorsorge aufzuhalten.

N° 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 et 8. Die Acta unßers Herrn Fundatoris über gehabtte Vormundtschafft seines Herrn Vettters alß Schwester Kindt Johann Gottlieb Tlucks. Worüber oben Lit[tera] D N° 13 die General Quittung zufinden nebst anderen der Tluckischen Sachen.

[s. 237]

Unterschiedliche außgemachte Ansprüche besonders wegen (Titul) Herrn Johann Gottlieb Tlucks nepotis unßers Seeligen Herrn Fundatoris.

^{a-a} Adnotacja sporządzona na lewym marginesie.

- Nr 3. Różne akta należące do zarzutu formalnego podczas procesu.
 Nr 4. Różne [akta] do omawianego procesu.
 Nr 5. Rozpoznanie rzeczy do założonej apelacji.
 Nr 6. Od żądanego cesarskiego pisma rentowego, z cesarskiego urzędu, nakazana po zatwierdzeniu apelacja, od wyroku ziemskiego złożona w kancelarii przez Michała Heczko dotycząca pieniędzy.
 Nr 7. Poświadczenie urzędu, że Michałowi Heczko przyznano 200 talarów reńskich, które otrzymał.
 Nota bene. W załączeniu jest do zanotowania, że wyżej wspomniane akta i załączniki wymienionego procesu między panem fundatorem i prokuratorem Kamery i przynależny komplet pism z ich załącznikami znajdują się w Kancelarii Cesarskiego Urzędu w Cieszynie.
 Nr 8. Różne skargi przechowywane do wiadomości przy jurysdykcji zamku w Cieszynie, iż z powodu nie zachowania sprawiedliwości, dla pamięci znajdujące się świadectwa i zażalenia.
 Nr 9. Wszelkiego rodzaju pisma i świadectwa panów wędryńskich.

[s. 235]

Litera Gg

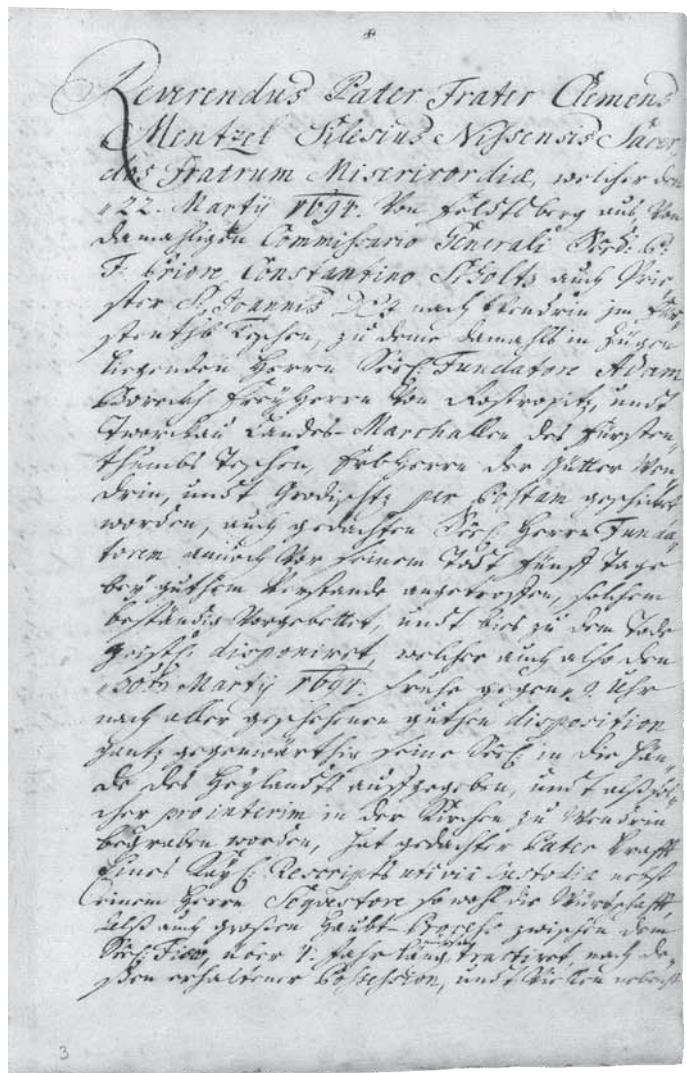
Opieka naszego śp. pana fundatora szczególnie dla pana Jana Bogumiła Tłuka, jak też jego żony siostry i syna, które [to] rzeczy od nas jako dziedziców do przeczności otrzymaliśmy.

Nr 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 i 8. Akta naszego pana fundatora o ustanowionej opiece jego pana kuzyna jak też siostry, dziecka Jana Bogumiła Tłuka. O czym wyżej [zobacz pod] Lit[erą] D Nr 13, gdzie znajdują się główne pokwitowania obok innych rzeczy [rodziny] Tłuk.

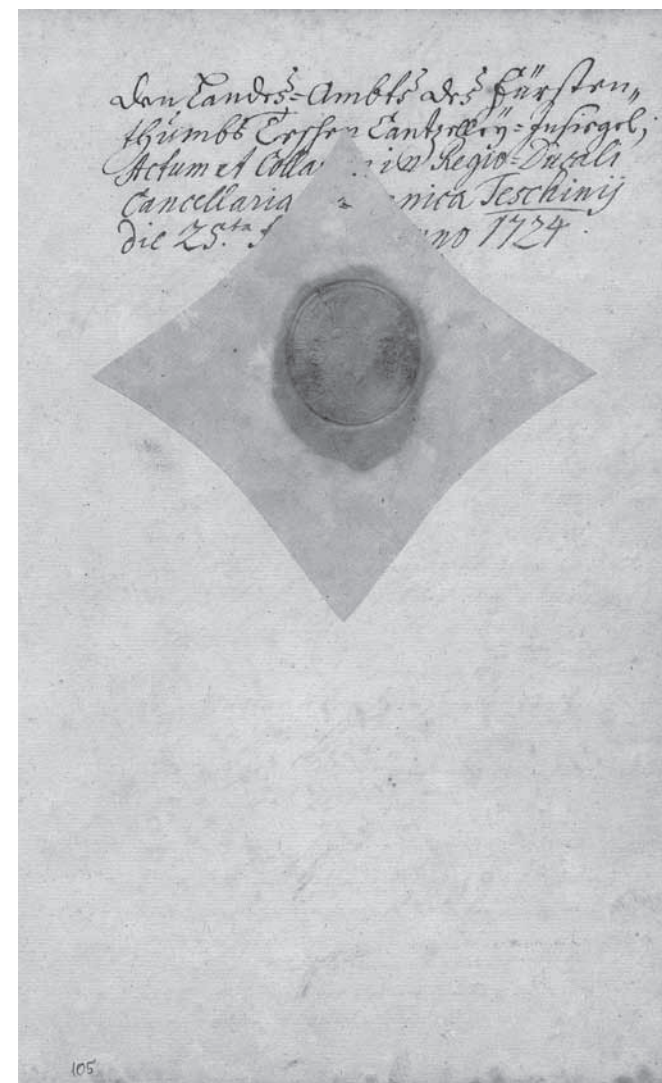
[s. 237]

Różne ułożone roszczenia szczególnie z powodu pana Jana Bogumiła Tłuka nepota naszego śp. pana fundatora.

Acta et actitata Herrn Johann Gottlieb Tlucks alß unßers Fundatoris Frauen Schwester Sohn in Puncto 1 wegen Anforderung der auffgeschwollenen Interessen seines Legati der 1000 R. Th. 2 unßer gegen Praetension wegen amvirten undt unlangbahren Motiven wie beýliegende Inquisition ad instantiam Teschnischen Fisci zeüget betreffende. Wie dann solche Acten die Endtschafft gemachet das Instrumentum mit der Recognition alß oben Lit[tera] D N° 16 et 17 zeüget.

Akta i poświędzenia pana Jana Bogumiła Tłuka, jak też naszego fundatora żony, siostry i [jej] syna w punkcie 1 z powodu żądania nabrzmiałych interesów jego legatu w wysokości 1000 talarów reńskich; [w punkcie] 2 dotyczące naszych pretensji z powodu oddalonych i trudnych do kierowania motywów, jak świadczy dołączona egzekucja na żądanie Cieszyńskiego [Urzędu] Skarbowego. Jak potem takie akta tego spadku zrobił instrument z rozpoznania rzeczy jak wyżej świadczy Lit[era] D Nr 16. i 17.

Przypisy końcowe

- 1 H. Łań-Mirowska, *Bonifratrzy w Polsce (1609-1983)*, Rzym 1984, s. 13.
- 2 H. Strohmayer, *Der Hospitalorden des hl. Johannes von Gott. Barmherzige Brüder*, Regensburg 1978, s. 144.
- 3 H. Posedník, *Milosrdní bratři. Valtice – Feldsberg 1605-2005. Almanach ke 400 výročí příchodu Milosrdných bratří do Valtic*, Brno 2005, s. 8.
- 4 H. Gaertner, *Brat Gabriel (Kamil brabia Ferrary) założyciel szpitali-konwentów Bonifratrów w Austrii, Polsce i Czechach*, Kraków 1994, s. 6.
- 5 H. Posedník, dz. cyt., s. 12.
- 6 J. Golec, S. Bojda, *Słownik biograficzny ziemi cieszyńskiej*, t. 3, Cieszyn 1998, s. 34.
- 7 Nazwa klucza dóbr Habsburgów na Śląsku Cieszyńskim.
- 8 Zob. ABC, sygn. 164. *Odpis listu Leopolda Szymonskiego do kancelarii cesarskiej we Wiedniu*.
- 9 J. Golec, S. Bojda, dz. cyt., s. 34.
- 10 Zob. ABC, sygn. 25, *Księga chorych z lat 1773-1804*.
- 11 Zob. www.hospital-kuks.cz/ [odczyt 22 X 2010].
- 12 *300 lat Bonifratrów w Cieszynie*, Cieszyn 2000, s. 2.
- 13 M. M. Łobozek, *Polska prowincja zakonna Bonifratrów pod wezwaniem Zwiastowania Najświętszej Marii Panny. 75 lat istnienia*, [Warszawa] 1997, s. 18.
- 14 Tamże.
- 15 *300 lat Bonifratrów w Cieszynie*, dz. cyt., s. 2.
- 16 M. M. Łobozek, *Działalność Bonifratrów cieszyńskich w latach 1946-1996*, Cieszyn 1996, s. 12.
- 17 Tamże.
- 18 Zob. Tamże.
- 19 Tamże, s. 17.
- 20 O. Clemens Mentzel (zm. 11 XII 1722) – bonifratr, alumn prowincji austriacko-czeskiej, kapłan. Organizator i pierwszy przeor konwentów bonifratrów w Cieszynie a później we Wrocławiu. W ostatnich latach życia kapelan szpitala bonifratrów w Wiedniu, gdzie zmarł. Zob. ABC, sygn. 52, *Księga zmarłych prowincji austriacko-czeskiej* [dalej: KZ], s. 346.
- 21 O. Constantino [Konstantin] Scholz (zm. 23 III 1696) – bonifratr, alumn prowincji austriacko-czeskiej, kapłan. Z wykształcenia był lekarzem, M. in. przeor i komisarz generalny (prowincjał). W ostatnich latach życia duszpasterz w Feldsberg [Valtice], gdzie zmarł i został pogrzebany. Zob. H. Posedník, dz. cyt., s. 29.
- 22 Borek Adam (18 IV 1641-30 III 1694) – Syn Jana Borka (1611-1654) i Anny z Goczałkowskich (zm. 1655). Właściciel Wędryni i Grodziszcz. W 1673 roku ożenił się z Joanną Katarzyną ze Skrbeńskich, która jednak szybko zmarła w połogu. W 1675 pojął za żonę Juliannę z Rottenbergów. Małżeństwo pozostało bezdzietne. W późniejszym okresie przejął opiekę nad siostrzeńcem, Janem Bogumiłem Tłukiem, który przysporzył mu rozlicznych problemów natury wychowawczej. Adam Borek był od 1673 roku marszałkiem Księstwa Cieszyńskiego. 16 III 1694 sporządził na łożu śmierci testament, w którym darował Wędrynię i Grodziszcz na założenie konwentu i szpitala Bonifratrów w Wędryni. 22 III 1694 przybył do Wędryni Bonifratr Clemens Menzel i przekonał Adama Borka do lokalizacji fundowanego szpitala w Cieszynie. 30 IV 1700 uroczyste przeniesiono doczesne szczątki Adama Borka i jego drugiej żony do nowokonsekwowanego kościoła Bonifratrów w Cieszynie, gdzie spoczywają po dziś dzień. Zob. J. Golec, S. Bojda, *Słownik Biograficzny Ziemi Cieszyńskiej* [dalej SBZC], t. 3, Cieszyn 1998, s. 33-34.
- 23 Br. Modestus Geiger (zm. 21 IV 1712) – bonifratr, alumn prowincji austriacko-czeskiej, brat zakonny. Pracował w Cieszynie, gdzie zmarł. Zob. KZ, s. 112.
- 24 Joannes Gallus Twaruschka [Jan Gallus Twaruska] (zm. 1720) – pisarz i teolog. Dziekan w Cieszynie od 1705, komisarz biskupi. Zmarł pod wpływem przerażających scen, jakie zaobserwował w czasie pożaru Cieszyna. Zob. SBZC, t. 2, Cieszyn 1995, s. 249.
- 25 O. Agapitus Wolter (zm. 19 II 1715) – bonifratr, alumn prowincji austriacko-czeskiej, kapłan. Duszpasterz w Feldsberg [Valtice], gdzie zmarł. Zob. KZ, s. 50.
- 26 O. Norbert Woliger *vel* Norbertus Woleger *vel* Norbertus Wolleger (zm. 2 II 1729) – bonifratr, alumn prowincji austriacko-czeskiej, kapłan. M. in. przeor konwentu cieszyńskiego i członek wspólnoty w Graz, gdzie zmarł. Zob. KZ, s. 33.
- 27 Casper Borek – szlachcic (wolny pan) z Tworkowa i Roztropic, hetman ziemski Księstwa Cieszyńskiego. 2 IX 1640 wraz z braćmi Wilhelmem i Janem otrzymał tytuł czeskiego barona. Zob. R. Sekowski, dz. cyt., t. 1, s. 261.
- 28 Johann Borek von Stanislowitz [Jan Borek] (1611-1654) – ojciec fundatora konwentu cieszyńskiego bonifratrów Adama Borka. Żonaty z Anną z Goczałkowskich. W 1655 jego córkę Zuzannę Katarzynę (zm. po 1655) pojął za żonę Kasper Wilczek. Zob. SBZC, t. 3, s. 33, R. Sekowski, *Herbarz Szlachty Śląskiej*, t. 1, Katowice 2002, s. 261.
- 29 Julianna [Julia] von Rottenbergin – druga żona fundatora klasztoru bonifratrów w Cieszynie Adama Borka. Ślub miał miejsce w 1675. Pogrzebana w podziemiach kościoła bonifratrów w Cieszynie obok męża. Zob. SBZC, t. 3, s. 34.
- 30 Leopold I Habsburg (9 VI 1640-5 V 1705) – syn Ferdynanda III Habsburga i Anny Marii Habsburg. Król węgierski od 1655, czeski od 1656, książę Austrii od 1657, cesarz rzymski od 1658. Zob. *Wielka Encyklopedia PWN* [dalej WEPWN], t. 15, Warszawa 2003, s. 461.
- 31 Floren (florin, gulden) – waluta w cesarstwie austriackim. Pod koniec XVIII w. 1 dukat = 4 i 1/2 florena; 1 talar = 2 floreny; floren = 60 grajcarów (krajcarów, niem. kreuzer) = 240 fenigów = 480 halerzy.
- 32 Brak działu LI i następných w rękopisie.
- 33 Carl von Sobeck [Karol Sobek] (zm. przed 1650) – syn Jerzego (Jiřka) Sobka i szlachcianki Zuzanny Suneghowej. Zob. *Biografický Slovník Šzelska a Severní Moravy* [dalej BSSSM], t. 7, Ostrava 1996, s. 110.
- 34 Elżbieta Lukrecja [Elisabeta Lucretia] (1 VI 1599-19 V 1653) – córka Adama Wacława i Elżbiety Kettler. W 1618 wbrew swej woli wydana za księcia Lichtensteinu Gundakara. Małżeństwo pozostawało w separacji. Po śmierci brata Fryderyka Wilhelma udało się jej wywalczyć objęcie Księstwa Cieszyńskiego w samodzielne władanie. Zob. I. Panic, *Poczet Piastów i Piastówien Cieszyńskich*, Cieszyn [brw], s. 32-33.
- 35 Johann George Sobeck [Jan Jerzy Sobek] (zm. po 1673) – syn Karola Sobka i Anny Matiaszowskiej z Dolnych Matiaszowic, okresowo właściciel wsi Końska. Już w 1650 był żonaty z Anną Marią z domu Szarowcową z Szarowa (zm. po 1660). Później ożenił się powtórnie z Katarzyną Rymultowską z Kornic. Zob. BSSSM, t. 7, s. 110.
- 36 Juditha Tluck [Judyta Tłuk] z domu Borek – czwarta siostra fundatora klasztoru bonifratrów w Cieszynie Adama Borka, od 1673 żona Friedricha Tłucka [Fryderyka Tłuka] z Toszanowic. Zob. SBZC, t. 3, s. 33.
- 37 Friedrich Tluck [Fryderyk Tłuk] (zm. 1683) – mąż Judyty Tłuk i szwagier Adama Borka. Ojciec Jana Bogumiła Tłuka. Zob. SBZC, t. 3, s. 33.
- 38 Johann Gottlieb Tluck [Jan Gottlieb Tłuk, Jan Bogumił Tłuk] – syn Judyty Tłuk z domu Borek i Fryderyka Tłuka, którym – po śmierci rodzica – opiekował się wuj Adam Borek, przysparzając mu mnóstwa problemów, głównie natury wychowawczej. Zob. SBZC, t. 3, s. 33.
- 39 Brak działu Yy w rękopisie.

- 40 Brak działu Zz w rękopisie.
- 41 Rudolph von Sobek [Rudolf Sobek] (zm. 31 VIII 1713) – kanclerz cieszyńskiej kancelarii krajowej (12 IX 1695-31 VIII 1713). Żonaty z Heleną z Rostków. Zob. L. Szersznik, *Materiały genealogiczno-heraldyczne do dziejów szlachty Księstwa Cieszyńskiego*, Cieszyn 2004, s. 139.
- 42 Nicklas von Guretzky *vel* Mikołaj Gurecki z Kornic – Prawdopodobnie syn Erazma Gureckiego i jego trzeciej żony Ludmiły von Lhotski. W 1715 Mikołaj wylegitymował się ze szlachectwa dokumentem wystawionym przez księcia cieszyńskiego Adama Waława. Zob. R. Sękowski, dz. cyt., t. 2, Katowice 2003, s. 454-455.
- 43 Maximilian Bernhard von Skrbenský [Maksymilian Bernard Skrbeński] (31 III 1659-1738). Żonaty z córką Melchiora Friedricha von Canitz. Zob. J. Stibor, *Skrbenští z Hřístě a jejich náboženské vyznání* [w:] *Familia Silesiae*, t. 2, Cieszyn 1997, s. 46.
- 44 Sydonia Catharina [Katarzyna Sydonia] (ok. 1550-VI/VII 1594) – żona księcia cieszyńskiego Waława III Adama. Od 1579 regentka Księstwa Cieszyńskiego. Popierała reformację. Po uzyskaniu pełnoletniości przez syna Adama Waława wyszła za mąż za nadzupana trenczyńskiego Emeryka Forgacha. Pochowana w opactwie cysterskim w Lubiążu. Zob. I. Panic, dz. cyt., s. 27.
- 45 Wentzel Adam [Adam Waław] (12 XII 1574-1617) – syn księcia cieszyńskiego Waława III Adama i Katarzyny Sydonii. Dzieciństwo spędził na dworze elektora saskiego a młodość we Wiedniu. Początkowo zwolennik protestantyzmu w 1610 przeszedł na katolicyzm. W 1611 złożył hołd cesarzowi Maciejowi i został radcą cesarskim. W 1617 mianowany radcą generalnym Śląska. 17 IX 1595 pojął za żonę Elżbietę Kettler, córkę księcia kurlandzkiego Gotarda Kettlera. Zob. I. Panic, dz. cyt., s. 30-31.
- 46 Wentzel Adam [Waław III Adam] (1524-1579) – syn Waława II i Anny, córki margrabiego brandenburskiego Fryderyka i Zofii Jagiellonki. 15 II 1540 ożenił się z Marią, córką Jana z Pernštejnu, a po jej śmierci pojął za żonę 25 XI 1567 Katarzynę Sydonię, córkę księcia saskiego Franciszka I. W 1573 kandydat do tronu polskiego. Za jego panowania w Księstwie Cieszyńskim zapanowała reformacja. Zob. I. Panic, dz. cyt., s. 27.
- 47 O. Petrus Nechr [Petrus Necher] (zm. 14 XI 1709) – bonifratr, alumn prowincji austriacko-czeskiej, kapłan. M. in. prowincjał i duszpasterz w Wiedniu, gdzie zmarł i został pogrzebany. Zob. KZ, s. 319.
- 48 Brak działu Ss w rękopisie.
- 49 Józef I Habsburg (26 VII 1678-17 IV 1711) – syn Leopolda I Habsburga i Eleonory Magdaleny von Wittelsbach. Król Węgier od 1687, król rzymski od 1690, cesarz rzymski od 1705, król Czech, książę Austrii. Zob. WEPWN, t. 13, Warszawa 2003, s. 44.
- 50 Karol XII Wittelsbach (17 VI 1682-30 XI 1718) – król szwedzki od 1697. Syn Karola XI Wittelsbacha i Ulryki Eleonory Oldenburskiej. Zob. WEPWN, t. 13, s. 319.
- 51 Johanna Catharina Borek [Joanna Katarzyna Borek] – Z domu Skrbeńska. Córka Jarosława Skrbeńskiego. Pierwsza żona Adama Borka. Zob. J. Stibor, dz. cyt., s. 46.
- 52 Anna Gottschalkowskin [Anna Borek z domu Goczałkowska] – Córka Adama Goczałkowskiego, właściciela Dziegielowa i Heleny z Sobków. Około 1634 została żoną Jana Borka, matka Adama. Zob. SBZC, t. 3, s. 33; R. Sękowski, dz. cyt., t. 2, s. 407.
- 53 Susanna Catharina Borek [Katarzyna Borek *vel* Borkówna] – żona Kacpra Wilczka.
- 54 Caspar von Welczek [Kacper Wilczek] – W 1660 po śmierci pierwszej żony Katarzyny z Borków, ożenił się z Katarzyną Paczyńską z Tenczyna. Zob. *J. Siebmacher's grosses und allgemeines Wappenbuch*, bd. 4, 11 Abth., *Der Adel von Oesterr. Schlesien*, Nürnberg 1885, s. 103.
- 55 Brak działu Pp w rękopisie.
- 56 Anna Ludomilla Borek [Anna Ludmiła Borek *vel* Borkówna] – żona Weigharda Skrbeńskiego. Zob. J. Stibor, dz. cyt., ss. 40-41.
- 57 Wejghardt Skrbenský [Weighard Skrbeński] (zm. 1679) – mąż Anny Ludmiły Borkówny (ślub 2 V 1657), po jej śmierci ożenił się z Anną Ludmiłą Trachówną. Zob. J. Stibor, dz. cyt., ss. 40-41, 46.
- 58 Frantz Wirzik – mąż Heleny Borkówny, siostry Adama Borka.
- 59 Helena Borek [Helena Borek] – trzecia siostra Adama Borka, córka Jana Borka i Anny z Goczałkowskich. Zob. SBZC, t. 3, s. 33.
- 60 Kasper Czelo [z Czechowic i na Małych Kończycach] (zm. przed 1600) – Syn Piotra Czelo i Katarzyny Sedlnickiej z Chotic i Polskiej Ostrawy. Członek sądu szlacheckiego cieszyńskiego. Żonaty z Jadwigą z Scheliha i Rzuchowa, córką Jana Scheliha i Katarzyny Schelih. Zob. Jan. Krukowski, *Genealogia rodziny Czelo* „Rocznik Muzeum w Gliwicach”, R. 5:1989, s. 289-290.
- 61 Geörge Ohm von Januschowský [Jerzyk Januszowski] – Syn Georga [Jerzego] Januszowskiego z Dolnej Suchej i Heleny z Rostków. Zob. L. Szersznik, dz. cyt., s. 117.
- 62 Johann Dietrich von Goczałkowski [Jan Dietrich Goczałkowski] – Żonaty z Anną Barbarą Paczyńską z Tenczyna. W 1727 małżonkowie sporządzili testament. Zob. R. Sękowski, dz. cyt., t. 2, s. 407.
- 63 Rudolf Skrbenský [Rudolf Skrbeński] (1687-1731) – ochrzczony 20 III 1687 r.; mąż „pani na Stonawie” Heleny Karoliny Goczałkowskiej, córki Jana Jetřicha Goczałkowskiego i Anny Barbary Paczyńskiej z Tenczyna. Ślub miał miejsce 18 II 1710. Zob. J. Stibor, dz. cyt., s. 46.
- 64 Johann Rudolph Czelesta von Csilestin [Jan Rudolf Czelesta] – syn Jana Kazimierza Czelesta (zm. 1723) i Anny Eleonory von Elßlinger von der Lohe; żonaty z Joanną Alojzją von Suenne, córką Krzysztofa von Suenne i Marii Elżbiety Sławikowskiej. Ziemiański sędzia państwa wodzisławskiego. Właściciel Gólkowic. 20 IX 1767 uzyskał tytuł czeskiego barona. Zob. R. Sękowski, dz. cyt., t. 2, s. 407.
- 65 Adam Wentzel von Tenczin [Adam Waław Paczyński z Tenczyna] (1650-1713) – starosta Księstwa Cieszyńskiego; żonaty z Anną Heleną Hollyanum de Ponientzitz. Zob. Leopold Jan Szersznik, dz. cyt., s. 192.
- 66 O. Melchior Billitzoty *vel* Melchioris Billizotti [Melchior Pilizotti] – bonifratr, alumn prowincji austriacko-czeskiej, kapłan. Przeor konwentu w Cieszynie (1721-14 V 1724). Zob. M. M. Łobozek, *Apteka Bonifratrów w Cieszynie*, Kraków 2002, s. 34.
- 67 O. Mattheus Majer *vel* Matthaues Mayer (zm. 25 XII 1734) – bonifratr, alumn prowincji austriacko-czeskiej, kapłan. W życiu zakonnym pełnił różne obowiązki, m. in. był prowincjałem; przebywał także w konwencie bratysławskim, gdzie zmarł. Zob. KZ, s. 360.
- 68 Johann Adam Pelka von Neustadt [Jan Adam Pelka z Nowego Miasta] – właściciel Kończyc Małych. Zob. L. Szersznik, dz. cyt., s. 151.
- 69 Anton von Bass [Anton von Beeß] – Właściciel Koniakowa. Zob. L. Szersznik, dz. cyt., s. 63.
- 70 Georg Welczek [Jerzy Wilczek] – Właściciel Kończyc Wielkich i Kaczyc. Zob. L. Szersznik, dz. cyt., s. 200.
- 71 Carl Frantz von Skrbenský [Karol Franciszek Skrbeński] (1681-1719). Syn Franciszka Albrechta Skrbeńskiego i Heleny Skrbeńskiej z domu Sobek. W przeciwieństwie do zdecydowanej większości rodu był katolikiem. Zob. J. Stibor, dz. cyt., s. 46.
- 72 Heinrich von Larisch *vel* Heinrich Ferdinand Larisch (1653-14 VI 1730) – syn Jana Friedricha Larischa i Anny Gorzyckiej z Gorzyc. Ziemiański marszałek cieszyński; m. in. właściciel dóbr w Karwinie, Albrechticach, Roztropicach i Bielowicku. Zmarł w Opawie. Zob. BSSSM, t. 2 (14), s. 74.
- 73 Bernhard von Rostek [Bernhard Rostek z Bzia] – „pan na Szymbarku”, ojciec Jana Rostka właściciela dóbr w Szymbarku i Dolnej Suchej. Zob. L. Szersznik, dz. cyt., s. 158; J. Sinapius, *Des schlesischer Adels[...] oder Fortsetzung schlesischer Curiositäten, darinnen die gräflichen, freuherrlichen und adelischen Geschlechter, so wohl schlesischer Extraktion, als auch die aus andern Königreichen und Ländern in Schlesien kommen, und entweder darinnen noch floriren, oder bereits ausgegangen, in völligem Abrisse dargestellt werden*, Bd. 2, Leipzig-Breslau, 1728, s. 930.

- 74 Ferdynand III Habsburg (13 VII 1608-2 IV 1657) – syn cesarza Ferdynanda II Habsburga i Anny Marii Bawarskiej. Król Węgier od 1625, Czech od 1627, cesarz rzymski od 1637. 20 II 1620 poślubił Marię Annę Habsburg (18 VIII 1606-13 V 1646), córkę króla Hiszpanii Filipa III Habsburga i Małgorzaty Habsburg. 3 VII 1648 poślubił Marię Leopoldynę Habsburg (3 IV 1632-7 VIII 1649), córkę księcia Tyrolu Leopolda Habsburga i Klaudii Medycejskiej. 30 IV 1651 pojął za żonę Eleonorę Gonzagę (13 XI 1630-6 XII 1686), córkę Karola II Gonzagi i Marii Gonzagi. Zob. WEPWN, t. 9, Warszawa 2002, s. 20.
- 75 O. Godfried Alth *vel* Godefridus Alt (zm. 25 I 1748) – bonifater, alumn prowincji austriacko-czeskiej, kapłan. Prowincjał i duszpasterz w Feldsberg, gdzie zmarł. Zob. KZ, s. 25.
- 76 O. Innocenty Bruckhmejer *vel* Innocentius Bruckmayer (zm. 12 IX 1730) – bonifater, alumn prowincji austriacko-czeskiej, kapłan. W ostatnich latach życia przebywał w Cieszynie, gdzie zmarł. Zob. KZ, s. 256.
- 77 Leopold Schimonský von Schimoni [Leopold Szymoński] – Zob. J. Sinapius, dz. cyt., Bd. 2, s. 930; L. Szersznik, dz. cyt., s. 189.
- 78 O. Hieronymus Hein *vel* Hieronimus Kain (zm. 19 IX 1716) – bonifater, alumn prowincji austriacko-czeskiej, kapłan, prowincjał. Zmarł w Pradze. Zob. KZ, s. 263.
- 79 Na obecnym etapie badań nie udało się rozwiązać inicjałów.
- 80 Na obecnym etapie badań nie udało się rozwiązać inicjałów.
- 81 Marcus Kulik *vel* Marcus Kullig (zm. 11 I 1735) – bonifater, alumn prowincji austriacko-czeskiej, kapłan. Pogrzebany w Bratysławie, gdzie zmarł. Zob. KZ, s. 11.
- 82 Karol VI Habsburg (1 X 1685-20 X 1740) – Syn cesarza Leopolda I i Eleonory Magdaleny z Wittelsbachów. Młodszy brat cesarza Józefa I Habsburga. Cesarz rzymski od 1711. 1 VIII 1708 ożenił się z Elżbietą Krystyną von Braunschweig-Wolfenbüttel. Zob. WEPWN, t. 13, s. 317.
- 83 Graffen von Praschma [Prażma z Bilkowa] – „panem na Frydku” był wówczas Franciszek Wilhelm Prażma (1677-9 V 1731 w Wołowie), syn Karola Szczepana Józefa Prażmy i Ludwiki Marii von Oppersdorf.
- 84 Po przeliczeniu chronostychu otrzymuje się datę: 7 marzec 1723 r.
- 85 Chronostych niewłaściwie zapisany; otrzymuje się cyfrę 2537.
- 86 Brak działu Kk w rękopisie.
- 87 Leopold von Lothringen (11 IX 1679-27 III 1729) – Książę lotaryński 1690-1729, książę cieszyński 1722-1729. Syna Karola V Lotaryńskiego i Eleonory Habsburżanki, córki cesarza Ferdynanda III Habsburga, uprzednio małżonki króla polskiego Michała Korybuta Wiśniowieckiego. 13 X 1698 ożenił się z Elżbietą Charlotte Orleańską. Zob. www.royaltyguide.nl/families/lothringen/lothringen4.htm [odczyt 12 X 2010]
- 88 Carl Joseph Erdmann von Henckel (1688-1760) – Właściciel Bytomia. Zob. *Neue Deutsche Biographie*, Bd. 8, Berlin 1969, s. 518
- 89 Ferdynand IV Habsburg (8 IX 1633-9 VII 1654) – Syn cesarza rzymskiego Ferdynanda III Habsburga i Anny Marii Habsburg, córki króla hiszpańskiego Filipa III Habsburga i Małgorzaty Habsburg. Król Czech od 1646, Węgier od 1647, w 1653 za życia ojca koronowany na cesarza rzymskiego. Zob. <http://genealogy.euweb.cz/habsburg/habsburg4.html> [odczyt 23 X 2010]
- 90 Krowne – podatek od pogłównia bydła.
- 91 Przypuszczalnie weksel *in blanco*.
- 92 Tj. kondygnacji.
- 93 Tj. ambonę.
- 94 Tj. wolni panowie.

Indeks osób

Adam Waclaw – 41, 68
 Alt Godfried [Alt Godefridus] – 75, 121, 141
 Banphius Bernardus – 146
 von Bass Anton – zob. Beeß Anton
 Beeß Anton [von Bass Anton] – 104
 Billitzoty Melchioris – zob. Pillizotti Melchior
 Billizotti Melchioris – zob. Pillizotti Melchior
 Boreck Anna Ludomilla – zob. Borek Anna Ludmiła
 Boreck Johanna Catharina – zob. Borek Joanna Katarzyna
 Boreck Susanna Catharina – zob. Borek Zuzanna Katarzyna
 Borek Adam – 1, 12, 32, 35, 58
 Borek Anna – 63
 Borek Anna Ludmiła [Boreck Anna Ludomilla] – 64
 Borek Helena – 64
 Borek Jan [Borek von Stanislowitz Johann] – 11, 15, 31, 63, 226
 Borek Joanna Katarzyna [Boreck Johanna Catharina] – 63
 Borek Julianna – 11, 58
 Borek Kacper [Borek Caspar] – 11, 37-38, 64, 226
 Borek Wilhelm – 225
 Borek Zuzanna Katarzyna [Boreck Susanna Catharina] – 63
 Bruckmayer Innocentius [Bruckmejer Innocenty] – 121
 Clemens Johann Chrizostom – 47
 Clemens Johann Geörge – 46
 Cohn – 22
 Croyn Donatus – 183
 Cymoreck Geörge – 73, 77
 Cymoreck Matthaues – 73, 77
 Cymoreck Michaël – 73, 77
 Cymoreck Susanna – 73
 Cselesta Jan Rudolf [Czelesta von Csilestin Johann Rudolph] – 98
 Czelesta von Csilestin Johann Rudolph – zob. Cselesta Jan Rudolf
 Czelo Kacper [Czelo Kasper] – 64
 Dechant – 47
 Egrides – 83
 Elisabeta Lucretia – zob. Elżbieta Lukrecja
 Elżbieta Lukrecja [Elisabeta Lucretia] – 31, 68, 225
 Ferdynand III Habsburg – 109, 225
 Ferdynand IV Habsburg – 226
 Figna Johann – 48, 49
 Fisco – 1
 Folstein Johann Geörge – 49
 Franck Andreas – 42, 43
 Frey Gottfriedt – 41-43, 45-46
 Geiger Modestus – 2

Gelder Athanasius – 9
 von Goczalkowský Johann Dietrich – zob. Goczalkowski Jan Dietrich
 Goczalkowski Jan Dietrich [von Goczalkowský Johann Dietrich] – 91
 Groschelowitz Simon – 48
 Gurecki Mikołaj [von Guretzký Nicklas] – 38
 Gurecki Waclaw [von Guretzký Wentzel] – 63
 von Guretzký Nicklas – zob. Gurecki Mikołaj
 von Guretzký Wentzel – zob. Gurecki Waclaw
 Haslinger Jacob von – 183-184
 Heczko Michaël – 231, 233;
 Hein Hieronymus – 133
 von Henckel Carl Joseph Erdtmann – 197-199
 Hetzko Michel – zob. Heczko Michaël
 Heÿmann Georg – 39, 45
 Iberer Antonÿ – 133
 Janissek Geörge – 73
 Janissek Maria – 73
 von Januschowský Geörge Ohm – zob. von Januszowski Jerzyk Ohm
 von Januszowski Jerzyk Ohm [von Januschowský Geörge Ohm] – 75-76, 84, 90
 Józef I Habsburg – 60
 Kaluß Eva – 42
 Kaluß Johann – 42-43
 Karol VI Habsburg – 143, 193, 195, 197, 200
 Karol XII Wittelsbach – 60
 Kaschka Caspar – 175
 Katarzyna Sydonia [Sydonia Cathrina] – 41, 68
 Kaymer – 150
 Klabuzner Mauritius – 146
 Klein Michaël – 133, 134
 Klisch – zob. Klischtz Joannes Benedictus
 Klischtz Joannes Benedictus – 59-60
 Kocheÿda Andreas [Kocheÿda Anres] – 74
 Kocheÿda Eva – 74
 Kolhaß Paul – 45
 Kullig Marcus [Kulig Marcus] – 141
 Lammar Johann – 86
 Langer Antonÿ – 55
 Larisch Frantz – 93
 Larisch Heinrich – 93, 104
 Leopold I Habsburg – 12, 193
 Leyda Johann – 43
 Lothringen Leopold von – 196-199
 Marx Matthias – 86
 Mayer Matthaëus – 104
 Majer Matthaëus – zob. Mayer Matthaëus
 Mentzel Klemens [Mentzel Clemens] – 1, 17, 49, 59, 107, 121, 129-130, 141, 146
 Mentzel Johann Carl – 80, 83, 95
 Michalský Simon – 94

Mirzwa Hanß – 74
 Mohr Caspar – 133
 Molard Carl von – 143
 Morian – 47
 Necher Petrus – 45, 134
 Nechr Petrus – zob. Necher Petrus
 Neehr Petrus – zob. Necher Petrus
 Neühauß – 131
 von Roßenott – 136-137
 von Rottenberg Julianna – zob. Borek Julianna
 Pelka von Neüstadt Johann Adam – zob. Peřka Jan Adam
 Peřka Jan Adam [Pelka von Neüstadt Johann Adam] – 104
 Pillizotti Melchior [Billitzoty Melchioris, Billizotti Melchioris] – 102, 104, 122, 145-146
 Pohl Georg – 133
 Pollivio Lorentz – 69
 Portmanus Leopoldus Pius – 146
 Pruckmaÿer Innocentius – zob. Bruckmayer Innocentius
 Pusck Gottfried – 107-108
 von Rosteck Bernhard – zob. Rostek Bernard
 Rostek Bernard [von Rosteck Bernhard] – 107
 von Rottenbergin [Rottenberg] Julianna – zob. Borek Julianna
 Schimonský von Schimoni Leopold – zob. Szymoński Leopold
 Scholz Constantino [Scholz Konstantin] – 1, 13
 Skrbenský Carl Frantz – zob. Skrbeński Karol Franciszek
 von Skrbenský Maximilian Bernhard – Skrbeński Maksymilian Bernard
 von Skrbenský Rudolph – zob. Skrbeński Rudolf
 Skrbenský Weÿghardt – zob. Skrbeński Weighard
 Skrbeński Karol Franciszek [Skrbenský Carl Frantz] – 91, 104
 Skrbeński Maksymilian Bernard [von Skrbenský Maximilian Bernhard] – 39, 130-131
 Skrbeński Rudolf [von Skrbenský Rudolph] – 91-92, 96, 145
 Skrbeński Weighard [Skrbenský Weÿghardt] – 64
 Slawikowský Christophorus – zob. Sławikowski Krzysztof
 Sławikowski Krzysztof [Slawikowský Christophorus] – 45, 47-48
 Sobek Johann George – zob. Sobek Jan Jerzy
 von Sobek Carl – Sobek Karol
 von Sobek Rudolph – zob. Sobek Rudolf
 Sobek Jan Jerzy [Sobek Johann George] – 32
 Sobek Karol [von Sobek Carl] – 16
 Sobek Rudolf [von Sobek Rudolph] – 36, 58, 89
 Sommerfeldt Elias Daniel de – 143
 Sydonia Cathrina – zob. Katarzyna Sydonia
 Szymoński Leopold [Schimonský von Schimoni Leopold] – 129
 Tauber von Tauben Ferdinandt Wilhelm – 67, 70-72
 von Tenczin Adam Wentzel – zob. Tenczyński Adam Waclaw
 Tenczyński Adam Waclaw [von Tenczin Adam Wentzel] – 101, 104
 Tluck Friedrich – zob. Tłuk Fryderyk
 Tluck Johann Gottlieb – Tłuk Jan Bogumił
 Tluck Juditha – Tłuk Judyta

Tluck Max – Tłuk Maksymilian
 Tłuk Fryderyk [Tluck Friedrich] – 33
 Tłuk Jan Bogumił [Tluck Johann Gottlieb] – 33-34, 177, 235, 237
 Tłuk Judyta [Tluck Juditha] – 33
 Tłuk Maksymilian [Tluck Max] – 33
 Twaruschka Joannes Gallus – Twaruszką Jan Gallus
 Twaruszką Jan Gallus [Twaruschka Joannes Gallus] – 9
 Wacław III Adam – 42-43
 Weinman Johann Ludwig – 55
 Weißmann – 150
 von Welczek Caspar – zob. Wilczek Kacper
 Welczek George – zob. Wilczek Jerzy
 Weltzeck George – zob. Wilczek Jerzy
 Wendrinský Hanß – zob. Mirzwa Hanß
 Wierzock George – 73
 Wietringen und Diebing Nicolaus Jacqvemin zu – 198
 Wilczek Jerzy [Weltzeck George, Welczek Georg] – 85, 104
 Wilczek Kacper [von Welczek Caspar] – 63
 Wirzik Frantz – 64
 Witlib Anna – 48
 Wolter Agapitus – 9
 Woleger Norbertus – zob. Woliger Norbertus
 Woliger Norbertus – 9, 121, 141
 Wolleger Norbertus – zob. Woliger Norbertus
 Ziarský Paul – 41

Indeks miejscowości

Baar – zob. Bar
 Bar [Baar] – 198-200
 Barttelsdorf – zob. Bartowice
 Bartowice [Barttelsdorf] – 92, 97
 Beüthen – zob. Bytom
 Bielitz – zob. Bielsko
 Bielsko [Bielitz] – 231
 Bobrek – 41-42, 44, 49, 67, 69, 75, 149
 Bratysława [Preßburg] – 121
 Breßlau – zob. Wrocław
 Bytom [Beüthen] – 198
 Carvin – zob. Karwina
 Cierlicko [Tierlitzko] – 37
 Cieszyn [Teschen] – 1, 9, 11, 31-32, 35-36, 41, 43, 45-46, 48, 57, 59, 69, 71, 74-75, 79, 82, 84, 88-91, 93, 96-97, 101-102, 104-105, 111, 121-122, 130, 133, 142, 146, 149, 171, 183, 195-200, 225-226, 233
 Dolna Sucha [Nieder Sucha] – 75, 84, 90
 Dolne Gołkowice [Nider Golkowitz] – 98
 Grodziszczce – 1, 11, 13, 37-38, 73, 107, 132, 175, 178
 Groß Glogau – zob. Głogów
 Groß Kuntschitz – zob. Kończyce Wielkie
 Głogów – 80
 Feldsberg – zob. Valtice
 Freÿstadt – zob. Frysztat
 Friedeck – zob. Frydek
 Frydek [Friedeck] – 79-80, 86-87, 144, 149
 Frysztat [Freÿstadt] – 85
 Karwina [Carvin] – 59-60
 Kifselau – zob. Kisielów
 Kisielów [Kifselau] – 98
 Kończyce Wielkie [Groß Kuntschitz] – 85
 Końska – 101
 Kostkowice – 101
 Kuÿa – 93
 Liburnia – 41-42, 45, 149
 Lothringen – zob. Lotaryngia
 Lotaryngia [Lothringen] – 196-197, 199-200
 Loßlau – zob. Wodzisław Śląski
 Montferat – 198
 Neyß – zob. Nysa
 Nieder Golkowitz – zob. Gołkowice
 Nieder Sucha – zob. Dolna Sucha
 Nysa [Neyß] – 1, 133-134
 Olmütz – zob. Ołomuniec

Olomuniec [Olmütz] – 55
 Opawa [Troppau] – 12, 29, 175, 183
 Opole [Oppeln] – 93
 Oppeln – zob. Opole
 Podlešy – zob. Podlesie
 Podlesie [Podlešy] – 101
 Praag – zob. Praga
 Praga [Praag] – 121, 141, 143, 145, 225
 Prefsburg – zob. Bratysława
 Racibórz [Rattibor] – 94
 Radwanitz – zob. Radwanice
 Radwanice [Radwanitz] – 92
 Rattibor – zob. Racibórz
 Rom – zob. Rzym
 Rostropice – 1
 Roj – zob. Rój
 Rój [Roj] – 101
 Rzym [Rom] – 121, 145-146
 Steünaue / Steinau – zob. Stonawa
 Stonawa [Steünaue, Steinau] – 91-92
 Teschen – zob. Cieszyn
 Tierlitzko – zob. Cierlicko
 Twórków – 1
 Valtice [Feldsberg] – 1
 Wędrynia [Wendrin, Wendryn] – 1-2, 13, 15-21, 23, 58, 64, 72-73, 107-108, 131, 175-176, 231, 233
 Wendrin /el Wendryn – zob. Wędrynia
 Wiedeń [Wien] – 142-143
 Wien – zob. Wiedeń
 Wodzisław Śląski [Loßlau] – 98
 Wrocław [Breßlau] – 17-18, 22-23, 34, 57-58, 80, 95, 135-137, 141, 146, 177, 223, 225
 Zamarski – 101

Bibliografia

1. ŹRÓDŁA RĘKOPIŚMIENNE

Archiwum i Biblioteka OO. Bonifratrów w Cieszynie.
 Sygn. 164, *Odpis listu Leopolda Szymońskiego do kancelarii cesarskiej we Wiedniu*.
 Sygn. 52, *Księga zmarłych prowincji austriacko-czeskie*.
 Sygn. 25, *Księga chorych z lat 1773-1804*.

2. OPACOWANIA

Biografický slovník Slezska a Severní Moravy, t. 7, Ostrava 1996.
 Gertner Henryk, *Brat Gabriel (Kamil brabia Ferrary) założyciel szpitali-konwentów Bonifratrów w Austrii, Polsce i Czechach*, Kraków 1994.
 Golec Józef, Bojda Stefania, *Słownik Biograficzny Ziemi Cieszyńskiej*, t. 2, Cieszyn 1995; t. 3, Cieszyn 1998.
 J. Siebmacher's *grosses und allgemeines Wappenbuch*, bd. 4, 11 Abth., *Der Adel von Oesterr. Schlesien*, Nürnberg 1885.
 Krukowski Jan, *Genealogia rodziny Czelo*, „Rocznik Muzeum w Gliwicach”, R. 5:1989.
 Łań-Mirowska Henryka, *Bonifratrzy w Polsce (1609-1983)*, Rzym 1984.
 Łobozek Marcin Maksymilian, *Działalność Bonifratrów cieszyńskich w latach 1946-1996*, Cieszyn 1996.
 Łobozek Marcin Maksymilian, *Polska prowincja zakonna Bonifratrów pod wezwaniem Zwiastowania Najświętszej Marii Panny. 75 lat istnienia*, [Warszawa] 1997.
Neue Deutsche Biographie, Bd. 8, Berlin 1969.
 Panic Idzi, *Poczet Piastów i Piastówien Cieszyńskich*, Cieszyn [brw].
 Posedník Hubert, *Milosrdní bratři. Valtice – Feldsberg 1605-2005. Almanach ke 400 výročí příchodu Milosrdných bratří do Valtic*, Brno 2005.
 Sękowski Roman, *Herbarz Szlachty Śląskiej*, t. 1-2, Katowice 2002-2003.
 Sinapius, *Des schlesischer Adels(...) oder Fortsetzung schlesischer Curiositäten, darinnen die gräflichen, freuherrlichen und adelischen Geschlechter, so wohl schlesischer Extrakzion, als auch die aus andern Königreichen und Ländern in Schlesien kommen, und entweder darinnen noch floriren, oder bereits ausgangen, in völligem Abrisse dargestellt werden*, Bd. 2, Leipzig-Breslau, 1728.
 Stibor Jiří, *Skrbenští z Hřístě a jejich náboženské vyznání* [w:] *Familia Silesiae*, t. 2, Cieszyn 1997.
 Strohmayer Hermenegild, *Der Hospitalorden des hl. Johannes von Gott. Barmerzige Brüder*, Regensburg 1978.
 Szersznik Leopold, *Materiały genealogiczno-heraldyczne do dziejów szlachty Księstwa Cieszyńskiego*, Cieszyn 2004.
Wielka Encyklopedia PWN, t. 9, Warszawa 2002; t. 13, Warszawa 2003; t. 15, Warszawa 2003.
300 lat Bonifratrów w Cieszynie, Cieszyn 2000.

3. STRONY INTERNETOWE

www.hospital-kuks.cz/
www.royaltyguide.nl/families/lothringen/lothringen4.htm
<http://genealogy.euweb.cz/habsburg/habsburg4.html>

Spis treści

WSTĘP	5
HISTORIA BONIFRATRÓW W CIESZYNIE	
PROJEKT <i>KONSERWACJA, DIGITALIZACJA, MIKROFILMOWANIE, KOMPLEKSOWE OPRACOWANIE NAUKOWE ORAZ WYDANIE W FORMIE MATERIAŁU ŹRÓDŁOWEGO RĘKOPISU OPRAWNEGO „REPERTORIUM 1724 ”</i>	10
UWAGI EDYTORSKIE	12
TEKST ŹRÓDŁOWY WRAZ Z TŁUMACZENIEM	14
PRZYPISY KOŃCOWE	148
INDEKS OSÓB	153
INDEKS MIEJSCOWOŚCI	157
BIBLIOGRAFIA	159